ED STAFFORD

Autorul bestsellerului *860 de zile pe Amazon*

SINGUR PE O INSULĂ PUSTIE

POLIROM

ED STAFFORD

SINGUR PE O INSULĂ PUSTIE

Traducere de Andra Hâncu

POLIROM
2015

Ed Stafford, *Naked and Marooned*
Copyright © Ed Stafford 2014
Hărţi © Colwyn Thomas 2014
All rights reserved
© 2015 by Editura POLIROM, pentru ediţia în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-5854-1
ISBN PDF: 978-973-46-5855-8
ISBN print: 978-973-46-5665-3

Coperta: Radu Răileanu
Foto copertă: © Discovery Channel

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

ED STAFFORD a fost căpitan în armata britanică pînă în 2002, după care a condus expediții peste tot în lume. A lucrat alături de ONU în Afghanistan, unde a participat la organizarea primelor alegeri prezidențiale. În august 2010 a devenit primul om care a străbătut pe jos întreaga lungime a fluviului Amazon, însoțit de un muncitor forestier pe nume Gadiel „Cho" Sánchez Rivera, călătorie care a durat mai bine de doi ani. În 2012, performanța lui a fost inclusă în *Guinness World Records*. La Editura Polirom a mai apărut *860 de zile pe Amazon. O călătorie incredibilă* (2015).

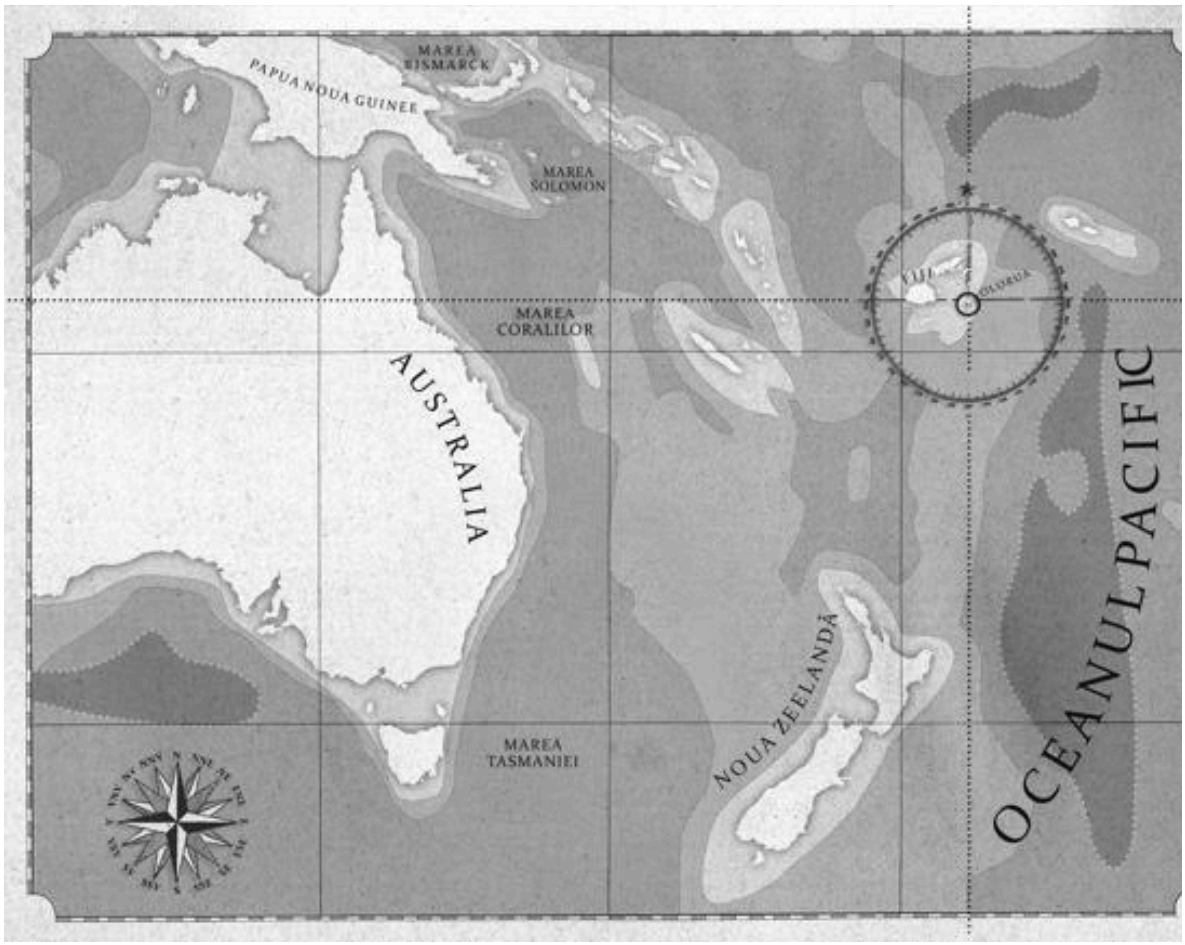
MAREA BISMARCK
PAPUA NOUA GUINEE
MAREA SOLOMON
MAREA CORALILOR
AUSTRALIA
MAREA TASMANIEI
NOUA ZEELANDĂ
OCEANUL PACIFIC

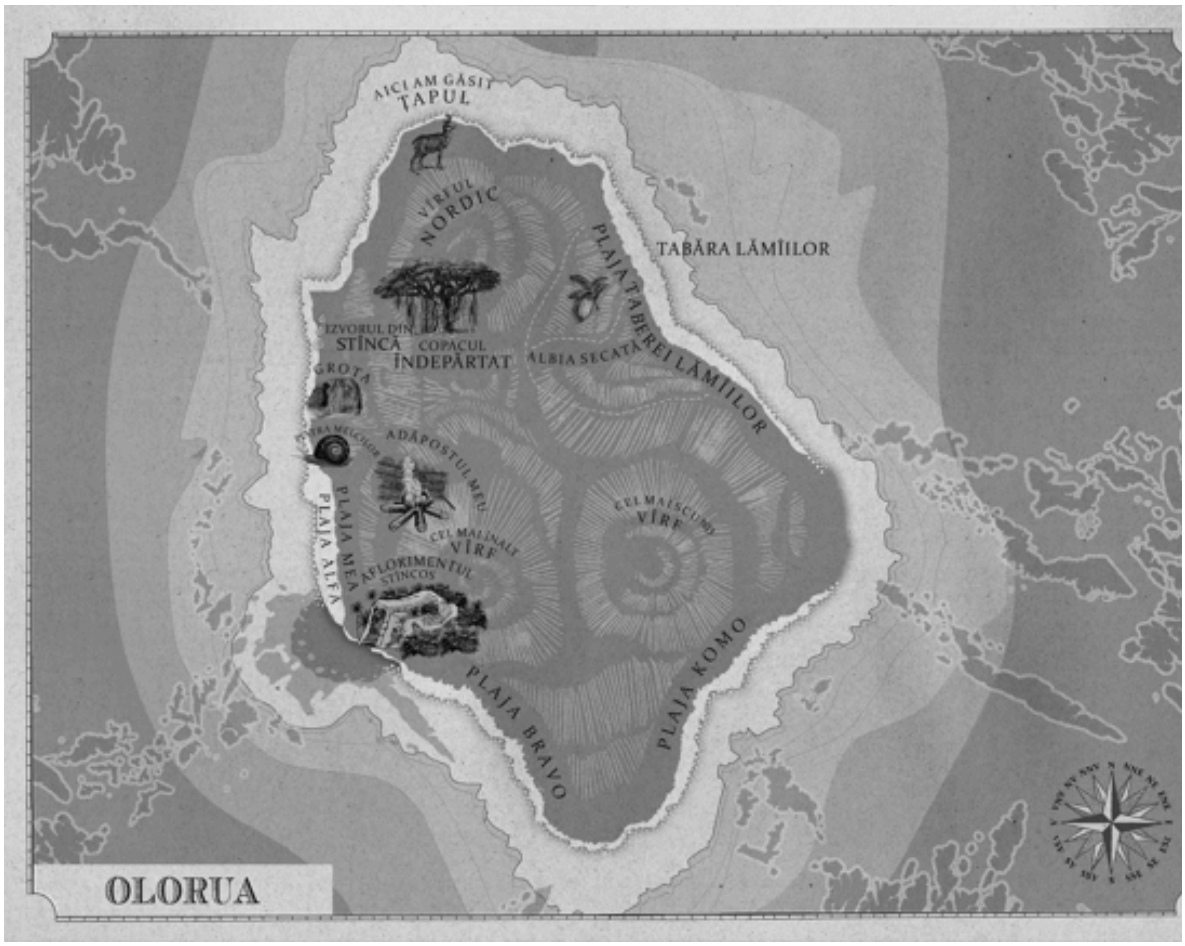
AICI AM GĂSIT TAPUL
VÎRFUL NORDIC
TABĂRA LĂMÎILOR
PLAIA TABEREI LĂMÎILOR
IZVORUL DIN STÎNCĂ
COPACUL ÎNDEPĂRTAT
ALBIA SECATĂ
GROTA
ADĂPOSTUL MEU
CEL MAI ÎNALT VÎRF
CEL MAI SCUND VÎRF
AFLOREMENTUL STÎNCOS
PLAIA MEA
PLAIA ALFA
PLAIA BRAVO
PLAIA KOMO
OLORUA

Lui Frederick.
Fără tine n-aș fi cunoscut-o pe mama ta.
Te iubesc, amice.

Prolog

„Gata, Ed. Scoate-ți șortul și jos din barcă.”

Ghemul de teamă care tot creștea de cîteva săptămîni mi s-a urcat din stomac în gît. Asta era – deschiderea ușilor sălii de examinare, începutul examenului de șoferie, prima întîlnire și primul salt cu parașuta, toate deodată.

Temerile mele erau sporite de faptul că mă simțeam de-a dreptul stupid și vulnerabil scoțîndu-mi hainele în fața unui producător de televiziune și a doi dintre membrii unui clan fijian care păreau războinici. Fețele late ale acestora din urmă erau întoarse spre mine și, fără a rosti un cuvînt, ochii lor exprimau convingerea că nici un occidental nu este întreg la cap.

Goliciune. Nimănui nu-i place să i se bălăngăne penisul. Există bărbați, mai ales cei care au fost în armată sau care au jucat rugby (eu mă încadrez în ambele categorii), care sînt de părere că nimic nu e mai plăcut decît să se îmbete și să-și dea jos hainele așa, de amuzament. Aș spune că eu mă situez tocmai la polul opus. Cel mai recent coșmar recurent al meu era că ajungeam la școală fie fără pantaloni, fie fără chiloți, iar senzația ridicolului încă persistă și acum, cînd îmi amintesc de asta.

Gol pușcă, am coborît în apa tropicală care-mi ajungea pînă la brîu, simțind cum degetele de la picioare mi se afundă în nisip și testiculele mi se chircesc la contactul cu lumea aceea nouă, udă, expusă. Cu camera de filmat în mînă, la o lungime de braț, știam că trebuie să-mi înregistrez emoțiile – fiecare cută a

creierului meu trebuia dezvelită pentru a le capta atenția scepticilor înfundați în fotoliile lor din fața televizoarelor. Se întîmpla cu adevărat și voiam să înregistrez totul.

Nu-mi puteam da seama cum mă simt și am mărturisit în fața obiectivului negru și strălucitor cît eram de copleșit. Am înaintat încet prin apele calde și puțin adînci, ajungînd apoi pe plajă în stare de șoc.

M-am uitat la bărcuța de pescuit din metal, care a mai zăbovit inutil încă un minut sau două, apoi motorul Yamaha a scuipat niște flegmă maronie în apele azurii și barca a început să se îndepărteze de mine, făcîndu-se tot mai mică și nemaiputîndu-mă ajuta. Cînd a dispărut din raza mea vizuală, zumzăitul reconfortant al motorului a fost înăbușit de perna uriașă și pufoasă a unei izolări desăvîrșite.

Tăcere deplină.

Am rămas pe plajă, pentru prima dată cu adevărat singur. Marginea aceasta aurie care înconjura insula acoperită de pădure tropicală era pentru mine pragul unei lumi noi și intimidante. Nu aveam să mai văd alt om în următoarele 60 de zile. Mă aflam pe o insulă tropicală nelocuită și nu aveam la mine nici un obiect care să mă ajute să supraviețuiesc. Nici alimente, nici echipament, nici cuțit, nici măcar haine. Nu aveam decît echipamentul de filmat, pentru a putea să-mi înregistrez îndeaproape pedeapsa autoimpusă.

Din abdomen mi s-a ridicat un atac de anxietate, ca un elicopter ale cărui elice îmi sfîșiau pieptul, apoi s-a izbit violent de creierul meu luat pe nepregătite. Mi-a zdrobit gîndirea logică, iar eu am rămas înlemnit, ca un martor neputincios al unei crime brutale și sîngeroase.

Introducere

Eram pe drumuri de peste 24 de ore – Londra, Hong Kong, Sydney, iar acum unul dintre cele mai mari orașe ale statului Fiji, Nadi. Hainele îmi erau slinoase și pielea mi se acoperise cu un strat de jeg care mă făcea să mă simt murdar și să tînjesc după un duș fierbinte și o săpunea lă ca lumea, pe care nu aveam să le găsesc la capătul acestei călătorii. Eram cîntăriți cu tot cu bagaje, pentru a ne asigura că greutatea totală era potrivită pentru avionul cu o singură elice la bordul căruia urma să ne urcăm. La venire cîntăream 89 de kilograme – în mod intenționat nu eram tocmai subțirel –, cu un surplus de grăsime, ca să am de unde slăbi. Avionul Cessna avea să ne poarte pe deasupra munților fijieni, de origine vulcanică, și mai departe, pînă la îndepărtata insulă tropicală Lakeba.

Am aterizat pe pista acoperită cu iarbă umedă din Lakeba și am mai stat pe acolo vreo cîteva ore, mîncînd biscuiți ieftini cu nucă-de-cocos și bînd niște cafea călîie și dulce, pînă cînd barca noastră de tablă a fost gata să ne transporte pe îndepărtata insulă Komo, locuită de un trib, traversare ce avea să dureze patru ore. Cu fesele învinețite și testiculele dureroase de la izbiturile bărcii care se zgîlțîia sub fiecare val al Pacificului, am

coborît din barcă amețiți și îngrețoșați, pentru a ne întîlni cu clanul de pe Komo.

Komo se află la extremitatea estică a arhipelagului Fiji și este mai apropiată de Tonga decît insula principală din Fiji. Aici locuiește un trib de fijieni care sînt niște adevărați uriași blînzi. Femeile sînt mai înalte și mai bine făcute decît un bărbat obișnuit din Europa și-și poartă părul în stil afro, ca o aură mare și rotundă care le accentuează aspectul impresionant. Bărbații din Komo, care n-au auzit niciodată de gantere, au picioarele groase cît niște butoiașe de dinamită și niște fețe late și blînde, ca desenate de copii. Pe cînd înaintam cu grijă prin satul cu colibe mici, construite de ei din lemn și tablă, oamenii ne întîmpinau cu un zîmbet larg și făcîndu-ne din mînă, sincer interesați să afle ce căutau niște albi palizi la față, cu aspect bolnăvicios, cum eram noi, în acest colț de lume plin de culoare.

Mă însoțeau doi bărbați: Steve Rankin, un producător de televiziune din Anglia, blajin, mărunțel, cu început de chelie, și Steven (cu *n*) Ballantyne, intermediarul nostru din zonă, un expatriat înalt, volubil și șarmant care locuia la Hong Kong împreună cu partenerul său chinez. Cei doi bărbați atît de diferiți din punct de vedere fizic păreau să înțeleagă amîndoi lupta resemnată pentru supraviețuire de la periferiile lumii televiziunii și legaseră deja o prietenie strînsă, alimentată de băuturi tari pînă noaptea tîrziu. Împreună, aveam în jur de 35 de genți cu camere de filmat, laptopuri, hard diskuri și sticluțe cu soluție antiseptică pentru mîini, pe care le-am descărcat în casa căpeteniei satului, care se mutase în altă parte pentru următoarele două luni și jumătate. Unicul locatar al casei avea să fie Steven, care urma să rămînă pe insulă pentru a administra filmările și a coordona eventualele evacuări de

urgență. În schimb, Steve avea să se întoarcă în Anglia la scurt timp după ce începeam eu să filmez și să supravegheze întregul eveniment de la distanță. Avea să se întoarcă peste două luni pentru a filma cum sînt luat de pe insulă.

Casa aceea simplă avea două cămăruțe. În prima erau trei paturi de o persoană împodobite cu niște plase colorate împotriva țînțarilor, iar în cealaltă se aflau o masă de lemn și patru scaune solide. Eu stăteam pe salteaua mea galbenă din spumă, întins printre cutiile camerelor de filmat. Nu trebuia să despachetez nimic – de asta trebuiau să se ocupe ceilalți. Eu nu aveam decît un rucsac minuscul de 15 litri, cu o pereche de boxeri și un tricou de schimb, plus cîteva articole de toaletă. Acolo unde mergeam, nu aveam voie să iau cu mine nici măcar aceste obiecte.

Mă uitam în tavan, știind că, în următoarele două zile, treaba mea era să aflu cît mai multe informații de la localnici și să mă pregătesc mental pentru ce aveam să fac. Nu-ți face griji pentru nimic altceva, Ed. Vocea de *self-coaching* începuse deja să se facă auzită.

După vreo oră, niște femei cu un ditamai părul au început să umple masa din lemn neprelucrat cu farfurii aburinde pline cu orez, pui și pește proaspăt prins din ocean. Acestea erau însoțite de niște prăjituri colorate, cu multă glazură, și de niște biscuiți dulci și albi. Se pare că se așteptau să bag în mine ca spartul. Simțeam că pereții stomacului meu nu se puteau întinde mai mult în timp ce mă chinuiam să diger mormanul acela de zahăr și făină. Cu un efort vizibil, m-am oprit din îndoparea aceea compulsivă și am plecat să explorez insula.

O cărare prăfuită străbătea satul, trecînd pe lîngă generatorul folosit în comun și prin spatele unei mici școli

construite din lemn. Am urmat-o pînă în cel mai înalt punct pe care l-am putut găsi. Cînd am ajuns în vîrful dealului din spatele satului, soarele portocaliu apunea, coborînd spre asfințit. Înaintea mea se afla o formă cunoscută pe care n-o mai văzusem înainte decît în fotografii. Olorua: casa mea pentru următoarele 60 de zile. Insula nelocuită avea trei vîrfuri topografice și, din punctul în care mă aflam, două șei distincte. Fără nici o urmă de despăduriri sau exploatări forestiere, era acoperită în întregime de o pădure tropicală deasă și luxuriantă, în mijlocul imensității oceanului. Deși era la o distanță de numai opt mile marine de locul în care mă aflam, pe insula Komo, părea mult mai îndepărtată și mai izolată decît toate celelalte insule din acest colț uitat de lume. Părea mai mare decît mă așteptam și, dintr-un anumit motiv, sub soarele cald al asfințitului care îi lumina latura vestică, dădea impresia că este pașnică și primitoare. Dar primele impresii pot fi înșelătoare.

Am dormit buștean în noaptea aceea, după ce mîncasem pînă cînd mă cuprinsese anxietatea, umplîndu-mi burta pînă la refuz.

A doua zi am făcut cunoștință cu Rama, fratele șefului de trib, care primise sarcina de a-mi răspunde la orice întrebare legată de plantele și metodele folosite în zonă. Deși părea enorm, cînd am ajuns lîngă el mi-am dat seama că nu avea mai mult de 1,82 metri înălțime. Eu eram cu 2,5 centimetri mai înalt decît Rama, dar probabil că el cîntărea cu vreo 25 de kilograme mai mult. Era de vîrstă mijlocie, avea o constituție puternică și musculoasă, domolită însă de un strat confortabil de grăsime. În mod clar, Rama era om bun și avea un anumit aer și o anumită lipsă de orgoliu care-i permiteau să fie cu adevărat el

însuși. După afecțiunea din ochii lui, îmi dădeam seama că era sincer flatat că i se acordase responsabilitatea de a-mi fi profesor și că aveam să ne înțelegem bine.

De la Rama voiam să aflu cum să aprind focul prin fricțiune. Acasă știam să aprind focul folosind materiale și metode utilizate în mod tradițional acolo, dar cum procedau cei de aici și ce foloseau? Mi-a spus că arborele cel mai bun se numea „tangalito” – avea un trunchi negru și se găsea din abundență pe insula Olorua – pe această latură (sud-estică) a țărmului care dădea spre Komo. A luat două bucăți de lemn dintr-un copac și, fără a le pregăti deloc cu vreun cuțit sau alt instrument, s-a așezat și a început să le frece una de cealaltă, ca și cînd s-ar fi apucat de lucrat cu o daltă după o supradoză de amfetamină.

Am recunoscut modul simplu de a aprinde focul prin metoda „plugului” și am văzut cum lemnul s-a înnegrit și a început să scoată puțin fum și rumeguș.

— Nu prea sînt în formă! a declarat el și a renunțat să obțină jar.

Mie-mi era de ajuns să știu că lemnul acesta e bun. Probabil că nu aveam să folosesc metoda „plugului”, pentru că nu eram sigur că pot obține jar de fiecare dată în acest mod, dar am înțeles că lemnul era potrivit pentru a face focul și m-am mulțumit cu atît.

Am bifat în gînd focul pe lista cu tot felul de lucruri pe care trebuia să le învăț înainte de a fi lăsat pe insulă și am trecut imediat la alte motive de îngrijorare. Fără pauză, fără nici un moment de gîndire, fără să inspir adînc – am sărit pur și simplu, ca o mingiuță, la următorul subiect. Dacă aș fi fost mai puțin stresat de greaua încercare prin care aveam să trec curînd, poate că aș fi observat ușurința cu care se testa lemnul

acela. Chiar dacă nu era încă una dintre abilitățile pe care mă puteam baza, trebuia să fi înțeles cît de folositoare era în sine. Nu trebuia decît să freci o bucată de lemn înainte și înapoi pe suprafața plană a altei bucăți – nu trebuia să scobești deloc lemnul – și, dacă lemnul era bun, se încălzea repede, se înnegrea și începea să fumege. Dar, orbit de teama pe care mi-o inspira ceea ce mă aștepta, doar metodele testate pe care le *învățasem* puteau reprezenta o opțiune pentru mine. Orice altceva mă stresa, așa că am lăsat o lecție importantă să-mi alunece printre degetele mele transpirate.

Am petrecut mare parte din cele două zile pregătitoare relaxîndu-mă. Urma să întreprind un lucru foarte dificil și, în mod deliberat, mi-am permis s-o las mai moale în acele zile. Am stat în pat, am mîncat o grămadă și chiar am jucat touch rugby cu bărbații și băieții din sat. O altă abilitate ale cărei principii de bază chiar le-am deprins de data asta a fost cum să împletesc frunze de cocotier astfel încît să poată fi utilizate pentru a acoperi un adăpost. Nu am ajuns s-o stăpînesc, dar am văzut cum se face corect, am încercat și eu și mi s-a părut că m-aș putea descurca în caz de nevoie. Un fapt notabil și ușor îngrijorător era că *nu* am identificat prea multe plante comestibile pe care aveam să le găsesc pe Olorua, *nu* am pus întrebări despre vreo metodă de pescuit (și nici n-am întrebat cînd sau unde pescuiau ei) și nici măcar *nu* am întrebat cum foloseau nucile-de-cocos la gătit. În concluzie, am irosit timp foarte prețios alături de niște localnici pricepuți, preferînd să stau cu burta la soare și să mă relaxez.

Eram atît de speriat de enormitatea proiectului în care eram pe cale să mă angajez, încît nu mă simțeam în largul meu nici măcar să stărui asupra lucrurilor pe care nu le știam încă. În

loc să mă pregătesc pentru viitor făcînd cît de cît un efort, am ales gratificarea imediată – mîncare, odihnă și joacă –, în ideea că greul nu începuse încă și că trebuia să profit cît mai puteam.

Ce idiot am fost!

Și totuși, într-un fel, asta a sporit veridicitatea întregii aventuri. Telespectatorii care urmăresc emisiuni despre supraviețuire își pun în mod inevitabil următoarea întrebare: „Aș putea să fac și eu asta?”. Dar realizatorii nu aleg un om îndopat cu pizza și ceai, care crede că în sălbăticie e ca în fundul grădinii, și-l aruncă fără nici un sprijin în mijlocul pustietății. Aleg pe cineva ca mine, care, cel puțin teoretic, știe ce face. Așadar, pentru că nu am profitat la maximum de timpul petrecut cu localnicii, de fapt mă apropiam mai mult de genul de provocare cu care s-ar putea confrunta cineva naufragiat pe neașteptate și dus de valuri pe un țărm necunoscut. Cînd se trezesc în situații în care trebuie să supraviețuiască, mulți oameni nu sînt deloc pregătiți. Era mai cinstit să ajung pur și simplu pe insulă și să mă descurc de capul meu. Cel puțin asta era scuza pe care mi-am găsit-o eu.

În realitate, din punct de vedere mental eram deja vraiște. Deja nu reușeam să-mi asum responsabilitatea deplină pentru binele meu. Deja pierdeam controlul rapid – căutînd orice pretext pentru a evita să fac eforturi și alegînd distracții superficiale. Nu eram sincer cu mine însumi și, cu toate că în sinea mea știam asta, mă amăgeam că totul va fi bine.

— Încă o prăjitură? Oooo, mulțumesc. N-ar trebui, dar o să mai iau una!

Și zahărul mă făcea fericit încă 30 de secunde.

Desigur, adevărul este că nu avea să fie deloc bine. Aveau să urmeze cele mai tulburătoare, mai introspective și mai

înspăimîntător de debusolante două luni din viața mea.

*

În dimineața zilei de sîmbătă, 18 august 2012, m-am trezit plin de adrenalină. Era ziua meciului și eram gata să pocnesc pe cineva. Numai că nu era vorba despre un meci de rugby – iar agresivitatea nu avea să mă ajute să fac față dificultăților. Și totuși, eram concentrat asupra unei idei simple – hai să ne apucăm de treabă. Vreau să încep odată.

Mergeam pînă la insulă cu barca, dar trebuia să aștept sosirea unui elicopter care avea să filmeze de sus cum eram dus acolo. M-am așezat pe un scaun de lemn, lîngă pereții scorojiți, spoiți cu var violet ai căsuței, și i-am scris logodnicei mele, Amanda. Voiam să știe cît de mult țin la ea și să aibă ceva care să-i amintească tot timpul că mă gîndesc la ea. Știam că nu aveam nici un mod de a păstra legătura cu ea în următoarele 60 de zile și că oricui i-ar fi greu în asemenea condiții. Simțeam că era un gest egoist din partea mea s-o fac să treacă prin asta și totuși știam și că ea mă susținea în tot ce făceam, așa că am încercat să mă concentrez asupra aspectelor pozitive.

Ritmul mecanic al inimii elicopterului a pulsat prin aer, propagîndu-se spre timpanele mele sensibile. Mașinăria zburătoare s-a apropiat, făcînd tot mai mult zgomot și atrăgînd o mulțime de oameni entuziasmați pe terenul de rugby din centrul satului. Am făcut schimb de amabilități cu pilotul australian și am încercat să fiu cît mai sociabil și să mă comport cît mai normal, dar în mintea mea eram deja pe insulă și orice altceva nu făcea decît să mă stînjenească. Cînd au fost gata și Steve și Steven, am străbătut satul pentru ultima oară, pînă la

bărcile din metal, și le-am făcut cu mîna în semn de rămas-bun acestor oameni prietenoși cu care abia dacă-mi făcusem timp să stau de vorbă. Cu aparatul de filmat în mînă, am început să vorbesc către obiectiv, ca și cînd ar fi fost adevăratul meu confident.

— Gata, nu mai pierde timpul, hai să mergem.

Cînd am alunecat pe deasupra recifului, valurile care izbeau carena nu m-au deranjat deloc. M-am relaxat atît de tare, că era cît pe ce să adorm. Apoi, cînd am ocolit insula Komo, ne-a apărut în fața ochilor Olorua. Mica insulă stăruia irezistibil la orizont și nu mă puteam opri să evaluez, să mă gîndesc, să-mi imaginez, să-mi pun întrebări. Cum aveau să fie următoarele 60 de zile? Îmi imaginam un tărîm magic sub coronamentul junglei: pînze de păianjen mari cît un stat de om și armate de maimuțe lîngă care aveam să trăiesc. Imaginația mea se agăța de poveștile cu Tarzan și mi-am îngăduit să visez la o căsuță elaborată, cu o verandă cu vedere la recif, construită în vîrful celui mai înalt copac de pe insulă. Ideea acestui adăpost imaginar m-a entuziasmat, insuflîndu-mi o stare de bine și un spirit ludic – era o schimbare reconfortantă față de sentimentele mele sumbre obișnuite de frică, disconfort și panică.

Pe cînd ne apropiam de reciful de corali care înconjura Olorua, culoarea oceanului s-a schimbat, devenind, dintr-un albastru metalic, închis, un turcoaz strălucitor. Steve trebuia să mă filmeze făcînd cîteva observații introductive. M-am așezat la prora bărcii, insula fiind vizibilă în spatele meu, iar Steve mi-a pus întrebări menite să evoce răspunsurile dramatice pe care le căuta. Dacă nu primea răspunsurile dorite, îmi spunea pur și simplu ce să zic.

— Este cea mai mare provocare pe care am avut-o pînă acum în toată viața mea! m-am auzit eu rostind, ca să-l mulțumesc pe Steve.

Asta voia să audă. Eu nu-mi permiteam să privesc lucrurile în felul ăsta. Străbătusem pe jos întreaga lungime a Amazonului timp de doi ani și jumătate, printre traficanți de droguri, triburi de băștinași agresivi și teroriști comuniști – expediție pe care mulți au considerat-o sinucidere curată. Treaba asta nu avea să fie mai dificilă decît ce făcusem atunci, nu? Cu siguranță, acest proiect de televiziune avea să fie floare la ureche în comparație cu călătoria pe jos de-a lungul Amazonului.

Pur și simplu nu era momentul să recunosc că-mi era teamă – era un adevăr prea dureros în ce mă privește – și mă lăsam distras de o falsă bravadă. Mi s-a făcut jenă cînd m-am trezit că-i dau lui Steve replicile pe care le voia pentru secvențele introductive ale filmului – mie mi se păreau pline de exagerări, amplificînd ideea de pericol. În mod paradoxal, dacă aș fi fost sincer, aș fi exprimat sentimente de anxietate mai autentice decît ar fi visat el, dar acum eram prea speriat ca să pot vorbi deschis despre ele.

— Abia aștept să rămîn singur. N-am nimic cu voi, dar de-acum e timpul să plecați.

1

Supraviețuirea

Acum, cînd bîzîitul motorului se stinsese de mult, am străbătut plaja pînă în locul unde îmi fusese lăsată geanta plină cu echipamentul camerei de filmat, la umbra unui cocotier. M-am lăsat în genunchi pe nisip și am deschis cele patru închizători solide din plastic. Geanta s-a deschis, dezvăluind singurele rămășițe de civilizație care-mi fuseseră lăsate: două camere de filmat, două camere frontale, o trusă medicală rudimentară (cu doar cîteva antibiotice și un bandaj), un telefon prin satelit pentru urgențe și un dispozitiv de localizare prin GPS. Dacă am vrut vreodată să mănînc pentru a-mi potoli anxietatea, atunci ar fi fost momentul. Dar în cutie nu era mîncare, nu era absolut nimic care să mă ajute să supraviețuiesc.

Am intrat „pe pilot automat” și am încercat să stăpînesc situația făcînd un lucru asupra căruia îmi puteam exercita controlul. Pe cînd montam camerele, mi-am dat seama imediat de prima mea omisiune. Nu aveam de ce să prind lavaliera

wireless cu emițător. Eram gol pușcă! „E ridicol, nu-i așa? Deja încep să intru în panică din cauza unor prostii.”

Am încercat să glumesc către cameră, dar în sinea mea nu rîdeam. Am încercat să-l prind de cameră, ceea ce anula complet scopul pentru care era destinat microfonul cu emițător. Intram în panică. Îmi era aproape imposibil să gîndesc calm și logic.

Nisipul începea deja să se strecoare peste tot. Am oftat adînc. După ce am montat și a doua cameră și lavaliera ei cu emițător, m-am așezat să-mi fac un plan. „În ce privește filmarea, totul funcționează. Doar că acum am starea asta nervoasă care-mi încleștează pieptul. Cred că fiecare părticică din mine știe că nu mă joc, chiar asta fac. Dacă reușesc să supraviețuiesc – de unul singur – timp de două luni, e fantastic! Dar n-am mai făcut asta pînă acum! Oare o să înnebunesc dacă nu am cu cine vorbi? O, Dumnezeule!” Propozițiile mele erau doar fluxul conștiinței – nu exista perspectivă sau rațiune, doar fragmente de emoții și gînduri brute.

„OK, care-i situația, Ed? Ce priorități ai? Ce trebuie să faci mai întîi?”

Am fost căpitan în Armata Britanică și, mai bine de un deceniu, am condus expediții și operațiuni în zone izolate ale lumii. M-am mai aflat în situații deosebit de riscante în Afghanistan, cînd lucram alături de ONU, și le-am predat cursuri de supraviețuire unor oameni care se pregăteau să pornească în expediții în jungla din Belize. Dar, deodată, în fața mea a început să se contureze amenințător următorul adevăr: pînă acum, nu mai fusesem niciodată nevoit să trăiesc bazîndu-mă *pe nimic*. Ați putea crede că m-am gîndit la asta înainte, dar

mi s-a făcut puțin rău cînd mi-am dat seama că trebuia să mă adaptez din mers.

Gîndiți-vă puțin. Toți cei care pornesc în expediții, chiar și în cele mai extreme, au la ei echipamente și provizii care să-i ajute. Au alimente și o modalitate de a le găti, echipament de orientare, o formă sau alta de adăpost portabil, apă și un mod de a o stoca și purifica. Dacă lucrurile merg prost, adesea ei au totuși multe lucruri care să-i ajute să iasă din bucluc. Au un plan bine pus la punct de evacuare în caz de accident datorită căruia nu vor fi puși niciodată prea mult timp în situații care să le amenințe supraviețuirea.

Mai gîndiți-vă și la următorul lucru. În vremurile preistorice era foarte puțin probabil ca oamenii cavernelor să se afle într-o situație în care să pornească de la zero. Ei se nășteau într-un trib sau într-o familie care avea unelte, piei de animale, foc și probabil se culcușeau cu toții într-o peșteră aleasă cu grijă. Pe măsură ce creșteau, dobîndeau toate abilitățile de care aveau nevoie pentru a trăi în lumea lor. De obicei, nu erau nevoiți să se confrunte cu mai mult de o problemă sau o situație la un moment dat. „Ne mai trebuie lemne de foc/carne de mamut/piei de tigru-cu-dinți-sabie!” Eliminați variantele care nu corespund.

Deodată mi s-au deschis ochii și am înțeles că tocmai mă oferisem voluntar pentru cea mai nefavorabilă situație, conștientizînd faptul că nu voi avea absolut nimic care să mă ajute să supraviețuiesc și fiind absolut sigur că situația nu se va schimba o perioadă foarte lungă de timp. În fiecare zi aveam să transmit mesajul că sînt „OK” prin dispozitivul de localizare, dar, dacă aș fi căzut de pe o stîncă și mi-aș fi spart capul în interiorul insulei, pînă m-ar fi găsit ei ar fi putut fi prea tîrziu.

Creierul meu, obișnuit să facă haz de necaz pentru a mă ajuta s-o scot la capăt în asemenea momente, căuta pe cineva cu care să împărtășească un pic de umor negru pe marginea absurdității situației grele în care mă aflam. Am simțit un fior rece cînd am înțeles un alt adevăr absolut: nimeni nu avea să fie alături de mine în momentele astea. Nimeni nu avea să rîdă sau să plîngă cu mine. Nimeni nu avea să mă încurajeze. Nimeni nu avea să-mi dea sfaturi și să mă avertizeze că mă paște un pericol. Nu mă puteam adresa nimănui și nimeni nu mă putea consola în toată povestea asta. Trebuia să-mi asum responsabilitatea deplină pentru mine însumi din toate punctele de vedere – probabil pentru prima dată în viața mea.

„Ce naiba caut eu aici?", m-am întrebat, mult prea tîrziu. Ce l-ar putea determina pe un om să se ofere de bunăvoie să se angajeze într-un demers de autoexaminare atît de solitar și totuși atît de public?

Cu doi ani în urmă alergam spre Oceanul Atlantic pe o plajă nisipoasă din nordul Braziliei, înconjurat de echipe de jurnaliști din toată lumea. Epuizat și totuși demn și magnific precum muntele Everest, m-am oprit în mijlocul valurilor care se izbeau de mine, lăsînd clipa să mi se scurgă prin fiecare venă din corp. Încheiasem o expediție despre care toată lumea îmi spusese că va fi imposibilă – străbătusem pe jos întreaga lungime a Amazonului, expediție care a durat aproape doi ani și jumătate. M-a cuprins un val de mîndrie care aproape că m-a făcut să lăcrimez – înfăptuisem un lucru pe care nu-l mai făcuse nimeni niciodată – și nimic nu avea să-mi anuleze vreodată acel sentiment.

Oare?

Pe nesimțite, am început s-o iau razna. Atenția presei mă făcea să mă simt bine. Cînd m-am întors în țară și am fost primit ca un erou, mi-am dat seama că eram tratat altfel. Asta mi-a plăcut. Oamenii voiau să audă ce aveam de zis, voiau o bucățică din mine. Atenția lor m-a făcut să mă simt bine și, fără să-mi dau seama, strălucirea interioară a autovalorizării, care germinase și fusese nutrită mai mult de doi ani, a început să se piardă în ceața complimentelor lipsite de sinceritate.

De la interviurile televizate am ajuns să vorbesc la radio, de la radio am ajuns să țin discursuri motivaționale în toată lumea. Povestea mea era reală și părea să-i inspire pe oameni, așa că mi-am explorat iar și iar durerea și exaltarea.

„Care va fi următoarea ta expediție?" era întrebarea care mi se adresa mai des decît oricare alta. Acest lucru mi s-a părut fascinant în sine: faci ceva nemaifăcut de nimeni în toată istoria umanității și apoi, pentru că sîntem atît de obișnuiți să consumăm și să oferim informații, oamenii vor ceva nou.

Bea o bere, Ed.

Candela valorii personale dobîndite pe Amazon se stinsese – abia mai scotea un firișor subțire de fum, singurul semn al unei tot mai firave încrederi în mine însumi. Ascultam ceea ce voiau *alții*, fiindcă asta *părea* să fie sursa fericirii mele. Ce avea să creadă despre asta The Royal Geographical Society? Sir Ranulph Fiennes ar fi de acord? Această aventură pe insulă avea să cucerească inima publicului? Avea să fie oare o emisiune TV de calitate?

Mai bea o bere, Ed.

Am purtat bătălii imaginare între percepția mea asupra așteptărilor altor oameni și faptul că îmi perdusem simțul

orientării. Încotro mă îndreptam? Ce rost avuseseră toate astea? Cum puteam redeveni cu adevărat încrezător?

Încă o bere, Ed?

Aveam nevoie de o continuare. Aveam nevoie să rămîn în continuare *de actualitate*. Aveam nevoie ca oamenii să mă vadă realizînd încă ceva. Aveam nevoie să dovedesc că prima dată nu reușisem din întîmplare...

În ambianța modernă a unui apartament sofisticat aflat la subsolul unei clădiri din Streatham, din sudul Londrei, împreună cu Craig, prietenul meu credincios și legătura mea cu lumea televiziunii, am stat la o cană de ceai dulce, cu lapte, și ne-am gîndit ce să mai facem în continuare. Am trecut în revistă toate tipurile de expediție la care ne-am putut gîndi și am recunoscut fiecare că deja făcusem, probabil, cea mai importantă dintre toate expedițiile în care aș fi putut pleca vreodată. Dacă nu voiam să-mi dedic patru ani din viață făcînd înconjurul Pămîntului pe la cei doi poli într-o ambarcațiune propulsată de forța corpului meu – după cîte se pare, acesta fiind „Sfîntul Graal" al aventurilor din ziua de azi –, orice altceva nu părea demn de încercat.

Trebuia să gîndesc altfel. Oare ce puteam face pentru a devia de la ceea ce așteptau oamenii și a mă lua la trîntă cu natura într-un mod și mai intens? Voiam să elimin partea de explorare, aspectele plictisitoare și să rămîn doar cu provocări brute, una după alta. Am început să visez mai degrabă la un eveniment sau la un test decît la o expediție convențională. Ceva incredibil de greu, aflat dincolo de zona mea de confort; o probă pe care chiar să nu știu dacă puteam s-o trec sau nu.

Alături de Craig, am început prin a elimina fiecare factor care mi-ar fi făcut viața mai confortabilă. Prima dată am

renunțat la orice formă de asistență.

— Data viitoare trebuie să mă descurc singur, i-am spus lui Craig, răpăind în cană cu unghiile roase.

Ajutorul de care beneficiasem pe Amazon fusese incredibil, dar îmi lăsase semne de întrebare. Aș fi putut să termin expediția fără credinciosul meu prieten peruan, Cho, care m-a însoțit mare parte din călătorie? Voiam să aflu dacă puteam să stau pe picioarele mele și să fac față singur încercării.

— Dacă ai fi pe o insulă pustie și ar trebui să supraviețuiești avînd doar strictul necesar? a sugerat Craig.

Mi-am imaginat acest scenariu și apoi, cînd căldura entuziasmului a început să mi se răspîndească prin abdomen, i-am propus încet:

— Dar dacă n-aș avea absolut nimic care să mă ajute să supraviețuiesc? Nici mîncare, nici echipamente, nici cuțit – nici măcar haine?

— Ai putea face asta? m-a întrebat Craig.

— Habar n-am, am rînjit eu.

„Vino-ți în fire, Staffs – ocupă-te de aspectele practice.” Camera video îmi era cel mai bun prieten și oglindă și însemna că de la bun început toate gîndurile mele erau verbalizate. Mi-am surprins privirea speriată în ecranul rabatabil și am înțeles imediat obligația de a avea grijă de această reflexie temătoare a mea.

Am trecut în revistă prioritățile clasice pe care le predasem altora de atîtea ori. Apă, hrană, foc și adăpost. Știam că apa era singura de care aveam nevoie în prima zi, dar, chiar și atunci cînd am conștientizat acest lucru, m-a străbătut un val de panică. Nu știam prea multe despre insula aceea și habar n-

aveam dacă existau surse de apă pe care mă puteam baza. Dacă nu găseam apă? În ciuda naturii inerent premeditate a acestui experiment, era absolut real și se întîmpla chiar atunci. Dacă nu găseam apă în scurt timp, aveam să dau greș – și încă repede.

„Rămîi calm, Staffs. Mai poți să amîni problema asta și să-ți tragi sufletul puțin, folosindu-te de ceea ce ai văzut deja.” Îmi eram propriul instructor, propriul sfetnic – mă țineam singur de mîna transpirată în timp ce făceam primii pași în această călătorie descurajantă. Ridicînd ochii spre nucile-de-cocos verzi, mi-am spus că, și dacă nu mă urneam din locul acela, tot aș fi fost OK o noapte sau două. Puteam să arunc cu pietre în nucile-de-cocos pentru a le desprinde pe cele verzi și să beau apa de cocos, despre care știam că este plină de electroliți. Asta avea să mă hidrateze îndeajuns deocamdată.

Genunchii mi-au pocnit cînd m-am ridicat, țeapăn, și mi-am curățat nisipul care mi se lipise de fesele goale. M-am uitat în stînga și-n dreapta de-a lungul plajei, căutînd un cocotier care să fie cît mai scund, și am zărit imediat unul care se înălța la doar vreo doi metri deasupra capului meu. Am găsit și o piatră cam cît un măr pe care am aruncat-o spre sursa îmbietoare de băuturi naturale, „ambalate” în porții individuale.

Mă simțeam ciudat de jenat – ca într-un episod din visul unui copil – încercînd să culeg fructe în pielea goală. Am aruncat piatra și am ratat ținta. Am ratat din nou. La naiba! Am încercat altfel... Iar am ratat. Apoi din nou. Tocmai cînd începeam să-mi pierd răbdarea, am auzit o bufnitură satisfăcătoare. „Grozav!” Nuca-de-cocos a căzut, făcînd un mic crater în nisip.

Pentru că nu mai desfăcusem niciodată o nucă-de-cocos fără o macetă, am luat sfera aceea aspră în mîini și am încercat să

gîndesc neconvențional. Am găsit o piatră mare și destul de ascuțită care era pe jumătate îngropată în nisip și am ridicat nuca-de-cocos. Folosindu-mă de greutatea brațelor mele și a fructului fibros, am izbit-o tare de marginea pietrei de mai multe ori, pentru a-i sparge coaja. După vreo 20 de lovituri, apa de cocos a țîșnit pe piatră și, gîfîind, am înălțat nuca deasupra gurii, așteptîndu-mă ca printre buzele arse de căldură să mi se scurgă lichidul în valuri. Nu s-a scurs decît un firicel jalnic. „Minunat!”, am mințit, simulînd și un zîmbet pe măsură. Apoi mi-am dat seama ce am făcut și am rîs de instinctul meu imediat de a-mi ascunde eșecul – recunoscînd în fața camerei că, în ciuda tuturor eforturilor mele, nu băusem decît vreo cîteva picături.

Am repetat cu frenezie procedura complicată, culegînd și alte nuci-de-cocos din care nu prea aveai ce să alegi, pînă cînd am simțit că băusem măcar suficient lichid ca să-mi pot vedea de treabă și m-am hotărît să încep să explorez plaja.

Plaja lungă, cu nisip auriu, se întindea dincolo de clasica bordură de palmieri. Dacă s-ar filma acolo o reclamă la ciocolata Bounty, nu v-ați mira. Dar nu v-ați mira nici să găsiți cîteva schelete strîngînd în mîini hărțile putrezite ale unor comori. Și asta mi-a trecut prin minte – piraților obișnuiau să lase oameni pe insule pustii, nu-i așa? Devenisem propriul meu Barbă Neagră, poruncindu-mi să cobor de pe corabie, ca să mor sub soarele necruțător. Niște gînduri nu tocmai utile.

Mergînd pe malul apei, am observat mici detalii: unde lăsase fluxul o urmă întunecată pe plajă ultima dată cînd crescuse nivelul apei; că soarele era la trei pumni (la o lungime de braț) deasupra orizontului; și că sîngele de la picior îmi arăta că mă tăiasem într-un coral. Am încercat să zîmbesc și să mă bucur de

frumusețea care mă înconjura. Nu eram cîtuși de puțin fericit, iar estetica mediului înconjurător, atît de irelevantă în aceste momente, nu-mi provoca nici o plăcere. Era prima zi: simțeam că-mi ard umerii, saliva-mi era deja vîscoasă și stătută. Erau atîtea lucruri pe care nu le știam, atîtea lucruri de făcut și atît de puține lucruri de care mă puteam agăța... Respiram repede și superficial, ca și cînd, dacă aș fi respirat adînc, aș fi pierdut prea mult timp.

„Timpul pe care-l petrecem în recunoaștere este rareori timp pierdut", mi-am repetat de cîteva ori, ca să mă liniștesc, spunîndu-mi că aceasta era o atitudine înțeleaptă, acceptată în armată, și că utilizam optim orele de lumină care îmi mai rămăseseră. Mă simțeam foarte presat de timp și persista nevoia să fac progrese. Dacă stau să mă gîndesc, aveam tot timpul din lume să mă relaxez în acel mic univers care era numai al meu și care nu funcționa decît conform regulilor impuse de mine, dar, mereu conștient de angajamentul luat față de Discovery Channel și temîndu-mă de un eșec, am început imediat să mă stresez.

Apoi am avut prima dintr-o serie de reacții întîrziate, ca în desenele animate. „Nu se poate așa ceva!", am spus cu glas tare.

În fața mea, scobită grosolan în suprafața verticală a stîncii, se afla o grotă. Nu era o grotă mică, în care mi-ar fi fost greu să intru, sau o grotă umedă și joasă ce s-ar fi umplut cu apă la vremea fluxului, ci una mare, spațioasă, scobită la înălțime în faleză, deasupra locului în care ar fi ajuns apa la apogeul fluxului, orientată în mod convenabil cu spatele spre direcția din care bătea predominant vîntul.

Lista mea de priorități necesare pentru supraviețuire a ieșit din nou la suprafață din harababura de obiective din capul meu

și, mîndru, am bifat cuvîntul *adăpost* de pe listă, încîntat ca un copil. Primisem un dar în prima zi și știam asta. În timp ce mă cățăram pe stîncă în patru labe, ca să-mi inspectez noua locuință, în nări mi-a pătruns un miros moscat de animale care mi-a amintit de grădina zoologică din Londra. Grota avea cam patru metri pe patru și era înaltă de trei metri. Pragul din fața ei se înălța la peste doi metri deasupra plajei. Planșeul uscat și bine protejat se înclina destul de tare spre intrare și era format dintr-o pulbere maronie, murdară (din roci sfărîmate) amestecată cu o cantitate substanțială de balegă.

„Există iepuri pe insulele Fiji?”, m-am întrebat. Nu, cu siguranță erau niște animale mai mari. Oi? Capre? Poate chiar căprioare? Puteam bifa o grămadă de puncte deodată, așa încît am lăsat să-mi scape un strigăt oarecum timid către cameră, pentru a-mi exprima surprinderea și bucuria. Posibilitatea existenței unor animale pe care să le pot mînca era unul dintre visurile mele cele mai fierbinți legate de derularea acestui proiect, și iată că în prima zi descopeream deja că era foarte posibil să găsesc carne.

Asemenea multor bărbați, nu m-am priceput niciodată să îndeplinesc mai multe sarcini în același timp; creierului meu nu i-a plăcut niciodată stresul produs de mai multe activități derulate simultan. În ciuda faptului că descoperirile mele fuseseră pozitive, simțeam nevoia să-mi trag sufletul.

Am hotărît că grota avea să fie tabăra de bază, cel puțin pentru început, și am plecat să aduc geanta cea mare cu camerele de filmat, care se afla mai încolo, pe plajă. Cînd am luat geanta de la marginea pădurii, mi-am dat seama că, dacă voiam să mă filmez în timp ce o căram către grotă, aș fi fost nevoit, în mod absurd, să las în urmă o cameră care să mă

filmeze, ceea ce ar fi însemnat să mai fac un drum pînă pe plajă ca s-o iau.

Îmi dădeam seama că, probabil, arătam foarte ciudat mergând pe plajă cărînd o geantă mare și neagră, gol pușcă și cu fundul alb. Simțeam obiectivul camerei urmărindu-mă din spate. Am început să urc geanta spre grotă, apoi m-am neliniștit la gîndul că puteam să alunec și să cad cu tot cu povara mea. Am intrat în panică și am decis că ar fi prea riscant să alunec sau să cad, așa că am lăsat geanta pe plajă, la lizieră. A trebuit să iau o mulțime de hotărîri mărunte în același timp. Care era decizia corectă? Cine avea să mi-o confirme? Nimeni. Grozav! „Amuzant, nu-i așa?”, am spus eu către cameră. „Trebuie să mă bazez mereu pe instinct. Creierul mă îndemna să car geanta sus, în timp ce instinctul îmi spunea: «Stafford, fii serios!».” M-am consolat cu gîndul că luasem decizia corectă, apoi m-am îndoit imediat de ea și m-am răzgîndit. În cele din urmă, mi-am spus să nu mai pierd vremea, am tîrît geanta pînă sus, în grotă, și m-am așezat greoi pe plasticul fierbinte, buimăcit de atîta nehotărîre.

M-am gîndit că, dacă animalele erau mari și își făcuseră bîrlog în peșteră, aveam nevoie de o piatră mai mică la îndemînă pe care s-o arunc spre ele cînd se întorceau.

„Stafford, ai spus întotdeauna că, ori de cîte ori te vei simți nesigur, vei încerca să te calmezi. În prima zi era inevitabil să fii dezorganizat.” Am trecut în revistă elementele pozitive: „Ai băut apă de cocos, diseară vei putea mînca niște pulpă de cocos și ți-ai găsit un adăpost. Singura prioritate necesară supraviețuirii care ți-a mai rămas este focul, care nu este esențial din prima zi. Te descurci chiar foarte bine”.

Dar nu puteam să nu fiu neliniștit de expresia continuă de panică din ochii mei mari și albi, pe care îi vedeam pe ecranul fragil al camerei de filmat. Îmi vedeam tîmplele tensionate, iar fruntea mea arăta ca o bombă cu cuie înfășurată în hîrtie creponată. Am încercat să mă calmez spunîndu-mi vorbe liniștitoare – aveam experiența și abilitățile necesare pentru a supraviețui bine pe insula aceea. Trebuia să am încredere în asta. Fără a reuși să mă conving, am revenit la aspectele practice imediate.

„La naiba”, am suspinat eu, „ia să mai băgăm niște lichide la ghiozdan pînă nu se face noapte”.

Pietrele colțuroase îmi masau tălpile moi ale picioarelor goale cînd coboram spre plajă. Am observat niște cochilii de scoici uriașe, mari cît niște farfurii, pe care le puteam folosi pentru a ține în ele apă, și mi le-am întipărit în minte. Suprafața pe care pășeam s-a preschimbat în nisip fin, ceea ce făcea ca senzația să fie mai plăcută, dar trebuia să încerc să-mi fac niște sandale dacă voiam să nu ajung cu picioarele ferfeniță.

În marginea plajei, la lizieră, se afla un cocotier mult mai scund în care creșteau niște fructe foarte verzi. M-am cățărat greoi vreo 60 de centimetri pe trunchiul lui, ca un cimpanzeu supraponderal îmbuibat cu narcotice, și am cules cu mîna două nuci-de-cocos mici. Le-am izbit cu toată puterea de altă piatră ascuțită (fiind atent să nu-mi prind degetele dedesubt) și am dat pe gît două doze mari de lichid răcoros și dulce care mi s-a prelins pe bărbie și pe piept. L-am sorbit cu nesaț, gîfîind, iar această plăcere simplă m-a făcut să zîmbesc larg.

Pe Amazon mă străduisem din greu să-mi păstrez o atitudine pozitivă și recursesem la tehnici de programare neurolingvistică pentru a merge înainte. Cînd simțeam că

mintea mea dă semne de slăbiciune, îi vizualizam în mod deliberat pe oamenii din viața mea care mă inspirau, pentru a nu ajunge să am un comportament nepotrivit. Cînd mă confruntam cu situații grave, învățasem să-mi aleg stări de spirit mai potrivite decît furia sau frustrarea, pentru că nici una, nici alta nu mă ajutau deloc. Dar, de la bun început, această experiență părea foarte diferită. În primul rînd, nu mersesem singur de-a lungul Amazonului, iar acest aspect părea esențial. Izolarea este o metodă la care recurg unii oameni – pustnici, călugări, yoghini – atunci cînd caută o experiență mistică. În lumea creată de mine în care mă izolasem, ultimul lucru pe care-l voiam era să intru în contact cu sinele meu.

Anticipasem că în această încercare nu vor fi suficiente niște simple trucuri mentale. Știam că voi avea momente de sinceritate dureroasă și că trebuia să le înfrunt, nu să le controlez în mod artificial. De data asta, pentru a mă asigura că nebunia nu pune stăpînire pe mine, strategia pe care am adoptat-o a fost cea sugerată de doi aborigeni din Australia pe care-i cunoscusem prin intermediul Amandei și care-mi deveniseră buni prieteni – Harold și Jeremy.

Harold este unchiul lui Jeremy. Au sînge amestecat, de aborigeni și australieni albi, și trăiesc în mai multe lumi, din mai multe puncte de vedere. Harold, care are în jur de 60 de ani, este atît de lipsit de orgoliu, atît de neimpozant, de fapt, încît adesea prezența lui trece neobservată. Dar a-l trece cu vederea ar fi o greșeală, întrucît, în prezent, este unul dintre cei mai puternici vraci aborigeni. Deși e un om care nu vorbește prea mult, încă de cînd l-am cunoscut a exercitat asupra mea o influență puternică și liniștitoare.

Jeremy e un cu totul alt gen de persoană, e mai mic decît mine și, cu exuberanța unui tînăr care a călătorit mult, se laudă că este mai înțelept decît alții mult mai în vîrstă decît el. Practică medicina energetică și este un artist talentat și un muzician fenomenal care m-a îndrumat, ajutîndu-mă să devin o persoană mai puternică și mai lucidă.

În timpul unei excursii făcute recent în pădurea tropicală Daintree din Queensland, m-au avertizat să nu subestimez cele 60 de zile pe care urma să le petrec în izolare. Mi-au spus că e o perioadă foarte lungă, dacă e s-o petreci singur – destul de lungă încît să înnebunești.

— E mult timp, frate. Poate să te dea complet peste cap.

În mod tradițional, aborigenii au petrecut perioade singuri, umblînd pe jos în sălbăticie. Întreaga lor existență este legată de pămînt și de natură. Ei cred că avem cu toții trei creiere – cel mai mare și mai important este intuiția, instinctul; al doilea este inima; iar cel mai mic creier este mintea logică pe care se bazează majoritatea occidentalilor pentru a-și organiza viața. În mod incredibil, aceeași expresie, *ngan duppurru*, cuvîntul care desemnează mintea în limba yalanji a aborigenilor, înseamnă și „în încurcătură” – sau, într-un limbaj mai frust, „terminat”. Foloseau același cuvînt pentru a descrie o plasă de pescuit care s-a încîlcit așa de tare, încît nu mai poate fi reparată.

Observînd tendința mea nu tocmai rară de a-mi face griji și a analiza lucrurile, ei mi-au explicat că, dacă în perioada petrecută pe insulă îmi lăsam latura logică a minții să preia controlul, aveam să mă chinui mult și bine să n-o iau razna. Aveam să mă confrunt cu un val de anxietate, temeri și gînduri incontrolabile care urmau să-mi pună la încercare hotărîrea.

Așa încît m-au sfătuit să privesc dintr-o perspectivă mai profundă – o perspectivă a sufletului, a supunerii față de starea lucrurilor și din care nu aș fi putut să complic prea mult lucrurile.

Pentru a reuși, mi-au dăruit cel mai simplu instrument. Mi-au spus să fac un cerc simplu din pietre, destul de mare încît să pot sta în el. Ori de cîte ori simțeam că risc să mă las cuprins de gînduri sumbre și hiperactive, de panică sau de îngrijorări nejustificate, trebuia să mă opresc din ceea ce făceam și să mă așez în acest cerc. Acolo, mi-au spus ei, aveam să fiu în siguranță, protejat de insulă și de orice factori exteriori. Speram sincer că metoda va funcționa.

După ce mi-am astîmpărat setea cu apă de cocos, am hotărît că era momentul să-mi construiesc cercul din pietre. Am ales opt pietre cam cît un grepfrut din partea superioară a plajei și, cărîndu-le în brațe, am urcat împleticit stînca, pînă în grotă. Pentru că perioada în care fusesem căpitan în armată lăsase urme, am rîs de mine fiindcă-mi pierdeam timpul cu asemenea aiureli. Totuși, am așezat o piatră în fața mea și una în spate – apoi una la stînga și una la dreapta. Am folosit ultimele patru pietre pentru a umple spațiile goale, alcătuind un cerc simetric cu diametrul de un metru și ceva în colbul cu miros înțepător din peșteră.

Ca și cînd ar fi fost o mașină nouă, am vrut să testez cercul, să mă așez în mijlocul lui și să văd dacă era bun. M-am așezat în mijlocul cercului, cu brațele sprijinite de genunchi, lăsînd să-mi scape un oftat lung, aducător de schimbare. Am zîmbit și, sincer surprins, imediat m-am simțit relaxat în interiorul cercului. Mi-am ridicat ochii ca să admir pentru prima dată priveliștea magnifică din grotă: întinderea vastă a oceanului, de un

albastru-deschis, valurile care se spărgeau de recif puțin mai încolo și norii pufoși care tiveau soarele deasupra orizontului. Nici nu a trebuit să încerc. M-am liniștit imediat. Forța și rapiditatea transformării erau extraordinare. Mă simțeam în siguranță, calm și liniștit. Puteam gîndi cu calm dacă voiam, dar, fapt și mai important, puteam *simți*. Puteam aprecia frumusețea și puteam simți umorul din nou. Am chicotit gîndindu-mă ce instrument minunat era acest cerc din pietre. Nevoia de a analiza motivele pur și simplu dispăruse. Mă simțeam bine din nou – pentru prima dată în acea zi –, iar asta era tot ce conta.

Cînd soarele a ajuns la un pumn și jumătate de linia orizontului, am hotărît că făcusem destule pentru prima zi și mi-am îndreptat atenția către somn. Am măturat planșeul peșterii cu o creangă uscată și am curățat balega din locul în care aveam să-mi fac culcuș. M-am simțit ridicol în timp ce făceam curățenie în pielea goală, dar măcar nu mă vedea nimeni.

Știam că în mod sigur avea să-mi fie frig dormind direct pe jos în grotă, așa că m-am uitat în jur, să văd ce aveam la îndemînă. Nu mai plouase de mult și pe toată suprafața stîncii erau smocuri de iarbă uscată și aspră. Am încropit imediat un plan ca să mă apăr de frig: cît mai era lumină, aveam să adun cît mai multă iarbă și să dorm ca un cal într-un grajd plin cu fîn. Iarba nu avea rădăcini adînci și smocurile mari se desprindeau ușor cînd trăgeam de ele. Lumina caldă a asfințitului mi-a vegheat ultima activitate din acea primă zi, pînă cînd am fost mulțumit că adunasem destulă iarbă cu care să mă acopăr și să dorm confortabil.

Cînd soarele a atins linia orizontului, m-am așezat în praful de balegă, am scobit cu unghiile niște pulpă gelatinoasă și necoaptă de cocos și am mîncat ca o maimuță. Pentru prima dată mi-am îngăduit să mă gîndesc la cei de acasă. La cei pe care-i lăsasem în urmă: la Amanda, frumoasa mea logodnică, și la cei doi copii ai ei pe care am ajuns atît de repede să-i iubesc. Mi s-a făcut dor de casă instantaneu și m-am întrebat din nou ce m-a apucat de m-am angajat într-o aventură atît de absurdă. De ce făceam asta? De ce nu eram acasă, citindu-le copiilor poveștile lui Roald Dahl sau bînd o sticlă de vin cu Amanda? Ce încercam să dovedesc și mai ales cui?

Pe cînd lumina devenea tot mai slabă, mi-am dat seama că trebuia să rămîn pe loc. Nu aveam lanternă și nici foc și trebuia să rămîn în peșteră pînă în zori. S-a stîrnit un vînt răcoros, care se învîrtejea prin grota deschisă. Am pornit camera video, am activat filmarea în infraroșu și mi-am dat seama imediat că, de fapt, aveam un soi de lanternă. Inițial m-am întrebat dacă este moral să utilizez „lanterna” cînd nu filmam, dar apoi nu mi-am mai făcut asemenea griji; de ce să-mi îngreunez situația și mai mult impunîndu-mi niște reguli stupide?

Simțindu-mă cam ca un animal care se ferește de pericol, m-am întins în praf și am încercat să mă acopăr cu iarbă pentru a-mi proteja pielea expusă de curentul rece și tăios.

După ce am tot aranjat-o vreo cinci minute, am rămas perfect nemișcat, privind bezna de deasupra mea. Mi-am parcurs din nou lista: eram uscat, îmi era (destul de) cald, eram hidratat și protejat de intemperii, dacă vremea se înrăutățea. Nu mîncasem mult, dar nu-mi era foame. Mîncarea părea mai puțin esențială deocamdată și eram cuprins de senzația că „pînă acum, toate-s bune”. Mă simțeam prea copleșit pentru a

mă bucura. Pur și simplu erau prea multe lucruri la care trebuia să mă gîndesc – la toate planurile mele pentru a doua zi. Dar nici trist nu eram. Avusesem o zi ușoară și în prima noapte mă aflam într-o situație mai bună decît mă așteptasem. Funcționam – asta era tot ce conta.

Ideea că voi adormi imediat avea să rămînă mereu optimistă. Nu căutați așternuturi din paie la Marks & Spencer; nu veți găsi așa ceva, și asta dintr-un motiv întemeiat. Provoacă niște mîncărimi incredibile. Dar trebuie să alegi: te mănîncă pielea sau îngheți de frig. Planșeul grotei era zgrunțuros, tare și înclinat incomod. Tocmai mă făcusem cît mai comod, cînd am simțit un păianjen mare umblîndu-mi pe piept. Aveam un băț lîngă mine pentru a ține intrușii la distanță. Un gest paranoic, dar liniștitor.

Era momentul să adorm ca să prind puteri – dar, în timp ce corpul meu stătea nemișcat, întrebările și grijile mi-au cotropit creierul.

Am recapitulat toate lucrurile pe care știam că trebuia să le fac a doua zi, dar, în timp ce bezna se făcea tot mai deasă, gîndurile mele au devenit tot mai complexe și mai încărcate de teamă, așa încît m-am resemnat cu ideea că avea să fie o noapte lungă și întunecată. Oare puteam supraviețui de unul singur? Unde era autocontrolul meu? Unde aveam să-mi ridic tabăra? Cum era restul insulei? Oare reușisem să fac expediția pe Amazon doar datorită ajutorului pe care l-am primit? Eram destul de puternic din punct de vedere mental pentru a face față intensității situației în care mă aflam? Mă angajasem în cele din urmă într-o încercare căreia nu eram în stare să-i fac față? De ce aveam atîtea întrebări? Reacția mea ar putea părea un pic cam exagerată – la urma urmei, nu eram acolo decît de

cîteva ore –, dar 60 de zile! Două luni! Ca să fiu sincer, trebuie să recunosc că voiam să mă întorc acasă chiar în acel moment.

Întins cu spatele gol pe planșeul grunjos al grotei, am încercat în zadar să nu mă mai gîndesc la toate astea și să adorm. M-am ghemuit și mai adînc în colțul grotei și mi-am rearanjat așternutul de fîn peste mine, în timp ce mintea îmi zumzăia de îngrijorări.

Probabil că într-un tîrziu am adormit, pentru că m-am trezit tremurînd violent în puterea nopții. Așternutul meu de fîn dispăruse, iar eu eram complet expus răcorii nopții și rafalelor reci de vînt care se învolburau în fundul grotei. Fără să știu cît era ceasul, am bîjbîit cu mîna prin jur căutînd iarba, mi-am rearanjat așternutul, apoi am încercat să adorm la loc. Pe cînd stăteam treaz, cu ochii în bezna nopții, vîntul s-a întețit. Iarba nu prea a mai avut nici un efect cînd ferocitatea rafalelor a crescut și senzația mea că sînt stăpîn pe situație în siguranța peșterii s-a dezintegrat și dusă a fost de vînt odată cu praful.

Deodată, m-am hotărît că trebuie să mă feresc de vînt, așa că am coborît pe bîjbîite pînă pe plajă și am încercat să mă îngrop în nisip. Îmi amintisem o poveste a aborigenilor despre unii dintre ei pe care îi prinsese noaptea fără adăpost și se îngropaseră în stratul de nisip de la suprafață pentru a se feri de vîntul rece. Totuși, nisipul meu era umed și, în timp ce îmi săpam un șanț cu mîinile, am început să-mi fac griji că luasem o decizie proastă. M-am întins în mormîntul pe care mi-l săpasem singur și m-am acoperit cu nisip, de la degetele picioarelor în sus, pînă la piept. Nu mai simțeam vîntul în partea de jos a corpului, dar îmi era frig și simțeam cum corpul meu pierdea căldura, care era absorbită de nisipul umed.

Cuprins de griji, am început să chibzuiesc, mi-am impus limite de timp și ulterior m-am convins să renunț la ele. După cel puțin o oră, m-am recunoscut învins și am spart mulajul de nisip ud. Mă simțeam obosit, lipsit de experiență și nesigur din toate punctele de vedere. Gemînd de frig, cu mandibula tremurîndu-mi incontrolabil, m-am cățărat din nou pînă la grotă, unde mi-am pus întrebări referitoare nu numai la situația în care mă aflam, ci și la mine însumi. Îndoielile mi se strecurau în suflet și-mi erodau încrederea și stima de sine. Mi-am făcut griji, m-am tot foit și am tremurat toată noaptea. Nu aveam nici o soluție – nu aveam nici foc, nici pătură, nici haine călduroase cu care să mă îmbrac. Mă simțeam expus și complet neajutorat.

Cînd mă gîndesc la acea primă noapte, îmi dau seama că mă simțeam la fel de rău și de neliniștit ca un animal rătăcit. Nu puteam decît să zac în praf și să aștept să se facă dimineață. Situația era mai mult decît neliniștitoare – simțeam că-mi pierd cumpătul, că pierd controlul, fără speranța de a-l mai redobîndi, și aparent neavînd capacitatea de a mă liniști. Dar eram uscat și viu. Pentru moment, trebuia să mă mulțumesc cu atît.

2

Apa

Prin pleoapele închise am început să percep că întunericul se subțiază, iar cerul se umple de lumină. Auzeam valurile spărgîndu-se jos, pe plajă. Puteam distinge și alte valuri care se spărgeau de recif, la vreo 400 de metri de țărm. Zgomotul de fond era neregulat și neîntrerupt.

Mi-am lăsat pleoapele să se ridice – singurul lucru care mă despărțea de lumea mea fără acoperiș. Nici o altă parte a corpului meu nu s-a mișcat în timp ce asimilam încet scena care se înfățișa ochilor mei.

Ce priveliște!

Pragul de piatră al grotei mele se continua cu un gazon de nisip fin, presărat cu movilițe de crabi și urmele rare lăsate de aceștia. Adăpostită între valurile blînde și înspumate care mîngîiau plaja și zidurile colțuroase ale recifului, se afla o lagună de o frumusețe care-ți tăia respirația. Protejate de fortificațiile recifului, undele de la suprafața mării licăreau

liniștit. Dincolo de recif, apele mai întunecate nu arătau la fel de îmbietor.

Pentru prima dată, m-am gîndit la posibilitatea iscării unei furtuni. Asta da distracție! Îmi fusese destul de greu s-o scot la capăt și într-o noapte liniștită. Dacă se isca o furtună tropicală din aia adevărată, n-aș fi avut de unde să găsesc nici un ajutor. „Hai să nu ne gîndim la ce s-ar putea întîmpla, să ne concentrăm asupra momentului prezent”, mi-am spus.

M-am ridicat, sprijinindu-mă de brațe. Doi grauri ciripeau politicos în timp ce intrau și ieșeau, iuți ca săgeata, dintr-un cuib minuscul aflat deasupra capului meu.

„Și începem”, mi-am spus în gînd, dîndu-mi seama că reușisem să trec de prima noapte. Mai rămăseseră doar 59.

Scuturîndu-mi praful fin și paiele de pe pielea înfiorată a pieptului, abdomenului și picioarelor, m-am ridicat în picioare și m-am întins. Am întins mîna după camera de filmat, i-am extins ecranul și am apăsat butonul de pornire. Încă tremuram cînd mi-am început monologul zilnic.

„Pune ceva pe tine!” a fost primul impuls pe care l-am avut în acea zi. „Dar nu am.” În ciuda faptului că nu era nimeni acolo, mă simțeam gol și vulnerabil. Aveam un sentiment clar de disconfort și trebuia să fac ceva să scap de el. Am luat o piatră care era mai albă decît pereții grotei și am trasat două linii verticale, pentru a indica faptul că era ziua a doua. Nuca-de-cocos din care mîncasem doar jumătate era plină de furnici negre, minuscule.

Am pornit dispozitivul de localizare și am apăsat butonul care semnaliza că „totul este OK”. Această formă de comunicare mi se părea nepotrivită. Voiam să scriu o scrisoare lungă în care să povestesc cum mă descurcasem în prima noapte. Voiam să

stau la taclale pe îndelete cu echipa de producție, să spun cît de mult m-au surprins momentele în care am fost pe punctul de a mă panica, cît de teamă mi-a fost, cît de reală și de neplăcută mi se păruse toată această experiență. Dar eram singur. Această dorință a mea de a fi înțeles și ascultat avea să rămînă nesatisfăcută în următoarele două luni.

OK, gata cu introspecția, Ed, apucă-te de treabă. Bea ceva. Am coborît cu grijă din grotă, fiind mereu conștient de faptul că, dacă mă răneam la picior, nu aveam antiseptice sau plasturi. M-am îndreptat spre cocotierul pe care-l jumulisem cu o zi înainte și am desprins cu ușurință încă un fruct din copac. După obișnuitele 20 de secunde în care am izbit grosolan nuca asemenea unei gorile, am dus-o la gură și am sorbit lichidul dulce.

După aceea m-am uitat în jur și am observat că stîncile erau acoperite cu niște melci de mare mici și negri. „Aș putea să-i mănînc”, m-am gîndit eu. Dacă nu erau grețoși însemna că-mi găsisem un aliment plin de proteine de calitate pentru micul dejun. Excelent!

Am cules un pumn de melci de pe o stîncă mare cît o vacă, pe jumătate îngropată în nisip. Apoi am luat o piatră mai mică – de mărimea unei mingi de tenis – și am izbit-o cu un pocnet de cochilia primului melc. Piatra s-a făcut bucăți la contactul cu melcul, însă acesta a rămas intact. „Nu-i semn bun”, mi-am spus în gînd uitîndu-mă la bucățile de piatră. Eram foarte conștient de faptul că nu aveam cuțit și că trebuia să-mi fac un soi de unealtă simplă de tăiat pentru a putea realiza cele mai simple activități. Fragilitatea primei pietre m-a îngrijorat și am căutat una mai solidă.

Pe cînd îmi cîntăream opțiunile, am început să-mi dau seama că acolo se găseau două tipuri principale de rocă – una poroasă și sfărîmicioasă care arăta ca scheletul unui coral mort și o rocă vulcanică mai densă, din care părea să fie formată insula. Am găsit o bucată de rocă vulcanică avînd cam aceeași mărime și am încercat din nou să separ primul meu melc de căsuța lui. Cochilia s-a spart. Am curățat corpul melcului de bucățelele ca de coajă de ou, l-am băgat în gură și l-am înghițit. Nu-i chiar așa rău, mi-am zis, și am mai încercat unul.

În acest moment, bunul meu simț și-a dres glasul politicos ca să-mi atragă atenția și mi-a sugerat că ar fi înțelept să aștept puțin, să văd ce reacție am după cei doi melci, înainte de a mînca un întreg cartier de locatari ai cochiliilor. Vrînd-nevrînd, m-am conformat bunului-simț.

Ridicînd capul și privind în lungul plajei, m-am hotărît să mai explorez puțin. În punctul în care mă aflam, insula se înălța brusc de la marginea plajei, din spatele meu, sub forma unor stînci verticale enorme care mă fereau de razele soarelui matinal. M-am aventurat să înconjur insula, avînd oceanul în stînga și stîncile abrupte în dreapta mea. Mă liniștea faptul că erau *o mulțime* de melci. Chiar dacă nu găseam nimic altceva de mîncare, am presupus că pot supraviețui 60 de zile doar cu nuci-de-cocos și melci, așa că acest gînd m-a încurajat. Insula îmi oferea o dietă mai echilibrată decît a multor studenți.

Mai încolo am observat o spărtură vizibilă pe suprafața stîncii din dreapta mea. Dedesubtul crăpăturii, stînca era mai întunecată. Apropiindu-mă, instinctele mi-au dat de veste că acolo era ceva important și am început să zîmbesc din nou. Am pornit camera. Am scos capacul obiectivului. Am apăsat butonul de înregistrare...

„Ce interesant!” Am știut imediat din instinct ce descoperisem. Sînt geograf și știam că un asemenea defect la suprafața stîncii nu putea însemna decît un singur lucru. Apă dulce. Cînd am examinat crăpătura, a devenit evident că locuitorii altor insule care trecuseră pe aici ciopliseră o mică scobitură în rocă, astfel încît apa să se adune într-un șănțuleț. Desigur, știusem că pe insulă trebuie să existe o sursă de apă și că nu îmi rămîne decît s-o găsesc, dar această descoperire era foarte importantă. Teama de a eșua încă din primele zile din cauza deshidratării s-a risipit cînd mi-am apropiat gura de mica adîncitură din piatră. Am luat o înghițitură de apă care în mod clar nu era sărată. „E apă dulce!”, am anunțat. „Dar ceva-mi spune că ar fi bine să curăț mai întîi locul ăsta”, am bombănit eu scuipînd sedimente și nisip.

Mi-am dat seama imediat cît de mult m-ar ajuta un sistem de funii care să acționeze ca un tub capilar și să conducă apa într-un recipient, dar deocamdată am luat cea mai mare cochilie de scoică pe care am găsit-o și m-am dus cu ea la țărm. Am umplut-o cu apă de mare și am dus-o apoi cu grijă pînă la spărtura din stîncă pentru a îndepărta apa stătută cu ajutorul ei. După ce am curățat jgheabul, am savurat importanța faptului de a fi găsit o sursă de apă. Sigur că apa nu curgea propriu-zis, ci, mai curînd, era o excreție imperceptibilă a umezelii într-o scobitură a stîncii, dar era apă dulce și mi-a mai venit inima la loc.

Lista mea mentală s-a activat din nou și am început să mă gîndesc la situația curentă. Găsisem o sursă de apă dulce. Băusem o înghițitură și curățasem jgheabul. De asemenea, mîncasem și doi melci și, deocamdată, nu avusesem nici o reacție negativă la ei. Băusem conținutul unei nuci-de-cocos verzi și mîncasem niște pulpă vîscoasă și gelatinoasă din

interiorul ei. Pentru o primă dimineață pe o insulă, lucrurile nu arătau rău deloc.

Mereu conștient de necesitatea de a înregistra modul în care făceam față evenimentului din punct de vedere mental, am ținut un monolog în fața camerei: „E amuzant cum funcționează mintea mea. Tocmai am trecut pe lîngă grotă și am avut impulsul de a urca și de a mă odihni înăuntru, fiindcă deja e tabăra mea de bază, casa mea. Dar a trebuit să-mi spun: «Nu-i nevoie să mergi să te odihnești, ai altele de făcut». Însă eu nu voiam decît să stau acolo". Dacă mă gîndesc bine, cred că avem tendința naturală de a ne construi o locuință și de a ne delimita un spațiu care să fie numai al nostru. Odată ce m-am stabilit în această nouă lume necunoscută și neliniștitoare, instinctele mele m-au făcut să-mi doresc să mă retrag în cochilia în care mă simțeam în siguranță și unde posibilitatea pericolului era mai redusă, iar variabilele limitate. Dar trebuia să mă împotrivesc acestui instinct.

Era momentul să fac ceva deopotrivă esențial și totuși, din perspectiva supraviețuirii, complet gratuit. Am hotărît că problema goliciunii mele trebuia rezolvată și că voi încerca să-mi confecționez o fustă din iarbă. Fiindcă nu trecuse mult de cînd fusesem în Australia, unde i-am vizitat pe Harold și Jeremy, știam că pot să-mi fac o fustă din iarbă și că nu trebuia decît să găsesc o tufă de hibiscus. M-am întors în direcția grotei și apoi am trecut de ea, astfel încît acum oceanul era în dreapta mea, iar interiorul insulei la stînga. Curînd, faleza de stînci a cedat locul unei liziere de cocotieri și alți arbori cu frunze verzi. Cînd m-am apropiat mai mult, am recunoscut cu ușurință frunzele mari și rotunde ale tufelor de hibiscus. Era arbustul care predomina la umbra palmierilor.

Hibiscusul este extraordinar, deoarece coaja sa este atît de flexibilă și totuși atît de rezistentă, încît poate fi folosită pentru a confecționa funii fără nici un fel de procesare. Am rupt pur și simplu o ramură, am lovit coaja cu alt băț, pînă cînd s-a desprins de lemn, apoi am jupuit-o la fel de ușor ca pe o coajă de banană. Nu era nevoie să împletesc mai multe fîșii sau să fac alte modificări, iar fiecare fîșie lată de 2,5 centimetri era destul de rezistentă pentru a tracta o mașină. Cînd este desfăcută pe lungime în fîșii mai subțiri, coaja de hibiscus poate fi folosită ca sfoară și înnodată foarte ușor, datorită flexibilității sale.

E ușor să-ți faci o fustă din iarbă. Iei o fîșie de coajă de hibiscus destul de lungă încît să-ți cuprindă mijlocul și o întinzi între două ramuri ca pe o frînghie de rufe. Apoi iei mai multe fîșii și le legi de frînghia de rufe cu o jumătate de nod simplu, genul de nod pe care l-ar face un copil în mod automat, fără să-l învețe nimeni – așa cum îți legi șireturile de la pantofi în prima fază –, dar strîns bine în jurul frînghiei de rufe. Continui pînă cînd legi destule fîșii de coajă pe frînghie încît să te acoperi. Nimic mai simplu.

Probabil ceea ce s-a întîmplat apoi sugerează destul de bine cît de împrăștiat eram în această etapă. După ce am legat vreo 20 de fîșii de coajă de frînghia mea de rufe, am conchis că operațiunea dura prea mult și că trebuie să fac ceva mai „esențial” pentru supraviețuirea mea. Deocamdată, în mod clar, fusta nu acoperea nimic, așa că am intrat în panică, am înșfăcat niște iarbă și m-am hotărît să prind iarba de coajă, ca și cînd aș fi făcut din ea o pătură. Combinam două metode, iar acum încercam să obțin o porțiune mai deasă în partea din față a „fustei”, ca să nu mi se vadă „bijuteriile” prin ea. Practic, am obținut un sporran[*] pătrat de iarbă care, legat în jurul

mijlocului, îmi zgîria destul instrumentul și coapsele. Arătam ca Ed Nătărăul.

Era incomod, mă împiedica la mers, îmi dezvelea goliciunea cînd mă așezam, nu-mi acoperea deloc partea din spate și, cel mai important – cînd filmezi un documentar pentru Discovery Channel care va fi difuzat în 200 de țări din întreaga lume –, arăta ca naiba. Acesta avea să fie primul meu proiect prost gîndit și prost executat din ziua aceea.

„E ridicol, Ed", am spus eu în timp ce dădeam din șolduri, într-un dans caraghios în fața camerei, prefăcîndu-mă că sînt vesel și că nu-mi pasă că arăt ca un prost. De fapt îmi păsa, chiar mult, dar mă grăbisem (și o făcusem de oaie), iar acum mă simțeam și mai presat să fac altceva. Cred că au trecut două sau trei zile pînă cînd mi-am recăpătat stăpînirea de sine și am recunoscut față de mine însumi că fusta este îngrozitoare și că trebuie să-mi fac alta. Ca să-mi fac una bună, nu ar fi durat decît cu puțin mai mult decît timpul consumat de tentativa absurdă de a țese sporranul; iar în cele din urmă am pierdut mult mai mult timp pentru că, desigur, a trebuit să-mi fac *două* fuste. Acest episod oferă o imagine a stării de spirit în care mă aflam în acel moment. În loc să rezolv o problemă cu calm, îmi cream și mai multe griji și conflicte interioare.

Această stare de nehotărîre și îndoială m-a făcut să mă tem că nu aș putea să fac față, ceea ce m-a determinat să mă gîndesc și mai mult și să mă critic, pînă cînd am ajuns demoralizat și deprimat. Ascultam miile de voci dezaprobatoare din mintea mea – harababura creierului „încîlcit" – în loc să ascult vocea mea adevărată, vocea instinctului meu. Dar în starea aceea nu puteam lua nici măcar distanța necesară pentru a-mi da seama ce se întîmplă.

Călcînd pe vîrfuri peste cojile nucilor-de-cocos putrezite, am pătruns în interiorul junglei de pe insulă. Printre copaci am zărit imediat cîteva sticle de plastic cu dopuri roșii care se distingeau pe sub stratul de frunze. Uitîndu-mă în jur prin pădure, am văzut vreo 10-15 sticle care fuseseră aruncate pe mal de ultima maree înaltă. Scena era neplăcută și reflecta în mod dezgustător gradul de poluare a oceanelor, dar în același timp, în mod foarte evident, eram norocos că dădusem peste ele.

Fiecare sticlă avea dopul pus, întrucît, evident, doar sticlele care au aer înăuntru plutesc. Asta însemna că erau intacte și că puteau fi folosite pentru a ține apă în ele. Am început să adun sticlele, aruncîndu-le într-un mic luminiș din pădure. O sticlă, două, trei, un șlap rupt, patru sticle, o plută din polistiren, cinci sticle, un recipient de plastic în care fusese gel de păr. Prețioasele mele gunoaie s-au adunat într-un morman. Mi-am permis să mă desfăt cu gîndul că aș putea să stau în grota mea și să-mi privesc cu mîndrie rezervele de 20 sau 30 de litri de apă. Nu pot descrie senzația de confort pe care mi-a dat-o această descoperire aparent plictisitoare.

În plus, una dintre sticlele de Coca-Cola avea în interior un pai de plastic. Ca un copil care găsește o surpriză într-o cutie de cereale, am zîmbit larg și am mulțumit cerului. Îmi dădeam seama că puteam să-l folosesc pentru a bea apă din scobitura de la fundul spărturii din stîncă, altminteri inaccesibilă. Acest pai vechi din plastic era prețios și aveam să-l păstrez cu mare grijă.

Revenind pe plajă, mi-am mijit ochii din cauza soarelui arzător, întrebîndu-mă în ce direcție s-o iau. Nu știam ce era în partea cealaltă a vastului promontoriu stîncos, așa că, tot cu

oceanul în dreapta, am început să merg pe o platformă de rocă șlefuită de valuri, alunecoasă ca sticla. Crabii fugeau din calea mea și se ascundeau pe sub pietre. Erau peste tot. Știam că, dacă mîncam carne crudă de crab, riscam să fac o intoxicație alimentară gravă, dar dacă reușeam să aprind un foc, aveam să-mi fac o supă de crab delicioasă.

Briza se juca ușor prin părul de pe pieptul meu gol cînd am ocolit faleza și am ajuns la o superbă plajă mai micuță, cu nisipul de un alb strălucitor. Era frumoasă ca o carte poștală, ca și cînd asta ar fi contat. Am evaluat rapid înălțimea palmierilor, ca să văd dacă nucile-de-cocos erau accesibile, apoi m-am întors la faleza de stîncă pentru a căuta crăpături cu apă dulce.

Întinderea netedă de piatră care forma platforma vastă de la baza aflorimentului era incredibil de alunecoasă. Datorită unui strat subțire de mîzgă verde-închis, mai că aș fi putut să patinez de-a lungul ei. Era destul de greu chiar și numai să te ții pe picioare, ca să nu mai vorbim de mers pe ea în căutarea apei. Am încercat să-mi dau seama, bazîndu-mă pe cunoștințele mele de geologie, cum putea fi canalizată apa prin interiorul rocii, către o crăpătură aflată mai încolo. Inevitabil, în cele din urmă, picioarele mele goale au alunecat și am căzut, izbindu-mă tare cu fundul gol de pămînt și zdruncinîndu-mi șoldurile de suprafața dură. Simțul umorului mi se risipise complet, așa că nu m-am delectat cu comicul acestei situații. Mi s-a făcut milă de mine, cum zăceam ca vai de capul meu pe piatra neagră și mîloasă, așa încît am hotărît că explorasem destul pentru ziua aceea. Cel puțin nu mă lovisem foarte tare.

M-am întors la firicelul meu de apă din stîncă aflat în apropierea grotei și am băut folosindu-mă de cochilia unei scoici în formă de lingură, ca și cînd aș fi mîncat dintr-o farfurie

de supă. Apa îmi aluneca pe gîtul plin de praf; părea sănătoasă și curată. Cerul s-a întunecat, iar eu m-am uitat către mare. Se apropia o perdea cenușie de ploaie și mi-am dat seama că nu aveam cum să colectez apa.

Pe Amazon, cîte o aversă abundentă ne salvase în mai multe rînduri cînd rămăseserăm fără apă și nu era nici un rîu prin preajmă. Ne montaserăm pur și simplu foile de cort între copaci și puseserăm recipiente colectoare improvizate (orice obiect în care se putea aduna apa) sub colțuri pentru a strînge apa de ploaie care cădea pe această suprafață mare. Folosind geanta cauciucată pe dinăutru a camerei mele de filmat, strînsesem într-o seară 30 de litri de apă în aproximativ zece minute. Dar aici nu aveam nici prelată și nici vreun alt material impermeabil.

În expedițiile anterioare din Belize, unde am predat tehnici de supraviețuire în junglă, confecționasem niște instalații rudimentare pentru colectarea apei de ploaie utilizînd frunze de palmier pentru a obține o suprafață plană mai mare pe un cadru simplu din lemn și a strînge apa care se scurgea. Am decis să folosesc acest principiu și să mă adaptez la flora locală.

Ca întotdeauna, cocotierul a fost candidatul care s-a impus de la sine. Cînd m-am uitat la o ramură de palmier, am văzut că avea un șanț natural care ducea spre nervura principală. Dacă puteam poziționa ramurile astfel încît apa de ploaie să se scurgă de-a lungul frunzelor către pețiol și apoi în jos de-a lungul acestuia pînă la capăt, unde ar fi picurat sau ar fi curs într-o cochilie de scoică, aș fi găsit soluția perfectă. Teoretic.

Neavînd cuțit sau macetă, m-am uitat în jur, căutînd un obiect cu care să tai o ramură de palmier. Mă lămurisem deja ce fel de roci există pe insulă – moi și sfărîmicioase sau dure și

vulcanice –, dar mi-am dat seama imediat că nici una, nici alta nu putea fi spartă ca silexul în formă de topor sau alt instrument primitiv de tăiat. Ar fi fost ca și cînd aș fi încercat să obțin o lamă dintr-o pavelă din beton. Unul dintre luntrașii fijieni îmi spusese că, dacă ei rămîn la un moment dar fără macetă, zdrobesc o scoică uriașă și folosesc cioburile în chip de lamă rudimentară, dar nu văzusem niciodată cum fac asta.

Am luat o cochilie cam cît o cratiță obișnuită și am izbit-o cu toată puterea de rocile de la picioarele mele. A scos un sunet surd, dar a rămas întreagă.

Să mai încerc o dată.

De data asta am ridicat scoica deasupra capului și, cu toată forța de care am fost în stare, am izbit-o de pămînt. Acum cochilia s-a crăpat și s-a rupt în două bucăți, una mai netedă decît cealaltă. Am luat o jumătate și am lovit-o din nou de stîncile de pe plajă. S-a crăpat din nou, iar una dintre bucăți semăna cu o lamă. Dacă aplicam destulă forță, poate reușeam s-o utilizez ca pe o toporișcă pentru a tăia ramurile unui palmier.

Curînd, folosindu-mă de această unealtă foarte primitivă, am reușit să-mi julesc degetele. Marginea scoicii era boantă și trebuia să depun un efort considerabil – mai degrabă rupeam ramura de palmier tecît o tăiam –, dar mergea, mai ales dacă îndoiam ramura pentru a aplica tensiune dintr-o parte înainte să lovesc. Asta m-a ajutat să tai ușor niște ramuri de palmier destul de mari.

Pe cînd îmi trăgeam sufletul între palmieri, un mic gecko s-a mișcat pe scoarța unui copac, chiar în fața mea. Fără ezitare, am întins repede mîna și am prins micul animal între degetele mele și coaja copacului. M-am mirat cît de ușor a fost să-l prind

și m-am trezit cu acel gecko în mînă înainte să fi apucat măcar să mă gîndesc dacă am cu adevărat nevoie de el.

Montasem camera la cîțiva metri distanță de mine, pe nisip, și m-am îndreptat spre ea, aplecîndu-mă pentru a arăta micul animal în fața aparatului. „În mod clar, e carne", m-am gîndit. „O pot mînca." Evident că nu mai mîncasem niciodată un gecko, dar avea să fie o sursă bună de proteine, așa că m-am hotărît să-l mănînc. M-am gîndit puțin dacă era nevoie să-i scot măruntaiele, apoi am decis să-l storc doar de la gît în jos, ca să-i elimin toate excrementele prin anus. Nu căutați rețeta asta într-o carte de bucate a lui Jamie Oliver, n-o veți găsi.

Mi-am șters mizeria de pe degete cu o frunză și apoi am băgat șopîrla în gură. A trebuit s-o mestec bine înainte de a o înghiți și avea un gust care-mi dădea mai degrabă senzația că-mi mușcasem limba decît că mîncasem ceva. Codița încă i se zvîrcolea pe jos, așa că am curățat-o de nisip și am mîncat-o și pe ea.

Structura pe care am construit-o pentru a colecta apa de ploaie mi-a amintit de căsuța de paie a celor trei purcelușsi. Prost conceput și construit, al doilea proiect al meu arăta ca vai de el și mă îndoiam că avea să rămînă în picioare pînă dimineața. Dar făcusem ceva și mîncasem un gecko, așa că am încercat să nu mă judec prea aspru.

Dispozitivul meu pentru colectarea apei de ploaie se balansa, nesigur, în bătaia vîntului și îmi amintea că nu făcusem prea mari progrese în încercarea de a obține o sursă constantă de apă. În același timp, aveam nevoie de o crăcană lungă, ca să pot desprinde nuci-de-cocos din copaci. Am folosit încă o dată noua mea bucată de scoică. Am găsit un copac înalt și subțire care se bifurca la o înălțime convenabilă pentru mine.

Apoi m-am apucat să tai pentru prima dată în viața mea un palmier cu o bucată de scoică.

Repet, aceasta nu era sub nici o formă o lamă de genul celor pe care le poți obține din silex. Era doar un ciob care avea o margine într-un unghi mai mic de 90 de grade și care putea fi folosit, cu forță, pentru a tăia anumite lucruri. Era cam la fel de ascuțit ca o lingură și, dacă nu mi-ar fi păsat de dinții mei, aș fi reușit, poate, să dobor mai repede copacul dacă l-aș fi ros cu dinții.

Fiecare lovitură reușită nu lăsa decît o adîncitură în trunchiul copacului. Fiecare lovitură ratată îmi jupuia și mai multă piele de pe degete. Am încercat să cioplesc trunchiul din toate părțile, creînd un inel de crestături, care s-a transformat într-un inel de tăieturi mai adînci, apoi într-un șănțuleț care încercuia tulpina, pînă cînd, în cele din urmă, am ajuns să-l tai suficient încît să-l rup împingînd cu umărul. A durat cam 15 minute ca să tai primul meu copac și mi-a secătuit toată energia. După ce l-am doborît, l-am curățat de ramuri rupîndu-le cu mîna, pînă am ajuns să obțin o crăcană.

M-am dus sub un cocotier la ale cărui nuci-de-cocos nu reușisem să ajung pînă atunci și am poziționat furca în locul unde codița verde se unea cu nuca. Apoi am împins tare cu ambele mîini... și am văzut nuca-de-cocos săltînd și coborînd la loc ca un testicul verde, extrem de rezistent și flasc. Am împins din nou, cît mai brusc, pentru a rupe fructul printr-o smucitură. Deja îmi curgea sudoarea în ochi, iar în cap îmi cădeau bucăți de scoarță de copac și lemn uscat. De fiecare dacă cînd împingeam, simțeam că pierd energie prețioasă și am început să mă simt frustrat și nervos. În cele din urmă însă, am avut ceva noroc. Codița s-a rupt, iar nuca-de-cocos s-a părbușit în

nisip cu o bufnitură înfundată. După ce am isprăvit prima operație de castrare, am trecut la următoarea, pînă cînd am adunat cinci fructe verzi, numai bune de băut.

Am găsit o muchie ascuțită a unei stînci mici, la înălțimea pieptului meu, și am izbit de ea nucile-de-cocos, ca să le pot bea sucul stînd în picioare. Erau cele mai bune fructe dintre cele încercate pînă atunci, avînd mult lichid limpede în interior. Pentru prima oară am simțit că mă hidratez cu adevărat.

După ce mi-am luat doza de fluide, m-am hotărît să mănînc zece melci. Nu avusesem nici o reacție la primii doi și voiam să-mi mențin nivelurile de energie cît mai ridicate posibil. Stînd lîngă o stîncă, am crăpat fiecare cochilie, am curățat-o ca pe coaja unui ou fiert tare și am înghițit melcul întreg. Erau puțin cam grunjoși, dar păreau să-mi țină de foame. Simțeam că, încet-încet, îmi recăpătam controlul asupra insulei. Poate că am consumat mai multă energie culegînd și pregătind melcii decît am dobîndit mîncîndu-i, dar corpul meu primea proteine și grăsimi animale, iar gîndul acesta mă liniștea.

Înainte de a mai face altceva, mi-am depozitat în peșteră prețioasa rezervă de obiecte din plastic. Într-o lume în care mă simțeam lăsat în voia sorții, mă străduiam să redobîndesc controlul și să-l mențin oricînd era posibil.

Am luat șlapul și am examinat bucățica de plastic ruptă de lîngă degetul mare de la picior. Cauciucul se degradase și devenise sfărîmicios, dar mi-am dat seama cu ușurință cum l-aș fi putut înlocui cu un șnur de nailon de la una dintre plutele de pescuit pe care le adunasem. Rezultatul era cam incomod, dar măcar talpa șlapului îmi stătea lipită de picior. Acum aveam un papuc și un sporran din iarbă, genul de lucruri pe care ești silit

să le porți pe la petrecerile burlacilor. În mod ironic, pentru mine ele însemnau un pas înainte spre demnitate.

Am înfulecat niște nucă-de-cocos coaptă. Nu știu de ce, dar nu-mi plăcea aroma sau consistența ei. În afară de melci, era prima dată cînd înghițeam niște calorii după masa gelatinoasă și alunecoasă din nuca-de-cocos mîncată cu o seară înainte, și totuși n-am reușit să înghit decît o treime din fruct, înainte de a-l abandona pe nisip.

Simțind soarele deasupra capului, am observat că, înainte de a continua să explorez insula, trebuia să mă protejez de razele lui. Pulberea fină de pe planșeul peșterii putea fi transformată într-o pastă cu care m-aș fi putut unge. Probabil ajunsese în acea formă după decenii de degradare a fecalelor de animale și fragmentelor de rocă ce cădeau din tavan, dar trebuia să mă mulțumesc cu atît. Am dus o scoică plină cu pulbere pînă la țărm, am amestecat-o cu apă cum am putut mai bine, pînă s-a transformat într-o pastă, și m-am uns cu loțiunea aia urît mirositoare pe umeri, pe gît, pe cap și pe față, aplicîndu-mi o mare mască cu argilă – sau, mai degrabă, cu balegă. În mod clar nu era argilă, dar avea să fie mai bine așa decît dacă nu m-aș fi protejat cu nimic de soarele arzător. Mi-am rotit sporranul aspru în spate, ca să-mi acopăr fundul tot mai roșu.

Pentru a reuși să filmez timp de 60 de zile fără ca nimeni să ia legătura cu mine, planul era următorul. În partea de est a insulei, într-o veche tabără părăsită pe care o numisem Tabăra Lămîilor, pentru că acolo creșteau doi lămîi nu foarte mari, dar care nu mai aveau fructe, se afla o „cutie poștală”. Aceasta fusese construită de clan și era compusă dintr-un mic cerc de pietre acoperit cu o scîndură din lemn pentru a nu pătrunde ploaia. Acest capac grosolan era fixat cu alte două roci

vulcanice grele. „Cutia poștală” era singura mea cale de acces către restul lumii, în absența situațiilor de urgență.

Conform planului, o dată pe săptămînă – în anumite zile prestabilite – aveam să merg pînă la Tabăra Lămîilor și să las toate cardurile de memorie pline și toate bateriile consumate în cutia poștală. Apoi trebuia să plec din zonă pînă la mijlocul dimineții. Steven, singurul membru al echipei care stătea pe insula Komo, avea să vină ca să ridice marfa la amiază, moment în care eu aveam să fiu la o depărtare considerabilă de tabără. În locul lor avea să lase baterii noi și carduri de memorie goale pentru camerele de filmat. Dacă era neapărat necesar, avea să lase și mesaje referitoare la producție, cum ar fi: „Nu ai reglat bine sunetul camerei. Verifică să fie fixat pe «microfon extern»”. Nu erau permise mesajele de sprijin sau de încurajare, doar cele necesare pentru a ne asigura că înregistrările care ajungeau la ei erau utilizabile în camera de postproducție.

Cine făcuse regulile acestea? Presupun că eu; erau influențate de mine. Susțineam sus și tare că acesta avea să fie un proiect respectabil de supraviețuire în sălbăticie care să poată trece proba unei examinări atente. Ar fi știut cineva dacă aș fi primit mesaje de susținere? Probabil că nu – dar datorită acestor reguli simțeam că facem lucrurile așa cum trebuie și că sîntem corecți.

Pe la mijlocul după-amiezii aveam să mă întorc la „cutia poștală” și să ridic lucrurile care îmi permiteau să continui filmarea. Acest sistem permitea și echipei de producție din Marea Britanie și, teoretic, experților în supraviețuire din întreaga lume să înceapă să urmărească înregistrările în timp ce eu încă mă mai chinuiam să rezist pe insulă. Puteam folosi

„cutia poștală” și în cazul în care o cameră de filmat s-ar fi defectat. Atunci aș fi lăsat-o acolo, în speranța că Steven, omul bun la toate, o putea repara sau înlocui.

Întrucît nu mai fusesem pe insulă pînă atunci, inițial habar nu aveam nici măcar unde este Tabăra Lămîilor. Nu știam ce formă are insula sau pe care dintre plaje fusesem lăsat. Nu știam de cît timp aveam nevoie ca să străbat insula pe jos și nici măcar dacă puteam găsi o cale ca s-o traversez, fiindcă nu erau cărări. M-am hotărît că opțiunea cea mai bună era să merg de-a lungul coastei cu ocazia primei mele vizite în Tabăra Lămîilor. Asta avea să mă ajute și să estimez dimensiunile și forma noului meu cămin.

Prima dată nu aveam de lăsat acolo decît niște carduri și cîteva baterii consumate – nu aveam nevoie de altele noi atît de curînd. Fusese programat astfel încît extrem de prețioasele înregistrări din prima zi să fie trimise rapid la Londra, pentru ca echipa de producție să mă poată corecta în caz că greșeam ceva în ce privește filmarea. Era duminică și primul dintre schimburile săptămînale propriu-zise era programat în ziua de marți.

Niveul apei era destul de scăzut, iar eu am pornit-o spre sudul insulei, cu uscatul în stînga mea și marea în dreapta. Dincolo de promontoriul vast și stîncos din sudul plajei mele se afla cea pe care o explorasem deja. Era mai scurtă decît plaja mea și avea formă de semilună, ceea ce îi dădea un aspect mai îngrijit și mai adunat decît al masei întinse de nisip care forma plaja mea. La extremitatea sudică a acestei plaje am fost silit să merg prin apa mică din cauza stîncilor abrupte de pe țărm și am ocolit unui colț de stîncă pe lîngă care țîșneau pești mari, colorați, prin apa de un albastru perfect a oceanului. În cel

mai adînc loc, apa îmi ajungea pînă la sporranul din iarbă, apoi a început să scadă din nou cînd am ajuns la altă întindere de nisip auriu.

Principala diferență în ce privește acestă nouă plajă era că acum se vedea Komo, insula cea mai apropiată de Olorua, unde locuiau Steven și membrii tribului. Acest lucru nu ar fi trebuit să mă surprindă, fiindcă văzusem Olorua de pe insula Komo, dar uitasem. Văzînd insula cea verde și prietenoasă, am fost copleșit de sentimentul izolării ca de un val sumbru. Ideea că la doar opt mile marine se află o comunitate de oameni prietenoși care sporovăiesc, pescuiesc și gătesc împreună m-a făcut să mă simt extrem de singur. Voiam să fiu printre ei. Pentru prima dată, m-am gîndit la Olorua ca la o închisoare. Țărmurile ei și marea care o înconjura erau gratiile și, respectiv, cîmpul minat. Pentru a sta de vorbă cu cineva, nu trebuia decît să înot opt mile prin apele care colcăiau de rechini-tigru. Mda, sigur...

De ce mă întrista atît de mult faptul că eram singur? Doar nu rămîneam acolo pentru totdeauna.

Plaja s-a terminat și m-am cățărat pe niște stînci ascuțite, călcînd pe un strat de pietricele care mi se rostogoleau sub picior. Am făcut puțin la stînga, iar în fața ochilor mi s-a desfășurat o priveliște nu tocmai plăcută. Țărmul cu stînci negre era asaltat dinspre sud-est de intemperiile predominate. Vîntul era mai puternic, iar valurile mai înalte și mai întunecate, izbindu-se de coasta sfărîmicioasă. Cu pielea dezgolită a pieptului înfiorată de răcoare, m-am aplecat spre dreapta, contra rafalelor de vînt, și am înaintat cu greu pe plajă, pînă cînd m-am oprit într-un loc unde se întrerupea liziera din stînga mea.

În spațiul acela gol de la marginea plajei stîncoase, cum stăteam cu spatele la ocean, Tabăra Lămîilor numai nu avea un indicator mare care să mă direcționeze spre ea. Aveam în față un luminiș frumos și neted cuibărit în pădure, parțial mărginit de lămîi țepoși. Existau semne evidente că pe acolo călcase picior de om – o prăjină lungă de bambus, fixată între două crăcane, pe care fusese atîrnată o prelată ce între timp fusese de mult strînsă și dusă de acolo. Erau și gunoaie: pungi de chipsuri pe jumătate îngropate în nisip și dopuri vechi de la sticle de suc. Erau și bucățele de cauciuc degradat pe jumătate îngropate în pămînt. În centru se afla ceva ce semăna cu un tumul cu capac – îmi găsisem „cutia poștală”.

Zona era întinsă și plată, dar expusă vîntului predominant care bătea din această parte a insulei, așa că am fost surprins că fusese aleasă ca locație pentru tabăra pe care o folosise tribul de fijieni cînd mai ajunseseră pe insula asta. Trebuie să fi fost avantajos să-și amareze bărcile aici. Deși știam deja că nu pot campa acolo (fiindcă sistemul de folosire a „cutiei poștale” fără a intra în contact cu alți oameni îmi impunea să păstrez distanța), m-am bucurat, pentru că oricum n-aș fi vrut. Grota mea era mai bine protejată. Lămîii nu aveau fructe, dar am rupt o frunză și am dus-o la nas. Avea o mireasmă puternică și proaspătă de lămîie. Știam că, dacă reușesc să aprind un foc, mi-aș fi putut face un ceai minunat, limpede și parfumat din aceste frunze.

Una după alta, cele două pietre de pe capacul lăzii au căzut cu o bufnitură la pămînt. Am ridicat bucata de placaj subțire, dînd la iveală un săculeț cauciucat galben, impermeabil. Apăsînd pe cataramele din plastic, am desfășurat săculețul

etanș și i-am răsturnat conținutul pe pământul bătătorit. În el se afla o ladă frigorifică goală – o ladă Esky.

Nimic altceva. N-ar fi trebuit să fiu surprins, fiindcă știam cum avea să funcționeze sistemul, dar crezusem că o să găsesc un bilet care să-mi spună că mă descurc foarte bine sau poate un pachet de biscuiți cu ciocolată. Dar nu, cutia era goală.

Am introdus în cutia frigorifică cele două baterii consumate și tocul din nailon albastru cu carduri de memorie pline și i-am închis capacul de plastic alb. Făcînd asta, am vrut să cer ajutor. Sursa de apă dulce – deși era un element pozitiv – mă neliniștea. *„Asta era tot?!* Asta era singura mea sursă de apă dulce?” Voiam o asigurare că există și altă sursă, mai îndestulătoare – sau poate o prognoză meteo care să-mi spună că a doua zi avea să plouă cu siguranță.

Pentru o clipă, m-am înfuriat pe echipa de producție. Ce idioți, să mă izoleze pe o insulă fără apă! Bănuiam că prima dată veniseră în recunoaștere, după o perioadă în care plouase continuu. Îmi făceam griji că ei credeau că aici este apă suficientă – firicelul pe care-l descoperisem eu era probabil o adevărată cascadă cînd a venit aici echipa. Și dacă nu știau că, fără să vrea, mă puseseră într-o situație mult mai dificilă decît intenționaseră?

După ce am făcut prima livrare, am continuat să merg de-a lungul coastei, în aceeași direcție, pentru a face un circuit complet. În acel moment nu aveam o imagine mentală a insulei. În mare, datorită soarelui, știam unde erau estul și vestul și, prin urmare, nordul și sudul, deci că înconjuram insula de la est către vest, prin extremitatea ei nordică. Nu știam cît va dura s-o înconjur sau dacă nivelul mareei îmi va permite să trec.

Avînd țărmul în stînga mea, valurile care se spărgeau de mal în dreapta și stîncile colțuroase sub picioare, m-am aventurat încă o dată în necunoscut. La capătul plajei se afla un contrafort din aceeași rocă vulcanică ce-mi blocase și mai înainte calea și mă silise să merg prin apa mică. Am ridicat camera, ca să o feresc de apa sărată, și am înaintat încet, pipăind cu picioarele fundul dur al apei, acoperit de corali. Uneori mergeam prin apă, alteori mai găseam cîte un petic de plajă nisipoasă, iar alteori mă cățăram pe stînci mari. Înregistram tot ce vedeam: bucăți de bambus aduse de valuri, alte sticle vechi și plute de pescuit, bucăți mari de lemn purtate de ape.

După ce am reușit să-mi croiesc drum în jurul unui promontoriu și peste o zonă plată de corali, am ajuns la o plajă mai mare și pentru o clipă am fost șocat să văd urme de pași pe nisip. Prin minte mi-au trecut gîndul iritant că cineva ar putea să întineze puritatea experienței mele și speranța infantilă că aș putea da peste un chip prietenos. Să fi fost un pescar? Un localnic de pe altă insulă? Steven? Oare se întîmplase ceva? Suspansul s-a risipit brusc cînd mi-am dat seama că erau chiar propriile mele urme și că aproape îmi încheiasem primul tur al insulei. M-am uitat în stînga și am văzut spărtura din stîncă; știam că grota mea se afla la 50 de metri mai încolo.

Reușisem să fac înconjurul insulei și eram bucuros că mai puteam bifa încă un punct de pe listă în ceea ce privește culegerea mai multor informații. Dar pașii mici pe care-i făceam mă umpleau de frustrări și voiam să dețin controlul asupra noii mele lumi. Acum știam că nu existau cursuri de apă sau pîraie care să coboare spre plajă. Nu puteam să neg faptul că singura mea sursă de apă nu era suficient de abundentă, iar speranțele mele privind existența altora păleau. Simțeam

nevoia să aflu mai multe, dar mi-am zărit cu coada ochiului umerii înroșiți și m-am hotărît să nu mai stau în soare. Numai de insolație nu aveam nevoie.

Am fost fascinat și remontat cînd am văzut că scobitura din stîncă se umpluse din nou în numai două ore. Am extras cam 500 de mililitri de apă, pe care i-am băut destul de elegant, ca pe o supă, din scoica mai mică. Optimist, am calculat că, dacă în două ore se puteau strînge 500 de mililitri, de fapt, deja găsisem o sursă care-mi putea furniza toată apa de care aveam nevoie. Mi-a mai crescut moralul avînd în vedere perspectiva unei surse constante de apă dulce, pe care, cu puțină grijă, o puteam obține.

Voiam să-mi mențin această atitudine pozitivă, să fiu constructiv și să fac ceva care să mă ajute să mă simt în largul meu. Nu a trebui să chibzuiesc mult ca să-mi dau seama ce anume trebuia să fac, pentru că aspectul pe care trebuia să-l controlez în primul rînd era apa. Aveam niște apă, dar îmi trebuia mai multă.

Burnița de dimineață nu mai reîncepuse, dar, îndemnat de gîndul sîcîitor care-mi stăruia într-un colț al minții că prima mea instalație de colectare a apei de ploaie fusese teribil de ineficientă, mi-am dat seama că pot face un asemenea sistem mult mai simplu în aproximativ cinci minute. Am adunat toate scoicile mari pe care le-am găsit, le-am spălat în mare și le-am așezat pe nisip, mai sus de linia care indica nivelul maxim al fluxului, ca să se adune în ele apa de ploaie. Asta a fost tot. Era simplu, stupid, dar imediat mi-am dat seama că, dacă ploua, în mod garantat aveam să adun între cinci și zece litri de apă bună de băut.

Lista mea de lucruri care trebuiau rezolvate părea nesfîrșită. Pornind de la zero însemna că nu puteam să mă concentrez asupra unui singur lucru și să mă apuc serios de treaba respectivă. Trebuia să tot sar de la o necesitate la alta pentru a-mi construi o bază sigură în această lume nouă și instabilă. Eram băiatul bun la toate care nu e specialist în nimic, dar, neavînd pe nimeni cu care să împart treaba, n-aveam de ales: trebuia să fac totul singur.

Următoarea problemă esențială pe care voiam s-o abordez era frigul din timpul nopții. A trebuit să recunosc că ar putea dura cîteva zile pînă să aprind un foc, așa că am ales să-mi fac o pătură și m-am apucat de proiectul-prost-gîndit numărul trei. Am mai cojit niște crengi de hibiscus pentru a-mi împleti o pătură. Metoda utilizată avea să fie cea folosită pentru a-mi face sporranul cel țepos. Aveam să întind o fîșie de coajă între doi copaci, să prind de ea alte cîteva fîșii cu niște noduri simple, iar apoi să leg de aceste ițe ghemotoacele de iarbă uscată. Imediat ce m-am apucat de treabă, a devenit clar că o să am nevoie de o cantitate imensă de coajă de arbust și de iarbă și că voi progresa foarte încet. Cam într-o oră obținusem o pătură lungă de aproape doi metri, dar lată de numai cinci centimetri.

Temerile și îngrijorarea că voi pierde și mai mult timp mi-au indus alte îndoieli și gînduri pline de panică. Oare încercam intenționat să dau totul peste cap?

„Nu poți face mereu treabă de mîntuială, Ed – trebuie să depui eforturi dacă vrei să supraviețuiești”, mi-am spus. Era posibil să dureze mult ca să fac treaba aia ca lumea, așa că trebuia să am răbdare.

Am găsit mai multe nuiele de hibiscus, le-am izbit de o stîncă pentru a desprinde coaja de pe ele și le-am jupuit, obținînd

mult mai multe fîșii. Am plecat într-o altă scurtă misiune pînă în vîrful Pietrei Melcilor (stînca pe care am găsit și am zdrobit melcii – n-avea rost să aleg nume prea complicate) pentru a aduna mai multe smocuri de iarbă uscată pe care s-o leg de ițe. Am zăbovit lîngă pătura mea mițoasă și am încercat să țes calm și răbdător mai multe fîșii de coajă și smocuri de iarbă. După încă o oră și jumătate, pătura avea o lățime de vreo 45 de centimetri și aspectul și moliciunea unui preș de ușă cu peri aspri.

Îmi petrecusem deja cea mai mare parte a după-amiezii lucrînd la această pătură scorțoasă și am decis că făcusem destul pentru ziua aceea. Mi-am aruncat prețul cel țepos pe umăr, am luat iarba rămasă în brațe pentru a suplimenta fînul pe care-l folosisem în noaptea precedentă și mi-am cărat așternuturile în grotă. Știind cît de important era somnul și că, deocamdată, pătura mea nu avea să-mi acopere decît o parte din corp, am pornit-o apoi înapoi spre plajă, ca să mai tai niște frunze de palmier, pe care le puteam așeza deasupra patului meu din fîn ca să mă protejeze de vîntul pătrunzător. În după-amiaza vîntoasă și cenușie, am cărat în grotă un braț imens de frunze, lăsînd urme lungi pe nisip.

Am înghițit în silă niște pulpă albă dintr-o nucă-de-cocos coaptă și am recunoscut în fața camerei că nu mă preocupa mîncarea și că cel mai mult îmi lipsea apa. Am înghițit și zece melci cruzi desprinși de pe stînci. Eram hotărît să-mi asigur un aport suficient de proteine pentru a nu-mi pierde puterile.

„Dacă am crezut vreodată că o să-mi fie ușor, acum îmi retrag cuvintele în mod oficial”, am rostit eu către camera de filmat, în timp ce corpul grunjos al ultimului gasteropod îmi aluneca pe esofag.

Mă simțeam ca și cînd aș fi fost o furnică sau o găină. Eram la același nivel, scormonind după cele mai infime cantități de mîncare și transportînd materiale de colo pînă colo, în încercarea de a-mi construi un cuib în care să mă simt cît de cît confortabil. Încercam să fac toate astea avînd grijă să nu mă deshidratez. Era bizar – deja găsisem un copac cu lemnul căruia credeam că puteam aprinde un foc, hibiscusul, dar nu mai aveam destul timp ca să analizez mai bine problema în acea zi. Dacă nu reușeam să-mi fac un așternut mulțumitor, nu aveam să dorm în noaptea aceea. Era incredibil cît de mult efort trebuia să depun pentru a face *și a filma asta*.

E foarte ciudat să-ți filmezi propriile strădanii. Cred că, dacă aș fi fost lăsat pe insulă fără cameră, m-aș fi descurcat mult mai bine. Fără public, aș fi fost liber să fac greșeli fără să mă știe nimeni. Nu aș fi zăbovit asupra grijilor și emoțiilor negative, întrucît nu m-ar fi ajutat cu nimic. Dar telespectatorul trebuie să înțeleagă presiunile și emoțiile pentru a simți empatie, așa că trebuia să fac invizibilul vizibil și să-mi împărtășesc toate îngrijorările. Fără o asemenea deschidere, emisiunea nu numai că ar fi fost plictisitoare și superficială, însă pur și simplu n-ar fi fost credibilă.

Partea pozitivă era că, datorită filmării, aveam de lucru și la alt proiect în afară de simpla supraviețuire, iar asta îmi mai distrăgea uneori atenția. Vorbitul în fața camerei putea să funcționeze și ca o formă de consolare, un motiv întemeiat ca să vorbești cu voce tare cînd ești singur.

Presiunea de a nu te lupta doar pentru supraviețuire – cu setea, cu foamea, cu disconfortul –, ci și pentru a produce, a filma și a fi prezentatorul propriei emisiuni era imensă. În consecință, niciodată nu mă relaxam cu adevărat decît dacă

spuneam: „La naiba cu toate, nu mai filmez în după-amiaza asta”. Apoi îmi scoteam fusta de iarbă și făceam doar ce trebuia să fac ca să-mi fie bine: adunam lemne de foc, căutam hrană, mîncam etc. Simțeam că mă răsfăț, mă simțeam chiar vinovat cînd mă bucuram de aceste momente de intimitate. Într-adevăr, e ciudat, cînd te gîndești că eram singur de capul meu pentru 60 de zile.

Ca să mă pot acoperi bine cu pătura și să mă asigur că o să dorm cît de cît în noaptea aceea, am decis că trebuie să sap pe o porțiune din planșeul grotei, încît să nu mai dorm în pantă – nu era chiar foarte ușor să mă străduiesc mereu să nu mă rostogolesc la vale, putînd să cad de pe pragul aflat la o înălțime de doi metri. Am pornit-o de-a lungul plajei și imediat am uitat ce caut. M-am întors și, pe la jumătatea drumului, mi-am amintit că plecasem să caut un băț și mi-am blestemat lipsa de concentrare. Un cuțit mi-ar fi ușurat situația foarte mult, dar, cu ajutorul bucății de scoică, mi-am cioplit hîrletul improvizat dintr-un băț și, epuizat, m-am tîrît înapoi spre grotă.

Umbrele de pe plajă s-au alungit, iar lumina aurie m-a avertizat că ziua era pe sfîrșite. Apusurile de soare erau spectaculoase pe insulă, colorînd cerul cu nuanțele de violet și roșu ale unor fructe zdrobite, în timp ce lumina tot mai slabă întuneca albastrul mării. Nu sînt eu primul care a observat că apusurile de soare sînt niște momente foarte romantice. Par menite să te ducă cu gîndul la cei pe care-i iubești și, inevitabil, la efemeritatea vieții umane, la cît de norocoși sîntem dacă, pentru un moment, sîntem aproape de altă ființă umană. Parcă ziua nu poate îndura o asemenea frumusețe decît pentru o clipă și apoi, epuizată de efort, se prăbușește în noapte.

Aspectele practice m-au readus în prezent, împiedicîndu-mă să mă mai gîndesc la nimicnicia mea în marea ordine a naturii și la Amanda, femeia pe care o iubeam și care aș fi vrut să fie cu mine.

Mi-am spălat noul meu pai prețios cu apă de mare și m-am dus cu el la izvorul din stîncă. Mi s-a frînt inima cînd am văzut că scobitura nu se mai umpluse aproape deloc de dimineață. Eram derutat: mă așteptasem să mai găsesc încă 400 de mililitri de apă înainte de a mă duce la culcare, dar abia dacă aveam 150. Mi-am poziționat cu grijă paiul la suprafața apei și am sorbit-o, dar m-am ales doar cu gura plină de sedimente. După o zi în care avusesem cîteva dezamăgiri majore, aceasta părea să fie picătura care umplea paharul.

Neavînd altă variantă în afara nucilor-de-cocos, am folosit crăcana butucănoasă pentru a desprinde trei nuci verzi-maronii. După ce am consumat energie ca să le sparg, m-am umplut de frustrări cînd am descoperit că erau seci. Simțeam că mă înfurii tot mai tare din cauza lipsei apei. Apoi am observat un alt cocotier mai scund cu niște nuci verzi, foarte mici. M-am întins și le-am cules direct cu mîna. Din fructele acelea mici am băut lichidul dulce pînă cînd am început să rîgîi ca un mitocan. Erau minunate și nici că le-aș fi putut găsi într-un moment mai potrivit. Am reușit chiar s-o păstrez pe a treia pentru a doua zi dimineață.

După ce trecusem în doar 30 de secunde de la o furie intensă la exaltare plină de recunoștință, am rămas pe plajă sub razele soarelui care asfințea. Aproape că-mi venea să dansez. Experiența asta era de-a dreptul extraordinară!

Mi-am mîncat cei zece melci în grotă. Sperasem ca lucrurile să meargă mai bine, dar, în timp ce stăteam și mîncam

corpurile alea cleioase, pline de grăsime, mi-am dat seama că de fapt realizasem foarte multe lucruri. Am pornit camera și mi-am înregistrat gîndurile: „Ceea ce nu înțeleg majoritatea oamenilor este că, atunci cînd nu ai nimic – absolut nimic –, îți ocupi toată ziua încercînd să menții starea de lucruri. Va trebui să-mi stabilesc asemenea obiective mărunte pe care să le îndeplinesc zi de zi". Ca să mă simt mai bine, am trecut în revistă lucrurile pe care le înfăptuisem în acea zi: „Mi-am confecționat un soi de fustă din iarbă, am dat ocol insulei, am încropit două sisteme de colectare a apei de ploaie, din care al doilea ar putea fi bun, mi-am făcut un fel de pătură, am băut lichidul din nucile-de-cocos verzi și am mîncat pulpă de nucă-de-cocos și melci".

Dacă stăteam să mă gîndesc, se părea că făcusem treabă bună în ziua aceea și m-a mirat tendința mea de a mă concentra asupra eșecurilor. Păream să mă judec destul de aspru și mă așteptam, în mod nejustificat, ca totul să fie mai ușor – să am numai succese unul după altul, care să-mi sporească încrederea în capacitățile mele. Desigur că lucrurile nu aveau să stea niciodată astfel și urma să am mereu parte și de eșecuri, fiindcă nu mai făcusem așa ceva pînă atunci. În consecință, standardele mele înalte aveau efectul nociv că mă făceau să mă concentrez asupra aspectelor negative, pentru că nu-mi îngăduiam să mă bucur de lucrurile care merseseră bine. Eram prea hotărît să mă pedepsesc pentru greșelile mele.

Cînd îți alegi echipa pentru a porni într-o expediție grea, trebuie să fii foarte atent. Situațiile stresante îi fac pe oameni să se certe, e aproape inevitabil. Dar nu certurile sînt importante, ci cum îți dai seama ce se întîmplă și cum rezolvi problema. Trebuie să ierți și să uiți. Cînd echipa e formată dintr-un singur

om, asta e puțin mai dificil. Și, hai să fim sinceri, dacă vrei să te legi de cineva și să-l critici, ai o grămadă de muniție atunci cînd ținta atacului tău ești chiar tu. Nu poți să ascunzi nici o slăbiciune și nici o dovadă de prostie.

Eram furios pe mine însumi și pe lumea întreagă. Eram nervos că nu luasem pregătirile în serios, că nu recunosc tuberculii care creșteau acolo, că nu cunosc soiurile de lemn cu care se aprinde focul, că nu știu să împletesc frunzele de palmier. Eram nervos pentru că nu știam dacă există și alte surse de apă dulce. Nu-mi asumasem cu adevărat responsabilitatea pentru ceea ce urma să fac. Nu făcusem decît să mă las antrenat de o idee trăsnită, cu atitudinea delăsătoare că totul va fi bine – așa era de fiecare dată. Mie mi se întîmplă lucruri bune. Dar, pe măsură ce pierdeam controlul, observam și greșelile evidente pe care le făcusem în modul de luare a deciziilor și proiectam vina asupra vieții mele. Trebuia să nu mai critic totul și să încep să-mi asum responsabilitatea pentru situația pe care o creasem. În caz contrar, visul meu avea să se transforme într-un coșmar, tot din cauza mea.

Pe cînd ultimele raze ale soarelui se stingeau, iar cerul se întuneca, eu stăteam în peștera mea, privind în beznă. Nu-mi plăcuse ziua a doua. Speram să-mi placă mai mult ziua a treia. Oare avusesem așteptări prea mari de la acest proiect? Oare eram într-adevăr capabil să prosper, nu doar să supraviețuiesc? Nu mai eram sigur de nimic.

Cei doi grauri s-au întors în cuib ca să-și petreacă noaptea și și-au dat silința să mă asigure că nu sînt complet singur.

M-am trezit pe la 4 dimineața, după ce dormisem de cînd se întunecase, de la 6 seara. Așternutul mi se împrăștiase și m-a trezit curentul, dar dormisem buștean *zece ore întregi*. Am gemut, zîmbind îngăduitor, în timp ce mă întindeam în praf ca un motan somnoros.

Suplimentarea așternutului și nivelarea planșeului avuseseră efect, iar eu beneficiasem din plin de pe urma eforturilor depuse. Pe la ora 7 dimineața am calculat că-mi rearanjasem patul de trei ori în timpul nopții, dar am considerat că nu era rău într-un interval de 13 ore. Nici o părticică din mine nu voia să părăsească culcușul comod și întunecos din colțul peșterii care se lumina.

Am marcat a treia zi pe perete cu o bucată de calcar și m-am uitat la crabii care se precipitau pe plaja neatinsă. Această priveliște m-a făcut să-mi doresc să aprind un foc, pentru a mă putea delecta cu niște carne de crab friptă. Dar o frică primitivă m-a readus la cea mai importantă dintre prioritățile necesare supraviețuirii: aceea de a găsi apă suficientă. Simțeam cum mă deshidratez tot mai mult pe zi ce trece. La urma urmei, apa de cocos nu era apă pură – și nu știam sigur cît timp mă puteam baza pe ea ca principală sursă de hidratare.

Așa că am început iar să chibzuiesc. Pentru a strînge apă de ploaie în cantități mari, trebuia să construiesc un acoperiș, astfel încît suprafața materialului impermeabil să poată acționa ca o zonă artificială de captare pe care s-o controlez. Așadar, oare cel mai înțelept era să mă concentrez asupra construirii unui adăpost? M-am gîndit la asta, însă imediat am conștientizat că *aveam* o grotă mulțumitoare, așadar, în acel

moment, ar fi fost o sarcină inutilă și care m-ar fi făcut să pierd o grămadă de timp. Așa că, oarecum ușurat, m-am hotărît să mă axez din nou pe găsirea lemnului potrivit cu care să aprind un foc.

Eram deja într-o situație în care mă preocupa supraviețuirea, deși puteam să-i pun capăt în orice moment, dar și asta era o nebunie. Nu aveam destulă apă sau hrană. Trebuia să mă tot calmez, dar ajunsese să mă exaspereze faptul că eram nevoit să mă așez iar și iar în mijlocul cercului din pietre. Nu puteam să mă așez ca să mă liniștesc cît era ziua de lungă. Trebuia să fac tot felul de lucruri, să fiu constructiv, altminteri nu aveam să mai progresez. Astfel, am început să-mi ignor sentimentele și să-mi găsesc cît mai multe treburi urgente, ca să mă ascund de ele. „Trebuie să-mi fac un plan pentru ziua de azi: o să măresc scobitura, ca să pot aduna mai multă apă; o să caut niște bețe cu care să aprind focul, pe care le voi ciopli; și o să-mi ung trupul cu lut, ca să nu mă ardă soarele. Hai, Ed, hai odată.”

La prima vedere pare constructiv. La urma urmei, luam măsuri pozitive. Dar tot ce făceam era marcat de neliniște și tensiune. Într-un loc în care ar fi trebuit să fiu în armonie deplină cu ceea ce se petrecea în interiorul meu, ori căutam cu frenezie activități fizice care să mă distragă, ori păream să mă agăț de frustrarea pe care mi-o provocau altele, criticîndu-mă pentru situația în care mă aflam. Nu îmi asumam nici un fel de responsabilitate și îngăduiam creierului meu să-mi reverse frustrările asupra altor ținte, în loc să înfrunte ceea ce se întîmpla cu adevărat în interiorul meu, pentru a rezolva problema. Trebuie să fii un mare iluzionist ca să te ascunzi de

tine însuți pe o insulă nelocuită din mijlocul Pacificului, dar cumva eu reușeam s-o fac.

Am băut cu paiul 500 de mililitri de apă din scobitură, sperînd să mai găsesc 500 de mililitri pînă la prînz. Ziua nu începea rău. Eram programat să supraviețuiesc, iar aceasta era supraviețuire în stare brută. Am luat ultima nucă-de-cocos verde și i-am băut conținutul, mîncînd pulpa unei nuci-de-cocos coapte și zece melci. După ce m-am uns cu pulberea de balegă din grotă, amestecată cu apă de mare, eram gata să-mi încep ziua. Rîdeam singur. Ziua mea părea reversul hidos al unei zile normale. Te trezești, dai jos murdăria de pe tine făcînd un duș bun, te îmbraci și mănînci ceva gustos. Aici era invers: te trezești, te ungi cu rahat, nu te îmbraci și mănînci ceva oribil.

Cînd soarele mi-a ajuns deasupra capului, ajustasem deja cîteva crengi de hibiscus pe care le pusesem pe o stîncă, să se usuce la soare. Tulpinile lungi și subțiri puteau fi transformate în niște săgeți și sulițe minunate, iar dacă le lăsam să se usuce de tot, mi se spusese că le puteam folosi chiar și pentru a aprinde focul.

Am simțit că-mi chiorăie mațele. Am considerat că modul cel mai ecologic de a-mi face nevoile era să intru în mare. În felul ăsta mizeria avea să fie luată de apă, nerămînînd pe insulă, așa încît era și igienic. După ce am eliminat o scîrnă de dimensiuni rezonabile, mi-am dat seama că marea era și un bideu foarte convenabil. Ce drăguț! Fără săpun, aveam să urmez protocolul islamic, folosind o mînă pentru a mînca și pe cealaltă pentru a mă șterge la fund. Însă din ziua următoare, întrucît tocmai mă ștersesem la fund cu mîna dreaptă și nu voiam în mod deosebit să mă limitez la a mînca doar cu stînga în cele 57 de zile și jumătate care mai rămăseseră.

În timpul refluxului, mi-am petrecut timpul căutînd alte spărturi din care putea să izvorască apă dulce, în speranța că voi găsi una care nu era prea sălcie. Dar fiecare băltoacă lîngă care m-am ghemuit și din care am lipăit ca un cîine s-a dovedit a fi cu apă de mare. În timp ce căutam, am găsit pe plajă și niște urme de capră – erau prea mici pentru a fi de căprioară. M-am gîndit la toate opțiunile încîntătoare de care mă puteam bucura dacă prindeam o capră: carne, blană, tendoane... M-am uitat de-a lungul plajei și am zărit ceva întunecat în apa mică de la mal. Cînd m-am apropiat, am văzut că era un ied mort. Avea blănița udă, încîlcită și plină de nisip. Neștiind de ce a murit, eram convins că nu-l pot mînca, dar puteam – teoretic – să-i folosesc pielea și tendoanele pentru a-mi confecționa sfori. Puteam chiar să-i folosesc și oasele pentru a-mi face vîrfuri de săgeți, cîrlige de pescuit sau niște ace mai rudimentare. Mă întrebam dacă nu cumva murise fiindcă nu mai putuse bea apă din scobitura pe care o foloseam eu acum.

Imediat mi-am dat seama că nu aveam un instrument de tăiat destul de bun pentru a jupui animalul, așa că nu aveam de ales: trebuia să-i fac o gaură mică în piept și să-l sfîrtec cu degetele. Odată ce am început să-l jupoi, blana s-a desprins ușor, cam ca o șosetă, după care i-am crăpat capul cu o piatră, ca să-i scot creierul. Dacă moi pielea în creierii animalului amestecați cu apă, o poți înmuia încît să devină mai ușor de manevrat, cum e pielea de căprioară. Am lăsat micul cadavru emaciat pe stînci, nu departe de grotă, să văd dacă atrage animale necrofage. Deja începea să miroasă și mă bucuram că nu încercasem să mănînc vreo bucățică de carne. Puteam folosi oasele și tendoanele hoitului dacă aveam nevoie de ele.

Deja era pe la mijlocul după-amiezii, iar soarele începea să alunece încet spre apă. M-am așezat la umbra copacilor și am cioplit cu o scoică mică bețele cu care voiam să aprind focul. Deși nu făcusem nimic pentru a crește debitul apei în scobitura din stîncă, petrecusem mult timp căutînd alte surse, iar ustensilele mele pentru aprinderea focului arătau bine uscîndu-se la soare. Eram destul de mulțumit că reușisem să fac ceea ce îmi plănuisem pentru ziua aceea, așa că, știind că dimineață avea să vină fluxul și era și ziua în care trebuia să merg la „cutia poștală”, m-am hotărît s-o iau de-a dreptul și, în loc să urmez linia coastei, să încerc să găsesc un traseu către Tabăra Lămîilor mergînd pe culme.

Ca să fiu sincer, de fapt era un pretext. Simțeam că muncisem din greu făcînd tot felul de lucruri plictisitoare și voiam să urc și să explorez. La zece metri după ce am pătruns în pădure a început un urcuș abrupt. Imediat am început să mă țin cu mîinile de rădăcini și de plante, ca să urc panta noroioasă. Cu un singur picior încălțat, mă simțeam ca un bețiv la primele ore ale dimineții, care merge clătinîndu-se, incapabil să facă față luminii zilei. Puteam călca pe spini și pietre mai ascuțite, dar piciorul îmi aluneca mereu din șlap, care se agăța de crengile căzute. Piciorul desculț nu mai necesita chiar atîta atenție, dar mă încetinea, întrucît talpa îmi era încă sensibilă și moale și simțeam fiecare centimentru din solul accidentat.

Timp de zece minute, am tot urcat fără țintă, ca o creatură care evolua, migrînd din mare spre uscat. Nu mîncasem aproape nimic și mai eram și deshidratat, așa că exuberanța explorării mele era domolită într-o oarecare măsură, pentru că tot alunecam, cădeam și gîfîiam din greu.

Totuși, încet-încet, terenul a început să devină mai plat și m-am trezit în vîrful unei culmi înalte și împădurite. Valurile din depărtare se distingeau mai puțin clar; auzeam păsările și sunetul șlapului meu călcînd peste rămurele care trosneau. De mărimea unui teren de golf, interiorul insulei părea o altă lume în comparație cu coasta zgomotoasă și expusă. Era complet împădurit, iar din cauza vegetației nu se vedea nimic din vîrf, învăluind acest mic univers în frunzișul licăritor. Copacii erau destul de rari, ca într-o pădure matură din Scoția, și puteam să umblu fără probleme printre ei. Prin minte îmi treceau idei stranii. Dacă aici ar fi trăit oameni, ar fi fost blînzi, cu un grai domol, și m-ar fi invitat în căsuțele lor din trunchiurile copacilor, la o cană de ceai. Ai grijă, Ed! Parcă era cam prea devreme s-o iau razna, visînd cu ochii deschiși ca un lunatic, însă asociația mi-a stăruit în minte, iar locul acela l-am botezat Munții Scoției.

În mijlocul Munților Scoției se înălța cel mai mare și mai întunecat copac de pe insulă. Trunchiul gigantic era încununat de o cupolă formată din ramuri contorsionate care erau susținute și de niște rădăcini verticale înfipte în sol. Structura putea adăposti o întreagă ceată de haiduci și am hotărît că avea să fie un element vizibil pe care-l puteam folosi pentru a mă orienta. M-a dus cu gîndul la o carte pentru copii scrisă de Enid Blyton pe care mi-o aminteam vag și în care era vorba despre un copac atît de mare, încît în el locuiau mulți oameni. În carte, copacul era așa de înalt, încît ramurile din vîrf ajungeau pînă la nori, și era atît de lat, că în trunchiul său erau scobite mai multe căsuțe. Și așa am ajuns să-mi numesc copacul fermecat din vîrful insulei, aflat în creierii Munților Scoției, Copacul Îndepărtat. Imaginar sau nu, era un reper esențial.

Între mine și copac se aflau niște pietre dispuse oarecum în cerc, fiecare cam cît un cazan de mare. Forma nu era perfectă, ca să fiu sigur că era făcută de mîna omului, și nu părea nici destul de aleatorie încît să fiu sigur de contrariu. În fața uriașului copac întunecat, pietrele aduceau cu o ruină străveche sau cu un sanctuar și sporeau misterul acestui loc liniștit și calm. Am pășit printre stînci, pătrunzînd sub streșinile răsucite ale copacului. Îndepărtam cu mîinile pînze de păianjen pline de praf, iar buruienile țepoase îmi zgîriau pulpele, dar în sufletul meu era atîta pace, de parcă tocmai aș fi pășit într-o biserică.

Dincolo de copac, pămîntul părea să dispară în față și în dreapta. Busola mea interioară îmi spuse că Tabăra Lămîilor nu putea fi drept înainte – aș fi ajuns prea spre nord. Din amintiri, am estimat că de pe creasta dealului trebuia s-o iau pieziș spre dreapta, așa că am coborît cu picioarele goale panta ușoară din dreapta, ghidîndu-mă după instinct. Părea să fie bine. Simțeam că e bine. Nu era nici o cărare, iar cînd am lăsat în urmă Munții Scoției vegetația s-a îndesit tot mai mult și a trebuit să-mi croiesc drum dînd la o parte crengile care-mi stăteau în cale și tîrîndu-mă în patru labe pe sub trunchiurile căzute.

Mă simțeam viu scrutînd copacii, absorbind fiecare detaliu și fiecare denivelare a terenului. Mi-am ciulit urechile cînd am auzit un behăit stins, dar clar răsunînd în pădure. Cu simțurile ascuțite, am înaintat în direcția din care se auzea sunetul, făcînd cît mai puțin zgomot. Aveam grijă să nu calc pe nici o crenguță care ar fi putut trosni și pășeam cu picioarele goale ca și cînd aș fi mimat expresia „pe furiș”.

Copacii rămîneau în urmă, la dreapta și la stînga mea, în timp ce eu pluteam înainte, cu simțurile în alertă maximă. Nu a

trecut mult și un ied mic, negru cu alb, a ieșit din tufișuri la numai patru metri de locul unde eram. Și-a înclinat capul spre mine și s-a oprit. Eu am încremenit – plin de adrenalină, cu privirea ațintită către ceea ce era esențial pentru mine. Logica a primat în fața instinctului, întrucît, deși înțelegeam importanța descoperirii, știam și că, deocamdată, nu eram pregătit să prind o capră. Nu aveam arme cu care să vînez un animal și nici o metodă de a-i conserva sau a-i găti carnea. N-aș fi făcut decît s-o irosesc. M-am mișcat ușor în direcția mamiferului delicat, iar acesta a tresărit, a scos un behăit și a dispărut în tufișuri. Două capre mai mari pe care nu le văzusem pînă atunci i-au răspuns cu același behăit speriat și l-au urmat, făcîndu-se nevăzute.

Acum, cînd scriu aceste rînduri, știu că, în urmă cu 60 de ani, tribul Komo lăsase pe insulă o turmă de capre domesticite. Acestea supraviețuiseră hrănindu-se cu nuci-de-cocos și frunze și se înmulțiseră, sălbăticindu-se în cele din urmă.

Am continuat să merg cu soarele în spate și, fiindcă trecuse de amiază, știam că mă îndrept spre est. Lumina a devenit mai puternică și valurile din depărtare au început să se audă mai tare, iar briza îmi înfiora pielea. Panta continua să coboare și îmi închipuiam că oceanul se afla jos, la vreo 30 de metri în fața mea. Încet-încet, spațiile dintre ramuri s-au mărit și am zărit peticele albastre de apă, semn că aproape ajunsesem. Mi-am croit drum printre ultimele crengi, călcînd pe bucățile de coji de nucă-de-cocos, și dintr-odată am fost lovit de soarele orbitor care scălda o plajă stîncoasă și de un vînt foarte puternic. Am recunoscut plaja din ziua precedentă și mi-am dat seama că eram aproape de Tabăra Lămîilor. Pietrele negre cît niște mingi de fotbal alcătuiau un uriaș teren bolovănos și accidentat. Valurile se izbeau de această coastă colțuroasă cu o putere de

trei ori mai mare decît în locul de unde plecasem. Cu fața spre ocean, am privit în lungul plajei, la dreapta mea, și am văzut porțiunea proeminentă lipsită de stînci care se întindea direct de la ocean pînă la locul unde se întrerupea liziera. Un copac doborît pe care mi-l întipărisem în minte cu o zi înainte mi-a confirmat că, într-adevăr, aceea era intrarea în Tabăra Lămîilor.

Extraordinar, busola mea interioară funcționează! – m-am lăudat eu. Șansele de a ajunge din mijlocul insulei la mai puțin de zece metri de destinația avută în vedere îmi fuseseră potrivnice. Două rînduri de urme proaspete. Ah, mai bine să nu mă mai felicit atît. O serie de urme era lăsată de niște tălpi goale, iar cealaltă de niște pantofi sport. Imediat mi-am dat seama că în ziua aceea fuseseră acolo Steven și cel puțin un luntraș. Nu mă așteptasem la asta. Să fi fost vreo problemă? Oare încurcasem eu zilele? Speram să găsesc răspunsul în „cutia poștală”.

În „cutie” se afla o punguță cu sistem de închidere ermetică ce conținea o trusă de curățare a camerei de filmat! Eram așa de bucuros – o pensulă simpatică și moale pentru îndepărtarea prafului, o cîrpă și o sticluță minusculă cu lichid pentru curățarea obiectivului. Acest cadou neașteptat m-a făcut să mă simt ca la Crăciun – și mai primisem și șase baterii noi. Nu știam sigur de ce nu veniseră în ziua următoare – de plictiseală sau din curiozitate, probabil, fiindcă trusa care-mi lipsea nu-mi trebuia chiar așa urgent. Cu toate acestea, a fost reconfortant să văd semne lăsate de alți oameni și să mai primesc provizii. Nu mă uitaseră – niște oameni mă ajutau de departe. M-am simțit bine că mi-au reamintit asta.

Mi-am îndesat comorile în buzunarul din față al borsetei Cinesaddle. O borsetă Cinesaddle e, practic, o gentuță în formă

de bob de fasole cam cît un taburet mic și pe care o folosești în loc de trepied, ca să pui camera pe ea și să filmezi. Avea o baretă de pus pe umăr și, foarte convenabil pentru mine, un buzunar mare pentru accesoriile camerei de filmat. Pentru că soarele începuse să coboare spre asfințit, iar mareea nu era prea înaltă, am ales să mă întorc acasă pe plajă. „La revedere, Tabără a Lămîilor, la revedere, semne de viață umană!” Aproape că voiam să mai rămîn și să savurez sentimentul prezenței altor oameni. Îmi era limpede că deja mă simțeam foarte singur.

Instantaneu și tot mai tipic pentru mine, m-am răzgîndit apoi și am decis să mă întorc tot de-a dreptul. În mod sigur asta ar fi însemnat o mai bună folosire a timpului, fiindcă așa mă puteam asigura că pot traversa interiorul insulei din ambele direcții.

Am cercetat zona din spatele taberei în căutarea unor urme de poteci care să ducă spre interior și imediat am dat peste niște vlăstari care fuseseră tăiați cu maceta. Mergînd de la unul la altul, m-am îndepărtat încet de țărm, urcînd pe urma unei serii de marcaje vechi. Pe măsură ce mergeam mai rupeam crengi, pentru a face și mai multe semne care să-mi arate pe unde venisem – am eliberat calea de diverse obstacole, cum ar fi crengile căzute. Cărarea era sinuoasă și dificilă, iar în cele din urmă a trebuit să ghicesc pur și simplu în ce direcție s-o iau ca să ajung la ocrotitorul Copac Îndepărtat.

Îndoiala mi s-a strecurat în suflet cînd am început să cobor din nou. Parcă nu era așa. Stai puțin, se vede un luminiș în față și uite o ramură frîntă aici! Ce?! M-am dezumflat de tot cînd mi-am dat seama că ajunsesem din nou în spatele Taberei Lămîilor.

Făcusem greșeala clasică de a urma orbește semnele care marcau o cărare și a crede (pentru că voiam să fie așa) că avea să mă ducă acolo unde voiam să ajung. Ceea ce m-a făcut să mai pierd vreo 40 de minute.

Așadar încotro s-o apuc? Mă holbam la poteca pe care o urmasem cu aproape trei sferturi de oră mai devreme, nefiind cîtuși de puțin convins că, dacă aș încerca din nou, nu aș obține alt rezultat. Acum soarele era ascuns de dealul din fața mea și nu mai erau umbre după care să mă ghidez în după-amiaza tîrzie în această zonă din estul insulei. La naiba! Singurul lucru de care chiar puteam să fiu sigur era că mă puteam întoarce dacă mergeam pe coastă. Așa că nu am mai încercat să găsesc Munții Scoției, am luat-o spre plajă și apoi la stînga. În drum spre casă am hotărît să-mi desenez pe nisip o hartă ca să fiu sigur că înțeleg unde se află diverse puncte în raport cu celelalte.

Cînd am trecut pe lîngă izvorul din stîncă, m-am oprit să beau niște apă proaspătă după aventurile din ziua aceea, dar și de data asta mica scobitură din rocă era aproape goală. Paiul era tot acolo și nu se vedeau urme de capre, dar m-a derutat faptul că, încă o dată, apa nu mai umpluse scobitura în timpul după-amiezii.

Zborul jos și rotit al unui pescăruș verde mi-a atras atenția cînd s-a așezat pe o stîncă aflată la vreo zece metri în fața mea. Familiaritatea măștii negre caracteristice și a gulerului alb m-a liniștit o clipă, înainte ca instinctul meu primar de supraviețuire să se facă din nou simțit. Oare-l puteam prinde ca să-l mănînc? Auzisem că unii lăsau pe stînci gute de care erau prinse cîrlige cu momeală pentru a prinde păsări. Problema era că eu nu aveam nici cîrlige, nici gute. M-am gîndit să fac niște

cîrlige improvizate din oase ori spini și să înnod multe fîșii de coajă de hibiscus, dar știam că, dacă reușeam să confecționez ceva de genul ăsta, o să vreau să prind pește! Pentru moment, am lăsat-o baltă.

Am pornit camera și un geamăt mecanic puternic m-a anunțat că-și dă duhul – pentru totdeauna. Era a treia zi și deja mi se stricase una din camere.

Soarele coborîse acum foarte mult și lumina aurie făcea plaja mea să strălucească liniștit și cald. Pentru că astăzi jupuisem un ied mort, mă unsesem pe tot corpul cu cremă de protecție solară făcută din căcăreze și, cum simțeam că put, m-am gîndit că merit o baie. Mi-am desprins lavaliera de la brîu, am aruncat sporranul țepos pe plajă ca pe o mîță moartă și m-am întors spre șirurile de valuri care veneau spre mine. Cerul avea nuanțe de roz și portocaliu, iar apa înspumată scînteia. Nu m-am considerat niciodată o persoană religioasă, dar nu poți să nu te minunezi în fața unei asemenea frumuseți incredibile – după miliarde de ani, ciocnirea stelelor, praful cosmic și forțele gravitaționale s-au combinat pentru a crea ceva atît de captivant, de calm și de viu.

Simțindu-mă răsfățat și copilăros, am alergat gol în valuri, lăsîndu-le să-mi pună piedică și să mă arunce cu capul înainte în apa sărată și răcoroasă. Cînd am intrat cu capul sub apă, senzația de pace pe care am simțit-o mi-a străbătut tot corpul, ca și cînd în capul meu fusese închis un comutator. Senzația că mă curăț, nu doar de sudoare și murdărie, ci și de îngrijorări și de temeri, era inconfundabilă și am ieșit la suprafață cu un zîmbet larg și inocent. Vinovăția extravaganței de a pierde timp spălîndu-mă a fost dusă de valuri și m-am lăsat pătruns de senzația de putere pe care mi-o dădea faptul că-mi rezervasem

timp să mă ocup și de mine, că oprisem camerele și făceam pluta pe ocean, bălăcindu-mă. Cîntam „Beautiful Day” a celor de la U2 cît mă ținea gura și îmi permiteam în sfîrșit să fiu vesel și fericit.

Am îngenuncheat pe nisip, în timp ce apa îmi mîngîia ușor spatele. În această stare eram profund recunoscător pentru tot ce mi se întîmpla. I-am mulțumit cu glas tare Amandei pentru iubirea, înțelegerea și susținerea ei – încă o simțeam ținîndu-mă de mînă; le-am mulțumit copiilor pentru iubirea lor pură și neprihănită și pentru sacrificiul pe care-l făcuseră lăsîndu-mă să plec; și le-am mulțumit celor doi prieteni aborigeni, Jeremy și Harold, pe ale căror sfaturi mă bazam atît de mult în acele momente. Deși nu sînt o persoană religioasă – de fapt, sînt chiar împotriva religiei cînd se iscă vreo dispută –, i-am mulțumit și lui Dumnezeu. Nu unui bătrîn cu barbă albă ce stă pe un nor și-mi hotărăște soarta, nu unui dumnezeu de mîna a doua dintr-o carte prăfuită, ci unei energii atotcuprinzătoare care mă străbătea și mă lega de toți și de toate. O sumă a tuturor părților – și a spațiilor dintre ele. Un Dumnezeu bazat pe modul în care înțelegeam eu că toate par să se potrivească laolaltă și să funcționeze ca prin farmec. Oricine – sau orice – ar fi fost el, zîmbetul reflectat în apa din fața mea emana recunoștință și iubire pure. Eram parte din tot și nu trebuia să mă tem de nimic. Măi să fie, abia trecuseră trei zile și devenisem un hipiot!

După baie mi-am examinat coapsele și am observat că erau iritate de sporranul de iarbă aspră pe care-l folosisem pentru a-mi proteja părțile rușinoase. Trebuia să-mi fac o fustă de iarbă ca lumea, ca să nu mă aleg cu răni pe coapse. După ce îmi ascultasem sufletul și creierul meu aștepta, supus și tăcut,

aceasta a devenit o sarcină clară și ușoară pe care, fără prea multe complicații, aveam s-o îndeplinesc a doua zi.

Iar apoi, deodată, am simțit o nevoie acută de a defeca și m-am îngrijorat văzînd un șiroi foarte subțire de diaree care se scurgea spre plajă. Comuniunea cu universul luase sfîrșit. Ca s-o spun pe șleau, oare cîtă apă și substanțe nutritive mi se scurgeau din fund?

În grotă, m-am gîndit la situația mea. Progresul lent mă făcea să mă îndoiesc constant de capacitățile mele, trebuind să-mi domolesc dubiile și să încerc să-mi recapăt liniștea. „Încet-încet, Ed, faci progrese în proiectul ăsta imens. Ai trecut și de ziua asta mîncînd 30 de melci. E grozav!”, mi-am spus eu aprobator. „Dar trebuie să recunosc că nu-i ușor să supraviețuiești fără nimic, ca un om al cavernelor (eu vorbesc, care stau într-o grotă!). E chiar foarte greu”, m-am văicărit eu puțin în fața camerei, sperînd să găsesc înțelegere.

Luna nouă și întunecată anunța un nou ciclu. Nopțile negre, fără lună, luaseră sfîrșit și m-a liniștit gîndul că de acum înainte nopțile aveau să fie tot mai luminoase.

Am visat cu ochii deschiși că ies să iau masa cu Amanda pe King’s Road din Chelsea și că beau un pahar de vin roșu. Apoi că mă duc acasă, mă strecor în așternuturi și adorm bucurîndu-mă de căldura corpului ei lipit de al meu. Apoi am încetat să mă mai chinui, știind că asta nu avea să se întîmple decît peste foarte mult timp, așa că m-am întins în praful grunjos care devenea tot mai rece, sperînd că somnul mă va elibera din temnița mea.

Soarele a luminat plaja, neplăcut ca lumina puternică a dimineții pentru un bețiv inveterat. Dormisem foarte prost în noaptea aia. Avusesem diaree – de două ori. Pentru că era așa întuneric și mă temusem să nu alunec pe stîncile de afară, mă dusesem într-un colț al grotei și mă ștersesem la fund cu niște iarbă din așternut. În consecință, acum grota mea mirosea și a rahat de om. E mai bun sau mai rău decît cel de capră? Vă asigur că e mai rău și că m-am mustrat pentru comportamentul meu necivilizat. Zăceam nemișcat sub pătura mea înțepătoare și nu voiam să iau lumea în piept.

Dar era o nouă zi și chiar părea să fie una frumoasă.

Aveam de făcut cîteva treburi administrative: să-mi fac un prim-plan pentru a-mi monitoriza scăderea în greutate, să trimit mesajul zilnic „Sînt OK” prin dispozitivul de localizare, să trasez o a patra linie albă pe peretele grotei.

Principala activitate administrativă din ziua aceea era să vizitez de două ori „cutia poștală”: o dată ca să las bateriile consumate, cardurile de memorie folosite și camera video stricată, și apoi, mai tîrziu, să ridic rezervele noi. Diareea nu era de bine – în cazul în care continua, era posibil să slăbesc foarte mult și totul să devină de zece ori mai dificil. M-am tîrît pînă pe plajă, simțind valurile crampelor care-mi sfîșiau intestinele. M-am ghemuit la marginea apei și măruntaiele mi s-au golit exploziv de trei ori. La nivelul corpului, este echivalentul momentului în care Scotty de pe nava spațială *Enterprise* îi spune căpitanului: „Cristalele de dilitiu nu mai fac față”. Mă chirceam de durere. Gemeam în timp ce energia mi se scurgea

din corp. E important să te poți distanța de simptomele pe care le ai. Da, mă simțeam ca naiba, dar trebuia să decid ce fel de „naiba”. Oare asta avea să-mi pună viața în primejdie? Probabil nu imediat. Intoxicație alimentară? Am observat că nu-mi era greață și nu-mi venea să vomit. Era posibil să fi stat prea mult în soare cu o zi înainte? Da, știam că uneori reacționam rău la soarele în exces.

Acasă m-aș fi ghemuit pe canapea și mi-aș fi plîns de milă. Aici nici vorbă de așa ceva. Trebuia să-mi văd de treburi.

După cum anticipasem, mareea era prea înaltă ca să pot ocoli insula, așa că nu aveam de ales, trebuia s-o iau la deal, de-a dreptul, pentru a face livrarea. M-am îndopat cu niște nucă-de-cocos și niște melci fără să întîmpin probleme. Nu mai fusesem niciodată într-o situație în care să fie așa de plictisitor să rămîn în viață. Nuca-de-cocos avea gust de untură de balenă, iar melcii erau ca niște cocoloașe de flegmă grunjoasă. „Cred că organismul nostru știe de ce are nevoie și ce vrea, iar al meu îmi spune să nu mai mănînc nenorocitele astea de nuci-de-cocos”, am declarat eu pentru posteritate în fața camerei de filmat.

Copacul Îndepărtat mi-a dat ocazia să mă opresc și să-mi trag sufletul în liniștea nepămînteană a Munților Scoției. Picioarele începeau să mă doară foarte tare, așa că nu mă grăbeam deloc în timp ce străbăteam insula. Am găsit repede, la coborîre, cărarea mea cu ramurile rupte.

Pe la jumătatea coborîșului am auzit sunetul unui motor de barcă. Fără ceas, nu știam ce oră este, dar știam că trebuie să mă mișc rapid dacă voiam să fac livrarea înainte de sosirea lor. Am luat-o la fugă spre „cutia poștală”, printre ultimii palmieri.

Cînd am intrat în luminiș, barca dispărea în depărtare. La naiba, nu reușisem să las obiectele la timp! În cutia frigorifică se afla un nou dispozitiv InReach de comunicare prin mesaje care trebuia să înlocuiască Spotul, care se stricase, pesemne. Erau și niște baterii noi și un bilet pe care scria: „N-ai ajuns la timp. Ne vom întoarce la mijlocul după-amiezii”. Am pus dispozitivul Spot stricat și camera defunctă în ladă, alături de cardurile de memorie pline și de bateriile consumate, și am sigilat totul.

La marginea taberei am găsit un copac cu niște sîmburi foarte subțiri într-o coajă cam cît o piersică. Sîmburii ăia plați erau foarte mici, dar m-am bucurat să înghit niște grăsimi și proteine care să-mi completeze dieta – chiar dacă nu am găsit decît un pumn.

Am fost dezamăgit să găsesc o lingură printre gunoaiele din tabără, simțindu-mă la un milion de kilometri depărtare de orice masă la care aș fi fost nevoit să folosesc tacîmuri. Totuși, am luat-o. „E bună, o să mănînc cu ea”, am comentat, fără urmă de zîmbet.

Am profitat de ocazie pentru a căuta tuberculi printre plantele agățătoare, dar solul era foarte tare și săpatul cu un băț în loc de hîrleț mergea greu. Era și deconcertant să-mi consum energia făcînd un lucru fără a ști dacă-mi va aduce vreo recompensă. Era ca și cînd aș fi săpat după o comoară ascunsă fără să fi văzut vreodată harta comorii. Aș fi putut săpa și jumătate de oră fără să dau de vreo rădăcină comestibilă. Ceea ce s-a și întîmplat. Zero.

Am auzit din nou un behăit și am ridicat privirea. Caprele coborîseră pînă la tabără ca să mănînce frunze și se chemau

una pe alta. Un țap mai mare cu coarne lungi și o dungă groasă, neagră, pe mijlocul spinării cenușii mă privea drept în ochi.

M-am ridicat încetișor, fără să tulbur animalele. Și Dungă Neagră și-a pierdut interesul, s-a uitat în altă direcție și a continuat să mănînce frunzele din fața lui. Am făcut o probă, apropiindu-mă cît mai mult de masculul alfa. Șapte metri, șase metri, cinci, patru... Și-a ciulit urechile și mi-a aruncat o privire nervoasă înainte de a da alarma, luînd-o la fugă cu familia lui pe stîncile negre de pe plajă.

Rămas din nou singur, am găsit o groapă veche unde se făcuse focul și cîteva bucăți carbonizate de lemn. Mi-am amintit că poți folosi cărbunele pentru a-ți curăța dinții, așa că am pisat o bucățică pe o piatră netedă, transformînd-o într-o pulbere fină, mi-am lins degetul și apoi l-am muiat în praful negru, strălucitor. Chiar și cu degetul puteam simți cît de eficient îmi îndepărta straturile de placă dentară care se acumulaseră. În mod clar, cărbunele era destul de abraziv încît să curețe bine, dar și îndeajuns de fin încît să nu-mi strice dinții.

Cu o zi în urmă, ruta de întoarcere fusese o farsă circulară, dar trebuia să încerc din nou ca să-mi recîștig respectul pentru simțul meu de orientare. În dimineața asta avea să fie mai ușor, căci mă deplasam cu soarele în spate. Urmîndu-mi umbra, am urcat, rupînd crengi pe măsură ce înaintam. Cînd urcușul s-a mai domolit, Copacul Îndepărtat a apărut, la oarece distanță, în dreapta mea.

Apropiindu-mă de catedrala mea cu multe rădăcini, am căutat din priviri cărarea de ieșire pe care mersesem în acea dimineață, dar n-am găsit-o. Nu era nici urmă de cărare care să ducă în direcția opusă față de cea din care tocmai venisem. Era straniu – acum începeam să mă îndoiesc că era același copac.

Eram dezorientat; lumina solară directă dispăruse ca prin farmec. Cerul era cenușiu și nu proiecta nici un fel de umbre. Copacul părea mai misterios ca oricînd. Să fi fost o dublură?

Pe jos erau pietre peste tot, dar nu erau dispuse chiar în forma circulară care mă uimise atît de tare data trecută. Era ceva ca dintr-un vis urît – sau dintr-un film de groază. Genul ăsta de gînduri încep să-ți treacă prin cap cînd ești singur. Să fi fost vreo ciudățenie supranaturală? De ce eram din nou atît de derutat?

Mi-am pus degetul, vertical, pe una dintre pietrele mai deschise la culoare și am reușit să disting o umbră vagă. „OK – soarele e încolo", mi-am mai venit eu în fire. „Trebuie să merg în direcția asta către tabără, cu soarele în spate."

M-am repezit la vale, neștiind sigur unde voi ajunge. Dar primele lucruri pe care le-am recunoscut au fost obiectele din plastic pe care le adunasem cu o zi în urmă și am observat că se vede pădurea de lîngă grota mea. Chiar ajunsesem, pînă la urmă, în Munții Scoției. Atunci de ce nu reușisem să-mi găsesc urmele?

Mîndru de faptul că trecusem examenul de orientare după cursul de instructor montan cu calificativul „exemplar", acum eram șocat să constat că ajunsesem să fiu atît de dezorientat. Soarele tot intra în nori în momentele nepotrivite și mi-am dat seama că, încă o dată, îmi distrugeam singur încrederea în mine criticîndu-mă prea aspru. Trebuia să-mi amintesc să am încredere în judecata și experiența mea și să nu mă îndoiesc mereu de mine. Din cauza malnutriției, a deshidratării, a lipsei de somn și a diareii cronice, întreaga situație începea să mă copleșească și să mă deruteze. Trebuia să-mi recapăt controlul.

M-am mîndrit mereu cu faptul că mă pot orienta repede și ușor, așa că am început din nou să urc, fără să mă dau bătut. Într-adevăr, la Copacul Îndepărtat am găsit cărarea pe care o marcasem rupînd rămurele și mi-am dat seama rapid că ruta pe care o urmasem cînd am coborît spre Tabăra Lămîilor și cea pe care urcasem, din direcții complet diferite, se uniseră în dreptul copacului. De asta fusesem atît de zăpăcit. După ce m-am lămurit în sfîrșit, am rămas pe coamă și am ținut-o de-a lungul coastei, în încercarea de a găsi promontoriul stîncos care era atît de vizibil de pe plaja mea. Într-o lume în care simțeam că pierd controlul în atîtea privințe, părea vital să înțeleg topografia insulei.

„Uau, fenomenal!”, am exclamat către cameră cînd am ieșit dincolo de lizieră, pe vîrful ars de soare al aflorimentului. Eram pe un pinten de stîncă ieșind din coronamentul pădurii de sub mine ca o cocoașă de balenă fosilizată. Era prima dată cînd vedeam bine reciful care înconjura insula și laguna protejată din interiorul lui. Din această nouă perspectivă vedeam că, în cel mai apropiat punct, drept în fața mea, limita recifului era probabil la 900 de metri de plajă, dar dacă îi urmăreai conturul perimetrului într-un sens sau în celălalt, acesta se lărgea și cuprindea o întindere vastă de ape puțin adînci, de culoarea turcoazului.

Stînca pe care mă aflam avea cam 30 de metri înălțime și se prăvălea vertical direct în mare. Dacă stăteam cu fața spre mare, plaja mea, Plaja Alfa, era în dreapta mea, iar cea pe care m-am hotărît s-o numesc Plaja Bravo, sora ei mai drăguță, se afla în stînga. Era absolut superb – întinderi uriașe de nisip auriu și palmieri – și mi-am amintit cît de norocos eram să petrec o vreme într-un loc atît de neprihănit.

Întors în tabără, am mai găsit un șlap mare adus de valuri, care îmi venea. Eram încîntat că fijienii aveau picioare foarte mari, la fel ca mine. Era o schimbare reconfortantă după ce mersesem luni de zile de-a lungul Amazonului încălțat cu cizme de cauciuc sud-americane mai mici cu un număr decît purtam eu, care-mi striveau toate degetele. Împreună cu șlapul reparat pe care-l purtam deja, urma să am o pereche de încălțări pe care le puteam utiliza și care deveneau tot mai necesare pe măsură ce picioarele mele erau tot mai sensibile și mai iritate. Am folosit coajă de hibiscus, dar cauciucul era așa de deteriorat, încît s-a sfărîmat cînd l-am apăsat, devenind inutilizabil.

Am desenat o hartă a insulei pe nisipul plajei, în fața grotei mele. După locul în care apusese soarele în seara precedentă, știam că vestul era chiar în fața mea din locul în care stăteam, în direcția unei stînci îngropate în nisip. Am stabilit și că era probabil cam mijlocul zilei și, întrucît mă aflam în emisfera sudică, umbra mea avea să cadă drept spre sud. Deși era posibil să nu fie exact ora amiezii, am putut să marchez cu precizie pe nisip cele patru puncte cardinale.

De aici am estimat că plaja mea se întindea de la nord la sud și mi-am dat seama că eram aproape de extremitatea nordică a insulei, așadar cam între ora 10 și ora 11, dacă insula ar fi fost cadranul unui ceas. Am desenat pe hartă punctele de reper pe care le cunoșteam: promontoriul stîncos, diversele plaje, grota mea, Piatra Melcilor, Tabăra Lămîilor, Munții Scoției și Copacul Îndepărtat. Interiorul insulei dinspre sud era în continuare destul de necunoscut, dar puteam să aflu mai multe detalii în zilele următoare. Era important să-mi întipăresc în minte configurația (direcția pantei) fiecărei laturi a insulei, astfel încît să mă pot orienta mai ușor după soare.

Întorcîndu-mă în Tabăra Lămîilor ca să iau proviziile, am găsit pe un copac o insectă din familia fasmidelor. O astfel de insectă e în mod clar un animal, așa că, ezitînd doar pentru o clipă, am mîncat-o. Era acră. Apoi, ca să alunece mai ușor, am mîncat un fruct necopt care nu era comestibil în starea aceea și al cărui gust amintea de un amestec de detergent de vase și acid de baterie.

Am rămas în Tabăra Lămîilor, așteptînd ca mareea să scadă cît mai mult, pentru că voiam să caut alte surse de apă pe plajă. Conform teoriei mele, putea exista un izvor cu apă dulce la baza porțiunii stîncoase a plajei care ajungea pînă în mare și care avea să fie expus în timpul refluxului. În mod frustrant, fiecare izvor pe care îl descopeream se umplea pur și simplu de apă sărată. Atenția mi-a fost distrasă de o bucată de bambus adusă de valuri pe care am despicat-o pentru a o folosi ca să fac un foc. Am stat pînă ce am observat că fluxul luase locul refluxului, iar apa creștea din nou. Nu localizasem nici o sursă de apă dulce, iar așteptările mele că voi reuși vreodată au scăzut și mai mult.

Barca s-a întors ca să ridice obiectele lăsate de mine. Era deja a doua vizită pe care o făceam în acea zi la Tabăra Lămîilor și nu voiam să mai bat încă o dată drumul pînă în cealaltă parte a insulei, așa că m-am ascuns pur și simplu în tufișuri. Asta contravenea regulilor – la venirea bărcii trebuia să fiu departe de zona respectivă –, dar nu-mi păsa. Eram obosit și nu mai aveam nici un chef să mă joc. Îmi era foame, iar scenariul de supraviețuire era real: nu aveam să-mi irosesc energia dacă nu era absolut necesar. În plus, eram intrigat. Îi auzeam pe cei din barcă rîzînd și înaintînd pe plajă. Mă simțeam ca Leonardo DiCaprio în filmul *Plaja* în timp ce-i observam tăcut pe oamenii

civilizați din falsa mea lume sălbatică. Nu-mi doream să merg să vorbesc cu ei, dar mă emoționa faptul că-i observam, știind că ei habar n-aveau că mă aflu acolo.

Cînd am auzit motorul pornind din nou, am ieșit din tufișuri și m-am dus să văd ce este în „cutia poștală”. Am despachetat un nou set de lavaliere și camera care o înlocuia pe cea stricată, apoi am urmărit cu privirea bărcuța dispărînd dincolo de recif.

Pentru a avea o evidență corectă a drumului de întoarcere spre tabără, m-am hotărît să filmez în timp ce mergeam spre casă. Încă nu reușisem să străbat insula fără să fiu dezorientat într-o anumită măsură, așa că eram hotărît să încerc să elimin orice necunoscută. Camera avea să-mi fie și cronometru, și jurnal.

Cînd am ajuns la Copacul Îndepărtat, m-am întors să văd din ce direcție venisem și, cu trei bețe, am făcut pe pămînt o săgeată cu vîrful orientat spre înapoi, ca să nu mai am îndoieli. Apoi am dat ocol copacului enorm și am găsit săgeata pe care o lăsasem anterior, ce indica direcția în care se afla grota mea. Era o simplificare extremă, dar absolut necesară, și se părea că am nevoie de acest gen de marcaje.

Era prima dată cînd mă întorceam în zona grotei de-a dreptul, fără nici o greșeală. M-am bucurat că nu mă grăbisem și înregistrasem totul, rezolvînd problema. Pe toate traseele pe care mersesem, lăsasem în urmă și o serie de stricăciuni – ramuri rupte și noduri din frunze de palmier –, așa că nu m-aș fi putut rătăci din nou pe ruta aceea. Dacă scădeam cele cinci minute pe care le pierdusem în jurul copacului, cronometrul camerei îmi spunea că îmi luase 20 de minute ca să străbat insula desculț. Și asta era bine de știut. Presupun că întreaga

procedură era o formă de evoluție pe insulă – acum aveam două indicatoare și un drum marcat.

Seara era incredibil de liniștită și, cînd am ajuns pe plaja mea, apa era ca o foaie imensă de metal lustruit. Nici un val nu se lovea de plajă sau de recif, așa că sunetele erau ușoare și delicate. Devenisem tot mai conștient și ușor enervat de melodiile care-mi răsunau tot timpul în cap. „Land of Hope and Glory" a lui Elgar – inițial antrenantă, dar poate deveni obositoare; „What Doesn't Kill You Makes You Stronger" a lui Kelly Clarkson – enervantă de la bun început. Însă liniștea ce se așternuse datorită faptului că vîntul amuțise și nu mai erau valuri făcuse ca melodiile să-și înceteze maratonul recitalurilor. Norii subțiri și zdrențuiți filtrau lumina aurie, inspirînd calm și pace.

Casă, dulce casă! M-am întors cu 20 de minute înainte de apus, așa că am mîncat zece melci, am crăpat o nucă-de-cocos coaptă și am mai adunat niște iarbă pentru așternut, ca să dorm bine. Nu mă simțeam prea rău după a patra zi. Poate că mă întremasem după ce mîncasem insecta aceea. Am înghițit melcii grunjoși fără să stau pe gînduri.

Începînd din acest moment a început să-mi fie foame aproape tot timpul – foame pe care aveam să mi-o potolesc doar sporadic pe durata ședерii mele. Poate că par nerecunoscător, dar nu mai voiam doar melci și insecte și petreceam mult timp visînd cu ochii deschiși la mîncare adevărată.

Mă gîndeam la mîncare mai mult decît la orice altceva. Mă luptam mereu cu foamea și cu poftele. Voiam să mă ghiftuiesc – cu prăjituri, unt de arahide pe pîine prăjită, clătite, pateuri cu carne și cartofi prăjiți cu piure de mazăre. Practic, dacă Greggs

Bakery ar fi deschis o patiserie pe insulă, aș fi devastat-o în vreo zece minute.

Dacă apucam să mă gîndesc la mîncare înainte să mă culc, eram terminat. Rămîneam treaz toată noaptea, salivînd în timp ce mă gîndeam la ingredientele pe care aveam să le folosesc pentru a face o prăjitură cu morcovi sau la ce ingrediente voi alege, odată ajuns acasă, pentru a-mi prepara un müsli – migdale, cocos, curmale... Era o experiență dulce-amară.

Țin ochii închiși. Îmi place să dorm. Îmi place să stau întins. E partea din zi care-mi place cel mai mult. Încă cinci minute – mai e cineva cu mine care să știe dacă mă ridic din pat sau nu?

Dormisem bine și m-am simțit puternic și vesel cînd m-am trezit. Îmi ținusem brațele lipite de corp și-mi fusese mult mai cald. Dar curînd am început să mă simt cu musca pe căciulă, spunîndu-mi că era timpul să mă trezesc. Am clipit și lumina caldă a dimineții reflectată de ocean mi-a contractat pupilele, care au ajuns cît o gămălie de ac. M-am ridicat în picioare, m-am întins și am urinat pe plaja de dedesubt. Porțiunea de sub grotă începea să miroasă ca un pisoar. Mi-am dezmorțit grumazul, apoi am trasat a cincea linie albă cu creta pe peretele grotei, încheind prima mea serie de cinci zile. Le-am tăiat triumfător pe primele patru: IIII. Noul dispozitiv InReach de transmitere a mesajelor pornit. Trimit mesajul „Totul e OK”... Mesaj trimis. Dispozitivul decuplat. Pus înapoi în geantă. Scărpinat la testicule ca un adevărat om al cavernelor.

„Bună dimineața! E ziua a cincea”, am mormăit spre ecranul din plastic rabatabil al camerei, în timp ce-mi scărpinam barba cu unghiile murdare. „Au mai rămas numai 56 de zile!”

Observații despre scaunul de dimineață: cu o zi în urmă avusesem diaree explozivă și țipasem – răcnisem – către ocean în timp ce-mi deșertam mațele. Astăzi era mai solid și mai adunat, ca o balegă de vacă molcuță. Pentru mine era un pas în direcția bună și eram mulțumit de comparația cu lumea fermei. Urinam de patru-cinci ori pe zi și lichidul avea culoarea paielor, așa încît, deși pe moment nu eram îngrijorat că aș suferi de deshidratare severă, știam că apa dulce în cantitate limitată și diareea erau o combinație nefericită. În mod evident, apa de cocos suplinea cantitatea care îmi lipsea, dar pe termen lung trebuia să găsesc o sursă de apă îndestulătoare, pe care să mă pot baza.

Pentru a găsi o altă sursă de apă era nevoie de cîteva elemente pe care nu le puteam controla. Era nevoie de noroc, iar eu nu mă puteam baza pe faptul că avea să mă lovească un asemenea noroc. Trebuia să profit la maximum de lucrurile pe care le puteam influența în mod concret, așa că am optat pentru încercarea de a îmbunătăți debitul apei care se scurgea prin crăpătura din piatră și sistemul de colectare a ei. Pentru acea zi mi-am stabilit doar acest obiectiv, astfel încît să-l pot analiza cu calm și să fac ceva ca lumea, care să-mi îmbunătățească situația pe termen lung.

Cu fața la spărtură, am întins mîna stîngă încercînd să caut o priză în stîncă, apoi dreapta și, sprijinindu-mă cu piciorul drept în scobitura cu apă, m-am ridicat la un metru deasupra plajei pentru a examina partea de sus a crăpăturii din stîncă. Deși în scobitura din partea de jos puteau să încapă cam 400 de mililitri

de apă, eu știam ce vreau, și anume să pot sprijini de stîncă una dintre sticlele de plastic, astfel încît apa să se adune tot timpul în ea. Nu eram deloc sigur că va merge, dar m-am gîndit că singurul mod de a devia un curs atît de lent era să folosesc un soi de fitil pentru a absorbi apa de pe suprafața umedă a stîncii.

Am scormonit prin gunoaiele pe care le adunasem pînă atunci într-o cochilie de scoică uriașă. O bucată murdară și uzată de funie avea în jur de 20 de centimetri. Părea absorbantă – era din bumbac, nu din nailon – și mi-a încolțit speranța că poate voi reuși în felul ăsta. Cînd m-am întors la stîncă, am examinat crăpătura și modul în care se formase. Erau două cavități sau scobituri, una la vreo doi metri deasupra plajei și alta la aproape un metru. Cea de la doi metri se umplea prima și putea aduna cam 500 de mililitri de apă. Cea de jos avea o capacitate de vreo 400 de mililitri. Cea de sus se umplea prima, după care apa se revărsa pe suprafața stîncii și *o parte* din ea ajungea și în scobitura de jos. Pentru că adînciturile nu se aflau exact una deasupra celeilalte, restul apei se irosea prelingîndu-se pe stîncă, apoi în nisip.

Așadar iroseam apa dacă o lăsam să se scurgă din scobitura de sus. Am încercat să plasez sticla deasupra adînciturii de sus, dar nu aveam de unde extrage apa – stînca abia dacă se umezea –, așa că mi-am dat seama că trebuie să pun sticla chiar dedesubtul scobiturii de sus și să las gravitația să-și facă treaba.

Exista însă o problemă evidentă: stînca nu avea nici o ieșitură sau vreo suprafață pe care să pot pune sticla dedesubtul scobiturii de sus. Cea de jos era la o distanță de un metru și ceva, iar funia mea avea doar 20 de centimetri.

Cu cît mă uitam mai mult la ea, cu atît mă întrebam dacă această formațiune era naturală sau fusese scobită în stîncă de

generații de triburi de fijieni și tongani care vizitaseră insula și se loviseră de aceeași problemă. Mă încerca bănuiala că ceea ce considerasem pînă atunci a fi un canal natural, săpat de apă, între cele două adînciturі fusese scobit de fapt în stîncă de mîna omului, poate cu mii de ani înainte.

Prin deducție, am ajuns la concluzia că, într-adevăr, roca era probabil suficient de moale încît să pot modifica suprafața stîncii, așa că am plecat să-mi aduc toporul primitiv din cochilie de scoică. De la primele cîteva lovituri mi-am dat seama că s-ar putea să meargă. Nu era ca și cînd aș fi lucrat cu ciocanul și dalta – mai degrabă ca atunci cînd vrei să scobești o gaură într-un perete de cărămidă cu o lingură de lemn –, dar, încet-încet, peretele a cedat și a început să se formeze un prag pe care-mi puteam pune sticla. Am muncit la el vreo patru ore, luînd în răstimpuri cîte o pauză ca să mănînc melcișori cruzi și nucă-de-cocos, pînă cînd a devenit destul de adînc pentru ca o sticlă de plastic de 600 de mililitri să încapă binișor sub scobitura de sus. Sticla era fixată cu o piatră cît pumnul, ca să n-o ia vîntul, și alimentată de bucata de funie de 20 de centimetri, care avea un capăt fixat în scobitura de sus cu o pietricică. Am căutat să mă asigur că, intrînd în sticlă, funia nu-i atingea buza, ca să nu se scurgă nici o picătură de apă în exteriorul recipientului de plastic.

Am stat și am așteptat să văd ce se întîmplă. Chiar era posibil să funcționeze. Încercasem și să deschid mai mult crăpătura de deasupra primei adînciturі pentru a spori debitul de apă, înlăturînd toate zonele care erau umede și creînd un făgaș mai larg pînă la scobitura de sus. Rezultatul final arăta fantastic. Răbdarea mea dăduse roade și făcusem la crăpătura din stîncă modificări care aveau să dureze secole întregi. Și, speram eu,

niște modificări eficiente. După ce am curățat cu apă de mare cantitatea enormă de praf de piatră din întreaga structură, am lăsat sistemul de sifonare fitil-sticlă să facă minuni.

Pumnii strînși.

Simțindu-mă norocos, m-am hotărît să-mi îndrept atenția spre foc. Focul ar fi înseamnat atît de mult pentru mine: aș fi putut găti melci și midii – orice găseam; aș fi putut fierbe apă ca să-mi prepar băuturi calde, aș fi putut să mă încălzesc în fiecare noapte, mîngîiat de strălucirea lui liniștitoare, ce ar fi ținut la distanță gîndurile neplăcute.

De ce durase atît pînă să încerc să aprind un foc? Aș putea spune că eram distrat, dar asta ar fi doar jumătate de adevăr. Cealaltă jumătate este că ai de făcut mai multe ca oricînd în situația în care încerci să supraviețuiești pornind de la zero, iar foarte multe dintre aceste lucruri, cum ar fi apa, hrana și adăpostul, au un grad mai ridicat de prioritate – *ai nevoie* de ele pentru a supraviețui. Focul era un lux pe care nici un alt animal din lume nu are capacitatea de a-l stăpîni și, ca atare, nu era în fruntea listei, întrucît toate celelalte vietăți păreau să se descurce foarte bine și fără el.

Și așa am conștientizat trecerea de la necesitate de bază la dorință. *Voiam* un foc. Aveam nevoie de un băț de lemn pe care să-l răsucesc pe loc pe o scîndură plată. Speram că fricțiunea dintre „sfredel” și „scîndurica de bază” va crea suficientă căldură încît să obțin jar – adevăratul embrion al focului. Fie aveam să învîrtesc sfredelul cu mîinile, fie să fac un arc simplu care să mă ajute să-l rotesc mai repede, mai tare și mai mult timp.

În Australia – cu vreo lună înainte de a fi lăsat pe insulă –, aborigenii spuseseră cu hibiscusul ar fi bun pentru a aprinde

focul prin frecare. Eu mă mîndream cu abilitățile mele, așa că, fără a încerca eu însumi, am băgat la cap și am bifat focul de pe lista mea de preocupări.

M-am întors la bețele de hibiscus pe care le tăiasem și le pusesem la uscat cu o zi înainte, simțindu-mă destul de încrezător. Aveam nevoie de un sfredel lung și subțire, de o jumătate de metru și gros cît degetul meu mic, și de o scîndurică mai groasă pe care o puteam obține dintr-o bucată scurtă cu diametrul de vreo cinci centimetri. O oră mai tîrziu aveam ce voiam și, epuizat, dar optimist, le-am cărat în grotă.

Odată ce am jupuit coaja, nu mai trebuia decît să las sfredelul la soare să se usuce. Bucata de lemn de vreo 20 de centimetri care avea să fie baza trebuia despicată longitudinal pentru a obține două jumătăți semicilindrice. Eu mă simt bine cînd am parte de provocări simple și practice de genul ăsta. Este principalul motiv pentru care am ajuns să plec în expediții. Totul este palpabil și fizic și nu trebuie decît să-ți folosești mintea ca să găsești o soluție. În junglă folosisem bucăți de lemn pentru a lovi maceta cu care despicam butuci pe lung, așa că m-am decis să înlocuiesc maceta cu un ciob lung și subțire de scoică și să văd dacă merge.

Mai tîrziu, după ce am sfărîmat mai multe scoici, am dat peste un fragment care ar fi putut acționa ca o daltă. Am pus lama albă în vîrful coloanei verticale de lemn și, ținînd de un capăt, am lovit ușor în celălalt capăt cu altă bucată de lemn tare. Cioc, cioc, cioc. Am făcut o mică crestătură, ca un șănțuleț, de-a latul lemnului, și am prins mai multă încredere cînd scoica a pătruns în el, spintecîndu-l pe lungime.

„Aaaauuuuu!”, am țipat ca un papă-lapte cînd m-am lovit la deget. Dar am zîmbit cînd mi-am dat seama că progresam

binișor, așa că durerea mi-a trecut repede.

Conștient că vreau să obțin două jumătăți cît de cît egale, m-am concentrat asupra unghiului și a forței cu care loveam, iar apoi am văzut rezultatul perfect cînd cele două jumătăți de lemn s-au separat ușor și uniform.

„Sînt chiar foarte bune. Ah, ce-mi place cînd reușesc să fac ce-am plănuit! Îmi vine să plîng, e așa de impresionant, încît îmi vine să plîng.” Un val neașteptat de exaltare m-a străbătut din adîncul sufletului. Am început să-mi exteriorizez emoțiile. „A mers”, am spus, copleșit. „Chiar *sînt* cît pe ce să izbucnesc în plîns. La naiba, *a mers*! Grozav!!”

Surprins de fericirea pe care o simțeam, am permis emoțiilor să se manifeste, dar, fără să-mi dau seama, am înlăturat și barierele din calea tuturor celorlalte emoții pe care le refulam. Îmi ascunsesem o mulțime de alte griji și motive de stres; toate acestea au ieșit la suprafață și am început să mă smiorcăi și de fericire, și pentru că îmi eliberam tensiunea acumulată în atîtea zile.

Hibiscusul e un lemn moale, așa că, în vreo 45 de minute, folosind o scoică mică și ascuțită, am reușit să scobesc un orificiu în scîndurica de bază, unde să aprind jarul. Nepregătit și totuși atît de emoționat pentru că acum puteam avea un sistem de aprins focul care ar fi mers, am decis să-l încerc. Cînd am pus scîndurica pe pămînt și sfredelul în orificiu, întreaga structură arăta ca un T răsturnat. Am imobilizat scîndura cu piciorul gol și am îngenuncheat deasupra, cu sfredelul între palme. Mi-am mișcat mîinile înainte și înapoi – rotind bățul în gaură tot mai repede – și, încet-încet, căldura creată prin frecare a început să producă o pulbere, iar din orificiu a ieșit fum. Am continuat să-mi mișc palmele acționînd sfredelul pînă

cînd am obosit, leoarcă de sudoare. Brațele îmi ardeau din cauza efortului brusc și intens. Cînd m-am uitat mai bine, am văzut că pulberea era maro-deschis; nu era bine – știam că trebuia să fie mult mai închisă la culoare. Și aproape că perforasem scîndurica după două încercări. Enervat, m-am gîndit că, de fapt, lemnul de hibiscus era probabil prea moale. Trebuia să fi știut asta, așa că m-am mustrat încă o dată pentru că nu fusesem îndeajuns de responsabil ca să mă pregătesc dinainte.

Am recunoscut în fața camerei că singurii copaci pe care-i puteam identifica erau cocotierul, hibiscusul, lămîiul și un soi de pin. În consecință, nu aveam de ales: trebuia să recurg la aceleași tactici folosite și în orientare – să experimentez și să învăț din mers. Vechea mea crăcană din lemn de cocotier a fost primul obiect pe care l-am testat, dar curînd am descoperit că e și mai greu să tai cu o scoică o bucată de lemn care nu e prinsă de un copac, fiindcă lemnul se izbea de rocă și vibrațiile făceau să mă doară brațele. Așa că am introdus-o pur și simplu în bifurcația naturală a crengilor unui copac și mi-am folosit toată greutatea pentru a apăsa lemnul ca să-l rup. Îmi foloseam forța brută în locul inteligenței sau îndemînării – dar nu mi-am făcut niciodată griji în privința asta.

După ce am adunat patru tipuri de lemn destul de diferite, eram learcă de sudoare și plin de zgîrieturi de la coaja copacilor și am decis că, pentru prima serie de încercări, acestea aveau să fie de ajuns. Am pus lemnele pe o stîncă, la soare, să se usuce bine. Deși căutasem cu atenție, nu reușisem să găsesc nicăieri legendarul *tangalito*, despre care îmi vorbise pentru prima dată Rama.

Bănuiam că s-ar putea să fie nevoie să folosesc altă metodă de aprindere pentru aceste noi tipuri de lemn mai dur, pentru a genera mai multă căldură consumînd mai puțină energie. Trebuia să-mi fac un arc.

Un arc pentru aprins focul arată ca un arc mic cu care copiii aruncă săgeți de jucărie. Căutam un băț încovoiat de vreo 60 de centimetri, care să nu se rupă. Ideal ar fi fost să aibă o bifurcație la un capăt, ca să-mi fie mai ușor să leg coarda. Aveam să-i scobesc un orificiu simplu la celălalt capăt.

Era simplu, puteam face asta. Ținînd strîns toporul din scoică, am luat-o în stînga de la grotă și mi-am croit drum printre stîncile acoperite de melci care împărțeau plaja în două și care acum erau pe jumătate scufundate sub apele fluxului. În partea de sud a plajei am făcut iar stînga, am intrat printre copaci și am pornit în căutarea unui băț încovoiat.

Curînd mi-am dat seama că nu aveam să găsesc pe jos unul destul de rezistent. Dacă fusese suficient de firav încît să cadă din copac, atunci nu era ceea ce căutam. Am găsit la un moment dat o creangă care nu arăta prea bine, mai degrabă un octogon rupt în două decît o semilună largă, și am început operația chirurgicală primitivă asupra copacului. După 50 de lovituri brutale, trei degete julite și un răcnet de frustrare, m-am folosit de toată greutatea mea pentru a rupe arcul acela urît din copacul care-l găzduise pînă atunci. Am rupt repede niște coajă de hibiscus și m-am întors în grotă cu noile achiziții.

Nici una dintre bucățile de funii făcute de mîna omului pe care le adunasem nu părea să aibă grosimea corespunzătoare pentru a o folosi pe post de coardă, așa că, știind acum rezistența și flexibilitatea naturale ale cojii de hibiscus, am legat de arcul meu o funie făcută de mine.

Uitîndu-mă la structura fragilă și jalnică pe care o construisem inițial pe plajă pentru colectarea apei, am hotărît că era demoralizant să tot trec pe lîngă dovezile eșecurilor mele din trecut, așa că am făcut-o bucăți și am aruncat-o în pădure. Scoicile mele o înlocuiseră oricum de mult și erau în continuare pe poziții, în caz că avea să plouă.

Am adunat primul braț de lemne de foc – de toate felurile, de la vreascuri pînă la bușteni; dacă reușeam să obțin jar, aveam să fiu pregătit. Le-am aranjat după dimensiuni în grămăjoare ordonate, într-o parte a grotei. Am ales o zonă în care să fac focul și am amenajat o vatră la marginea grotei, nivelînd o porțiune și încercuind-o cu niște pietre mari. Pe cînd aduceam pietroaiele spre grotă, o parte din poteca îngustă făcută de capre s-a năruit și piciorul mi-a alunecat odată cu ea în josul stîncii. Timpul parcă a încetinit în vreme ce cădeam în gol, fără ca nimic să mă oprească. Într-o fracțiune de secundă, am întins mîna instinctiv și am apucat stînca de deasupra mea ca să-mi opresc căderea, iar brațul mi-a fost smucit de greutatea întregului meu corp aflat în cădere. Forța pe care a suportat-o mîna a fost așa de mare, încît mi-a plesnit pielea de pe degetul mare și de pe arătător, dar a oprit căderea. Cu inima bubuindu-mi în piept, m-am uitat la mîna mea rănită și mi-am dat seama că era floare la ureche în comparație cu ceea ce mi s-ar fi putut întîmpla dacă mi-aș fi continuat căderea. Uitîndu-mă sub mine, am văzut că impactul ar fi fost la peste doi metri mai jos, pe niște stînci negre, colțuroase. „Ai primit încă un avertisment, Ed! Trebuie să fii mai atent”, am mormăit eu spre cameră, înainte s-o așez jos, la picioare. Eram recunoscător pentru astfel de momente în care scăpam ca prin urechile acului – mă țineau în priză. Apoi, ca pentru a accentua și mai mult primejdia,

camera s-a clătinat și s-a răsturnat, rostogolindu-se afară din grotă.

Ultimele pregătiri pentru aprinderea focului presupuneau să adun coajă de nucă-de-cocos și s-o las la soare să se usuce bine. Pe acestea aveam să le folosesc ca iască – o cantitate mică de material uscat de care aveam nevoie ca să transform jarul în flacără.

Dintre lemnele mai închise la culoare, am luat o bucată groasă cît degetul mare și m-am pus s-o cioplesc, dîndu-i forma unui trabuc. Folosind o scoică mică, am descoperit că tăia destul de bine lemnul uscat; și, gîndindu-mă la utilitatea ei, mi-am dat seama că putea fi și cel mai bun instrument pe care-l puteam folosi pentru a face un căuș în partea de sus a sfredelului, astfel încît acesta să se rotească în palma mea. Un reazem de-a gata – extraordinar!

Acum aveam trei elemente dintre cele patru necesare pentru prima mea încercare de a face focul folosind această tehnică. Făcusem un arc, un sfredel și un reazem. Acum nu mai aveam nevoie decît de o scîndurică de bază. Am luat cea mai groasă parte din lemnul de hibiscus pe care-l tăiasem și am scobit o gaură în care să se adune pulberea din care să apară jarul. Era timpul să-mi testez noul echipament.

Prima coardă din hibiscus a mers înainte și-napoi... și a plesnit. Fir-ar să fie! A doua a mers înainte și-napoi, înainte și-napoi... și a plesnit. La dracu'! De a treia am tras și... a plesnit și ea. Pe toți dracii!

Era nevoie să regîndesc totul.

Evident, problema era că această coajă de hibiscus nu era destul de rezistentă pentru a fi folosită în felul ăsta. Partea bună era că arcul avea să funcționeze în cazul în care coarda ar fi

fost mai rezistentă. Este important ca în asemenea situații să-ți păstrezi atitudinea pozitivă.

M-am uitat la bucățelele de sfoară culese în ultimele zile și pe care le dădusem deoparte și am decis că două dintre bucățile mai lungi ar putea fi bune, dacă le legam una de alta. După ce le-am legat și am reajustat tensiunea de două ori, sfredelul se învîrtea frumos în scîndurica de bază. Primul zîmbet adevărat de astăzi. Am un arc funcțional. Focul este cu un *mare* pas mai aproape de mine – acum nu mai trebuie decît să scobesc un locaș pentru jar în lemnul tare al scînduricii. Dar aveam să fac asta în altă zi, pentru că ora amurgului se apropia cu repeziciune.

Spre seară am simțit nevoia să iau o pauză și să beau ceva. Am examinat scobitura din stîncă pe care o lărgisem și am luat o înghițitură din scobitura de sus cu paiul. Soarele părea să fie prea puternic pentru ca dispozitivul să se umple, iar sticla era goală. Dezamăgit, am trecut pe lîngă pielea de ied și am examinat masa rigidă, inutilizabilă și solidă. Puțea și era plină de muște.

Recurgînd la apa de cocos și silit să iau măsuri după ce mi-am distrus prima crăcană în încercarea de a aprinde focul, m-am apucat să dobor un copac mare și înalt. Oricum voiam să-mi fac o prăjină mai lungă, fiindcă prima nu-mi mai era de folos, căci terminasem toate nucile-de-cocos care creșteau mai jos. Însă știam că aveam să-mi consum toată energia tăindu-l.

Am urcat cu greu dealul din spatele grotei, în căutarea unui copac al cărui trunchi să aibă o bifurcație potrivită și din care să-mi pot face o crăcană lungă. Cînd am găsit unul, m-am prăbușit la pămînt, lîngă el, încercînd să-mi fac curaj pentru a începe să-l tai cu bucata mea de scoică.

Toporul primitiv pe care-l foloseam acum avea o latură tocită care pătrundea în lemn ca un ciocan. Cu mici lovituri firave, mi-am croit drum în lemnul copacului – străpungînd coaja, apoi mușcînd mai adînc din pulpa lemnului. Cam o dată la două minute mă prăbușeam la pămînt, gîfîind. Era greu să-mi dau seama dacă epuizarea ce mă afecta în fiecare moment era din cauza vreunei boli, a lipsei de hrană, a deshidratării sau chiar a depresiei. Pentru fiecare mișcare trebuia să fac un efort uriaș. Îmi era și incredibil, extrem de foame, iar mintea mea evoca mirosuri de copturi și fripturi care nu făceau decît să mă tortureze.

Pentru a doborî un copac cu o scoică trebuie să-l slăbești atît de tare, încît să se frîngă. Nu poți tăia meticulos o crestătură într-o parte sau în alta, iar copacul n-o să cadă niciodată sub propria greutate. E incredibil de rudimentar și trebuie pur și simplu să încerci să estimezi momentul în care poți să lipești umărul de copac și să-l frîngi.

Cînd am crezut că am ajuns în punctul ăsta, am investit toată energia mea împingîndu-mă în copac ca într-o grămadă la rugby. Nu a dat semne că s-ar rupe. Complet epuizat, a trebuit apoi să continui să ciupesc din copac cu ajutorul scoicii, ca să-l slăbesc și mai mult, trei lovituri din zece avînd drept rezultat deschiderea rănilor vechi de la încheieturile degetelor și mărirea bășicilor sparte din palme.

Dacă n-aș fi rămas fără apă, m-aș fi lăsat păgubaș. Nivelul energiei și moralul îmi scăzuseră mai mult ca niciodată de cînd eram pe insulă, și totuși aveam nevoie de cel mai simplu element necesar supraviețuirii – de apă. Ultimele brînci, în care investisem o forță herculeană, au provocat o serie ispititoare de trosnituri produse de lemnul care ceda și apoi sunetul

satisfăcător al trunchiului care se rupea, după care copacul a căzut la pământ.

M-am așezat, gîfîind, pentru cîteva momente, după care, purtat de micul val pozitiv de triumf, am rupt toate ramurile mai mici cu pumnii și am tîrît prăjina imensă pe panta întunecoasă a dealului, prin pădurea deasă, pînă pe plaja luminoasă.

Cînd am folosit prăjina pentru prima dată, am simțit imediat că era grea, foarte grea. Fără să-mi dau seama, alesesem un lemn dens și, ca să obțin lungimea dorită, aveam acum o prăjină foarte groasă în partea de jos. Dar nucile-de-cocos verzi erau salvarea mea, așa că mi-am folosit toată forța ca să împing în sus nenorocita aia de prăjină cu ambele brațe, pentru a desprinde una dintre ele. Apoi încă una. Apa a fost hrănitoare, dulce, searbădă și sățioasă, iar eu am apreciat și am fost recunoscător pentru fiecare fruct neprețuit.

Apoi, în nisip, am observat o nucă lucioasă și închisă la culoare care semăna puțin cu o castană uriașă strivită. Curios, m-am aplecat s-o ridic și am zîmbit. Nu era orice fel de castană, ci un fruct de liană. Deși nu erau comestibile, aborigenii spun că poartă noroc dacă le ții la tine și că te leagă de Mama Natură. Ei le decorează adesea pictîndu-le, iar uneori scot miezul și țin în ele iască pentru aprins focul. Nu eram sigur dacă aceste plante creșteau în Fiji sau, poate, fructul avusese o adevărată odisee, traversînd Oceanul Pacific, dar nu se putea un moment mai potrivit pentru a crede în semne.

Încercările mele de a supraviețui au fost oarecum încurajate de acest semn liniștitor. Parcă-l auzeam pe Jeremy: „Nu te da bătut, Ed, te descurci bine, frate”.

Descoperirea fructului a fost ca o palmă prietenoasă pe umăr, care-mi amintea să mă relaxez și să am grijă de mine. Am admirat frumusețea serii liniștite la reflux. Soarele cald se furișa printre nori și mi-am dat seama că o baie în mare avea să fie o încheiere perfectă pentru ziua aceea. Am înotat pînă la coralii ascuțiți și mi-am lăsat corpul să plonjeze în adîncurile răcoroase și nisipoase. Se părea că astăzi nu mă mai pierdeam cu firea. Era a cincea zi, mă simțeam bine și eram încrezător. Abordasem orice problemă cu răbdare și cu mintea deschisă și cu o atitudine pozitivă. Îmi simțeam pieptul plin de căldură și de viață.

Am simțit că în ziua aceea începusem să mă obișnuiesc cu noua situație. În loc să mă lupt ca să dobîndesc controlul asupra insulei, mai degrabă simțeam că mă relaxam în fața inevitabilului. Plînsesem în ziua aceea. Mi-am amintit o altă vorbă înțeleaptă: „Puterea unui bărbat se măsoară în lacrimi, nu în temeri”. Niciodată nu mă ferisem prea mult să plîng, dar acum înțelegeam mai limpede ca oricînd că puterea de a-ți exterioriza emoțiile putea fi mai degrabă un punct tare decît unul slab. Dacă un lucru îți dădea o asemenea claritate – ca un buton de resetare pentru sănătatea mea mentală – nu putea fi întru totul rău. Plînsul mă făcuse să fiu sincer cu mine însumi, să examinez și să trec peste problemele pe care le întîmpinam și mă ajutase să mă eliberez de stres și de nebunie. Refularea emoțiilor și înăbușirea frustrărilor erau trăsături mai evident masculine, dar eu simțeam că trecusem dincolo de genul ăsta de bravadă superficială. Era momentul să fiu cu adevărat sincer față de mine, dacă voiam să ajung întreg la capătul acestei experiențe – și asta însemna să-mi asum emoțiile și să-mi înfrunt problemele în mod direct.

Strălucirea portocalie a cuprins orizontul și a proiectat o linie arzătoare pe apa liniștită, către grota mea. Era sfîrșitul celei de-a cincea zile – o zi foarte bună pentru mine. În inima mea erau toți cei pe care-i iubeam, dar mă ocupam și de aspectele practice ale vieții de zi cu zi din locul în care mă aflam, fără să mă străduiesc prea mult. Simțeam o gratitudine imensă pentru tot ce aveam.

„’Neața – ziua a șasea!” Eram pe insulă de aproape o săptămînă. De cîte ori nu mă gîndisem în noaptea precedentă: „Poate cineva să aprindă luminile?”. Dar nopțile erau ca de smoală. Aveam cîte două răni la fiecare picior, așa că am coborît pe vîrfuri pînă la mal și le-am spălat în mare, frecîndu-le bine ca să îndepărtez murdăria. Eram sigur că aveau să se vindece – picioarele mele deveneau tot mai rezistente.

M-am apropiat de spărtura din stîncă pe care o lărgisem și am simțit o strîngere de inimă: nu vedeam apă în sticla de plastic. Apoi m-am uitat mai atent: nu văzusem apă pentru că era *plină ochi*. Am apăsat ușor recipientul ca să mă asigur și apa s-a revărsat peste buza sticlei, prelingîndu-se de-a lungul ei. Modificările fuseseră eficiente! Realizasem un sistem folosindu-mă de o bucată de funie adusă de valuri, o scoică spartă și o sticlă de plastic aruncată, iar acum aveam 600 de mililitri de apă dulce, rodul strădaniilor mele!

M-am hotărît să decantez apa într-o sticlă mai mare, de doi litri, și apoi am băut conținutul celor două scobituri din stîncă înainte de a reinstala sistemul cu fitil. Am zîmbit fiindcă tocmai

băusem apă și aveam și o rezervă pe care o puteam lua cu mine și din care puteam să beau dacă-mi era sete. Un progres extraordinar! Cînd aveam noroc, eram bucuros, dar de data asta era și mai bine. Mă gîndisem mult la o problemă, investisem timp și efort în rezolvarea ei și meritase.

„Ziua începe bine”, am zis eu, radiind, către cameră. „Grozav!”

Ca să fiu sigur că am băut suficient, am sorbit și conținutul unei nuci-de-cocos mari și verzi pe care o culesesem în seara precedentă cu noua mea prăjină. Mîinile mă usturau, fiindcă rănile mi s-au redeschis de la forța cu care am izbit-o de pietre. Străduindu-mă să înghit repede, era să mă înec cu lichidul care mi-a alunecat pe gît.

Uitîndu-mă la jalnica mea fustă de iarbă, m-am simțit dintr-odată ridicol. Trebuie să fac ceva în privința asta. Trebuia să nu mai stau în fundul gol și să mă simt mai bine făcîndu-mi niște haine noi. Am ajuns la concluzia că fusta de iarbă era așa de nasoală, încît parcă aș fi umblat cu o pancartă care-mi spunea că sînt de rîsul curcilor. „UN RATEU DEMN DE UN IDIOT!”, îmi spunea fusta de fiecare dată cînd mă uitam la ea.

„Ed, aici nu-i decît o singură persoană care poate schimba asta. Doar o persoană te poate face să te simți mai bine și să-ți dea impulsul de care ai nevoie.” M-am ridicat în picioare, hotărît să fac ceva ca să mă simt mai bine. Nu ceva care să mă ajute să supraviețuiesc sau care să îmbunătățească filmarea, ci un lucru doar pentru mine, o încercare de a deveni mai mulțumit. Cînd predau abilități de supraviețuire, oamenii se concentrează pe bună dreptate asupra nevoilor trupului; dar, în cazul supraviețuirii pe termen lung, nici nevoile minții nu pot fi neglijate. Și nu uitați: eu știam că supliciul avea să se încheie

după 60 de zile și că, dacă m-aș fi accidentat, în cel mult 24 de ore o barcă ar fi fost trimisă după mine. Oare cît de mult m-ar fi afectat mental dacă aș fi naufragiat fără să am certitudinea că voi fi salvat?

Din clipa în care am luat decizia, am știut că nu voiam decît să refac fusta. Mai știam și că de data asta aveam să fac una ca lumea, care să arate bine și să fie rezistentă. Am găsit un alt hibiscus și i-am tăiat ramurile cu o scoică. Le-am lovit pînă cînd coaja s-a desprins ca un ciorap curat din lînă de pe un picior dat cu pudră de talc. Mi-am întins centura între doi copaci și m-am apucat să prind, una cîte una, șuvițele care aveau să formeze fusta.

Cînd fusta s-a mai îndesit, am probat-o. Voiam să-mi vină pînă sub genunchi, astfel încît fîșiile să fie destul de grele încît fusta să cadă bine. Voiam să înghesui șuvițele cît mai aproape una de alta, ca să nu lase nimic la vedere și să-mi permită să mă simt comod și civilizat. După vreo trei ore de concentrare intensă, lucrînd calm și constructiv, îmi confecționasem o fustă de care eram foarte mulțumit.

Ca o tunsoare nouă, fusta m-a făcut să simt o mulțumire de sine irațională. Făcusem ceva care nu numai că era bun, dar și arăta bine, iar procesul în sine semănase mult cu o meditație. Simțeam că acum puteam într-adevăr să-mi continui treaba. Îmi pusesem din nou armura sub care trăim cu toții zi de zi și sentimentul familiar de a fi protejat mă bucura.

Cînd m-am dus să verific, nu se adunase prea multă apă în sistemul de captare. Am început să înțeleg regula după care se aduna apa zi de zi. Găsisem cea mai mare cantitate de apă dimineața devreme și cea mai mică după-amiaza. Am înțeles că, odată ce soarele bătea pe suprafața stîncii, izvorul începea să se

usuce în fiecare zi, așa că trebuia să profit de apa pe care o puteam bea la prima oră dimineața și a doua oară la sfîrșitul dimineții, înainte să ajungă acolo razele soarelui. M-a mirat cît de mult îmi luase să-mi dau seama de lucrul ăsta. *Întotdeauna* trebuia fie să beau, fie să decantez ambele recolte de apă dimineața, altfel s-ar fi evaporat după-amiaza.

Tot ce făceam acum era alimentat de energia pe care mi-o dădeau 30 de melci mîncați în fiecare zi și cîteva guri de pulpă gelatinoasă de nucă-de-cocos. Și apa de cocos avea ceva calorii, dar nu prea multe; și, după ce făcusem modificările la izvorul din stîncă, acum probabil că aveam să beau și cîte 1,2 litri de apă pe zi. Nu plouase ca lumea, fusese doar o aversă ușoară în a doua dimineață, așa încît la prima ploaie urma să am ocazia să adun mai multă apă.

Soarele după-amiezii era neplăcut de fierbinte în grotă și m-a făcut să mă întreb dacă mă puteam folosi de căldura lui pentru a aprinde un foc. Găsisem un borcan de dulceață din sticlă și l-am ținut sub razele soarelui, deasupra unei coji uscate de nucă-de-cocos, încercînd să focalizez lumina care-l străbătea. Dar fundul borcanului nu era conic sau destul de neted și curînd a fost clar că nu puteam genera destulă căldură pentru a aprinde ceva. Era ca și cînd aș fi încercat să aprind o țigară de la căldura subsuorilor, așa că mi-am acceptat eșecul rapid și m-am apucat de altceva.

În acea zi a experimentelor am încercat și metoda ferăstrăului de bambus pentru a aprinde focul (o altă tehnică prin frecare folosită în Asia, diferită de metoda plugului), dar în cele din urmă am ajuns la concluzia că bambusul era prea uscat și prea vechi. Bucățile erau prea fragile ca să-mi permită să

exercit o forță suficient de mare, așa că din nou m-am lăsat păgubaș.

Dintr-un motiv oarecare, m-am hotărît să-mi țes o rogojină din frunze de cocotier. Îi văzusem pe sătenii din Komo făcînd asta și poate m-am gîndit că, dacă stăteam și mă concentram în liniște la lucrul ăsta, m-aș fi calmat și, în plus, aș fi avut și o pătură folositoare pe care puteam să dorm și să stau. Problema era că n-o puteam face. Am încercat să-mi amintesc cum procedau sătenii, dar frunzele se tot desfăceau, iar eu deveneam tot mai frustrat. Nu puteam să fac decît căptușeala mai măruntă pentru acoperișul de frunze al unui adăpost. Măcar asta urma să-mi folosească mai tîrziu, dacă aveam să-mi construiesc o casă.

Nu reușisem să fac rogojina din frunze de palmier, ceea ce însemna trei eșecuri din trei. Pe cînd nivelul anxietăților mele creștea din nou, am căutat cercul din pietre și a trebuit să mă străduiesc foarte mult să nu cedez psihic. Mi-au dat lacrimi de disperare vecină cu panica. Mă simțeam foarte trist și singur. Am făcut unicul lucru posibil în situația dată: m-am așezat și mi-am reamintit ce făceam, de ce o făceam și cine eram. Nu fusesem abandonat acolo. Era alegerea mea și trebuia să-mi asum greutățile. Încet-încet, mi-am redobîndit controlul și, în cele din urmă, am ajuns într-o stare destul de stabilă încît să mă pot ridica, să-mi scutur praful de pe fund și să mă duc să adun niște lemne de foc.

La sfîrșitul primei săptămîni, era momentul să-mi testez condiția fizică făcînd o serie de exerciții pe care aveam să le repet în fiecare săptămînă pe întreaga durată a proiectului. Aveam să fac cît mai multe tracțiuni și flotări. Aveam să iau doi bolovani cît niște pepeni cu care să fac genuflexiuni și exerciții

pentru brațe. În cele din urmă, aveam să alerg pe plajă, să ating stînca din capătul celălalt și apoi să alerg înapoi. Simțindu-mi picioarele grele, nu eram nerăbdător să încep ceea ce părea o adevărată irosire a energiei.

După cum anticipasem, alergarea a fost dificilă. Măsurasem că erau 45 de pași la dus și tot atîția la întors, așa că am estimat că trebuia să sprintez pe o distanță de 140 de metri. Estimarea era în mare măsură arbitrară, întrucît era înregistrarea unei viteze relative în raport cu viteza de pornire. Oare aveam să devin tot mai lent de la o săptămînă la alta?

Cel mai greu exercițiu era să țin în cumpănă bolovanii pe umerii goi și să-i sprijin de cap ca să nu-mi pierd echilibrul, iar cînd mă lăsam în jos într-o genuflexiune mi se părea că încerc să execut o mișcare foarte neobișnuită în situația mea. Am reușit să fac 18.

Nori negri de ploaie s-au adunat și s-au ridicat purtați de curenții de aer cald, iar eu mi-am dorit să vină spre mine. Nu mai avusesem parte de ploaie de cînd pusesem scoicile pe plajă și îmi doream cu disperare ca ploile să se abată asupra insulei mele.

Am adunat încă șase frunze de palmier ca să mă feresc de vîntul pe care-l anticipam – și niște iarbă. Nimic nu putea fi mai important pentru mine decît să-mi fie cald și să dorm comod noaptea, poate cu excepția unei surse îndestulătoare de apă.

Cînd mai erau doar 20 de minute pînă la lăsarea întunericului, vîntul s-a întețit și a început să aducă picuri de ploaie. Grota s-a umplut de zgomot static cînd afară a început să plouă mai abundent. Era un lucru fantastic pentru mine, dar m-am și întristat observînd că locul pe care-l pregătisem pentru

foc era deja pe jumătate ud, ca și gura grotei. Din fericire, în rest grota a rămas uscată.

Ploaia s-a oprit prea repede, iar nenumăratele mele scoici uriașe întinse pe plajă abia începuseră să se umple. Dar apoi zgomotul alb s-a intensificat din nou și, din grota mea uscată, am văzut că nivelul apei creștea în bazinele mele miniaturale.

În total, probabil că a plouat tare doar 40 de secunde înainte să se oprească de tot. Am coborît cu grijă pe stîncile umede acum și am îngenuncheat lîngă scoici, cu paiul și cu o sticlă goală de doi litri. Nevrînd să vărs nici o picătură de apă atunci cînd o transferam, dacă mă aplecam deasupra scoicilor și sorbeam apa în gură cu paiul, puteam s-o vărs apoi în sticlă. Rutina era sorbitură-transfer-vărsare. În cinci minute, aveam o jumătate de sticlă plină. Dacă ne gîndim că plouase mai puțin de un minut, nu mă puteam plînge. Aveam primul meu litru de apă de ploaie și eram satisfăcut.

Am înfulecat zece melci în lumina amurgului, iar bucățile de cochilie mi-au zgîriat gîtul. La al șaselea am vomat și melcul a aterizat pe nisip. M-am holbat absent la voma de pe plajă, odată cu care pierdusem hidratare și substanțe nutritive.

O lumină magică tivea orizontul. Era o lumină îndepărtată, o lumină plină de speranță, apăsată de plafonul greu al unui nor negru care se întindea pretutindeni deasupra capului meu. Dar în depărtare, dincolo de cerul meu întunecat, era o lumină frumoasă, portocalie. Nu am putut să nu simt iubirea Amandei ajungînd la mine din depărtări.

Agățîndu-mă de acea lumină și de speranță, am încercat să mă concentrez asupra aspectelor pozitive și m-am întrebat ce făcusem în acea zi. De acum aveam o sursă mai îndestulătoare și mai sigură de apă, aveam o nouă fustă de iarbă, fantastică,

încercasem să împletesc frunze de palmier și, cu toate că nu reușisem să țes o rogojină, înjghebasem structura unui acoperiș din frunze – și, de fapt, asta era important. Îmi făcusem exercițiile fizice (doar tracțiunile trebuia să le fac în Tabăra Lămîilor), mîncasem nuci-de-cocos și melci... M-a distras faptul că în seara aceea lumina lunii era mai puternică. Ce altceva mai realizasem? Experimentasem, încercînd să obțin foc prin metoda ferăstrăului de bambus, și aș fi putut s-o folosesc dacă găseam niște bambus de mai bună calitate (mai puțin uscat).

„Așadar ai făcut o mulțime de lucruri!”, mi-am spus eu pe un ton încurajator. „Cu pași mici. Am o grămadă de timp, nu-i așa?” Mi se făcea tot mai somn, privind în întuneric. „Nu-ți face griji, Ed”, mi-am zis într-un tîrziu. „Va fi bine.”

* Tolbă din piele purtată în mod tradițional deasupra kiltului ca parte a costumului popular masculin din Scoția (n.tr.).

3

Focul

„’Neața – ziua a șaptea. Unde mi-e piatra?”, am mormăit în timp ce rîcîiam a șaptea linie pe peretele peșterii. „Nu aș recomanda nimănui să doarmă așa. De fiecare dată cînd te miști, toate alunecă de pe tine și, cum grota e în pantă, așternutul se duce la vale.” Am tremurat și am început să scot un sunet comic, care m-a făcut să zîmbesc. Mi-am dat seama că mi se părea foarte amuzant că avusesem o noapte foarte friguroasă și incomodă! Aveam umor – era un semn bun.

Sub al doilea deget de la piciorul drept aveam o tăietură nouă care nu se vindeca pentru că mereu îmi intra nisip și murdărie din grotă. Cînd îmi îndoiam degetele, simțeam cum durerea se propagă de-a lungul întregului tendon, ceea ce mă deranja puțin. Nu aveam cu ce să-mi pansez diversele tăieturi, așa că le spălam cu apă de mare, le lăsam expuse la aer și speram că va fi bine. Mă întrebam dacă excrementele de capră și pulberea de piatră erau bune pentru răni. M-am gîndit la

bolile pe care le poți lua de la capre. Antrax? Era puțin cam tîrziu să-mi bat capul cu asta.

Nu avusesem scaun în ziua precedentă, dar simțeam că-mi vine acum. Să sperăm că n-o să fie diaree explozivă. Era încurajator să mă trezesc și să pot bea dis-de-dimineață din rezerva de apă din grotă. „Ei bine, poți să mormăi în continuare tot felul de aiureli la cameră”, am glumit eu, „sau te-ai putea scula odată ca să te apuci de treabă, Edward. De fapt, da, e cazul să-ți golești mațele”.

Datorită stării mele de bună dispoziție autoironică, m-am decis să mă filmez. „Mr. Whippy! Excelent!”, am spus eu către cameră.

„Mr. Whippy”, le-am explicat eu telespectatorilor din alte țări, „este o înghețată moale preparată la mașină, care se încolăcește ușor într-un cornet de napolitană. Mr. Whippy – înseamnă că e destul de tare, iar asta e bine”.

Ar fi ușor să omit în carte discuțiile nesfîrșite despre defecație, dar mie această funcție îmi oferea informații cruciale într-o lume în care nu aveam nici una. Am ajuns să mă bazez pe analiza scaunului meu în fiecare dimineață, pentru a-mi evalua starea sănătății fizice. De asemenea, dacă nu am precizat deja, nu era vorba despre un experiment din cale-afară de civilizat. Lipsa comentariilor despre cea mai elementară dintre funcțiile corpului ar fi învăluit în mister un lucru despre care majoritatea oamenilor nu vor să audă, dar nu ar fi spus întreaga poveste. Aici totul era dezvăluit – la propriu –, iar neplăcerile pe care mi le pricinuiau scaunele erau o parte semnificativă a universului meu.

Începeau să mi se crape buzele. „Ce botic superb, nu-i așa?”, am glumit către cameră. Golirea intestinelor îmi făcuse loc în

burtă și am rămas ușor amețit pe plajă, în timp ce organele mele interne se reașezau în spațiul eliberat acum de colon.

„Sigur, apa.”

Sticla de apă pe care o lăsasem la izvorul din stîncă alunecase puțin într-o parte peste noapte, lăsînd fitilul să atingă marginea sticlei. Asta însemna că apa se scursese mai mult pe afară decît înăuntru. Îmi rămăseseră doar 400 de mililitri – nu era un dezastru, dar trebuia să fiu mai atent.

Am decantat cei 400 de mililitri de apă în sticla de doi litri și am repoziționat fitilul. Deși nu plouase deloc în noaptea trecută, rezerva mea de apă crescuse. Probabil că în ziua precedentă nu simțisem nevoia să beau toată apa. În cursul acestei zile aveam să încerc să beau întreaga cantitate de 1,2 litri. Am luat o gură mare. Avea un gust bizar, de piatră umedă, sărată.

Într-un bilet lăsat în „cutia poștală” mi se ceruse să las obiecte acolo și în altă zi din săptămînă, vinerea. Asta era o mare bătaie de cap, fiindcă însemna că de acum aveam să pierd alte două ore cu logistica în fiecare vineri, nu doar în fiecare marți. Motivul deciziei era că, pe insula Komo, lui Steven Ballantyne îi era greu să descarce tot materialul filmat de marți pe un hard drive pentru a-l trimite la timp în Marea Britanie joi. Așa că această livrare suplimentară avea să-i egalizeze volumul de muncă săptămînal. Nu eram foarte sigur de ce trebuia să mă adaptez solicitărilor lui Steven, cînd el primea trei mese copioase pe zi și dormea într-un pat; dar, pentru că de fapt îmi plăcea plimbarea pe care eram nevoit s-o fac și mi-am dat seama că l-aș ajuta și pe el, am fost de acord. Se părea că mai multă mișcare era benefică pentru sănătatea mea mentală, iar faptul că-mi permiteam să fiu în situația de a ajuta pe altcineva mă făcea să mă simt bine. Această plimbare mi-a fost utilă și

pentru că am mai găsit cîteva bucăți de bambus aduse de ape și mai multe semințe subțiri, așadar simțeam că simplul fapt că eram activ era întotdeauna o idee bună. Nu se știe niciodată ce poți găsi sau peste ce poți da.

Pe cînd rumegam ideea asta, ca pentru a-mi dovedi că am dreptate, am observat pe jos un pagur destul de mare alergînd în fața mea dintr-o parte în alta. L-am ridicat ținîndu-l de cochilie ca să-l arăt în fața camerei și, spre surprinderea mea, și-a părăsit urgent casa aruncîndu-se la pămînt și lăsîndu-mă cu cochilia în mînă. Fiindcă încă nu aveam foc, nu puteam să-l gătesc, așa că l-am lăsat lîngă cochilia goală, sperînd că se va putea muta din nou înăutru odată ce avea să-și revină după șocul întîlnirii cu un uriaș alb și neîndemînatic.

Pe cînd îmi croiam drum înapoi de la Copacul Îndepărtat de-a lungul pantei vestice, am auzit caprele jos, pe plaja de lîngă grotă. Am țipat cît am putut de tare ca să le sperii. Prima mea grijă a fost: „Nu-mi mîncați așternutul!”. Cînd am ajuns la grotă, plecaseră deja, iar așternutul era neatins. Trebuia să le învăț pe caprele astea ce înseamnă limitele – acum, acesta era teritoriul *meu*. Însă ar fi trebuit să le primesc înăuntru, ca să-mi fie mai ușor să le prind mai tîrziu.

Fiind în continuare foarte interesat de foc, am experimentat, folosind ca scîndură de bază pentru sfredel trei tipuri diferite de lemn pe care le adunasem din pădure. Mi-am petrecut toată dimineața scobind găuri în noile bucăți de lemn și cioplind noul ferăstrău din bambus. Nici una nu arăta prea promițător, dar trebuia să încerc în continuare, pînă cînd, în cele din urmă, aveam să dau peste lemnul potrivit. Fiecare bucată de lemn pe care am cioplit-o m-a învățat cîte ceva despre densitatea

lemnului, uscăciunea lui și gradul de descompunere. Din greșeli am început să-mi dau seama ce căutasem de la bun început.

Rămînînd deschis și la alte posibilități, voiam și să-mi îmbunătățesc sistemul cu arc și sfredel. Reazemul (o scoică frumoasă pe care o găsisem pe plajă) mușca prea mult din partea de sus a sfredelului, producînd fricțiune acolo unde nu era de dorit și încetinindu-l prea mult. Am pus dopul unei sticle de plastic înăuntrul scoicii pentru a acționa ca un reazem interior mai moale, iar dispozitivul a funcționat mai ușor.

Un adevăr foarte neliniștitor era că melcii se împuținau. Asta demonstra că nu trebuie să depinzi prea mult de o singură sursă de hrană; însă nu era o lecție bine-venită, căci melcii erau principala mea sursă de proteine, care păruse inepuizabilă. Oare erau sezonieri, iar acum sezonul lor era pe sfîrșite? Oare îi mîncasem pe toți? Oare populația lor avea să se redreseze? Doi pași înainte, unul înapoi...

În viață sînt momente care pur și simplu știi că sînt potrivite. Momente care răsună în întuneric cu vocea adevărului și a purității și vibrează din interiorul corpului tău, astfel încît știi că sînt semnificative. Am stat și m-am uitat la un copac destul de diform și urît, cu coaja întunecată și noduroasă și niște frunze ovale, greu de descris. Se afla la marginea plajei mele, cam la 20 de metri de grotă, și probabil că trecusem pe lîngă el de zece ori în fiecare zi de cînd venisem acolo. Am mijit ochii, am zîmbit și n-am știut dacă să dau glas speranțelor mele, de teamă că ceea ce credeam – nu, *știam* – că era adevărat ar fi putut să nu se confirme.

„Tangalito.” Aproape că am șoptit cuvîntul. „Îl voi testa cu metoda plugului folosită de Rama, să văd dacă arde. Dacă e copacul pe care mi l-au arătat pe insula Komo, atunci nici nu

pot să spun cît de mult ar însemna asta.” Cuvintele mele măsurate nu reușeau nici pe departe să descrie ceea ce se întîmpla în interiorul meu. Știam că asta schimba totul. De acum eram destul de resemnat, acceptînd că uitasem cum arăta acel tangalito, și încercam pur și simplu fiecare tip de lemn, dar ceva părea să mă conducă spre acest copac, ca și cînd ar fi fost semnalizat cu un steag verde. M-am înfierbîntat tot cînd mi-am folosit greutatea corporală pentru a rupe o creangă mare.

Eram atît de încrezător, încît umblam altfel cu acest lemn – ca și cînd ar fi fost o vază foarte veche care merita tot respectul cuvenit și o atingere ușoară. Pentru că arcul mergea bine acum, știam că voi folosi această metodă. Oricum, nu aveam niște bucăți destul de lungi și de drepte pentru a face un sfredel. Luînd două bucăți de lemn, am proptit una de o piatră și am frecat-o puternic cu cealaltă, mișcînd-o înainte și înapoi, ca și cînd aș fi scărpinat cea mai enervantă blîndă produsă de înțepătura unui țînțar. După cum mă așteptam, fără prea mult efort, bucățile de lemn au început să se înnegrească și un fir subțire de fum s-a ridicat în aer. Aș fi putut aplica această metodă de testare fiecărui tip de lemn pe care-l găsisem pînă atunci, dar mi-am dat seama de asta prea tîrziu. M-aș fi putut scuti de zile întregi de scobit și cioplit lemnul, dacă aș fi aplicat cunoștințele pe care le aveam deja.

Am cojit un sfredel de mărimea unui trabuc și l-am tăiat pentru a obține lungimea potrivită, apoi am cioplit cele două capete, transformîndu-le în două emisfere perfecte, cu atîta grijă, încît eram sigur că sîrguința îmi va fi răsplătită. Am despicat în două scîndurica de bază și am lăsat ambele jumătăți să se usuce la soare. Lemnul era verde, așa încît am presupus că se va usca în vreo două zile. Acum, cînd mă gîndesc, dacă

lemnul se carbonizase deja, nu sînt sigur că măsura aceasta era absolut necesară, dar nu voiam să grăbesc lucrurile, căci îmi puneam toată încrederea în acest lemn. Dacă procedam corect, viața mea pe insulă avea să se schimbe radical.

În timp ce lemnul pe care mă bazam cel mai mult se usca, am experimentat cu bambusul și am încercat încă o dată metoda ferăstrăului. De la început am avut o atitudine mult mai plină de compasiune și de înțelegere față de experiment, datorită siguranței pe care mi-o inspira faptul că avem o rezervă de tangalito, care mă făcea să mă simt mai liniștit. Nu mai încercasem să folosesc bambusul pentru a aprinde focul, dar știam principiile, așa că trebuia doar să încerc și să văd ce se întîmplă. Dacă mergea, minunat! Dacă nu, aș fi învățat din nou ceva despre metode și materiale.

La prima încercare bambusul fusese prea șubred și se rupsese. Noua bucată de bambus era mai bună, dar, din cine știe ce motiv, nu am putut genera suficientă căldură pentru a obține jar. Totuși, ca produs secundar, descoperisem cea mai bună amorsă din cîte găsisem pe insulă pînă atunci, așa încît, la sfîrșitul zilei, cînd am înțeles că ferăstrăul pentru aprinderea focului nu avea să se ridice la înălțimea așteptărilor, am luat amorsa incredibil de fină din bambus pe care o obținusem și am pus-o în mijlocul grămăjoarei de amorsă mai grosolană din coajă de nucă-de-cocos. Învățasem mai multe despre o metodă și-mi crescusem șansele de a transforma jarul în foc îmbunătățindu-mi amorsa. Deși încă nu aveam foc, mă uitam la lemnul de tangalito care se usca la soare – eram mulțumit după ce în ziua aceea muncisem eficient, cu rezultate pozitive.

Cred că faptul că muncisem la umbra grotei mele, avînd mîinile ocupate cu o singură sarcină, mă calmase. Învățam ce

anume mă liniștea și ce mă neliniștea. Pe cînd soarele cobora tot mai mult spre asfințit scăldîndu-mi grota într-o strălucire aurie, m-am așezat comod pe geanta Cinesaddle și am analizat, cu camera în mînă, situația mea de pînă atunci pe această insulă.

Puteam să ating o stare în care nu mă mai luptam cu mine însumi, în care totul părea să fie așa cum trebuie și să decurgă firesc. Deocamdată nu era o constantă a vieții mele, dar era liniștitor să știu că aveam capacitatea de a lăsa în urmă confuzia și nebunia și de a mă conecta cu o latură mai pură și mai calmă a sinelui. Încă eram departe de a înțelege ce înseamnă toate acestea, dar eram mulțumit de sentimentul pe care-l aveam în acea seară și de ceea ce realizasem. Munca manuală îmi limpezise mintea atît de mult, încît mi-a deschis ochii și am văzut acel tangalito pe lîngă care trecusem zile în șir.

Mi-am îngăduit să trimit un gînd dincolo de ocean, către Amanda și copii. Logodnica mea e o femeie cu totul deosebită, e unică. Jumătate japoneză, jumătate britanică, are o ținută de dansatoare și siluetă de model, un păr lung, negru și strălucitor care îi cade de-a lungul spatelui zvelt. Voința ei de oțel și capacitatea de a aborda problemele fără ocolișuri m-au făcut să-i dau porecla „Cea-care-stă-cu-pumnul-ridicat”, după personajul din filmul *Cel care dansează cu lupii*, întrucît părea să se potrivească atît de bine cu devotamentul ei interior față de tot ce e drept. Amanda intrase în viața mea cu vreo 13 luni înainte și speram că vom fi împreună pentru totdeauna. Are doi copii frumoși de care-mi era dor acum. Simțeam că-mi este cumplit de dor de ei.

O lacrimă mi s-a rostogolit pe obraz în lumina amurgului. Mă simțeam cel mai norocos om de pe pămînt.

Corpul îmi înțepenise pe planșeul de pământ, așa încît mi-am dezmorțit grumazul, eliberînd tensiunea printr-un pocnet. Anxietatea m-a mușcat ca un un banc de țipari cînd mi-am amintit cîte motive de îngrijorare aveam, în situația în care mă aflam.

Cînd am apăsat „OK” pe dispozitivul InReach, voiam cu disperare să spun mai mult. Să strig că eram trist și singur – doar ca să știe cineva cît de disperat mă simt. În loc de asta, am urmărit pasiv cum era transmis mesajul de rutină și am decuplat apoi portalul îngust care mă conecta de restul lumii.

Burta îmi forfotea și știam ce urmează. Fără să mă mai obosesc să-mi pun fusta de iarbă, m-am grăbit să cobor pe stîncile colțuroase și să traversez plaja. Aveam o diaree așa de severă, încît a țîșnit din mine înainte să ajung la marginea apei, lăsînd în urmă o umilitoare dîră maronie. Nemaiavînd putere să-mi țin echilibrul stînd pe vine, m-am așezat direct în patru labe pe nisipul rece și ud. În această poziție inumană m-am simțit demn de milă – asemenea unui cîine vagabond și bolnav. Val după val de durere ascuțită mi-au adus o ușurare degradantă, apoi m-am sprijinit pe coate pentru a economisi energie și a-mi crește stabilitatea. Cu capul sprijinit de nisipul rece, m-am întrebat de ce s-ar oferi cineva de bunăvoie să treacă printr-o asemenea încercare. Ce era cu mine?

Spălîndu-mă în apa usturătoare a mării, am simțit că pielea dintre fese îmi devenise uscată și crăpată. M-am întors din nou pe plajă, abia mergînd, ca și cînd aș fi avut legați de picioare niște saci pe care-i tîram prin nisip. Știam că acesta era un semn grăitor de malnutriție și deshidratare.

Am petrecut o oră încercînd să-mi repar pătura de iarbă. Construcția mea de novice fusese grosolană și nu-mi dădusem seama că straturile de iarbă pe care le legi de fîșiile de coajă de copac trebuie să se suprapună, ca atunci cînd zidești cărămizi. Pătura mea avea mari zone rărite, care acum deveniseră găuri ce se căscau larg. Nu avea să mai reziste multor nopți agitate. Încă-mi ținea de cald, dar merita oare tot timpul irosit? Am tras concluzia că mai cîștigasem experiență – ce altceva puteam face decît să învăț din greșeli?

În cele din urmă, treaba asta mi-a luat toată dimineața. Măiculiță! Am încercat să mă calmez, spunîndu-mi că era vital să mă asigur că dorm bine. Și totuși, nu puteam să nu mă critic pentru că n-o făcusem bine din prima. E incredibil cum un lucru atît de ușor de înțeles și de iertat în orice altă situație începe să capete proporțiile unui delict demn de spînzurătoare cînd ești pe cont propriu și încerci să supraviețuiești. După ce am reparat-o cît de cît, m-am oprit. Trebuia să beau apă și aveam nevoie de hrană.

Cînd am examinat izvorul din stîncă, am fost derutat să văd că în a doua sticlă pe care o pusesem în ziua aceea nu erau decît aproximativ 150 de mililitri de apă. Din izvor curgea acum mai puțină apă, iar ultima explicație care-mi mai rămăsese era realitatea incomodă că, de cînd ajunsesem, nu avusesem parte de o ploaie susținută (nici una nu durase mai mult de un minut), iar pînza freatică începuse de acum să sece. Am turnat cei 150 de mililitri de apă atît de prețioși în sticla mea de doi litri și am băut cei 100 de mililitri insuficienți din scobitura de sus. Cea de jos era uscată.

Mă simțeam foarte bolnav, pierdusem foarte multă apă și nu aveam posibilitatea să o înlocuiesc. Doctorii și experții în

supraviețuire sînt de acord că faptul că mîncasem zi de zi melci cruzi putea fi considerat, fără îndoială, una dintre cauzele bolii mele. În situații extreme, dacă pierzi multă apă și, odată cu ea, pierzi și săruri, poți să intri în comă și să mori, pentru că începe să ți se inflameze creierul. Însă tocmai simptomele mai ușoare – apatia, iritabilitatea, letargia și dificultatea de a lua decizii – mă nimiceau acum.

Căldura arzătoare a soarelui îmi biciuia trunchiul dezgolit, reamintindu-mi că am nevoie urgent de lichide. E adevărat că noua mea prăjină era cu doi metri mai lungă decît precedenta, dar asta însemna că era și mult mai grea. Pe cînd înaintam cu greu pe plajă în căutarea unui cocotier bun, am început să-mi mișc picioarele ca și cînd tocmai înghițisem un castron de ciment.

M-am postat sub un palmier, unde crăcana mea ajungea pînă la fructe, și am împins incomodul instrument în sus ca pe un catarg. Era de cinci ori mai grea decît cea de dinainte. Acum țineam baza prăjinii în dreptul pieptului, sprijinită în ambele palme, și încercam s-o împing în sus spre ciorchinii de nuci verzi, sperînd să desprind una. Fiecare lovitură neîndemînatică era slabă din cauza greutății mari a prăjinii, așa încît nu am reușit să-mi adun suficientă forță pentru a doborî nici măcar o nucă-de-cocos.

N-am nuci-de-cocos... încă mi-e sete... și acum sînt epuizat... pentru că tocmai mi-am petrecut întreaga dimineață reparînd o pătură... care e în continuare zdrențuită... iar acum intru-n panică... pentru că trebuie să beau apă... și am irosit mai mult timp și energie...

Panica mi-a crescut, mi s-a răsucit în creier și, creînd haos, mi-a explodat pe gură.

BĂGA-MI-AAAAȘ!

Verbalizarea disperării mele a fost lungă și deznădăjduită. Uneori răcnetul e valva prin care se eliberează haosul interior, iar eu nu aveam altă modalitate de a expulza această energie negativă.

BĂGA-MI-AAAAȘ! – am strigat din nou.

Spusesem întotdeauna că țelul meu va fi să trec peste orice fluctuații ale sorții rămînînd fidel imaginii pe care o aveam despre mine, și totuși era a opta zi, iar eu nu mă puteam abține să mă gîndesc că dădusem greș și că nu eram în stare de nimic. Îmi era greu pînă și să găsesc apă – cum să mă mai concentrez asupra unor priorități de supraviețuire mai complexe, cum ar fi aprinderea focului? Am început să-mi plîng de milă și să mă critic că eșuasem lamentabil. Nu-mi amintesc să mă mai fi simțit vreodată atît de deprimat.

Pe cînd zăceam pe nisip, necesitatea m-a lovit cu putere în stomac. N-aveam de ales, trebuia să mai încerc. Trebuia să beau.

Am înaintat încet pe plajă și am mai încercat la alți doi copaci. Din ultimul am doborît o singură nucă verde, dar nu avea nimic înăuntru. Lăsînd prăjina pe nisip, am folosit-o ca să mă pot ține pe picioare în continuare. Disperarea mea atinsese niveluri pe care nu le mai cunoscusem pînă atunci.

Dar nimic nu durează o veșnicie. Ultimul copac era mai puțin înalt decît cei pe care-i mai încercasem și nu a trebuit să mă întind atît de tare pentru a împinge prăjina în sus, pînă la cuibul plin cu ouă verzi. Pac, a căzut una, apoi încă una, apoi și a treia. În cele din urmă, am spart niște fructe sănătoase și pline și le-am băut lichidul dulce ca și cînd ar fi fost chiar energie

vitală, iubire în formă fluidă care se revărsa în corpul meu muribund.

Dar răsplata mea finală a fost amestecată cu groază, căci știam că erau ultimele nuci-de-cocos de pe partea mea de insulă. Prăjina era la limită în privința greutății pe care o puteam ridica, n-aș fi reușit cu una mai lungă. Am băut a doua nucă-de-cocos, iar pe a treia am dus-o în grotă.

O insulă frumoasă din arhipelagul Fiji, în mijlocul Oceanului Pacific. Un paradis tropical, cu plaje nisipoase și cu interiorul acoperit de pădure virgină. O lume idilică, fără prădători sau șerpi veninoși, cu puțini țînțari și mulți pești. Atunci de ce nu locuiește nimeni pe ea?

Vă spun eu de ce.

Pentru că, LA NAIBA, NU EXISTĂ APĂ DULCE!

În anumite perioade ale anului, insula produce mai puțină apă decît e necesar pentru supraviețuirea unui bărbat adult. De aceea nu locuiește și nici n-a locuit vreodată cineva pe Olorua.

M-am întors la grotă și am încercat să găsesc o activitate pe care să o pot desfășura consumînd puțină energie. Am dus bucățile de tangalito pînă sus, în grotă, și m-am gîndit că după-amiaza aceea era numai bună ca să le cioplesc. Am folosit diferite tipuri de scoici drept instrumente de tăiat și am început să scobesc în scîndurica de bază o gaură în care să se sprijine sfredelul. Trebuia să evoluez. Trebuia să fac foc.

Cînd soarele s-a apropiat de orizont, am încercat să urinez. A fost un jet foarte scurt, de un galben închis, iar mirosul mi-a înțepat nările, făcîndu-mă să-mi întorc capul ca să mă feresc de duhoarea puternică. După acest semn „îmbucurător” de deshidratare am oprit camerele și le-am băgat în gențile lor. La naiba cu filmarea! M-am plimbat pe insulă, absorbind

frumusețea ultimei ore de lumină aurie ca să-mi reîncarc bateriile. Nu găsisem deloc apă. Pe Plaja Bravo am reperat un ultim cocotier la ale cărui nuci încă puteam ajunge cu prăjina.

Deși cioplitul lemnului și plimbarea de seară mă mai calmaseră, nu am putut să mănînc nimic la întoarcere. Fiindcă nu mai judecam rațional, am smuls piciorul unui crab viu și am încercat să mi-l îndes pe gît. Susținusem mereu că n-aș risca să mănînc carne crudă de crab. Alunecîndu-mi pe gît, bucata înțepătoare de carne cu gust de pește m-a făcut să vomit apă de cocos pe plajă. În ziua aceea băusem conținutul a trei nuci-de-cocos și 900 de mililitri de apă dulce și mîncasem 20 de melci, dar, din cauza nechibzuinței mele, mare parte din ce consumasem se scurgea acum pe nisipul ud. Mă simțeam slăbit, îngrețoșat și vrednic de milă.

Jetul scurt și auriu de urină s-a arcuit deasupra stîncilor, căzînd pe nisipul umed de dedesubt. „Primul pipi – ziua a noua”, m-am încruntat eu către cameră, începînd un jurnal autoimpus în care-mi monitorizam urinatul pentru a estima nivelul deshidratării.

Apa care izvora din stîncă era și mai puțină decît cu o zi în urmă. Prima verificare pe ziua aceea m-a făcut să mă întreb dacă fitilul funcționa corect în continuare. Eram disperat să beau lichide, așa că am sorbit apa din scobitura de sus și am decantat apa în sticlă, *doar 200 de mililitri*, pentru mai tîrziu. Pentru că nu-mi potolisem deloc setea, tînjeam după o cană de

ceai sau un milkshake de banane mare și dens, dar asemenea gînduri erau tortură curată.

M-am hotărît să fac niște săpături pe plajă, sub un copac mare ce creștea într-o crăpătură pronunțată din apropierea izvorului meu. Mă gîndeam că acea crăpătură lăsa apa să se infiltreze prin stîncă și că arborele se folosea probabil de apă pentru a supraviețui. Poate că sub nisip, sub suprafața solului, aveam să găsesc alt izvor. În patru labe, echipat cu scoica mea, am săpat o gaură destul de mare încît să mă îngrop cu totul în ea. Mă înșelasem. Stînca era uscată.

Mi-am curățat colecția de scoici gigantice, astfel încît, dacă aveam parte de ceva ploaie, să nu fie pline de frunze și nisip. „Hai, ploaie, hai!”, m-am rugat eu către cerul senin.

Soarele aproape își încheiase traseul ritualic de zi cu zi cînd m-am decis să sap mai multe gropi pe plaja de lîngă Tabăra Lămîilor. Erau cîteva pîrîiașe care curgeau pe plajă și pe care voiam să le testez, să văd dacă apa era potabilă. Am lăsat gropile să se umple cu apă și apoi să se decanteze.

Acum apa era cel mai important lucru – singurul care mă interesa. Prin comparație, focul părea un lux inutil. Dacă nu găseam mai multă apă, nu puteam supraviețui. Rămăsesem doar cu ultimele nuci-de-cocos la care mai puteam ajunge. Celălalt cocotier pe care-l găsisem cu o seară înainte pe bucata mea de insulă, gîndeam eu, m-ar fi ajutat să supraviețuiesc încă trei zile, dacă făceam rost de o prăjină mai lungă.

După o oră, am gustat apa din pîrîiașe – era tot sărată, mult prea sărată ca s-o pot bea. Nu voiam să spun că era sălcie, fiindcă nici măcar nu eram sigur că era apă dulce. Probabil că pîraiele erau formate de apa sărată care se scurgea de pe plaja aflată mai sus, odată cu refluxul. Cred că păream foarte

disperat, stînd din nou în patru labe și lipăind apa din bălți, să văd dacă este sărată, dar în acea zi băusem doar 200 de mililitri de apă dulce și se părea că alta nu mai găseam. Ce opțiuni mai aveam?

„Am verificat fiecare crăpătură din fiecare stîncă. Am gustat din fiecare pîrîu care iese din fiecare găurică de pe nenorocita asta de insulă uscată ca o prună afumată.” Dacă ploua, totul ar fi fost OK. Dar era ziua a noua și avusesem parte de mai puțin de un minut de ploaie în tot timpul petrecut aici. „Mă simt de parcă toată ziua aș fi băut apă sărată. Nu știu ce să fac. Pur și simplu nu știu care-i soluția”, am suspinat eu.

Pe drumul de întoarcere am găsit o mulțime de barba-ursului, grozav de bună pentru aprins focul. Acest lichen era foarte util, îl puteam amesteca în amorsa mea. Era extrem de fin și de uscat și mă putea ajuta să fac jar.

Și mai valoroase erau două plante de taro pe care le reperasem într-un luminiș. Era o veste fantastică, fiindcă taro e comestibilă, dar plantele erau mici – aveau cam 30 de centimetri înălțime –, așa că m-am hotărît să le las să mai crească înainte de a le scoate din pămînt. Încurajat de descoperire, am examinat toată extremitatea nordică a insulei în speranța că voi mai găsi și alte plante și rădăcini comestibile, dar n-am mai găsit nimic. Eram foarte atent la soare și la umbre, ca să nu mă rătăcesc. Mergeam liniștit – foamea și setea mă făceau să mă mișc aproape ca-ntr-un vis –, explorînd interiorul insulei.

Rămînînd pe coamă, din capătul nordic am dat ocol coastei vestice (în partea stîngă cum te uiți pe hartă) pînă am ajuns exact deasupra promontoriului stîncos dintre plaja mea și Plaja Bravo. Nu coborîsem decît pînă la vreo 30 de metri deasupra

nivelului mării și zărisem de cîteva ori frumosul recif de corali care încercuia insula întocmai ca inelele lui Saturn. Voiam să ajung în cel mai înalt punct de pe insulă, așa că, de la promontoriu, am luat-o în sus, spre interior, pe coama dealului. Cînd terenul a devenit mai abrupt, a trebuit să mă agăț de tufe pentru a ajunge în vîrf, care era doar un petic mic de teren pietros și neregulat, în mijlocul unui desiș încîlcit de plante spinoase. Nici de aici nu se vedea nimic.

Dacă aș fi fost destul de calm, aș fi rîs de asemănarea cu starea mea de spirit. Mă dădusem de ceasul morții ca să ajung într-un loc din care să am perspectivă și nu vedeam decît tufișurile încîlcite din jur. Pădurea părea să întruchipeze *ngan duppurru*. Îmi făcusem tabăra pe o plajă cu cea mai frumoasă priveliște din lume – nu trebuia decît să respir și să deschid ochii –, și totuși mă tîram prin jungla deasă din interiorul insulei în căutarea unei priveliști mai bune. Am început să cred că eram dependent de strădaniile astea.

Din vîrf am luat-o spre sud. Din întîmplare, am găsit o nucă-de-cocos verde pe jos și am băut lichidul, am mîncat puțină pulpă și am aruncat restul. Apoi m-a frapat faptul că nu mai eram așa de hămesit ca înainte. Era ziua a noua – de ce nu mîncam tot ce prindeam? În ziua aceea nu băusem decît 200 de mililitri de apă și conținutul acelei nuci-de-cocos verzi. Nu mîncasem nici un melc – nu putusem nici să-i văd în fața ochilor. M-am uitat la coronamentul pădurii și am văzut cocotieri peste tot în jur. Pata verde de pe solul cafeniu al pădurii îmi arătase că nu căutasem nuci-de-cocos decît pe coastă. Bineînțeles că erau și în mare parte din interiorul insulei și mi-am dat seama ce prost am fost.

Capătul sudic al insulei era un cap distinct care intra în mare precum coada unei virgule. Vedeam reciful în depărtare și auzeam valurile lovindu-se de el. Apa mică din lagună era de un turcoaz foarte deschis, încît chiar și de la 300 de metri depărtare aș fi putut zări rechinii, dacă ar fi fost vreunul. Mi se părea că pot vedea fiecare fir de nisip de pe fundul acelor ape limpezi.

Am cotit spre partea de est a insulei (la dreapta cum te uiți pe hartă), căutînd de data asta al treilea vîrf, și am nimerit într-un amfiteatru natural, realizînd imediat că acolo era probabil bazinul colector sub care se afla Tabăra Lămîilor. Pentru prima dată, această vedere de ansamblu m-a făcut să înțeleg configurația întregii insule. Mi-am format o imagine mentală a topografiei, însă nu am mai găsit alte plante de taro.

Am coborît pînă în Tabăra Lămîilor doar ca să-mi verific presupunerea. Într-un fel, îmi doream ca insula să fi fost curățată puțin înainte de sosirea mea. Găseam lucruri pe care nu le puteam ignora și care fuseseră lăsate acolo de fijienii din zonă în una dintre escapadele lor, cînd veniseră să culeagă fructe. De data asta, articolului care m-a pus pe gînduri a fost o bluză veche cu mîneci lungi. Bluza aceea verde era pe jumătate îngropată la marginea Taberei Lămîilor și, în mod evident, fusese aruncată pentru că era prea veche și plină de găuri. Am tras ușor de ea, scoțînd-o din pămînt, și am văzut că erau sute de rădăcini minuscule care creșteau deja prin țesătură. În mod clar, un asemenea articol îmi era de mare ajutor. Puteam să-l îmbrac ca să ies la pescuit sub soarele puternic al amiezii. Îl puteam folosi ca să-mi țină cald noaptea.

Dar atunci, în acel moment, am stat pe gînduri. E vorba de o serie de emisiuni difuzate de Discovery Channel care au în titlu

cuvîntul *gol*[*] – oare chiar mă pot îmbrăca? Din perspectiva supraviețuirii, era simplu ca bună ziua, dar eu nu gîndeam doar din această perspectivă – eu filmam și regizam o emisiune TV. Din punct de vedere editorial, din acel moment, asta ar fi schimbat întregul aspect al emisiunii, fiindcă nu aș mai fi fost gol de la mijloc în sus. În mod clar, o fustă de iarbă confecționată manual e una, dar o bluză verde cu mîneci lungi? Nu eram sigur, dar am luat-o, considerînd-o un dar din partea insulei.

În drum spre casă, am văzut trei dintre capre behăind în soare. Eram destul de convins că, dacă voiam să le omor, trebuia să le îmblînzesc, să le păcălesc, dîndu-le o falsă senzație de siguranță în preajma mea, și apoi – jap! – să înhaț una și s-o gătesc la cină. M-am hotărît să le vorbesc calm, ca să știe că sînt acolo, dar să nu mă ia drept un prădător. Folosind tonul cu care le citeam povești copiilor, am reușit să ajung la trei metri distanță de animale înainte s-o rupă la fugă.

Cînd m-am întors la Copacul Îndepărtat, am simțit pentru prima dată că am o hartă mentală a întregii insule. Cunoșteam cele trei puncte înalte, amfiteatrul și văiuga ce ducea pînă la Tabăra Lămîilor și aspectul tuturor plajelor și a pantelor de deasupra lor. Acum mă puteam orienta, așa încît insula își pierduse o parte din misterul său tenebros. Slavă Domnului!

Cînd am ieșit din pădure și pupilele mi s-au contractat în lumina puternică a dimineții, ceva se schimbase la plaja aceea. Cam ca atunci cînd, instinctiv, îți dai seama că în casa ta a intrat un hoț, simțurile mi s-au ascuțit și am cercetat plaja, alertat la maximum.

Urme pe nisip. Multe urme. Capre. Am luat notă de asta și m-am repezit către grota mea. Caprele se aventuraseră pe plaja

mea în timp ce fusesem plecat și eram curios să văd dacă sînt în grotă și dacă – cine știe? – nu puteam cumva să prind una.

Cînd am ocolit Piatra Melcilor, care îmi despărțea plaja în două, am văzut urme peste tot, dar nici o mișcare. M-am luat după urme, nu pînă la grotă, ci dincolo de ea. „Apa mea!”, am observat eu cu năduf.

Caprele răsturnaseră sticla în care se aduna apa și o călcaseră în picioare pe plajă, cu tot cu bucata de funie. Mai devreme decantasem 200 de mililitri într-o sticlă mai mare și înșurubasem capacul, iar apa aceea era încă acolo, dar picăturile care se mai adunaseră în timpul plimbării mele de dimineață se vărsaseră.

Am băut gura de apă cu nisip care se strînsese în scobitură și am reconstruit sistemul de colectare. „Trebuie să mă întind puțin. Mă duc în grotă”, m-am dat eu bătut în fața camerei.

E greu de exprimat în cuvinte cît de mult m-am lăsat afectat de problema apei. Mi-am băgat în cap că supraviețuirea pe insulă ar putea fi imposibilă din cauza asta. Dacă stau și mă gîndesc, nu cred că era așa – mintea mea mi-a jucat o festă și abia acum încep să pricep lucrul ăsta. Cred că mi-a furnizat un pretext ca să nu-mi asum responsabilitatea pentru situația mea și să dau vina pe altceva.

Acum, cînd scriu aceste rînduri, știu că trebuia să fiu calm și să tai o prăjină mai lungă și mai ușoară, să adun liniștit mai multe nuci-de-cocos verzi, fluierînd „Whistle While You Work”, și n-aș fi avut nici o problemă. Dar nu mă mai confruntam doar cu nevoia fizică de a mă hidrata – aceasta devenise în mare măsură un mod de a-mi distrage singur atenția, o luptă în care mă angajam, un război purtat în mintea mea, pentru a-mi distrage atenția de la adevăr. Ce adevăr? Că trebuia să fiu

responsabil. Că trebuia să-mi asum responsabilitatea pentru mine însumi și să am grijă de mine. Că nimic și nimeni altcineva nu trebuia să-mi afecteze încrederea în mine. Că trebuia să am încredere că mă pot descurca singur.

Izolarea își spunea cuvîntul, iar eu fugeam, speriat, în loc să iau taurul de coarne. Aveam nevoie de cineva sau de ceva pe care să mă înfurii din cauza situației în care mă aflam, așa că s-a nimerit să fie apa. Ceea ce trebuia să fi înțeles, desigur, era faptul că eram unica persoană care mă putea ajuta și nu trebuia decît să-mi asum întreaga responsabilitate pentru situația apei. Nu am făcut-o – am simțit că pierdusem controlul și am ajuns să mă consider o victimă a sorții crude. Am acuzat echipa de producție că făcuse o proastă planificare. Am considerat că vremea era împotriva mea. Orice, numai să nu fiu prezent, să nu accept ce mi se întîmplă, să nu-mi iau viața în propriile mîini, trecînd cu grație prin toate astea. Dar furia mă acapara cu totul și nu mă lăsa să pricep lecția simplă pe care trebuia s-o învăț.

Pe la mijlocul după-amiezii m-am hotărît – nici nu știu exact de ce – să-mi construiesc un adăpost. În mod clar, starea mea mentală îmi afecta judecata și m-am grăbit să încerc să-mi construiesc o casă. Opera mea semăna cu un soi de bivuac ridicat de cercetași, cu stîlpi șubrezi și un acoperiș ca vai de el. Mi-am petrecut cam patru ore tăind stîlpi, făcînd sfori din coajă de hibiscus și construind un mic cadru. Pînă spre seară legasem și vreo șase „țigle” din frunze de cocotier țesute, în încercarea de a construi acoperișul. Adăpostul era mic, șubred, făcut în pripă și neterminat.

„Uau, e clar că m-am smintit un pic”, am recunoscut în fața obiectivului într-o clipă de luciditate parțială, „dar adăpostul e

pe jumătate gata și am investit o grămadă de timp în el". Îmi era foarte frig și vîntul șuiera dinspre plajă. Se apropia furtuna. Eram obosit, demoralizat și mă simțeam în ultimul hal.

Dacă fac o scurtă analiză, e clar că încercam să fiu constructiv și să fac un lucru la care să mă pot uita cu mîndrie și care să mă facă să mă simt mai bine. Într-o clipită, am înțeles de ce am simțit nevoia să merg de-a lungul Amazonului. Culcă-te pe-o ureche după realizarea asta, Ed, și poți să uiți că trebuie să te comporți ca un adult și să fii responsabil. Așteptările mele că voi putea să mă mut în micul meu adăpost în aceeași zi erau absurde. Am lăsat baltă adăpostul ăla prăpădit și m-am întors, demoralizat, în grota mea.

Era greu să fac rost de nuci-de-cocos și mi-aș fi putut petrece acele patru ore adunîndu-le liniștit din sursele noi din interiorul insulei. Dar n-am făcut-o. Mîncasem 20 de melci, dar aveam nevoie și de niște carbohidrați. Cînd să mai înghit niște melci, am simțit că regurgitez și m-am gîndit că, dacă voi continua să mănînc melci, o să vomit.

Apoi m-am prins. „Cred că m-am îmbolnăvit. La dracu'!" Mă simt îngrozitor și mai am 50 de zile. Rîgîiam mult – aveam aer în stomac. Imediat, boala a devenit noul motiv pe care-l puteam folosi drept scuză pentru incapacitatea mea. Nu din vina *mea* eram bolnav. Nu puteam controla asta. În sinea mea, știam că două luni petrecute pe o insulă nu se comparau nici pe departe cu cele 860 de zile în care am străbătut pe jos întreaga lungime a Amazonului, dar viața pe acea insulă izolată și pustie le făcea să pară o eternitate. Îmi era foarte milă de mine și mă frămîntam să găsesc o cale de a scăpa în mod justificat de următoarele 50 de zile.

„Sînt absolut epuizat – la capătul puterilor”, am gemut eu. „Trebuie să ajung să mănînc suficient și să beau destulă apă.” Proiectînd vina asupra acestui unic factor care-mi canaliza toată energia, rămîneam într-o stare în care nu dețineam controlul. „Fără apă nu există viață!”, am intrat în panică. Voiam să merg la culcare, să mă rup de nebunia și confuzia din această lume... dar era abia ora prînzului.

„OK. Preia controlul, Ed, trebuie s-o iei ușor și să faci ceva benefic pentru tine.” Am recunoscut că greșisem încercînd să construiesc un adăpost în această etapă, întrucît aveam deja grota. Și, în orice caz, adăpostul nu trebuia să ocupe un loc de frunte pe lista priorităților mele.

Nu te complica. Sarcini ușoare. Bluza verde. Am revenit la ideea că alte realizări aveau să-mi anuleze frustrarea produsă de lipsa apei. În mod clar, evitam singurul lucru pe care trebuia să-l rezolv pentru că mi se părea mai ușor să blamez decît să repar. Hotărît, m-am dus cu bluza verde și murdară în apa mică de lîngă țărm și am spălat-o în mare. Trebuia să am grijă, fiindcă materialul uzat era deja subțire ca hîrtia și plin de găurele. Am scos cu grijă fiecare rădăcinuță, încercînd să nu stric și mai tare haina care mai avea puțin și-și dădea duhul. După ce-am clătit și am stors ușor bluza, am atîrnat-o de o creangă ca să se usuce în bătaia soarelui blînd ce cobora spre asfințit și am fost surprins cît de liniștitor era să ai rufe întinse la uscat. Cît de normal și de reconfortant. Dar, deși îmi distrăsesem atenția un timp, situația mea tot nu se schimbase.

Am tîrît după mine prăjina imensă pînă pe Plaja Bravo, ca să mai culeg niște nuci-de-cocos verzi. Avînd o nouă privelițte și fiind într-un mediu nou, am încercat să-mi fac o pălărie din frunze de cocotier. Văzusem doar o dată cum se face, pe

YouTube, dar păruse destul de simplu. Trebuia să despic frunza, s-o tai astfel încît să fie puțin mai mare decît circumferința capului meu, să împletesc frunzele și să unesc capetele într-o coroană circulară. Am reușit să fac toate astea, dar apoi a trebuit să trec toate capetele printr-un orificiu central pentru a face un bor la pălărie. Oricît m-am chinuit, n-am putut să-mi amintesc ce trebuia să fac în continuare sau să improvizez ceva ca să nu se destrame toată pălăria. Eram prea obosit ca s-o fac ca lumea, așa încît m-am lăsat păgubaș după o oră și jumătate. „Ce-ar fi dacă mi-aș pune pe cap tricoul ăla pe care l-am găsit azi?", m-am gîndit eu. „Asta o să meargă." Mă dădusem bătut.

Am probat bluza verde pentru prima dată după ce s-a uscat. Am făcut o piruetă cu mîinile întinse. „Haine!" Senzația de alunecare a materialului pe pielea mea goală era senzuală, un adevărat răsfăț. M-am holbat la ecranul camerei, unde mă vedeam îmbrăcat. Îmi venea bine. „Slavă Domnului că fijienii sînt ditamai găliganii."

Fără să am prea mari așteptări, am verificat izvorul. După cum prevăzusem, la sfîrșitul zilei nu era aproape nici un strop de apă în sticla de plastic. Soarele, care cobora acum spre linia orizontului, încălzise și făcuse inutil sistemul de colectare a apei în timpul după-amiezii. Am încercat să înghit zece melci cruzi înainte de culcare – erau puțin diferiți, mai închiși la culoare, cu cochilii mai mari și cu o porțiune verde și cărnoasă a corpului. Mi s-a făcut greață după ce l-am înghițit pe primul, iar la al șaselea am început să vomit. Și am tot vomitat. Am dat afară din stomac lichidul din cinci nuci-de-cocos. Tocmai îmi pierdusem toată hidratarea.

Din nou.

Întors în grotă, după ce mi-am golit stomacul, am căzut pe gînduri. „Știi ceva? De-acum înainte n-o să mă mai comport ca și cînd totul mi se cuvine. Am o viață extraordinară. Am o viață *extraordinară.* Totuși, partea asta a vieții mele nu e chiar extraordinară”, am chicotit eu. „Partea asta a vieții mele e mai puțin extraodinară.”

Am început să zîmbesc și mi-am dat seama ce fac. „De ce zîmbești, măi idiotule?” Umorul negru părea să aibă efect totuși, fiindcă mi-am distras atenția și am rînjit larg. „Uraaa, azi am găsit o bluză!”

Mă băgasem în pat cu bluza cea verde cu mîneci lungi și mă simțeam foarte bine avînd pe mine ceva îmbrăcăminte adevărată. Îmi era puțin mai cald, mă simțeam puțin mai comod și, cel mai important, puțin mai normal. Spusesem că o voi păstra pentru ieșirile la pescuit, dar noaptea era frig – foarte frig –, așa că mi-a devenit și bluză de pijama.

Odată cu linia cu care, triumfător, am încheiat a doua serie de cinci dungi de pe perete, am ajuns la un număr din două cifre. Dar știam că zece zile nu erau decît o părticică din ceea ce încă mă așteptau.

„’Neața, ziua a zecea”, am raportat eu în fața camerei cu un prozaism laconic. Nu prea dormisem, fiindcă în timpul nopții bătuse vîntul foarte tare.

Într-un colțișor al minții mă agățam de o rază de speranță: dacă sap un puț, asta mi-ar rezolva problemele. Fiind geograf, mi-am zis că, dacă exista ceva apă dulce pe insulă, atunci doar

în subteran o puteam găsi. Insula era prea mică pentru a avea rîuri, dar, după ce ploua, apa se aduna probabil în anumite zone. Singurul bazin colector evident pe care-l localizasem era în partea de est a insulei, în jurul Taberei Lămîilor. Un bazin de captare e pur și simplu un teren de forma unui castron sau a unui amfiteatru. Apa de ploaie care cade în interiorul acestui bazin (cumpăna apelor) ar curge către punctul cel mai de jos, datorită gravitației. Dacă nu mă înșela instinctul, lîngă Tabăra Lămîilor trebuia să fie o mică ravenă sau un șănțuleț natural de scurgere – în punctul cel mai de jos, spre care se concentra apa –, iar în dimineața aceea mi-am propus să pornesc în căutarea sa.

Mergînd agale, m-am întors în pădure și am început să urc. Mi-a fost greu să nu fiu melodramatic, plîngîndu-mă cît de puțină energie aveam ca să fac această expediție. Mă simțeam de parcă tot corpul îmi era plin cu bucăți de fier și de patru ori, pe drum (care acum îmi lua în mod normal 14 minute), a trebuit să mă prăbușesc pe solul acoperit de frunze al pădurii să-mi reîncarc bateriile cît de cît, ca să mă pot ridica din nou și să-mi continui drumul. Foamea mă atacase din nou în forță. Traversarea insulei mi-a luat cam 50 de minute.

În cealaltă parte a insulei, în Tabăra Lămîilor, am găsit un coș vechi făcut din frunze de palmier pe care-l puteam folosi ca să adun vietăți marine. Apoi am mîncat șase semințe subțiri ca foaia de napolitană. Eram destul de sigur că nucile-de-cocos îmi făceau rău, pentru că abia băusem lichidul din una și imediat mă simțisem îngrozitor.

Cu fața la Tabăra Lămîilor și cu plaja în spate, am luat-o spre stînga, la vale. În mai puțin de un minut ajusesem într-o zonă în care, cînd stăteam cu fața spre insulă, terenul urca și la stînga,

și la dreapta mea. M-am uitat printre copaci și, într-adevăr, mă aflam într-o văiugă foarte puțin adîncă, aproape imperceptibilă, plină de tufișuri și copaci căzuți la pămînt.

M-am hotărît să merg de-a lungul văiugii spre interiorul insulei și să caut un punct în care să sap. Mi-am croit drum prin spațiile înguste dintre copaci și am trecut peste și pe sub crengi căzute. După 20 de metri, am găsit o depresiune. Rădăcina mare, orizontală a unui copac crease în văiugă o mică faleză, dedesubtul căreia se formase ulterior un mic bazin secat. Baza acestei depresiuni era plină de pietre mari îngrămădite una peste alta. M-am lăsat în genunchi pe pămîntul lutos și am îndepărtat pietrele una cîte una. Am început să sap cu mîinile goale, scoțînd pietroaiele din mîlul lipicios și aruncîndu-le alături. Cu cît lutul devenea mai apos, cu atît eram mai sigur că săpam în locul potrivit. Am folosit un băț, apoi am săpat cu mîinile goale lutul ud și în cele din urmă am făcut în albia aceea secată o groapă adîncă de 60 de centimetri.

Știam că lutul este aproape impermeabil și, prin urmare, că nu voi ajunge la pînza freatică în sine, întrucît particulele de sol erau prea dense pentru a permite unei cantități mai mari de apă să se scurgă printre ele. Asta însemna că puțul meu nu avea să se umple din infiltrarea apelor subterane și că probabil trebuia să aștept să plouă. Totuși, datorită caracterului hidrofug al lutului, trebuia să funcționeze ca o mare găleată colectoare. Apa de ploaie avea să curgă la vale pe versant, să se adune în albie și să se scurgă în groapa pe care o săpasem, apoi, cu puțin noroc, s-o și umple.

În ciuda faptului că nu reușisem să dau de pînza freatică, aveam mai multe informații despre hidrologia insulei și o nouă metodă de colectare a apei de ploaie într-o cantitate mult mai

mare decît mi-aș fi imaginat că era posibil. La naiba cu scoicile uriașe! Acum puteam să mă folosesc de ploaia care cădea într-o zonă cît Parcul Central din New York.

Asta dacă mai ploua vreodată.

Drumul de întoarcere a durat și mai mult. La un moment dat, cînd m-am lăsat să cad la pămînt, cred că am și ațipit puțin. Apatia mă cuprindea din nou. „Pur și simplu nu-mi pasă.” Mi-am amintit de poveștile despre alpiniști de pe Everest care se dăduseră bătuți, se așezaseră și-și acceptaseră moartea. Din cauza lipsei de oxigen și a epuizării, pur și simplu nu le mai păsa de moarte – aceasta părea tentantă, numai să nu trebuiască să meargă mai departe. Comparația m-a ajutat să înțeleg proporțiile situației și mi-am dat seama că, în cazul meu, dracul nu era chiar atît de negru. Asta m-a impulsionat.

Am crăpat o nucă-de-cocos coaptă care avea înăuntru destul de mult lichid lăptos. M-am forțat să mănînc cîteva bucăți de pulpă albă, apoi am cules un pumn de melci de la marginea apei. Am înghițit prima moluscă alunecoasă și mi-a venit greață. A doua m-a făcut să icnesc violent și am vomitat iar pe nisip. Zăpăcit, am stat și m-am uitat la imaginea familiară a vomei mele (reprezenta tot ce mîncasem și băusem în ziua aceea), irosită din nou pe plajă.

Chiar nu mă învățam minte?

Întors în grotă, mă simțeam înfrigurat și neputincios. Vomitatul m-a făcut să nu mai suport nucile-de-cocos, iar cînd am încercat să înghit niște pulpă alunecoasă mi-a venit din nou greață.

„Oare ar trebui să fac prima cură de antibiotice?”

Pauză lungă de gîndire.

Trebuia să scap de diareea și de vărsăturile astea ca să pot spera că-mi voi redobîndi forțele. „Poate că ar trebui. Nu-mi mai pasă dacă desigilez trusa.” Nici că mă mai sinchiseam de proiect sau de seria de emisiuni de la Discovery Channel – mi se păreau ireale și artificiale în starea de slăbiciune în care mă aflam. Dacă desigilam trusa medicală, nu mai puteam spune că, pentru o supraviețui, am folosit doar ceea ce am găsit pe insulă – însă eram bolnav, slăbiciunea mă adusese la disperare și pur și simplu nu-mi mai păsa. Am luat cinci comprimate de metronidazol odată, doza-care-va-omorî-toți-microbii-răi-din-burta-mea.

În starea mea de confuzie, învinovățirea altcuiva părea să fie încă modul în care creierul meu făcea față dificultăților, așa că mi-am proiectat frustrarea spre exterior. Odată cu furia s-a manifestat acum și o anumită doză de paranoia. Cît de proști au putut să fie *ei* încît să mă lase pe-o insulă fără o sursă de apă pe care să mă bazez? Oare *ei* erau niște incompetenți sau doar neglijenți? Oare *ei* rîdeau acum de mine? Dobitocii! Oare-i puteam da în judecată dacă mă îmbolnăveam pe aici?

Această strategie comportamentală inconștientă m-a făcut să pierd controlul mai mult ca oricînd. Nu puteam schimba ce făcuseră ei. Mă pusesem singur în postura victimei în contextul ăsta și îmi plîngeam de milă. Nu puteam aduce ploaia și mă înfuriam mai tare și deveneam mai indiferent față de misiunea supraviețuirii în sine. Oricum, totul era dincolo de puterile mele. În această stare de neajutorare nu mai puteam nici măcar suporta ideea unui eșec, așa că, pe măsură ce trecea după-amiaza, n-am făcut nimic pentru a-mi dezvolta capacitatea de a aprinde un foc. Am zăcut în peșteră, spunîndu-mi că este o pierdere de vreme și că oricum n-aș reuși.

Cerul s-a întunecat, reflectînd starea mea sumbră. Dinspre sud-vest, vîntul a început să aducă o burniță ca o ceață cenușie. Dar asocierea stării mele cu vremea rea a luat sfîrșit cînd am văzut cum scoicile pe care le pregătisem se umpleau cu apă de ploaie curată și proaspătă. Asta era *apă dulce* – nici o depresie, oricît de gravă, nu putea înăbuși încîntarea ce m-a cuprins privind picăturile de ploaie explodînd ca niște bombe pe cîmpul meu acoperit de scoici ca niște căzi emailate. După zece minute ploaia s-a oprit și am folosit aceeași tehnică pe care o folosisem și după cele 40 de secunde de ploaie din ziua a șasea, sorbind apa cu paiul ca s-o transfer în sticlă. Am adunat peste un litru de apă, am înșurubat dopul sticlei și am dus-o în grotă.

M-am tîrît pînă la peticul meu de pămînt și am tras iarba uscată peste trupul meu fragil. Era minunat să stau întins. Mă simțeam extraordinar fiindcă nu eram nevoit să consum energie. Mai era jumătate de oră pînă la lăsarea întunericului, dar am închis ochii și mi-am spus că nimic nu rămîne neschimbat. Aveam apă. Mîine trebuia să fie mai bine.

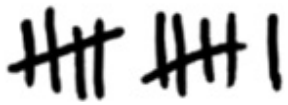

Am încercat să scrijelesc a unsprezecea dungă pe peretele grotei, dar, fiindcă nu mai aveam un spațiu neted, liniile nu prea mai arătau a linii. Fiindcă mai învățasem să folosesc camerele, m-am hotărît să setez data și ora, așa încît acum, liniile primitive de pe perete erau oricum inutile. La naiba cu ce *trebuia* să fac – cu ce voiau *ei* să fac. Aveam să mă folosesc de toate mijloacele disponibile ca să trec peste coșmarul ăsta.

Mi-am verificat repede starea fizică și, într-adevăr, mă simțeam mai puțin bolnav – poate că antibioticele își făcuseră efectul. M-am uitat la sticla de doi litri. „O, ce bine e să te trezești și să vezi atîta apă! Am uitat că a plouat aseară.”

Am coborît pînă la scoici. Într-adevăr, plouase din nou în timpul nopții, așa că am putut repeta operația de decantare cu paiul pentru a-mi completa rezervele tot mai bogate. „E un moment deosebit”, am spus eu zîmbind spre cameră. „Doi litri ÎNTREGI de apă de ploaie!” Încă nu fusesem să mă uit la izvorul din stîncă. De acolo am mai obținut 600 de mililitri, inclusiv din scobitura de sus.

„Bei pe săturate, bei pe săturate, Edward! He, he, he!”, am chicotit eu.

Era ziua în care trebuia să merg la „cutia poștală”, așa că am pornit de-a lungul coastei, spre Tabăra Lămîilor. Abia așteptam să văd ce se alesese de puțul săpat de mine. „Apă – cu vigoare reînnoită”, am spus eu, simțind deja beneficiile hidratării. „Și sper să fi terminat cu chestia asta, pentru că m-am cam plictisit de povestea cu apa.”

Am lăsat cardurile pline și bateriile consumate și, plin de speranțe, m-am dus să inspectez puțul din apropiere, pe care-l săpasem cu o zi înainte. Mi-am croit drum printre tufe, simțindu-mă ca și cînd aș fi avut un bilet de loterie cîștigător și aș fi știut că numerele mele urmau să fie afișate. După cum mă așteptam, cînd m-am uitat deasupra scobiturii circulare din solul pădurii, mi-am văzut reflexia, care mă privea din oglinda lucioasă a apei maronii. „A mers! Să fiu al naibii dacă n-a mers!”, am urlat printre copaci, ca să mă audă toate vietățile. Într-adevăr, ploaia care căzuse în seara trecută și peste noapte

se adunase din toate colțișoarele bazinului de recepție, căzînd în ultima capcană – puțul meu – în loc să se scurgă în ocean.

Adusesem cu mine cinci sticle de plastic cu capac și, una cîte una, le-am scufundat, ascultînd bolborositul bulelor maronii cînd sticlele se umpleau cu apă de ploaie. Dacă aș fi avut cu mine mai multe sticle, le-aș fi putut umple și pe acelea. Lichidul cu care m-am ales era amestecat cu o cantitate considerabilă de sedimente de argilă, dar știam că, dacă le lăsam să se decanteze în grotă, aș fi putut să-mi torn cu grijă niște apă mai limpede. Din punctul de vedere al hidratării, lucrurile stăteau mult, mult mai îmbucurător.

În luminișul din spatele taberei erau cele două plante de taro pe care le găsisem mai înainte. Răspîndită pretutindeni în sud-estul Asiei, taro are frunze mari, sagitate, și tuberculi comestibili, plini de amidon, care seamănă puțin la gust cu cartofii. Cu un băț ascuțit, am început să sap cu grijă în solul umed pentru a-mi dezgropa următoarea masă.

Am fost plăcut surprins să scot la iveală patru tuberculi asemănători cu niște cartofi și m-am hotărît să plantez înapoi tulpina principală, în speranța că va mai face și alții. Cu cîte doi tuberculi în fiecare mînă, mi-a fost extrem de ușor să mă întorc pe plajă către grota mea. Carbohidrați – ce descoperire grozavă! Desigur, aveam nucile-de-cocos, despre care credeam că erau carbohidrații mei cît timp voi rămîne pe insulă, dar, dintr-un motiv de neînțeles, nu-mi dădeau prea multă forță sau tonus muscular. Mai tîrziu, cînd m-am întors în lumea reală, unde există Google, aveam să aflu că, de fapt, nuca-de-cocos e compusă în proporție de 89% din grăsimi saturate – așa că nu era de mirare că nu reprezenta tocmai alegerea ideală pentru a-

mi reface rezervele epuizate de glicogen. În schimb, taro avea să fie numai bun.

Am aliniat frumos sticlele cu apă mîloasă pe un prag natural din fundul grotei, ca să se depună sedimentele. Găsisem încă doi șlapi aduși de valuri care puteau fi purtați, iar faptul că aveam un strat izolator sub tălpi a fost un colac de salvare, fiindcă uneori mă trezeam noaptea să urinez și abia mă mai puteam ține pe picioare. Durerea din tălpi devenise de nesuportat. Îmi amintea constant că existența mea pe insulă era încă precară.

Carbohidrații peste care dădusem m-au energizat cu adevărat și, nevrînd să stau prea mult în grotă cu mîinile-n sîn, am luat una dintre sticlele de plastic, mai mult decît suficiente acum, și m-am dus la umbra pădurii, hotărît să construiesc o vîrșă. Știam teoretic cum se face și credeam că va fi simplu de pus în practică. Dar, în timp ce explicam în fața camerei ceea ce fac, mi-am dat seama că mă încurcam în cuvinte și-mi era greu să formulez pînă și o explicație simplă. Mi-ar fi prins bine mai multe proteine și niște acizi grași omega-3, dacă această capcană funcționa, ca să-mi ajut creierul să funcționeze mai bine. Trebuia să tai partea îngustă a sticlei pentru a obține două bucăți: un recipient înalt și o pîlnie. Scoica mea era prea mare și prea tocită pentru a o folosi ca să tai plasticul, iar un capac ruginit de conservă pe care-l găsisem în Tabăra Lămîilor cu cîteva zile înainte nu era nici el destul de ascuțit: în cele din urmă, mi-am folosit dinții pentru a sfîșia sticla. N-a fost frumos, dar măcar acum era ruptă-n două – am suspinat și am zîmbit, ușor amuzat, privind rezultatul grosolan. Apoi am întors capătul pîlniei și l-am introdus în cealaltă bucată de sticlă, cu partea îngustă înainte. Am obținut o capcană cu un orificiu larg

care se îngusta, transformîndu-se într-o intrare mică spre un spațiu închis. Peștii aveau să poată intra, dar cum nu sînt niște făpturi tocmai inteligente, majoritatea n-ar fi reușit să mai și iasă din capcană.

Fluierînd melodia „The Sun Always Shines on TV” a formației A-ha, am dus recipientul care semăna cu o capcană de homari 200 de metri mai încolo, pe plajă. Ochiul de apă pe care l-am ales era înconjurat de o masă de stînci negre aflată la sud de Plaja Alfa, ca o mare corabie din lemn eșuată. Mai cercetasem ochiul de apă înainte și știam că acolo era mereu șprot de cinci-șapte centimetri. Am strivit doi melci, i-am cojit în grabă de cochilie și i-am îndesat pe gîtul sticlei, în interiorul capcanei, în chip de momeală. Apoi am cufundat sticla în ochiul de apă, așezînd-o pe nisipul de pe fund, la o adîncime de un braț. Apa sărată mi-a udat părul de la subsuoară, iar peștișorii s-au repezit să-mi ciugulească degetele crăpate. Am pus o piatră netedă pe sticlă, ca s-o fixez, și, satisfăcut, am plecat înapoi spre grotă.

Chiar dacă eram la soare, mi-am dat seama că tremur de frig. Cu pielea înfiorată și firele de păr de pe brațe zburlite, m-am dus pînă la marginea apei ca să spăl tuberculii de taro. În starea în care eram, aș fi putut să înfulec cele patru legume dintr-odată și tot mi-ar fi fost foame, dar erau crude și știam că trebuie să încerc să păstrez mai mult timp un aliment așa de prețios. M-am hotărît să mănînc o legumă pe zi în următoarele patru zile și am ales una. M-am tolănit pe plajă, ca să economisesc energie, și am luat o îmbucătură mică. Era mai ușor de mîncat decît un cartof crud. Oare pentru că nu încercasem niciodată să mănînc un cartof crud cînd îmi era așa de foame? Amidonul alb mi s-a împrăștiat în jurul gingiilor –

totuși, nu l-am putut mînca. „Mi-e greață. Tot ce-mi ajunge în stomac îmi face greață.” M-am întins pe spate și am strigat exasperat: „Aaaaaahhhh! Ce-i cu mine? Nu mai sta în soare, Stafford. Te faci de rîs”.

M-am tîrît din nou pe plajă pînă în locul pe care-l botezasem acum Ochiul Epavei – în lipsa unui nume mai bun – și mi-am cufundat brațul în apa răcoroasă. Plasticul a ieșit la suprafața apei și am fost încîntat să văd un vîrtej de trupuri maronii în interiorul recipientului. Am estimat că prinsesem șapte peștișori de vreo cinci centimetri. Un zîmbet larg mi s-a lățit pe față cînd am cules roadele succesului. Era cea mai ușoară escapadă de pescuit. Și știam că o pot repeta la *fiecare* reflux.

Oricît aș fi încercat, nu reușeam să-mi păstrez prea mult buna dispoziție. Întors în grotă, am stat întins pe iarbă, cu ochii închiși, cam jumătate de oră, ca să-mi recapăt forțele. Am așezat și camera pe fundul genții Peli (o geantă de plastic impermeabilă în care-mi adusesem tot echipamentul de filmat), mare și neagră, ca să mă pot filma tăind peștii cu capacul ruginit de conservă. Peștii aveau probabil numai un centimetru în diametru, dar vedeam în sfîrșit carne adevărată. Am eliminat toată murdăria din mațe storcînd ușor corpul, pînă cînd a ieșit prin rect, ca puroiul dintr-un coș mare. Șprotul era de fapt mai curînd un soi de grindel, tipul ăla de pești pe care-i cumperi pentru acvariu și care înoată pe fund și curăță nisipul. „Sînt cam urîței... și mănîncă rahat”, am explicat eu pe un ton mucalit. Mi-am șters de picior degetele murdare de măruntaiele lipicioase și negre și mi-am aruncat fiecare peștișor în gură, întreg. Aveau un gust scîrbos și puternic și trebuia să-i mesteci puțin, dar erau mai buni decît melcii cruzi și îmi aduceau niște

substanțe nutritive extrem de diferite, precum acizii grași omega și proteine de calitate superioară.

Cînd grăsimea din pește mi-a fost absorbită de creier, ungînd rotițele înțepenite, departamentul pentru inovații, care fusese închis din cauza lipsei resurselor, a aprins din nou luminile, a deschis obloanele și a scos afară o pancartă care anunța că revenise iar în activitate. Țineam capacul ruginit de conservă între degetele aspre și murdare. Poate – cine știe? –, poate că o să meargă...

Neavînd foc, nu puteam găti tuberculii de taro în mod convențional, dar puteam face treaba asta în mai multe moduri. Avînd în minte imaginea unor *chipsuri de cartofi* mari, aurii, copți la cuptor, am luat capacul de metal și l-am folosit ca pe un cuțit pentru a felia tuberculul. A mers foarte bine și am obținut o felie subțire, plată, ca un chips. Genial!

Am coborît pe scara de piatră pînă la mal, pentru a spăla cu apă de mare borcănașul de gel plin cu felii de rădăcină de taro. Odată spălate și, implicit, sărate, am dus ingredientele pînă la Piatra Melcilor, unde am reperat un prag plat de piatră, cu o formă ideală, aflat deasupra nivelului apei în timpul fluxului și expus luminii directe a soarelui. Zîmbeam în timp ce așezam cu grijă, pe piatra neagră, ceea ce avea să devină curînd porția mea de Chipsuri Gata Sărate – în ziua aceea chiar mă distram; ce bucuros eram! M-am retras, iar căldura soarelui care-mi ardea spatele gol mi-a dat de înțeles că metoda va funcționa.

În colbul peșterii zăceau, aproape terminate, arcul și sfredelul pentru aprinderea focului, care mă ispiteau. Știam că trebuia să fac o adîncitură în care să se aprindă jarul, așa că m-am așezat sub soarele după-amiezii și am scobit lemnul cu unealta tocită din scoică, folosindu-mă la început numai de

puterea degetelor. După vreo două ore, cînd soarele s-a mai domolit, scobitura s-a adîncit și a prins formă. Cu degetele și antebrațele aproape anchilozate, am aruncat o privire spre Piatra Melcilor și m-am hotărît să văd ce era cu cina mea.

Erau gata. Ca un concurent de la *MasterChef*, simțeam imboldul de a fi extrem de detaliat în descrierea lor, pentru a face ca degustarea, de altfel, o experiență greu de transmis la televizor, să însemne ceva pentru telespectator. „Sînt crocanți, comestibili și ușor sărați” – asta a fost cea mai bună descriere de care am fost capabil. Eram încîntat, mă simțeam chiar mîndru. Deși nu aveam foc, reușisem să mă descurc și să gătesc un cartof folosindu-mă de căldura soarelui.

„Știți ceva?”, am întrebat către cameră „Azi chiar aveam nevoie de așa ceva. Aveam nevoie ca ceva să-mi meargă bine. E diferența dintre a mînca o pungă de chipsuri și a mînca un cartof abia scos din pămînt. N-ați mînca un cartof abia scos din pămînt.” Spuneam banalități pentru a sublinia transformarea miraculoasă. „Sînt mulțumit de ei. *Foarte* mulțumit.”

Și chiar eram. Am adunat chipsurile și le-am pus înapoi în cutia veche de gel de păr. Problema cinei era pe jumătate rezolvată.

După ce am lăsat capcana pentru pești să mai stea pe fundul apei cîteva ore, m-am întors la Ochiul Epavei. Venea fluxul și nu voiam să-mi pierd noul dispozitiv de prins pești. Am întins mîna pînă la fundul acvariului albastru și am recuperat sticla, în care acum mai erau alți cinci pești. Făcusem rost și de cealaltă jumătate a cinei.

Felul principal a constat doar în a-mi băga pe gît niște substanțe nutritive. Așa am simțit – nu mi-a făcut nici o plăcere să consum peștii cruzi și să-i zdrobesc între dinți pînă cînd

ajungeau la o consistență potrivită ca să-i pot înghiți cu ochii închiși. În schimb, desertul a fost o delectare. Am savurat fiecare îmbucătură sărată și crocantă din punga mea de chipsuri. Întreaga masă a avut probabil mai puțin de 300 de calorii, dar mi s-a părut un adevărat ospăț și deja simțeam în încheieturi efectele pozitive ale peștelui cu cartofi prăjiți de la cină.

Apoi am verificat sticlele cu apă mîloasă și le-am găsit schimbate. Pe fundul fiecărei sticle erau cîte 2,5 centimetri de lut, iar apa de deasupra era limpede. Le-am ridicat cu grijă una cîte una și am scurs din ele trei litri de apă curată. Lutul rămas avea consistența ketchupului și l-am vărsat într-o scoică gigantică pentru a-l folosi mai tîrziu pe post de cremă de protecție solară. Era fin și cremos și știam că o să fie perfect.

Apă, cremă de protecție solară, pește cu cartofi prăjiți. Mă descurcasem binișor în ziua aceea. Am chibzuit, întrebîndu-mă cît din norocul zilei respective mi-l făcusem cu mîna mea. Nu-mi fusese ușor să merg mai departe, dar o făcusem și iată că acum culegeam roadele. Știam că trebuia să învăț ceva din experiența asta și să-mi păstrez atitudinea pozitivă dacă voiam să-mi fie bine pe insulă. Dar mă și cunoșteam și știam cît de greu avea să-mi fie. Am adormit sătul și plin de noi speranțe.

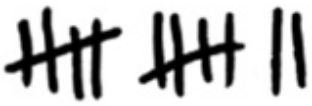

Speranța și senzația de sațietate după cina cu pește și cartofi prăjiți au persistat toată noaptea. M-am trezit fericit și relaxat și am petrecut o dimineață plăcută meșterind la umbra grotei mele. Am înlocuit coarda cenușie și înnodată a arcului cu una

nouă, neagră, mai rezistentă, pe care o găsisem pe plajă, răsucită în jurul unei bucăți de lemn adus de apă. Acum aluneca mult mai ușor și nu mai sărea. Folosind arcul îmbunătățit, am ars lemnul de tangalito, formînd o gaură neagră pe scîndurica de bază, iar scobitura pentru jar începea să se formeze și ea. Drept reazem foloseam dopul de la sticla de plastic, dar, deoarece încă se încălzea mult prea mult și-mi frigea mîna, începusem să cioplesc partea superioară a sfredelului, astfel încît să fie mai ascuțită și să se reducă frecarea. Am descoperit și că era mai bine dacă puneam niște iarbă mestecată în dopul sticlei: lubrifia punctul de contact din partea superioară, răcorindu-l în același timp. Pe scurt, deși nu e nevoie să înțelegeți detaliile de mai sus, mă distram destul de bine.

După-amiaza am revăzut materialele filmate și mi-am dat seama că, încet-încet, reacțiile mele față de lucrurile care-mi luau mult timp se schimbau. Inițial, dacă o treabă dura mult, începeam să intru în panică, să mă stresez și să iau decizii pripite. Acceptam o treabă făcută de mîntuială numai ca să trec cît mai repede la sarcina următoare. Acum m-am surprins rîzînd de absurditatea faptului că-mi petreceam o zi și jumătate scobind cu scoica un șănțuleț de 2,5 centimetri într-o bucată de lemn tare. Fiecare răzuire făcută cu scoica boantă înlătura doar un fragment minuscul de lemn, iar procesul dura o veșnicie, dar eu zîmbeam, atît în semn de acceptare a ceea ce eram, cît și pentru că eram bucuros că acum dădeam dovadă de răbdare și perseverență.

Scobitura pentru jar din scîndurica de bază (triunghiul care trebuia înlăturat pentru a face un loc unde să se adune rumegușul fierbinte) ajunsese aproape de centrul adînciturii

făcute de sfredel. Dispozitivul, aș îndrăzni să spun, era aproape gata.

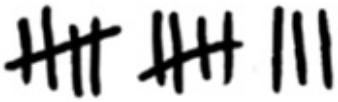

Lumina zilei m-a trezit ca un șut în față, risipindu-mi somnul și lăsîndu-mă îndurerat și năucit în praf. Dimineața făceam mereu cele mai simple lucruri întîi, pentru că solicitau cel mai puțin intelectul. Prima sarcină: scrijelește pe perete, cu o bucată de calcar, semnul absolut inutil pentru a treisprezecea zi. Creierul meu a căscat și a tras un vînt – ziua a treisprezecea: să sperăm că n-o să-mi aducă ghinion.

După ce mi-am pus fusta pe mine, am coborît pe stînci ca să-mi culeg melcii pentru micul dejun. În timp ce loveam scurt fiecare cochilie cu o piatră, tînjeam după normalitatea unui frigider plin cu alimente proaspete, după un prăjitor de pîine, un sendviș cu bacon și o cană de cafea dulce. Culegînd fragmentele minuscule de cochilie de pe carnea umedă, am înghițit fiecare corp cleios pe nemestecate – unul după altul –, pînă cînd am hotărît că mîncasem destule proteine. Fiindcă acum creierul meu se calma, liniștea nou-dobîndită mi-a permis să mă concentrez asupra unui singur lucru. M-am întrebat în ce moment murea de fapt melcul. La impactul cu piatra? În gură la mine? Cînd plonja în acidul din stomacul meu? Am băut niște apă mîloasă și m-am întors la atelierul meu prăfuit din grotă.

Obiectivul zilei era să continui să îmbunătățesc sfredelul și arcul pînă cînd aveam să elimin fiecare defect, după care, teoretic, ar fi trebuit să pot aprinde focul. Recapitulînd, scîndura de bază era o bucată de lemn relativ plată, de vreo 30

de centimetri lungime, lată cam de trei centimetri și groasă de aproximativ un centimetru. Cu o zi înainte scobisem o adîncitură care trebuia să arate ca un sector de cerc săpat în lemn. Acesta trebuia să arate ca o optime de cerc, dar oare al meu nu era prea mic? Oare rumegușul fierbinte avea să se adune acolo și să atingă în cele din urmă o temperatură atît de mare încît să se închege într-un tăciune aprins? Eram destul de sigur că nu este gata, dar, pentru că cioplitul cu singurul meu instrument, fragmentul tocit de scoică, îmi lua ore întregi, am ales să testez arcul și sfredelul ca să văd cum va funcționa în acel moment.

M-am sprijinit într-un genunchi, la umbra grotei. Îmi țineam piciorul stîng în față, cu tibia perpendiculară pe sol, și piciorul drept sub fund. Am înfășurat coarda arcului în jurul sfredelului cioturos de 15 centimetri, asigurîndu-mă că vîrful mai ascuțit era îndreptat în sus. Înconjurînd cu brațul stîng piciorul stîng aflat în fața mea, am apăsat sfredelului cu capacul alb de la sticla de plastic. Pentru a reduce frecarea, „reazemul” era umezit acum cu frunze verzi amestecate cu salivă. Ca să fie mai rezistent, capacul sticlei era pus într-o scoică, pe care o țineam în palma mîinii mele stîngi. Toată frecarea – și, prin urmare, și căldura – ar fi trebuit să se producă acum în partea inferioară a sfredelului, unde acesta se sprijinea bine în cercul înnegrit de pe scîndurica de bază. La rîndul lui, în cerc pătrundea scobitura în formă de sector de cerc ale cărei dimensiuni voiam să le testez.

Am tras adînc aer în piept.

Continuînd să apăs sfredelul cu mîna stîngă, am mișcat cu grijă arcul înainte și înapoi cu dreapta, făcînd sfredelul să se învîrtească pe loc.

Pînă acum, toate bune.

Totul părea să meargă bine. Am crescut frecvența mișcărilor arcului, pînă cînd mici particule de rumeguș fierbinte au început să cadă în scobitura pentru jar. Cînd ritmul a crescut, fuioare de fum au început să iasă din zona în care se atingeau cele două bucăți de lemn – semn bun, dar în nici un caz nu puteam trage concluzia certă că se forma și jar. Dar și eu începeam să simt că se aprinde ceva în mine. Vedeam că rumegușul era întunecat și mult și că iese tot mai mult fum gros. Deși acesta trebuia să fie doar un test – nu o încercare serioasă de a face focul –, mi-am întețit eforturile și speranțele au început să țopăie în interiorul meu ca un copil hiperactiv după o supradoză de tartrazină. Mai mult fum, mult mai mult rumeguș negru. Totul arăta *foarte* promițător.

Momentul adevărului vine cînd nu mai miști arcul. Cînd am făcut asta, un fuior de fum a continuat să se înalțe sfidător din grămăjoara de rumeguș din scobitură.

Reușisem să obțin jar.

„Unde e amorsa?”, m-am panicat, căutînd din priviri bila cît un pepene făcută din licheni uscați, coajă de nucă-de-cocos și așchii extrem de fine de bambus. Am luat-o și am separat ușor scîndurica de jarul care se forma. Pentru a-l transforma în foc, trebuia să-l transfer cu multă băgare de seamă, ca pe o nestemată, în mijlocul acestei grămezi uscate și fibroase. Am strîns ușor coaja de nucă-de-cocos între vîrfurile degetelor, ca și cînd încercam să rețin un fluture fără să-l rănesc. Ținînd întreaga masă fumegîndă ridicată deasupra capului, ca să reduc efectul umezelii respirației, am suflat ușor în ghemul acela prețios.

Cînd jarul a început să încălzească amorsa, sunetul respirației mele a fost acoperit de trosnetul ușor al materialelor care luau foc. A început să mă frigă la degete, iar fumul a devenit gros și alb. „Mai suflu lung și ușor încă de vreo două ori – hai, HAI!”, am încurajat eu focul, și, deodată, VUUUM! – o flacără portocalie a prins viață între palmele mele.

„Avem foc! Avem foc!”, cîntam eu în timp ce dansam prin peșteră, căutînd lemne uscate. Presupun că prin plural mă refeream la mine și la camera de filmat – sau poate la public? Nu sînt sigur – însă chiar simțeam că trăiesc experiența asta alături de alți oameni. Am așezat grămăjoara aprinsă în vatra mea neatinsă pînă atunci și am pus deasupra niște vreascuri, mai întîi groase cît un băț de chibrit, apoi cît un creion, pînă cînd am obținut un foc adevărat, în care puteam pune lemne de orice dimensiune.

„Avem foc!”, am repetat eu, aproape plîngînd. „Cred că este una dintre cele mai grozave zile din viața mea!” Toată jena și pornirea de a-mi stăpîni emoțiile s-au făcut scrum odată cu aprinderea focului, iar eu am lăsat să-mi scape un urlet gutural către ocean: „URAAAAAAAAA!”.

Era un mare pas înainte – focul, la urma urmei, era una dintre cele mai mari descoperiri din istoria umanității. Acum nu mai trebuia decît să inventez totul, începînd cu roata și pînă la aselenizare și internet. Focul părea mai important decît oricare dintre lucrurile astea. Îmi puteam găti mîncarea, îmi puteam extinde dieta mîncînd scoici și crabi, puteam afuma carnea la foc, mă puteam încălzi în timpul nopții, ca să dorm mai bine, și – cel mai bun și mai urgent lucru dintre toate – puteam să beau o cană de ceai.

La prima vedere, poate că, în arta supraviețuirii, ceaiul nu pare a fi un factor care-ți schimbă viața. Dar însăși capacitatea de a face un lucru normal, care ține de viața de zi cu zi, însemna că situația devenea mai puțin o chestiune de supraviețuire și mai mult un mod de viață. Din acel moment, simplul fapt că puteam realiza un lucru care mă făcea să zîmbesc, care *nu era* esențial și care-mi amintea de casă a produs o imensă schimbare pozitivă în starea mea de spirit.

Intrarea în grota mea era marcată de un pin scheletic care se agăța disperat de stîncă. „Vitamina C!”, m-am gîndit eu rupînd un pumn de ace tinere și fragede. Ceaiul din ace de pin este folosit de secole de amerindieni pentru a preveni tusea și răcelile și, lucru nu mai puțin important pentru mine, aveau să mă ajute să obțin un ceai bun și aromat.

Nu-mi venea să cred că nu găsisem o întrebuințare pentru conserva de lapte condensat pe care o găsisem pe plajă cu cîteva zile înainte. Acum era evident că o puteam folosi drept cratiță! Capacul fusese găurit în două locuri pentru a se extrage conținutul, așa că, folosindu-mă de o scoică în chip de daltă și de o piatră pe post de ciocan, am lovit cu nerăbdare în jurul marginii. Am îndoit jumătate din capac ca să am un mîner, am umplut conserva cu prețioasa mea apă dulce și am pus-o pe tăciunii aprinși. Am adăugat și acele de pin, apoi m-am uitat cum se înnegrește cutia cînd ceaiul meu începea să se infuzeze.

Dacă frigul, umezeala și întunericul exacerbează teama de izolare pe o insulă, atunci focul e antidotul pentru toate astea. Stăteam și mă uitam la parada flăcărilor roșii și galbene ca la niște soldați credincioși care veneau să mă salveze. Sentimentul împlinirii – senzația că redobîndeam controlul – m-a încălzit, umplîndu-mă de plăcere și încurajîndu-mă. Era ca și cînd focul

emana putere, confort și încredere. Pe cînd așteptam să-mi beau primul ceai, toate provocările care mă așteptau s-au transformat din obstacole înspăimîntătoare și copleșitoare în aventuri care mă umpleau de bucurie și emoție.

Cînd apa a început să clocotească, am înhățat rapid cutia de pe foc, destul de repede încît să nu-mi ard degetele fine de londonez. În timp ce priveam cutia aburindă, mă întrebam dacă majoritatea bărbaților adulți aveau, ca și mine, capacitatea aceasta permanentă de a se bucura ca un copil. Simplul gînd că voi lua prima gură de ceai mă făcea să zîmbesc și să cînt un cîntecel caraghios despre asta: „Am ceai. Am ceai”, cîntam eu, fericit. De ce Afghanistanul nu înăbușise copilul surescitat din mine?

De fapt, în Afghanistan nebunia fusese uneori atît de mare, încît mă întreb dacă nu cumva m-a făcut *și mai* copilăros. Fusesem acolo în calitate de consilier și fost ofițer, responsabilul centrului de operațiuni din Herat înainte de primele alegeri prezidențiale. Baza noastră din apropierea aeroportului era făcută din niște containere fragile, înconjurate de sîrmă ghimpată și saci de nisip. Eram acolo fiindcă baza pe care o avusesem înainte fusese arsă din temelii de mulțimile furibunde.

Într-o zi, stăteam în camera de comandă cu Jonny, și el consultant și fost ofițer, cînd s-a auzit bubuitul unei explozii care a făcut să se cutremure pămîntul sub noi. A urmat încă una. Apoi încă una. Talibanii ne bombardau cu obuze și, fiindcă eram într-un nenorocit de container fără nici un fel de protecție deasupra capului, nu puteam face nimic pentru a ne feri din calea proiectilelor.

Nu exista nici o soluție rațională pentru a scăpa din situația aceea, așa că am născocit una stupidă, ca să ne distragem atenția de la amenințarea morții iminente. Dacă tot mori, atunci mai bine s-o faci cu zîmbetul pe buze. Ce bine ar fi fost dacă-mi aminteam de asta pe insulă! M-ar fi ajutat să pun totul în perspectivă. Deci ce-am făcut eu și Jonny? Am început să alergăm prin încăpere, cu mîinile pe cap, desigur, strigînd:

— Căpitane Mainwaring, nu intra în panică! Nu intra în panică!

Am luat apa de pe foc și mi-am turnat prima cană de ceai într-un borcan de sticlă pe care îl găsisem.

Rezultatul mi-a depășit așteptările. Lichidul fierbinte mi s-a scurs printre buze, apoi pe gîtlej, ca un val de succes în stare pură. Imaginați-vă cea mai bună cană de ceai pe care ați băut-o vreodată – poate după ce ați mers o grămadă prin frig și vînt sau poate un ceai făcut de mama și adus la pat în ziua examenului, fiindcă vrea să vă începeți ziua cu bine. Îmi luase aproape două săptămîni, dar reușisem să fac focul și aveam o abilitate pe care n-o mai avea nici un animal din lume – puteam să-mi fac un ceai.

Stomacul meu a chiorăit și a mîrîit, trezit de lichidul fierbinte. Deranjat din hibernarea profundă în care se cufundase, cerea acum să-i dau mîncare caldă. M-am apucat să fac o supă de melci. Pînă atunci îmi mîncasem porția zilnică de 30 de melci cruzi, dar acum aveam mijloacele de a transforma cocoloașele reci și grunjoase în cărniță fiartă. Am îndepărtat delicat fiecare fragment de cochilie de pe bucățelele de carne și le-am aruncat în cutia de gel de păr. Apoi cei zece melci au ajuns în cutia de conservă, cu niște apă de ploaie și un pic de apă de mare, ca să-i sărez.

În ce privește gustul, nu erau neapărat delicioși, ci pur și simplu ideea era liniștitoare. Acum gătisem melcii. Puteam mușca din ei, îi puteam mesteca. După aceea puteam bea supa ușor sărată, care avea și un picuț de grăsime de la melci. Dintr-odată, lingura de metal nebăgată în seamă a devenit una dintre cele mai prețioase obiecte ale mele.

În tot timpul petrecut pe insulă, focul avea să fie elementul cel mai important, care a schimbat totul. Eram foarte, *foarte* fericit.

Am adunat niște lemne de foc din împrejurimi și curînd m-am dumirit că nu puteam tăia lemne de esență tare, fiindcă toporul primitiv din scoică era prea tocit și nu ar fi meritat energia și timpul necesare pentru asta. Așa că trebuia să adun lemne uscate pe care să le rup în bucăți. În mod clar, ar fi trebuit să încerc să mențin focul cît mai mic posibil, pentru a economisi combustibilul.

La începutul după-amiezii am călcat pe doi crabi speriați și mi-am făcut prima fiertură cu mai multe ingrediente. Crustaceele erau iuți, dar eu eram și mai iute; dacă reacționam rapid, iar ei erau destul de departe de adăpost, puteam să-i calc cu piciorul și să-i strivesc de stînca netedă. Am vărsat în cutia de tablă 300 de mililitri de apă de la izvor, numai cît să acopere crabii, apoi am adăugat un pic de apă de mare, pentru aromă. În sfîrșit, am dat cu ochii de chipsurile de taro care-mi mai rămăseseră și m-am hotărît să le arunc în cutie în chip de crutoane.

Abia-mi puteam stăpîni bucuria.

În timp ce focul ardea, iar supa mea de crab și taro fierbea, m-a cuprins o senzație copleșitoare: „Ei, acum pot să mă relaxez și eu!”. Simțeam cum mă eliberez de tensiune. Am luat supa de

pe foc, am turnat fiertura în borcanul de gem și am rupt picioarele crabilor, băgînd în gură bucățele de carne albă.

Gustul era indescriptibil.

Într-o lume a funcționalității și a simplei supraviețuiri, acum aveam parte de plăcere și bucurie. M-am întrebat pentru o clipă dacă n-ar trebui să evit anumite bucăți din crab, dar apoi am lăsat baltă precauțiile și am mîncat tot ce era sub carapace. Supa de la prînz era consistentă, dar am reținut ca data viitoare să nu mai adaug taro, fiindcă avea cam mult amidon – parcă aș fi băut apa în care au fiert niște cartofi.

Mă îngrijorau în schimb cele două răni de la picioare. Cîte una la fiecare picior, ca să fiu mai precis. Nu se mai vindecau, așa că am șchiopătat pe plajă pînă la Ochiul Epavei și, așezîndu-mă pe marginea stîncii, am curățat rănile cît am putut de bine. De acum se adînciseră destul de mult în talpa fiecărui picior. Cu cîțiva pumni de nisip, am frecat rănile, ca să acționeze ca o perie abrazivă. Odată curățate, arătau mai bine, dar știam că trebuie să încerc să le feresc de praful din grotă, ca să se poată vindeca. Erau deschise, dureroase și expuse la tot ce intra în contact cu talpa mea. Am scufundat vîrșa și am pus piatra deasupra.

Posibilitatea de a găti era mană cerească, dar aveam nevoie de apă dulce mai mult ca oricînd. Mi-am dat seama că lăsasem niște apă în puț în ziua a unsprezecea, așa că m-am hotărît să dau ocol insulei ca să mai aduc apă. „Am mîncat o masă caldă!”, zîmbeam eu în timp ce mergeam.

În Tabăra Lămîilor am cules niște frunze dintr-un lămîi, pentru ceai. Știam că voi avea o alternativă excelentă la ceaiul din ace de pin și puteam pune frunzele și în supele de fructe de mare, pentru aromă. Focul îmi deschisese calea spre atîtea

posibilități care mă făceau să mă simt mai bine ori de cîte ori îmi dădeam seama că acum pot face ceva nou.

Simțeam cum gîndurile îmi devin din nou alerte și simțurile mi se trezesc la viață. Mîncarea caldă făcuse minuni. Îmi cărasem toate sticlele goale pînă la puț. Dar, în locul reflexiei mele, în puț era o suprafață mată, maronie de lut uscat. Fundul gropii se uscase. A fost o lovitură pentru mine, dar înțelegeam de ce se întîmplase asta și n-aș fi putut face nimic. Probabil că lutul nu era 100% impermeabil și, în plus, poate că apa rămasă se evaporase în ultimele două zile. Ar fi fost greu să-mi strice ceva buna dispoziție în acea zi, așa că nu am fost foarte afectat. Amintindu-mi de foc, m-am hotărît să mă întorc repede la grotă: dacă s-ar fi stins din prima zi chiar că ar fi fost un adevărat dezastru.

Cînd am ajuns acolo, tot felul de obiecte pe care nu le folosisem pînă atunci au devenit neprețuite pentru mine. Borcanul de gel de păr a devenit un castron de supă Tupperware. Dacă voiam, puteam chiar să-mi păstrez mîncarea caldă în el! L-am spălat în apa mării, lîngă grotă.

„La naiba, focul!” Nici măcar nu-l băgasem în seamă cînd mă întorsesem. M-am uitat spre intrarea în grotă și nu am văzut nici urmă de foc. „Mama mă-sii!”, am izbucnit în timp ce urcam în fugă treptele din piatră. Nu mai erau flăcări și nu ieșea fum, dar mi-am dat seama că puteam salva focul. Am împins bețele carbonizate spre interior, încît toate capetele arse să se atingă. Încă erau calde. Am îngenuncheat, am inspirat adînc și am suflat ușor spre lemne. Înainte să termin de expirat aerul, flăcările au revenit la viață. Am zîmbit, bucuros că fusese așa ușor să reaprind focul, și m-am felicitat pentru asta. Uf!

În ziua următoare se încheia a doua săptămînă, așa că mi-am făcut exercițiile pe plajă. Rezulatele nu au fost prea notabile. Nici nu era de mirare, fiindcă fusesem bolnav. Nu era nici foarte rău, fiindcă-mi regăsisem vigoarea datorită focului. Mi-am spus că o să progresez de acum înainte.

Am adunat o grămadă de lemne de foc, conștient că nu vreau să rămîn descoperit peste noapte. În timp ce le căram în echilibru pe umeri, m-am uitat în sus, către grotă, și m-am liniștit: flăcările portocalii încălzeau intrarea și-mi urau bun venit acasă. Am luat o găleată crăpată pe care o găsisem și în care încercasem să păstrez crabi vii și am încălzit lingura la foc. Cu lingura fierbinte, am topit pereții sfărîmicioși și sparți, transformînd-o într-o farfurie de plastic. Simplu, dar cu adevărat util.

Ca și în zilele precedente, după prînz, energia mea a scăzut brusc. Abia îmi tîram picioarele și creierul părea să mi se umple cu smoală, înăbușind orice scînteie de viață. M-am întins ca să mă odihnesc puțin lîngă foc și m-am afundat în podeaua prăfoasă. Fiecare parte din mine apăsa pămîntul și mă simțeam minunat fiind susținut astfel. Am gemut de plăcerea de a sta la orizontală și m-am uitat la noua mea farfurie. Dincolo de senzația de greutate, m-a cuprins o satisfacție mută și un zîmbet mulțumit mi s-a lățit pe față. Am închis ochii.

Cînd căldura focului s-a domolit, m-am ridicat să mai pun lemne. Somnul îmi prinsese bine și mi-am curățat praful de pe brațe și de pe față. Venea fluxul, așa că mi-am luat vîrșa, care se umpluse cu cîțiva grindei maronii și urîți. După ce le-am stors mațele, am spălat peștișorii în apă de mare și i-am aruncat în cutia de conservă pentru cină. Voiam să gătesc din nou, dar, ca să economisesc apa dulce, am ales să gătesc cu apă de mare. Era

un experiment – știam că nu voi putea să beau fiertura, dar peștii aveau să fie buni și sărați, iar după aceea îmi rămînea destulă apă dulce pentru un păhărel de ceai din frunze de lămîi.

Am mai făcut un experiment, încercînd să fierb pulpă de nucă-de-cocos, hotărît să-mi cresc nivelul de energie. Masa mea a fost compusă din apă de mare, pulpă de cocos, șprot și crabi.

Era așa de bine să ai foc! În junglă, numeam focul „televizorul junglei”: un lucru în jurul căruia ne adunam și la care ne uitam, care ne creștea moralul și ne încălzea. Un lucru asupra căruia te puteai concentra. „Nimic nu se compară cu focul, nu-i așa? Pur și simplu *nimic* nu te face să te simți mai comod și mai în siguranță decît focul. Ziua a treisprezecea a fost o zi bună”, am spus către cameră.

Pentru prima dată, șprotul a avut gust de pește adevărat. Avea un iz vag de rahat împuțit de pește, dar era destul de bun la gust. Crabii aburinzi s-au desfăcut în bucăți sub degetele mele, iar din ei s-a scurs o grăsime cu gust delicios. Am hotărît că soluția era să investesc mai mult timp în prinderea crabilor, a căror savoare era minunată. Pulpa de cocos nu s-a schimbat deloc în urma fierberii, avea același gust. Asta nu mersese prea bine și nu îmbogățise deloc gustul mîncării. Dar măcar am învățat ceva.

Mi-am băut ceaiul din frunze de lămîi pe întuneric. Cît de multe se putuseră schimba în viața mea într-o singură zi! Sorbeam un ceai fierbinte și aromat, după ce mîncasem a treia masă caldă din ziua aceea, iar focul îmi încălzea pielea dezgolită și-mi bucura ochii cu imaginea lui încîntătoare. Grota părea atît de diferită! Strălucirea portocalie mă proteja de spaimele nopții. Bezna cea rece nu se mai putea strecura înăuntru, alungîndu-mă să tremur și să aștept sub grămada de

iarbă uscată. Peștera devenise casa mea caldă din care puteam privi spre lumea de afară avînd garanția că sînt în siguranță și protejat. Eram civilizat și mă puteam relaxa. Eram extrem de încîntat de ceea ce realizasem.

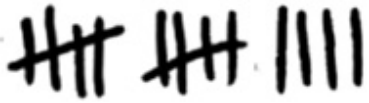

A spune că m-am trezit în dimineața celei de-a paisprezecea zile ar sugera că de fapt chiar dormisem și nu sînt sigur că așa stăteau lucrurile. După o noapte întreagă de experimente pentru a nu lăsa focul să se stingă, mă simțeam amețit și epuizat.

Inițial, focul fusese aproape de capul meu – pur și simplu pentru că acolo gătisem, la marginea grotei. Dar curînd am descoperit că, pentru a-mi încălzi tot corpul din acel punct, aș fi avut nevoie de un foc foarte mare, ceea ce ar fi însemnat un consum prea mare de lemne și mi-ar fi ars capul! Am lăsat focul să se mai domolească și să scadă, încă foloseam iarbă uscată pentru a-mi încălzi corpul, dar trunchiul îmi era relativ rece. Așa că m-am hotărît să-mi mai fac un foc cam în dreptul brîului, mutînd cîțiva dintre butucii aprinși. Așa mi-am încălzit foarte bine corpul; dar m-am gîndit apoi că era o adevărată extravaganță să am două focuri, așa că nu am mai pus lemne pe focul de la cap și l-am lăsat să se stingă. Am dat o formă alungită focului de la nivelul brîului, ca să-mi pot încălzi o porțiune mai mare din trup, dar curînd a devenit clar că, dacă alimentam focul cu lemne longitudinal, avea să ardă prea repede și prea puternic, iar la început a fost mult prea fierbinte. Apoi, cînd l-am lăsat să se mai domolească, fie riscam să se

stingă de tot, fie puteam să adaug mai multe lemne și să repet ciclul acela haotic. Cînd era grozav de fierbinte, îmi făceam griji că pătura din fîn avea să se aprindă, iar eu o să iau foc în toiul nopții, așa că am dat fînul la o parte și m-am bazat doar pe căldura focului. Dar viteza cu care consumam grămada imensă de lemne era înspăimîntătoare. N-am adormit deloc de-adevăratelea, de teamă să nu mă trezesc tremurînd, lipsit de cea mai importantă sursă de confort pe care-o aveam.

Totuși, în cele din urmă, cerul a început să se lumineze, iar perechea de grauri (pe care, în mod straniu, nu mă gîndisem niciodată să-i mănînc) și-a început trilurile de dimineață, cînd mie nu-mi mai rămăseseră decît cîteva vreascuri. Ce noapte! Eram bucuros că am foc, dar simțeam că-mi creasem mai multe bătăi de cap. Cîte lemne de foc trebuia să adun zilnic? Cît de mult avea să-mi ia această sarcină suplimentară din zilele mele și așa foarte ocupate? Realist vorbind, nu mai aveam să dorm noaptea ca lumea? Pe toți dracii, motivele de stres ale civilizației mă invadaseră la doar cîteva ore după ce aprinsesem primul foc.

Voiam să încep să-mi construiesc noua casă, dar erau multe de făcut. Trebuia să adun lemne imediat, trebuia să strîng apă, să merg să caut niște vietăți marine, crabi sau melci, pentru că nu mai aveam provizii. Îmi trebuia o nouă prăjină pentru nuci-de-cocos, fiindcă cea pe care o aveam era prea grea și aveam nevoie de mai multe nuci. Colac peste pupăză, era ziua în care trebuia să las și să iau obiectele din „cutia poștală”, așa că eram nevoit să merg de două ori pînă la Tabăra Lămîilor înainte de lăsarea serii. Aveam așa multe de făcut – *așa multe de făcut!*

La micul dejun am spart o nucă-de-cocos și am scos niște pulpă albă din ea, deși de acum mi se făcea rău cînd o vedeam și-i simțeam mirosul. Am tras concluzia că volumul de apă și textura alunecoasă a pulpei îmi provocau greață, așa că am pus bucățile albe pe pietrele de lîngă foc, să le rumenesc. Am fost încîntat și înveselit de rezultate: aveau gust de biscuiți arși cu nucă-de-cocos și erau foarte bune de mîncat. Erau dulci și mult mai ușor de înghițit, așa că, dintr-odată, acum aveam o gustare pe care o puteam ronțăi toată ziua și care era și sigură, și constantă, fiindcă erau o grămadă de nuci-de-cocos căzute pe jos. Așadar aportul meu caloric a crescut într-adevăr foarte mult; dar, întrucît cea mai mare parte a energiei mele venea din grăsimi saturate, încă îmi simțeam picioarele ca de plumb, căci trebuia să transform proteinele din melci și din animalele marine și grăsimea din nuci în glucoza necesară corpului meu pentru a avea energie. Era un mod extraordinar de a slăbi, dar unul ineficient de a-mi alimenta corpul, iar din cauza asta nivelul energiei mele era în continuare foarte scăzut.

Pentru a face rost de hrană, aveam nevoie de un recipient în care să pun totul, așa că mi-am petrecut prima parte a dimineții în grotă, printre frunze de palmieri, încercînd să împletesc primul meu coș. Nu reușisem să-mi fac o pălărie și întîmpinam aceleași greutăți în încercarea de a împleti un coș. Trebuia să fac un cerc asemănător cu o coroană din frunze, apoi să împletesc țepii coroanei laolaltă, formînd partea de jos a coșului. Teoretic era ușor, dar, inevitabil, în practică era ceva mai greu. Am făcut un coș, dar era cam grosolan și avea cîteva găuri mari. Plin de încredere, mi-am zis că, dacă aș mai face unul, mi-ar reuși.

Focul. „Rahat! Nu din nou!” M-am întors și m-am uitat la mormanul plat și gri de cenușă. „Stafford, ești un prost!”, am spus cu glas tare, repezindu-mă să examinez scena crimei. Mi-am pus palma deasupra cenușii – încă era caldă. Am adunat tăciunii cu mîinile goale într-o moviliță și am suflat ușor asupra lor, încet și constant. Imediat, oxigenul a făcut cărbunii să strălucească, apoi să izbucnească într-o flăcăruie. Uf! „Cît de neglijent poți să mai fii, Ed?!”

Am mai pus pe foc, apoi am ieșit să adun alte lemne. În zona plată și împădurită din apropierea plajei erau o mulțime de crengi care atîrnau uscate – perfecte pentru foc, pentru că nu erau căzute pe jos și, prin urmare, erau iască. Am făcut mai multe grămezi mari cît niște țestoase imense de Galápagos și le-am transportat în brațe pînă în grota mea.

Cînd am adunat un morman de lemne uscate suficient de mare cît să mă țină toată noaptea, mi-am spus că trebuie să aleg un loc în care să-mi fac adăpostul. Nu eram relaxat, mă repezeam de la o treabă la alta. Apoi m-am oprit – eram mereu pe fugă. „Ed, dacă ai lucra în Anglia, ai face pauze”, am zîmbit în sinea mea. „Mai bea și tu o cană de ceai, Staffs, ce zici?”

Cînd m-am așezat, ținînd borcanul de gem plin cu ceai din frunze de lămîi între arătător și degetul mare, mi-am acordat un răgaz să-mi trag sufletul. Din nou, am prins puteri doar uitîndu-mă la foc. Căldura m-a liniștit, iar dansul flăcărilor m-a fermecat.

Cînd am traversat insula a doua oară ca să merg pînă la „cutia poștală”, ceea ce îmi lua mult timp, am văzut doi pești destul de mari și m-am hotărît să încerc să-mi fac o suliță trifurcată. Întors pe plaja din vestul insulei, am ales trei bucăți foarte drepte de hibiscus. Lemnul era ușor și l-am tăiat repede,

gîndindu-mă că va fi foarte bun pe post de suliță. Am înlăturat coaja și am folosit-o ca să umplu găurile care apăreau în fusta mea, ce se uscase de acum și mai lăsa cîte ceva la vedere.

Nu mă atinsesem de iedul mort de zile întregi și acum am încercat să văd dacă nu pot face un vîrf de suliță din oasele lui. M-am decis să lucrez în pădure, fiindcă după-amiaza grota se încălzea prea tare și deja azi mersesem de două ori pînă în capătul celălalt al insulei și stătusem prea mult în soare. Cadavrul uscat era prea sfărîmicios. Oasele erau moi și se rupeau ușor. Ar fi fost ca și cînd aș fi sculptat o roată dințată din plută. M-am întrebat dacă spinii de lămîi puteau fi folosiți pentru vîrful cel mai ascuțit și pentru a face și un cîrlig cu vîrful întors. Dar tot mai trebuia să găsesc un lemn de esență tare în care să-i înfig – oasele nu-mi erau de nici un ajutor.

Am încercat diverse tipuri de lemn din copacii din apropiere, dar nici unul nu era destul de dur pentru a ține nemișcat vîrful și îmi era practic imposibil să lucrez cu ele. Așa că am rupt și am răsucit lemnul pentru a obține în mod natural fragmente ascuțite și așchii pe care să le pot folosi. Rezultatele nu au fost prea bune și am conștientizat lucrul ăsta – a doua zi aveam să caut un lemn mai rezistent.

Între argintiul metalic al oceanului și norii uriași de culoarea grafitului se afla linia de lumină strălucitoare a orizontului cînd am rabatat ecranul camerei de filmat pentru a înregistra un jurnal video. „Totul e bine. Mi-am făcut o suliță trifurcată”, am început eu pe un ton neconvingător. „M-am gîndit că, dacă-mi construiesc un adăpost, atunci nu trebuie să fie ceva făcut de mîntuială sau provizoriu. Trebuie să reziste la furtuni, să fie confortabil și să mă poată adăposti pe mine și obiectele pe care le-am adunat la fel de bine ca grota. Aceasta e

foarte bună din multe puncte de vedere, așa încît trebuie să construiesc ceva care să fie măcar la fel de bun. M-am hotărît să-mi construiesc o casă sus, în copaci.”

Poate părea stupid că voiam să mă mut din grotă, dar nu era doar un experiment de supraviețuire. Voiam să văd dacă pot să trăiesc foarte bine pe insulă și cît de mult pot evolua.

M-am străduit să mă conving că realizasem ceva în ziua aceea și că am un plan temeinic. Nici una, nici alta nu erau adevărate și-mi dădeam seama că mă păcălesc singur. În continuare păream să mă ghidez în funcție de ceea ce realizam și nu puteam să nu-mi fac planuri și griji. Îmi bazam conceptul de sine pe realizările mele, și nu pe cunoașterea fundamentală a celui care sînt. Privind retrospectiv, înțeleg că mă străduiam constant să ajung în altă parte, în loc să mă bucur de ceea ce aveam. De aceea, chiar cu foc și o grotă, cu mîncare și apă, încă aveam umerii gîrboviți și fruntea încruntată. Încă nu-mi găsisem pacea.

* Titlul original al seriei de emisiuni este *Naked and Marooned* (*Gol și abandonat*) (n.tr.).

4

Adăpostul

Înaintea acestui proiect, niciodată n-a trebuit să mă bazez pe foc pentru a mă încălzi noaptea. În expediții avusesem mereu un hamac și un sac de dormit, iar în armată focul ar fi fost exclus, fiind o greșeală tactică – te poate vedea inamicul. În consecință, încă mă gîndeam la desenele copilărești din cartea lui Ray Mears, pe care am citit-o pe drum, în avion, după ce am intrat în panică. Acolo era un foc frumușel care, pe hîrtie, părea minunat noaptea, pentru că era lung și subțire și-ți încălzea tot corpul. Totuși, ca în cazul atîtor lucruri de pe insulă, dacă m-aș fi limitat la ce știam din experiență, m-aș fi descurcat mult mai bine.

În sine, un foc lung și subțire înseamnă că arde în mai multe locuri în același timp, pe o suprafață lungă și îngustă. De aici cantitatea enormă de căldură. Dar, după cum dovediseră primele două nopți, asta însemna să consumi o cantitate mare de lemne, pentru că, atunci cînd le pui pe foc, nu ai încotro: trebuie să le așezi pe lungime, în același timp, deasupra celor

care ard. Asta o fi potrivit în condiții de frig extrem, cînd ai la îndemînă o mulțime de lemne, dar nopțile mele erau doar foarte răcoroase, iar lemnele la care aveam eu acces erau oarecum limitate.

Focul meu preferat a fost mereu cel cu autoalimentare sau în stea. Se folosește mai ales la gătit, de aceea m-am lăsat distras de desenele drăguțe ale lui Ray. Totuși, în esență, este extrem de simplu. Odată ce ai reușit să aprinzi nucleul focului, adaugi lemne dispuse ca spițele unei roți – atingînd nucleul aprins numai cu vîrful. Asta înseamnă că fiecare bucată de lemn arde treptat de la un capăt, ca o țigară. Înseamnă că, după un timp, focul se va domoli și, ca să-l faci să ardă, nu trebuie decît să împingi puțin spițele spre centru, ca să ai din nou un foc cu vîlvătaie. Adesea, nici nu trebuie să mai adaugi alți bușteni. E un mod mult mai economic de a folosi lemnul și arde mult mai puține lemne. Este foarte bun și pentru gătit, fiind reglabil: tragi de butuci dacă vrei să domolești focul, îi împingi spre interior ca să-l întețești. În timpul nopții, dacă vrei ca focul să se stingă, poți să tragi puțin de butuci; dacă nu mai adaugi alții care să mențină căldura, se vor stinge. Și invers, dacă ai întețit focul și ai destule lemne care ard cînd mergi la culcare, dimineața poți adesea să împingi capetele arse, unindu-le, să sufli ușor asupra lor și vei avea din nou flăcări în doar cîteva secunde, fără brichetă. Pe scurt, e un foc grozav.

După ce am încercat o metodă care nu mi-a plăcut, am revenit la una pe care o știam și-n care aveam încredere. Focul meu cu autoalimentare era poziționat la nivelul pieptului, cam la un metru de corpul meu. Asta însemna că în nopțile tropicale destul de blînde îmi încălzea întregul corp suficient încît să pot dormi. Însemna și că în trei cazuri din patru, cînd mă trezeam,

nu trebuia decît să împing spițele spre centru, fără să pun alți butuci. Dormeam mai bine nu doar fiindcă-mi era mai cald, ci și pentru că în timpul întreruperilor regulate puteam rămîne pe jumătate adormit, știind că nu foloseam prea multe lemne. Știam și că, dacă m-ar fi trezit frigul și dacă dormeam mai mult și săream peste ajustarea focului la fiecare două ore, nu trebuia decît să împing vîrfurile lemnelor, unindu-le, și să suflu ușor asupra lor ca să aprind din nou flăcările în doar cîteva secunde. Am început să mă relaxez.

Ca de obicei, m-am trezit fără mîncare. În general, așa au stat lucrurile în cea mai mare parte a timpului petrecut pe insulă. Pe parcursul nopții mîncasem toate bucățile rumenite de nucă-de-cocos, așa încît era momentul să ies și să-mi caut de mîncare.

Apa era mică și continua să se retragă, așa că am pus în ochiul de apă vîrșa făcută din sticla de plastic. Pe cînd mă întorceam, am văzut o mică siluetă întunecată dispărînd într-o gaură din nisip. Un crab! Pînă acum prinsesem crabii pe stînci; specia asta care trăia în nisip era nouă. M-am aruncat spre gaură și mi-am băgat mîna înăuntru, ca un veterinar care ajută o vacă să fete. Crabul nu era în galeria principală, așa că am săpat în lateral ca să-l găsesc. Degetele mele au dat de ceva mai tare și am simțit usturime în vîrfuri cînd cleștii mi-am ciupit pielea. Am înhățat crabul, încă prins de degetul meu, l-am scos din nisip și, din instinct, i-am apăsat cu degetul mare capul prin carapacea de pe spate. Cleștii și-au slăbit strînsoarea. Cu crabul într-o mînă, m-am uitat de-a lungul plajei și am văzut un șir scurt de găuri asemănătoare, cu cîte o moviliță de nisip alături. Am alergat pînă la următoarea și genunchii mi s-au înfundat în nisip cînd, ca un excavator nesățios, am săpat în sistemul de

galerii primitive. După 20 de secunde, în nisip era o gaură mare cît o minge gonflabilă, dar nici un crab. La naiba! M-am ridicat și m-am năpustit asupra următoarei găuri, repetînd exercițiul. Nici aici nu l-am găsit pe proprietarul casei.

În următoarele șase găuri am mai găsit doar un crab, pe care l-am desprins din nou cu ușurință apăsîndu-i capul cu degetul mare. Însă chiar era grozav că aveam doi crabi! Îmi asigurasem micul dejun. Cînd am ajuns în grotă, am pus crabii din specia nouă în cutia de conserve ca să-i feresc de praf și m-am întors pe plajă să adun melci în borcanul de gel de păr. Fiindcă aveam crabi, n-am cules decît cinci melci mici și am înșurubat bine capacul. Din ochiul de apă am mai scos doi peștișori, așa că aveam toate cele trebuincioase pentru o masă acceptabilă.

După spuma care bolborosea în cutia de conserve știam că mă așteaptă ceva mai deosebit. Acest mic dejun tîrziu era și colorat – mai precis, era verde. Prima înghițitură din supa fierbinte a fost remarcabilă. Adăugînd acești crabi verzi de nisip în supa de melci, o transformasem într-o fiertură cu un gust bogat, minunat. Nu erau mai mari de un ou prăjit – cu tot cu picioare –, așa că i-am mușcat pur și simplu rupîndu-i în două, exoscheletul lor fiind destul de moale ca să pot să-l mestec și să-l înghit, iar acesta a devenit modul în care am mîncat crabi pe durata întregului „sejur”. Nu-i mai curățam de carapace, nu mai pierdeam timpul și nu iroseam nimic – îi devoram ca un tocător de lemn care înghite bușteni întregi.

E aproape imposibil să descrii cît de bună poate fi mîncarea cînd ești aproape mort de foame. E interesant și motivul pentru care e așa de important să-i explici gustul incredibil. Mîncarea în sine te acaparează total, pentru că papilele gustative ți se trezesc la viață într-o asemenea măsură, încît fiecare înghițitură

este nemaipomenită. Crabul avea carne adevărată și simțeam substanțele nutritive impregnîndu-mi-se în mușchi și în creier. Și șprotul era minunat de deosebit, cu consistența și aroma lui de pește, iar întregul preparat m-a făcut să caut în minte superlative. Am savurat ultimele guri de supă din bolul de plastic, apoi am umplut din nou conserva cu apă argiloasă, ca să-mi fac și un ceai de dimineață.

Era începutul celei de-a treia săptămîni. Încă nu aveam destulă apă ca să fac ce vreau și să mă simt în largul meu, așa că eram ușor neliniștit. Puțul era în continuare uscat și am calculat că în 15 zile avusesem parte de mai puțin de 15 minute de ploaie constantă. Așa că, pentru a mă concentra asupra unui lucru pe care chiar puteam să-l controlez și să-l influențez, am început să fac planuri. Pentru că reușisem să fac focul, m-am hotărît să construiesc un adăpost destul de aproape de grotă, cam la 150 de metri spre sud, ascuns dincolo de liziera pădurii, deasupra nivelului maxim la care ajungea fluxul. Asta însemna să rămîn în continuare în zona protejată a insulei, iar copacii aveau să reducă și mai mult efectele de răcire ale vîntului din timpul nopții.

Amintindu-mi că prima mea încercare de a construi ceva fusese o farsă caraghioasă, am încercat să-mi vorbesc calm: „N-o să intru în panică din cauza asta, o să construiesc puțin cîte puțin în fiecare zi”.

Pentru a-mi accentua și mai mult sentimentul că sînt stăpîn pe situație, am împărțit ziua pe secțiuni.

„Azi voi începe să-mi construiesc o casă – după cum urmează:

patru ore voi lucra la construcție,

două ore voi pescui,
o oră voi găti,
o oră voi aduna apă,
o jumătate de oră voi aduna lemne de foc,
voi face două pauze de cîte 15 minute,

și vreau ca în prima și în ultima oră să am grijă de mine.”

Cred că de fapt căutam să pierd timpul, în loc să-mi asum constant responsabilitatea supraviețuirii. Puteam petrece fiecare moment din zi avînd grijă de mine. Dacă lista pare acum ridicol de organizată și exagerat de structurată, împărțirea aceasta a timpului era totuși necesară. Știam din experiență că, atunci cînd ai de îndeplinit o sarcină care durează mult și în care nu există obiective ușor observabile, poți să ai impresia că bați pasul pe loc și că nu realizezi absolut nimic. Dar dacă-mi stabileam miniobiective și dacă le alocam un anumit timp, mă puteam felicita pentru că mă dedicasem proiectului o anumită perioadă, indiferent dacă îndeplineam sau nu vreun obiectiv – de pildă, să prind un pește. Folosisem această metodă cînd învățam pentru bac – mi-am stabilit obiectivul de a recapitula materia timp de zece ore pe zi. Prin natura sa, recapitularea nu implică atingerea vreunui obiectiv concret la sfîrșitul fiecărei zile – așa că era esențial să-mi creez niște obiective artificiale pentru a nu pierde motivația și a mă asigura că muncesc din greu și nu pierd timpul.

În orice caz, aceasta era tactica mea. De fapt, cred că planificarea și gîndirea obsesive au exercitat presiuni nejustificate asupra mea. Puteam controla atît de puține lucruri, încît încercam să-mi elaborez un set de reguli și de programe pe care să le respect ca să-mi creez senzația că dețin un oarecare

control. De fapt, nimic din toate astea nu conta – dar am reușit să exercit presiuni și să dramatizez o situație altfel inofensivă.

Am plecat să caut niște lemn de esență tare ca să-mi fac o suliță trifurcată – așchiile de lemn moale pe care le găsisem n-ar fi pătruns nici într-o meduză. Pe malul abrupt din spatele plajei mele am cules un pagur care locuia într-un fel de cartuș de plastic albastru pentru arme de vînătoare. M-am întrebat dacă nu era cumva același crab pe care-l speriasem, alungîndu-l din cochilia unui gasteropod și care-și găsise un domiciliu nou, mai modern. Nu conta – datorită focului, acum îl puteam reclasifica drept mîncare. Nedorind să omor crabul, declanșînd astfel procesul de descompunere, care mi-ar fi impus să-l gătesc repede, înainte să se împută, i-am rupt pur și simplu picioarele pentru a-l imobiliza și l-am aruncat, viu, în coș. Pare un gest destul de crud și, în mod normal, nu m-aș gîndi să fac așa ceva; dar cînd ești în situația de a lupta pentru supraviețuire și nu ai un frigider în care să păstrezi alimentele proaspete, cel mai bine este să lași alimentul în viață.

Apoi, printre tufișuri, am dat peste capre; și deși încă nu aveam o armă, m-am hotărît să le urmăresc ca să văd cît de mult mă puteam apropia. În mod frustrant, au zbughit-o spre nordul insulei, alergînd prea repede ca să pot ține pasul cu ele, așa că am renunțat să le mai urmăresc și m-am întors la grotă, trecînd pe lîngă Copacul Îndepărtat.

Șnurul de nailon de la șlapi îmi sfîșia acum pielea, făcîndu-mi răni deschise. Am luat niște material albastru, zdrențuit, pe care l-am găsit prins de alt șlap și l-am înfășurat în jurul șnurului de nailon, ca să nu mai fie așa tăios.

Deși nu găsisem vîrfuri din lemn de esență tare, am reușit să-mi meșteresc prima suliță trifurcată. Pur și simplu am legat

trei așchii de lemn moale lungi de 15 centimetri în jurul capătului celei mai drepte nuiele de hibiscus, cu tot cu coajă, și asta a fost totul – prima mea armă de vînătoare. Era destul de grosolană, dar aveam să mă descurc cu ea pînă mai cîștigam experiență și voiam să merg imediat la pescuit. Deși era înnorat, m-am acoperit cu lut ca să-mi protejez pielea de reflexia soarelui în apa mării. Lutul moale, maroniu, fin și cremos s-a întins ușor, într-un strat gros, pe piele și mi-am dat seama că mă va proteja bine de arsurile solare cîtă vreme voi pescui în apa mică.

Mînjit cu lut, cu fusta de iarbă, coșul și noul meu trident, m-am dus pînă la marginea apei, simțindu-mă și arătînd pentru prima dată ca și cînd eram din partea locului. Trecuseră două săptămîni și nu mai eram albul durduliu care arunca disperat cu pietre în cocotieri. Eram îmbrăcat și protejat de soarele arzător. Și, pentru prima dată, eram înarmat.

Ținînd tridentul ridicat, am pășit prin apa liniștită cu o expresie hotărîtă pe chip. Simțeam că fac ceea ce eram menit să fac. Nu zăceam în colbul grotei mele, gemînd, ci intrasem pînă la coapse în apele cristaline, gata să lovesc și să-mi ucid prada.

Din păcate, sentimentul meu de încredere nu m-a ajutat să-mi fac rost de mîncare. Vîntul s-a întețit și apele s-au tulburat, așa că n-am mai putut vedea dincolo de suprafață. Mi se părea că sulița mea nu este bună – vîrful părea ineficient și era mai grea în celălalt capăt. Cu naivitate, legasem țepii de capătul cel mai subțire al nuielei, crezînd că astfel sulița va zbura mai ușor, străbătînd aerul cu vîrful aerodinamic și îngust. Dar cînd am ridicat arma, am înțeles imediat că tocmai capătul mai greu – cel bont – trebuia să fie în față, astfel încît partea subțire și conică să acționeze ca o aripioară. Am întors sulița între degete

și imediat am simțit că se echilibrează cînd capătul rotunjit a ajuns în față. Am aruncat-o în apă și, într-adevăr, zbura mai bine. Dar încă nu vedeam nimic în jur, așa că m-am lăsat păgubaș și m-am întors pe plajă. Nu zărisem nici un pește.

În aceeași dimineață am decantat încă o treime de litru de apă din crăpătura din stîncă. Eram mulțumit de produsul final, dar tot aveam nevoie de mai multă apă; așa încît, cu o frunză mare de palmier, am încercat să protejez izvorul de razele necruțătoare ale soarelui de după-amiază. Speram că astfel izvorul va continua să curgă și în afara orelor sale normale de activitate: din amurg și pînă la amiază.

Făcîndu-mi plăcere să hoinăresc, m-am dus pînă în cealaltă parte a insulei pentru a aduna spini de lămîi, încercînd să culeg în drum și niște crabi și melci. Spinii erau lungi și puternici, iar dacă-i foloseam cu cap, ar fi fost grozavi în vîrful unei sulițe. Pentru că tot eram acolo, mi-am făcut și niște provizii de frunze de lămîi pentru ceai, iar în timp ce culegeam frunzele moi mi-am dat seama că țepii mai mici de pe ramurile tinere semănau cu spinii mari de trandafiri și că ar fi fost foarte buni pe post de cîrlige de pescuit.

Pe cînd plecam din tabără, am observat o grămadă de coji de nucă-de-cocos foarte vechi într-o zonă pe care era clar că tribul de fijieni o folosise pentru spargerea lor. Din mijlocul ei se înălța ciotul unui copac tînăr care fusese doborît cu o macetă și din care nu mai rămăsese decît un vîrf ascuțit. Probabil că localnicii folosiseră acest copac cu lemn de esență tare pentru a sparge nucile-de-cocos. Imediat l-am privit ca pe un dar: măcar identificasem un soi de copac cu lemn de esență tare. Cu toporul meu din scoică am tăiat o bucată pe care mai tîrziu, în grotă, puteam s-o cioplesc și s-o transform în vîrfuri de suliță.

M-am întors la grotă ca să alimentez focul. Chiar că progresam încet de la o zi la alta. Îmi propusesem ca astăzi să lucrez la construcție timp de patru ore, dar cînd am terminat de umblat după hrană și cu pescuitul era deja după-amiază și nici măcar nu începusem să muncesc la adăpost. În fiecare zi aveam foarte multe de făcut doar ca să supraviețuiesc. Nu văzusem crabi în timp ce umblam de-a lungul coastei, iar asta m-a demoralizat. Din nou, doi pași înainte, unu înapoi.

În grotă, focul încă nu se stinsese, așa că m-am hotărît să fac o pauză și să mănînc la prînz pagurul din căsuța albastră. Era un alt soi de crab, diferit de cei verzi și subțirei de pe plajă sau de cei comuni, maronii, de pe stînci – era mult mai bun. Avea picioare puternice și păroase și abdomenul dolofan și cărnos. În cutia de conserve s-a făcut roșu-intens; i-am devorat corpul, savurînd sucurile care-i curgeau din abdomen. „E plin de o chestie unsuroasă – să fie oare rahat?”, m-am întrebat eu. „Poate că da.” Dar eram atras în mod straniu de aroma ciudată și uleioasă. I-am înfulecat picioarele cu totul, ca pe niște sticksuri, pentru că aveau proteine esențiale. Sorbind din ceaiul de frunze de lămîi, m-am simțit revigorat de această masă și gata să mă apuc din nou de treabă.

După-amiază, mi-am petrecut cîteva ore umblînd pe porțiunea plană de teren de lîngă buza pădurii. Dacă aveam să construiesc o casă, voiam să fie una ca lumea. Nu voiam să-mi pierd cîteva zile făcînd o casă care să se prăbușească sau una provizorie, care să trebuiască să fie înlocuită după două săptămîni.

Eu mă dusesem la Discovery Channel cu propunerea acestei aventuri. Le-am vîndut ideea emisiunii pornind de la premisa că, plecînd de la zero, o să evoluez, devenind, dintr-o brută

primitivă, un om care îmblînzește insula și ajunge să trăiască confortabil. Le-am spus chiar că, spre sfîrșit, aveam să locuiesc, precum Tarzan, într-o căsuță dintr-un copac – cu scripeți cu ajutorul cărora să aduc apa sus și cu o verandă pe care să stau seara, scrutîndu-mi teritoriul. Așadar eu sădisem ideile astea în mintea editorilor care m-au angajat și știam că așteptările erau foarte mari.

Dar acum știam foarte bine cît de mult durează totul cînd nu ai unelte. A durat aproape două ore ca să tai un copac cu diametrul de șapte-opt centimetri folosind o bucată tocită de scoică pe post de topor primitiv. Așa că, atunci cînd am început să studiez locul în care intenționam să-mi construiesc impresionanta casă din copac, am căutat, în mod firesc, coronamente care ar fi necesitat cît mai puțină muncă. Poate reușeam să găsesc trei copaci poziționați în triunghi pe care să-i folosesc pe post de piloni ai casei pe care aveam s-o construiesc la înălțime și speram să găsesc unii care să aibă și crengi la înălțimea potrivită, ca să pot prinde de ele grinzile podelei.

Am tot căutat, dar n-am reușit să găsesc niște copaci dispuși în configurația potrivită, care să mă ajute să-mi transform în realitate visurile legate de casa mea „aeriană”. Am început să înțeleg că o asemenea construcție ar fi de un optimism ridicol de exagerat. Chiar și numai ca să construiesc o platformă triunghiulară la înălțime putea fi nevoie de trei zile de muncă grea, fără să știu măcar dacă avea să fie destul de rezistentă sau stabilă. Construirea unui acoperiș deasupra acestei platforme suspendate însemna că aveam să lucrez la o înălțime destul de mare deasupra solului, fără scări, fără funii și fără echipament de protecție. Am început să mă tem că acest vis nerealist nu va putea fi realizat niciodată.

Pauză.

M-am întors la grotă, m-am așezat în cercul de pietre și am inspirat adînc. De ce naiba exercitam atîtea presiuni asupra mea? M-am uitat spre mare și am rostit un mare „mulțumesc” pentru faptul că acum aveam foc. Chiar eram un cîștigător. Apoi am revenit la proiectul construcției și m-am întrebat de ce voiam de fapt să mă mut din grota aia. La urma urmei, era caldă, uscată și îmi era de mare folos.

Răspunsul era că, dacă voiam, 60 de zile aș fi putut să dorm în rahatul de pe podeaua grotei și să mănînc doar melci cruzi, dar țelul meu nu era doar simpla supraviețuire; după cum am spus, țelul meu era să evoluez și, în cele din urmă, să trăiesc foarte bine. Construirea unei case trebuia să fie o parte importantă din acest proces de evoluție. Am acceptat ideea, dar apoi m-am întrebat de ce să construiesc o casă în copac, și nu un adăpost simplu și practic pe pămînt. Răspunsul a fost că voiam să-mi respect promisiunile naive făcute celor de la Discovery Channel. Voiam să fac pe grozavul, să dovedesc că am reușit nu doar să mă descurc, ci și să trăiesc *pe picior mare*. Am rîs de mine și de starea în care ajunsesem. N-aș fi putut să prevăd cît de dificil avea să fie proiectul – nimeni nu ar fi putut – fără să încerc într-adevăr să-l realizez și să aflu cum vor interacționa toți factorii, făcîndu-l excepțional de dificil. Atunci de ce să nu las proiectul să se deruleze firesc, construind un adăpost potrivit, ținînd cont de tot ce știam acum?

Am tras concluzia că adăpostul meu nu trebuia să fie la înălțime. Aveam o zonă uscată și plată și era stupid să ignor această porțiune de sol foarte ușor de exploatat. Aveam să construiesc un adăpost simplu în două ape – ca un cort clasic –

care să mă apere de ploaie, de vînt și, cel mai important lucru, să fie rezonabil de construit în situația dată.

Nu m-a prea încîntat conștientizarea faptului că trebuia să-mi redefinesc obiectivele, deoarece asta însemna că, probabil, nu aveam să evoluez pînă în punctul de a avea o căsuță în copac dotată cu jacuzzi, dar m-am consolat cu gîndul că măcar mă puteam muta într-o casă construită de mine, și nu doar adaptată – și că îmi dădeam silința să fac tot ce pot.

Mai liniștit acum, am intrat din nou în pădure și am examinat trei locuri în care terenul era destul de plat și flancat de doi copaci mari ce puteau fi stîlpii de sprijin ai adăpostului meu. M-am plimbat calm printre cele trei puncte, evaluînd avantajele și dezavantajele, iar în cele din urmă m-am hotărît asupra unui loc aflat la vreo 60 de centimetri mai sus de șirul de nuci-de-cocos care marca cel mai înalt punct al fluxului și unde erau doi copaci mari și solizi cu trunchiurile bifurcate în mod convenabil chiar deasupra capului meu, de care puteam sprijini grinda de culme a acoperișului. M-am întors la grotă liniștit că luasem decizia potrivită și că acum aveam un plan realizabil.

Seara am gătit din nou cu apă de mare, ca să economisesc apa dulce. Asta însemna că nu puteam bea supa de melci, cu substanțele ei nutritive vitale, dar trebuia să am grijă de rezervele mele de apă dulce. Mi-am permis să beau o jumătate de pahar de ceai din frunze de lămîi și, în timp ce căldura lui îmi persista în stomac, m-am ghemuit lîngă focul meu în stea și am închis ochii.

„’Neața! E ziua a șaisprezecea.”

Am crăpat o nucă-de-cocos coaptă de o piatră și am aranjat în jurul focului bucățelele de pulpă de diverse forme. Și tehnica mea de coacere evolua, iar acum îmi plăcea în mod deosebit marginea înnegrită unde focul arsese și carbonizase bucățelele dulci. Fiecare mușcătură producea o explozie de sucuri dulci și fierbinți de sub crusta caramelizată.

Am înlocuit vîrfurile ascuțite din lemn moale cu cele făcute din lemnul de esență tare pe care-l găsisem în ziua precedentă, de data aceasta legîndu-le de capătul mai gros al suliței. „Nu sînt pescar – chiar nu sînt –, dar dacă mă uit la ocean, îmi dau seama nu pot prinde pești cu harponul în apa asta. E prea agitată”, am zis eu privind valurile înspumate din lagună. Mi-am spus că aveau să fie perioade destul de lungi în care această metodă de pescuit nu putea fi utilizată. Trebuia oare să mă orientez spre vînătoare? Să vînez șobolani? Păsări? Capre? M-am mustrat fiindcă nu petrecusem destul timp cu tribul de fijieni înainte de a începe experimentul. Nu știam cum pescuiau ei, unde pescuiau, cînd pescuiau sau cu ce pescuiau. Toată treaba asta cu pescuitul mă descuraja – nu pentru că mă speria, ci pentru că detestam ideea de a risca să pierd timp fără să obțin nimic.

Prin urmare, mi-am îndreptat atenția către adăpost, întrucît avea să-mi aducă un rezultat mai cert. Primul lucru pe care trebuia să-l ridic era grinda orizontală a acoperișului – inima construcției mele, de care avea să depindă tot restul, așa că trebuia să fie solidă. Am măsurat cu pasul distanța dintre

copaci și am înțeles repede că nu puteam doborî un copac care să fie destul de lung și de puternic pentru a acoperi acel spațiu.

Pentru că acum debordam de încredere în capacitățile mele, am optat pentru o metodă testată, pe care o utilizasem în unele proiecte de construcție în Belize – deși atunci avusesem cherestea și cuie. Aveam să îmbin două prăjini legîndu-le bine cu coajă de hibiscus. Așa aveam să obțin o prăjină destul de lungă, fără a fi nevoit să dobor un copac înalt, irosind astfel prea multă energie.

Am decis că prăjina mea pentru cules nuci-de-cocos era prea grea pentru a o folosi în acest scop și că avea să fie perfectă ca jumătate de grindă. Al doilea copac pe care l-am ales s-a prăbușit relativ ușor, cam după o oră de muncă. L-am tîrît la vale pe panta abruptă pînă la zece metri deasupra șantierului meu, unde faleza devenea aproape verticală. De acolo am împins pur și simplu prăjina de pe stîncă, după care am coborît pe un traseu mai accesibil și am recuperat-o. După ce i-am îndepărtat ramurile, am așezat cele două prăjini cu capetele mai groase spre exterior și am suprapus capetele mai înguste pe o lungime de aproximativ 120 de centimetri. Apoi le-am legat foarte strîns cu coajă de hibiscus, obținînd astfel o grindă foarte lungă și solidă.

Deja, deși mă simțeam în continuare foarte optimist, toată energia furnizată de micul dejun se epuizase de mult. Nu mai trebuia decît să așez prăjina în consolele naturale ale copacilor de care mă foloseam ca să sprijine construcția. „Cred că o să meargă – începe să-mi placă”, am spus eu văzînd că proiectul începe să prindă contur. Am ridicat un capăt pînă la suportul din crengi, apoi am adus prăjina într-o poziție paralelă cu solul ridicînd și capătul opus, pe care l-am poziționat cum trebuie.

M-am dat cîțiva pași înapoi ca să-mi admir opera.

Efectul a fost imediat. Aveam începutul unui adăpost bunicel, cu o grindă foarte solidă sprijinită între doi copaci, la o înălțime de vreo 2,5 metri de pămînt. Îmi luase vreo trei ore să fac asta. Dar eram atît de subnutrit, încît orice făceam mă secătuia de puteri. „E ca și cînd aș construi o casă după ce-am luat o supradoză de Valium”, am spus eu în fața camerei. „Grinda aia de colo înseamnă foarte mult pentru mine – e începutul noii mele case.”

Mi-am dat seama că, de zece minute bune, îmi admiram în tăcere cadrul de lemn care prindea contur. Unul dintre avantajele minunate ale zonei era pîlcul de palmieri tineri care mă despărțea de plajă. Frunzișul avea o grosime de vreo cinci metri și mă proteja de vîntul care sufla dinspre Pacific. Cu cît mă gîndeam mai mult, cu atît devenea mai justificată alegerea acestui loc. „Acum sînt foarte deshidratat – nici nu mai pot să vorbesc.”

Pe cînd mă întorceam spre grotă, m-am gîndit la munca din acea zi și la măsura în care toate momentele mele cele mai productive fuseseră cele în care mă concentrasem asupra unei singure acțiuni. Deja puteam estima că avea să-mi ia cam o săptămînă să construiesc cadrul adăpostului și să-i fac un acoperiș – și asta dacă mă concentram doar asupra construcției. Ca să nu mă apuc de ceva care să dureze la nesfîrșit, aveam să-mi dedic tot timpul de lucru construcției. Asta însemna că, în mod clar, trebuia să îndeplinesc și activitățile administrative pentru a mă menține pe linia de plutire – de pildă, să adun lemn de foc și să caut melci și crabi –, dar și că, deocamdată, trebuia să amîn activitățile mai aventuroase, precum vînătoarea și pescuitul.

Cum devenisem cam neglijent cu privire la timpul cît puteam lăsa focul nesupravegheat în grotă, cînd m-am întors n-am mai găsit decît un tăciune mititel într-un morman de cenușă gri-deschis. Totuși nu eram îngrijorat; de acum eram atît de sigur de focul meu și mă pricepeam să-l mențin atît de bine, încît știam că, cu vreo două bețe și suflînd puțin, în cîteva secunde puteam obține din nou flăcări. Această abilitate practică îmi dădea încredere în mine.

Am rupt cu dinții cîteva bucăți de taro și le-am scuipat în vas ca să le gătesc pentru cină. „A fost o zi amuzantă, Granville", m-am adresat eu celei mai bune prietene ale mele, camera de filmat, referindu-mă la scena de la sfîrșitul comediei *Open All Hours*, un serial de televiziune britanic, ce reflecta cumva dificultățile cu care mă luptam zi de zi și acceptarea repetitivității vieții. „În dimineața asta simțeam că intru în panică pentru că nu mai realizasem nimic după ce am reușit să aprind focul. Așa că m-am apucat să lucrez la adăpost și m-am hotărît să nu pescuiesc și să nu vînez pînă nu-mi voi face o casă ca lumea. Odată ce m-am dedicat unui singur proiect – în loc să tot sar de la una la alta – m-am relaxat imediat, iar munca a devenit mai ușoară."

„Biscuiții" din cocos rumeniți pe pietrele din jurul focului pe care-i mîncasem mi-au dat mai multă energie pe parcursul zilei. Mi-am agățat fusta aspră de iarbă de o protuberanță ca un cîrlig din fundul grotei și m-am așezat, gol, pe Cinesaddle.

Dintr-o plimbare de zece minute făcută în acea zi mă întorsesem cu o mînă de șprot din Ochiul Epavei. Am plecat să mai caut și alte vietăți marine comestibile. Cutia cu 30 de melci era acum ceva obișnuit – de ce să mănînci zece, cînd poți mînca 30? Am reperat un crab ce se repezea să se ascundă sub o piatră

și m-am aruncat spre el, încercînd să-mi prind cina care era cît pe ce să-mi scape.

„L-am prins!”, am cîntat eu, triumfător.

Pe stînca cea mai de jos care forma rampa abruptă spre grota mea am zdrobit, am curățat și am spălat melcii și, împreună cu crabul, mi-am gătit o cină aproape acceptabilă.

Cu stomacul plin de mîncare caldă și cu ceaiul în mînă, m-am așezat în cercul de pietre, cînd soarele mai avea cam zece minute pînă să sărute orizontul albastru și să dispară.

„Mulțumesc, Amanda. Mulțumesc, Jeremy. Mulțumesc, Harold. Mulțumesc...” – lista era nesfîrșită și simțeam o gratitudine profundă pentru tot ce se întîmplase în ultimele zile. Apreciam enorm micile alinări și simțeam că, din nou, cineva are grijă de mine. Mi-am îngăduit să mă bucur de succesele mele și să simt căldura focului de alături pe măsură ce seara se făcea tot mai răcoroasă. Îmi luase mult să ajung aici, dar, în orice caz, eram pe drumul cel bun.

Cînd soarele a atins orizontul, m-am conectat mental cu Amanda. „Bună, iubirea mea!”, am început. Ne sfătuiserăm cum să facem față imposibilității de a lua legătura unul cu altul timp de 60 de zile; ne-am hotărît să ne rezervăm un anumit moment din zi în care amîndoi să luăm o pauză și să nu facem decît să ne gîndim unul la celălalt. Ideea că facem asta exact în același timp, în două colțuri diferite de lume, era liniștitor și ne ajuta să ținem legătura, în ciuda distanței imense dintre noi. Era aproape ca și cînd am fi stat la telefon fără să ne vorbim, doar simplul fapt că știam că, în Marea Britanie, Amanda se oprea un moment în fiecare dimineață ca să se gîndească la mine însemnînd că sîntem încă împreună, în ciuda situației dificile.

Sînt sigur că oricine a simțit vreodată prezența unei ființe iubite după moartea acesteia va înțelege dorința mea de a păstra mereu această legătură. Nu trebuia să confirmăm proverbul „Ochii care nu se văd se uită” – era ultimul lucru pe care mi-l doream. Aleseserăm momentul apusului pentru mine, fiindcă nu știam dacă voi reuși să identific cu acuratețe alt moment al zilei. Amanda nu trebuia decît să caute pe Google „ora apusului de soare în Fiji” și avea să știe precis cînd să se concentreze ca să petrecem puțin timp doar noi doi.

Nu-mi mai pasă dacă din cauza asta voi fi etichetat drept fraier sau un ciudat de hipiot. Făceam asta doar pentru mine și Amanda, pentru nimeni altcineva. Era recunoașterea faptului că separarea avea să fie grea pentru amîndoi și un mod de a ameliora o situație dificilă. Atunci de ce mai vorbesc despre asta? Pentru că tocmai strategiile de coping, stresul și grijile neașteptate fac ca această poveste reală să fie interesantă. Sigur că aș putea continua să scriu despre nuci-de-cocos și melci, dar adevărul e că, dacă ești singur pe o insulă, ajungi să ai experiențe mult mai profunde și te confrunți cu necesități mult mai mari decît hrana și hidratarea. Înțelegi foarte clar ce contează cu adevărat în viață doar atunci cînd vezi ce-ți lipsește și la ce te gîndești. Indiferent dacă era sau nu o chestiune personală, o atitudine de macho sau mai știu eu ce, încercarea mea de a menține o legătură reală cu femeia pe care o iubesc a jucat un rol important, ajutîndu-mă să-mi păstrez o atitudine pozitivă, pentru a rezista pînă la capătul acestei experiențe dificile.

„Noapte bună, iubirea mea! Te iubesc din toată inima”, am spus cu glas tare. Încă o lacrimă mi s-a rostogolit pe obraz, în întuneric.

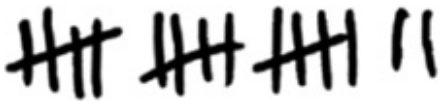

„E ziua a șaptesprezecea. Bună dimineața. Au mai rămas aproape 43 de zile.” Am scrijelit dunga cu creta pe perete, foarte conștient de cît de mult însemna asta.

Am plecat pe plajă, luînd cu mine și vîrșa pentru șprot făcută din sticla de plastic, ca să-mi refac rezerve de acizi grași omega. Un cocotier căzuse la pămînt în timpul nopții, ceea ce mi-a oferit un dar generos de nuci verzi pe care le puteam culege pur și simplu de pe nisip. Ciudat de convenabil, dacă mă gîndeam că numai cu o zi înainte folosisem vechea prăjină ca să-mi construiesc grinda. Din nou, cineva avea grijă de mine.

Am prins un pagur care se înfrupta din nucile-de-cocos căzute la pămînt și l-am pus deoparte ca să-l mănînc la prînz, rupîndu-i automat cleștii ca să nu se mai poată apăra. Am cules și niște nuci-de-cocos coapte pe care să le rontăi – de acum, acestea erau în mod clar sursa mea principală de calorii.

Cînd m-am dus în pădure să mă apuc de treabă, caprele erau acolo. Au luat-o agale la deal, îndepărtîndu-se de mine. M-am gîndit cum ar fi să am un arc cu săgeți sau o suliță. În mod sigur, vînătoarea trebuia să fie următorul meu proiect, mai degrabă decît pescuitul. Dar deocamdată trebuia să mă concentrez asupra construcției.

După ce am dat pe gît conținutul unei nuci-de-cocos verzi, primul lucru pe care l-am făcut a fost să îndepărtez toate plantele agățătoare și frunzișul din zona în care lucram, astfel încît șantierul să fie curat. În patru labe, m-am folosit de scoică pentru a curăța cei 16 metri pătrați. Mai era și o creangă mare care trecea pe unde urma să fie instalat acoperișul. Am tot cioplit ramura răsucită la nesfîrșit – se mișca de fiecare dată

cînd o loveam –, dar în cele din urmă am eliberat tot șantierul. Ora prînzului.

De cînd am lăsat jos uneltele și pînă am pus mîncarea pe foc pentru prînz au trecut 40 de minute. Am adunat șprot, melci și crabi și i-am pus în apă dulce, în care, ca de obicei, am adăugat și un strop de apă de mare. „Vor fierbe în zece minute, așa încît atunci cînd voi fi terminat de mîncat se va face o oră de cînd am început pauza de masă”, m-am agitat eu. Apoi m-am oprit. Gîndeam ca un idiot. „Doar nu ai stat degeaba – ai muncit, făcînd rost de mîncare! De-abia te-ai așezat. Nu-ți mai face atîtea griji! Relaxează-te!”

În timp ce așteptam să fiarbă apa, mi-am dat seama că marea era mereu mult mai calmă în timpul refluxului. Am dedus imediat că probabil asta se întîmpla fiindcă reciful protejează și mai mult la reflux, fiind ușor mai înalt și ferind astfel laguna. De aici am dedus că, prin urmare, ar trebui să încerc să pescuiesc în timpul refluxului, cînd apa va fi mai puțin agitată și voi putea vedea peștii mai ușor.

Mi-am șters farfuria de plastic cu degetele ca s-o curăț de urmele micului dejun și am scuturat resturile lovind-o de genunchi. Pe fund apăruse o crăpătură, așa că a trebuit s-o înclin în timp ce mîncam, să nu pierd nimic din supa hrănitoare care-mi plăcea așa de mult. „Nectar”, am spus, în timp ce înghițeam. Dieta mea nu era foarte diferită de perioada în care am fost bolnav, dar faptul că acum găteam alimentele înainte de a le mînca schimba lucrurile foarte mult. „Cred că am să apreciez tot restul vieții mîncarea bună și delicatesele. Acum salivez gîndindu-mă la sucurile din melcii de mare. Sînt minunați.” Se spune că foamea este cel mai bun bucătar și în mod clar nu m-aș fi atins de așa ceva acasă, dar într-o lume

lipsită de lux, bucuria vine din plăceri mult mai mici și mai simple. Acum îmi plăcea mult să caut hrană, s-o gătesc și s-o mănînc. Apreciam fiecare etapă a acestui proces. Și toate astea i se întîmplau unui bărbat care se mulțumea să mănînce paste cu sos la cină, dacă numai atît mai rămînea în dulapul din bucătărie.

La un nivel mai profund, din cînd în cînd începeam chiar să mă simt bine de unul singur: îmi plăceau pacea și liniștea. Era o diferență enormă față de omul ale cărui zile erau de obicei pline de întîlniri, cursuri, apeluri telefonice, mesaje pe Twitter și e-mailuri. Odată ce m-am obișnuit cu singurătatea și am scăpat de sentimentul de a fi complet depășit de toate lucrurile de care acum trebuia să fiu responsabil, libertatea pe care am obținut-o era limpede și ușoară.

Din fericire, a doua zi de construit nu avea să fie complicată. Știam că vreau 12 copaci care să joace rol de căpriori și care să se sprijine efectiv pe grinda principală, formînd structura uneia dintre laturile construcției. Acești căpriori aveau să fie scheletul de care urma să atașez acoperișul din frunze, așa că trebuiau să fie relativ drepți, dar, și mai important, destul de puternici ca să susțină greutatea a sute de frunze de palmier.

Am urcat prin jungla din spatele taberei mele, spre Munții Scoției, în căutarea unor pari potriviți. În pădurea din interiorul insulei aveam de ales între mulți copăcei mai groși. Mereu atent la energia pe care o consumam, voiam să găsesc unii care să se potrivească, dar care să nu necesite un efort excesiv. Mi-am folosit degetele pentru a măsura circumferința unora și mi-am dat seama dintr-o privire ce copaci aveau să fie cei mai buni.

De fiecare dată cînd alegeam un copac, mă așezam în genunchi și începeam procesul anevoios de cioplire în jurul trunchiurilor cu toporul meu primitiv din scoică. Pentru a doborî fiecare copac am avut nevoie de aproape 40 de minute. Fiecare serie scurtă și intensă de lovituri era urmată de pauze în care încercam, gîfîind, să-mi revin.

La mijlocul după-amiezii doborîsem și tîrîsem pînă la adăpost trei copaci. După o mică oprire ca să montez capcana pentru grindei și să mănînc niște nucă-de-cocos arsă, pînă spre seară am mai doborît trei copaci. Am început să-mi reajustez estimarea timpului necesar pentru a-mi ridica adăpostul.

Încă lăsam frunza de palmier în chip de paravan deasupra izvorului din stîncă, în încercarea de a spori debitul de apă după-amiaza, dar asta nu a ajutat prea mult. Căldura care emana din piatră era în continuare foarte mare, așa încît mi-am clătit gura cu niște apă caldă, cu gust de plastic. M-am hotărît să renunț la ceaiul din frunze de lămîi, preferînd supa de melci și grindei. Putea fi o masă mult mai copioasă, dacă o găteam cu apă dulce, și nu voiam să pierd grăsimea din peștișori.

Mi-am spus că dimineața petrecută curățînd șantierul fusese foarte utilă și că tăierea copacilor necesită timp. Sperasem să tai toți căpriorii într-o singură zi, dar trebuia să mă mulțumesc doar cu șase. Progresasem – un progres fizic, palpabil – și totuși nu eram foarte mulțumit.

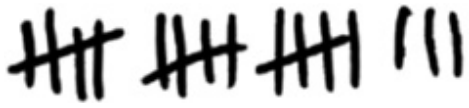

După trei copaci care mi-au rupt spatele, eram epuizat și m-am hotărît să mă opresc pentru pauza de prînz. Eram deprimat,

fiindcă din nou mă așteptau melcii și nuca-de-cocos. Adică îmi plac melcii și nuca-de-cocos, dar îmi plac și alte lucruri – doar frumusețea vieții constă în varietate și așa mai departe...

„Dar nu-mi ajunge timpul ca să mănînc mai bine, dacă vreau să termin de construit adăpostul ăsta”, mi-am zis. „Pot supraviețui cu nuci-de-cocos și melci – dar nu vreau să trăiesc numai cu atît în restul timpului pe care trebuie să mi-l petrec aici, chiar nu vreau.” Am hotărît că o dietă simplă pentru o vreme era sacrificiul pe care eram gata să-l fac pentru a-mi construi o casă nouă.

După-amiază, sunetul valurilor care se izbeau de țărm s-a dovedit a fi prea mult pentru creierul meu inactiv, care nu putea să-l proceseze și să-l asculte liniștit. Se părea că strategia mea de coping era să acopăr sunetul alb neîntrerupt cu melodii enervante. Mi-am amintit cum în filmul *Căzînd în gol* cîntecul „Brown Girl in the Ring” îi răsunase cîteva zile în cap lui Joe Simpson în timp ce-și tîra piciorul rănit pentru a scăpa din adîncurile unei crevase. „La dracu’, o să mor cu Boney M”, se gîndea el. În după-amiaza aceea, cîntecul meu a fost „Grandfather Clock”, un cîntec de o idioțenie perversă despre ticăitul unui ceas, care parcă-mi răsucea cuțitul în rană, făcîndu-mă și mai conștient de trecerea timpului:

Ceasul bunicului nu-ncăpea pe raft,
Așa că nouăzeci de ani pe covor a stat,
Era mai înalt decît bătrînul chiar,
Deși nu cîntărea nici un dram mai puțin.
A fost cumpărat în zorii zilei în care s-a născut,
Și el mereu cu ceasul se mîndrea;
Dar a stat – brusc – și nici c-a mai pornit
Cînd bătrînul a murit.

Nouăzeci de ani fără odihnă (tic, tac, tic, tac),

I-a numărat secundele vieții (tic, tac, tic, tac),
A stat – brusc – și nici c-a mai pornit cînd bătrînul a murit.

După cîteva ore am început să invidiez lista de melodii din capul lui Joe. Am încercat să cînt și alte cîntece în minte, dar cum mă opream, începeam să aud din nou *tic, tac, tic, tac.*

La un moment dat a trebuit să mă opresc din ce făceam și să mă așez. Creierul meu o luase razna, iar eu trebuia să mă calmez. Cînd am încetat să mă mai identific cu vocile și gîndurile nevrotice au dispărut, am reușit să mă mai relaxez puțin. Dar cîntecele continuau să-mi răsune în cap. Dacă asta vi se pare o chestiune lipsită de importanță, vă asigur că mie nu mi se părea deloc așa. Mă confruntam cu adevărul neliniștitor că nu-mi puteam controla mintea, ceea ce nu-i deloc extraordinar dacă ești singur pe o insulă tropicală vreme de 60 de zile. Asta înseamnă că sînt nebun? Dacă eu vreau să se oprească și nu se oprește, atunci cine dracu' face să-mi răsune cîntecele astea în cap împotriva voinței mele? O altă parte din mine? Sînt schizofrenic? Ale cui sînt aceste două voci? Care dintre ele este reală?

După ce am mai doborît trei copaci, am montat și ultimii șase căpriori pe structură. M-am hotărît să construiesc laturile adăpostului pe rînd. În mod evident, latura expusă vîntului predominant era cea mai importantă, așa că aveam s-o construiesc și s-o acopăr pe aceea cu frunze înainte de a-mi bate capul cu cealaltă latură. Era logic, pentru că puteam să locuiesc și în jumătate de adăpost; și fiind pe jumătate mai mic, avea să fie gata de două ori mai repede. Pentru prima dată, adăpostul meu în două ape a început să prindă formă cu adevărat sub ochii mei și m-am gîndit la motivul pentru care construiam acest tip de adăpost.

Aveam de acoperit cu frunze o suprafață mare și eram îngrijorat că asta o să dureze zile întregi. Aici erau implicați mai mulți factori. Dacă aș fi construit un adăpost în care nu încăpeam decît să dorm, aș fi avut nevoie imediat de altul pentru foc, de unul pentru a-mi depozita grămada imensă de lemne de foc într-un loc uscat și de încă unul pentru echipamentul camerei de filmat și proviziile pe care le adunasem. Nu avea rost, fiindcă deocamdată locuiam într-o grotă perfectă din acest punct de vedere și suficient de mare pentru a adăposti toate aceste lucruri sub același acoperiș solid de stîncă. Așa încît era clar că, dacă mă mutam din ea, aveam nevoie de un spațiu echivalent cu ceea ce-mi oferea grota.

Al doilea factor era că nu aș fi evoluat (misiunea mea și a postului Discovery) dacă îmi ploua prin acoperiș – de fapt, aș fi regresat –, așa că acoperișul trebuia să aibă o înclinație destul de mare pentru a permite o bună scurgere a apei și a minimiza acumularea. Dacă apa se adună pe acoperiș înseamnă că ți se va scurge înăuntru. Iar o înclinație mare însemna că, pentru a obține spațiul de care aveam nevoie la sol trebuia să am o construcție înaltă. Chiar mult mai înaltă decît nivelul capului meu – așadar, de vreo 2,5 metri. Asta însemna că adăpostul avea o lungime de aproximativ 3,5 metri și 2,5 metri înălțime, dar și căpriorii aveau cam trei metri de la sol și pînă la grinda acoperișului. Așadar suprafața pe care trebuia s-o acopăr cu o împletitură de frunze era de aproape 12 metri pătrați! Enorm, cînd te gîndești că acest acoperiș avea să protejeze doar 5,5 metri pătrați la sol. Acum estimam că întreaga construcție, cu tot cu acoperișul de frunze, avea să dureze zece zile. Dacă alocam construcției șase ore pe zi, asta însemna că prețul proprietății mele imobiliare era de o oră de lucru pentru

aproape un metru pătrat. De fapt, nu părea să fie chiar așa scumpă.

Cu tot cu timpul cît am stat pe gînduri, era abia jumătatea după-amiezii, așa că am făcut o plimbare pînă în cealaltă parte a insulei, ca să caut apă. Soarele ardea și, fiindcă voiam să merg de-a lungul coastei, am folosit din nou reziduurile de lut rămase de la apa pe care o strînsesem, pe post de cremă de protecție solară. Era unul dintre lucrurile de care auzisem, apoi aborigenii mi-au confirmat eficacitatea lui, dar numai cînd mi-am întins pe trup mîlul vîscos i-am putut aprecia importanța. Argila se întindea uniform pe piele, nu se întărea, nu-mi dădea mîncărimi, nu se cojea și nu se desprindea – mai degrabă părea să-mi hrănească pielea, și-a păstrat elasticitatea și m-a protejat toată după-amiaza.

Din păcate, nu am găsit apă. Deși mai plouase puțin, groapa era tot uscată și mi-am dat seama că trebuia să fiu pe față dacă voiam să recurg la această metodă de colectare a apei. Imediat după o furtună groapa ar fi plină ochi – dar nu era soluția perfectă, așa cum crezusem inițial.

În spatele Taberei Lămîilor am scos din pămînt diverse plante ca să văd dacă au rădăcini comestibile. Mai bine de o oră am săpat în pămîntul tare și argilos folosindu-mă de o piatră și o prăjină lungă. Între timp scăpasem de excesul de grăsime flască de orășean și eram mai slab și mai bronzat, cu un tricou verde înfășurat ca un turban în jurul capului. Totuși nu am găsit nimic.

Am smuls planta de taro pe care o pusesem la loc în pămînt. Nu mai erau tuberculi, dar m-am gîndit că și rădăcina era plină de amidon, așa încît aveam s-o mănînc. Era cam cît un nap

mare și îmi aducea o doză semnificativă de carbohidrați. Am aruncat imediat rădăcina aia cu perișori în coșul meu împletit.

Mereu în căutare de alte alimente, m-am decis să mănînc una dintre frunzele acestei legume; erau mari și verzi și păreau comestibile. La urma urmei, creșteau dintr-o rădăcină comestibilă.

Imediat ce am făcut asta au început să mă usture gingiile și limba. Mi-am dat seama imediat că era o reacție adversă, căci acele și perișorii plantei îmi atacaseră gura, iar buzele și limba mi s-au umflat îngrijorător de tare. „Stafford, ești un prost”, am spus către cameră. „Îmi arde limba.” Știam foarte bine cum trebuie testate noile alimente atunci cînd nu știi sigur dacă sînt comestibile. Chiar dacă săream peste frecarea de gingii, ar fi trebuit cel puțin să mă limitez la o bucățică. Dar eu rulasem toată frunza și mușcasem din ea ca un grăsan care înfulecă un chebap înainte de ora închiderii.

Perpetuate în timp, efectele malnutriției și ale deshidratării își luau obolul, iar eu începusem să mă complac în starea asta, în timp ce corpul meu își consuma rezervele interne. Am scuipat toate bucățelele din gură și am făcut gargară cu apă curată ca să îndepărtez și ultimele urme. Încă puteam respira – bifat! –, încă puteam vorbi – bifat! Cînd a început să-mi mai treacă, m-am consolat cu gîndul că probabil nu fusese o reacție prea severă. Dar dacă ar fi fost mai grav și aș fi avut nevoie de spitalizare, aș fi riscat chiar să mor.

Pe drumul de întoarcere am mai cules niște obiecte care îmi puteau fi de folos și le-am îndesat în coș, ca băbuțele alea fără adăpost: sfori legate de plute de pescuit, alte cîteva sticle de apă (voiam să fiu pregătit pentru prima ploaie adevărată), chiar și o periuță de dinți înțepenită între pietre. Ultimul obiect însemna

că, folosind cărbune pisat, acum puteam să curăț și locurile unde nu reușeam să ajung cu degetele mele boante. „Excelent, de-a dreptul minunat!”, am zîmbit. Apoi – prea ridicol ca să fie adevărat și posibil doar pe o insulă fijiană – am găsit o minge de rugby.

Zîmbeam, dar, la drept vorbind, ce naiba aveam să fac cu ea? Era cam dezumflată, iar șansele mele de a găsi o pompă de bicicletă și un ac de supapă erau slabe. Dar am aruncat-o oricum în coș și m-am bucurat să am un obiect atît de familiar, care-mi amintea de cît de mult iubeam acest sport, de încleștarea săptămînală alături de prieteni de-o viață care-mi permitea să mă eliberez de tensiunile vieții de zi cu zi. Mă încăpățînasem să nu mă uit la filmul *Naufragiatul* cu Tom Hanks, ca să nu fiu tentat să copiez anumite scene din el, dar în mare știam despre ce este vorba. Acum aveam și eu un Wilson – mingea de volei pe care o găsește Hanks în film. Sau, în cazul meu, „Gilbert”, o importantă marcă de mingi de rugby.

Iar dacă tot mă apucasem să adun gunoaie, am observat că erau mai multe prăjini lungi și netede aduse de ape de pe insulele din jur. Toate fuseseră tăiate cu maceta și trebuie să fi fost niște prăjini vechi pe care triburile le folosiseră pentru a trece cu bărcile pe deasupra recifelor. M-am hotărît să tîrîi cîte una după mine de fiecare dată cînd mă întorceam la grotă, fiindcă îmi puteam face din ele un cadru pentru un pat foarte plat și confortabil.

Cînd am înfipt sulița în nisip, s-a rupt. M-am liniștit imediat, spunîndu-mi că nu contează, fiindcă mare parte din lungimea suliței *din spatele* mîinii mele era probabil inutilă pentru ce-mi trebuia mie. Apoi am probat-o – bineînțeles, sulița se dezechilibrase; era nevoie de greutatea din spatele mîinii

pentru a o ține dreaptă. Am chicotit, dîndu-mi seama că rotițele din creierul meu mă făceau să înțeleg lucruri la care nu mă mai gîndisem pînă atunci. Cunoștințele și experiența mea de bază despre supraviețuire creșteau.

Am zdrobit de peretele grotei rădăcina de taro și am văzut că, într-adevăr, în interior semăna cu un cartof și era plină de amidon. O puteam mînca! Astfel, productivitatea unei singure plante se dublase și nu-mi păsa dacă partea aceea nu se mînca. Eu aveam s-o mănînc. Am rupt de pe ea firișoarele cu un soi de germeni ca de fasole și am inclus în meniul serii o supă din acești germeni.

Era o seară liniștită. Un cer de culoarea macroului argintiu învelea laguna liniștită în timpul refluxului. Făcusem ceea ce voiam să fac în a treia zi de lucru la adăpost. În ziua următoare aveam să leg căpriorii de grindă. Nu puteam să lucrez la asta decît vreo trei ore și jumătate pe zi; în restul timpului trebuia să supraviețuiesc: făceam rost de lemne, mîncare și apă dulce și îndeplineam sarcini administrative.

Am calculat că rădăcina de taro avea să mă țină mai mult de o săptămînă, dacă o raționalizam cu grijă. Înainte de a ajunge aici aș fi spus că îmi ajunge pentru vreo două mese. Dar viața aici era diferită și multe dintre ideile mele preconcepute se schimbau și ele. „Atunci toate-s bune”, am conchis. „Mănînc trei mese calde pe zi și fac progrese cu construirea adăpostului. Bravo, Staffs! Bravo!”

Am descoperit că pe Gilbert cel umflat pe jumătate îl puteam folosi pe post de pernă, cînd stăteam întins pe o parte. „Totuși n-o să mă apuc să vorbesc cu el – nu-i decît o pernă; mă rog, de fapt e o minge de rugby, dar e perna mea”, am bombănit către cameră, în mod clar distrîndu-mă cu nebunia mea. „Știți ceva?”,

mi-am continuat confesiunea, „chiar trebuie să-mi țin mintea în frîu zi de zi. Cred că dacă aș lăsa-o să zburde slobodă ar purta conversații bizare, chestii de genul ăsta”. Simțeam că nu m-aș fi putut pregăti pentru experiența de a fi izolat de orice altă ființă umană de pe planetă. Pentru a înțelege efectele ciudate ale izolării, trebuia să am experiența asta.

„O parte foarte importantă a supraviețuirii pe insulă este să mă mențin pe linia de plutire, să rămîn întreg la cap și să n-o iau pe arătură. Iar pentru asta trebuie să mă strunesc puțin.”

Am oprit camera și m-am întins lîngă foc să mă odihnesc.

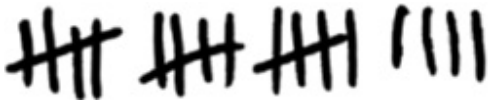

Noua periuță de dinți mi-a prins tare bine. Am pisat cărbunele, transformîndu-l într-o pulbere cît mai fină, pe o piatră destul de plată, iar apoi am muiat capătul periuței umede în pulberea de tăciune. M-am relaxat odată cu gestul ritmic și civilizat de a-mi peria dinții. „Nici un alt animal din lume nu mai face așa ceva!”, am spus către cameră, demonstrînd că habar nu am de obiceiurile macacilor.

Deși nu avea o spumă albă și mentolată, cărbunele a fost și mai eficient cu periuța decît cu degetul, iar cînd mi-am trecut limba peste dinți i-am simțit din nou netezi și cu adevărat curați. Imaginea de pe ecranul camerei îmi arăta niște dinți de un alb-Persil care străluceau pe fața mea obosită și bronzată.

Dimineața, cînd am cercetat plaja în căutarea hranei, am descoperit că, peste noapte, apa nu-mi adusese la mal cine știe ce ospăț. Coșul meu era gol, așa că m-am decis să ridic niște pietroaie și să caut sub ele. Prima dată am găsit un țipar. Se

mișca iute ca fulgerul și doar datorită foamei mele animalice am reușit să-l pocnesc cu piciorul în cap și apoi să-l lovesc destul de puternic ca să-l omor. Am crezut că recunosc următoarea mea descoperire – un castravete-de-mare, după cîte îmi aminteam dintr-o vacanță de vară petrecută în Grecia. Scotea prin anus un mucus alb și lipicios.

„O să-l iau cu mine și-o să-l pun în foc și... o să văd dacă e comestibil", am spus. Am învățat o lecție: în zilele în care nu prea ai ce să mănînci, caută pe sub pietre. „Sub piatra aia am găsit două chestii: un țipar și un animal ciudat care seamănă puțin cu un rahat imens." Ca de obicei, cînd norocul ținea cu mine, aveam parte de el din belșug: am mai găsit și șase crabi, ceea ce însemna că, pentru prima dată, adunasem mîncare pentru două mese – prînzul și cina.

Am pus țiparul întreg pe foc, ca pe un șarpe, și l-am lăsat să se coacă cu tot cu piele, ca să nu se usuce. Rezultatul a fost peste așteptări: bucăți mari de carne albă și lipicioasă care se desprindeau de pe coloana vertebrală. L-am ținut în mîini și l-am mîncat ca pe un porumb copt.

Cu burta plină de carne de țipar, am adunat o mulțime de crengi de hibiscus. În cele din urmă, m-am ales cu aproximativ 150 de metri de funie pe care am atîrnat-o de o creangă cioturoasă, pe care aveam s-o folosesc în întregime în următoarele zile la acoperișul din frunze de palmier. Am legat căpriorii adunați în ziua precedentă și am cules 12 frunze de palmier cu care să încep împletitura pentru acoperiș în dimineața următoare. Pe cînd tîrîiam frunzele imense de-a lungul plajei, mi-am amintit de zilele în care adunasem frunze de palmier împreună cu grupul de voluntari ce lucrau la acoperișurile unor case din America Centrală. Acum eram pe

cont propriu și m-am înfiorat gîndindu-mă la proporțiile proiectului de care mă apucam de unul singur. Aveau să-mi trebuiască sute de frunze de palmier. Pe cînd meditam la lucrul ăsta, picuri mari de ploaie au început să-mi cadă pe umeri, iar cerul s-a întunecat și a început să tune.

Pe la mijlocul după-amiezii începuse să plouă susținut. Erau vești minunate pentru șansele mele de a aduna apă, însă această schimbare a vremii a creat anumite probleme, pe care pînă atunci le ignorasem. M-am aventurat afară și am adunat o cantitate bunicică de lemne de foc din pădure – după ce le-am adus, pielea udă îmi era toată murdară. Plin de noroi, coajă de copac și alte mizerii, m-am aruncat repede în mare ca să mă spăl, după care m-am repezit înapoi pe plajă, tremurînd în atmosfera umedă.

Am băgat în gură niște nucă-de-cocos caramelizată și am închis ochii în timp ce dulceața fierbinte mi se răspîndea printre dinți. Acum mîncam cîte o nucă-de-cocos pe zi, după ce descoperisem un mod de a le transforma în ceva mai puțin scîrbos, iar corpul meu aprecia fiecare calorie provenită din aceste alimente bogate în grăsimi.

Avea să se întunece abia peste cîteva ore, dar, din cauza ploii, mi-am pus în cui fusta de iarbă pe ziua respectivă. Mă hotărîsem să-mi iau liber în restul după-amiezii. M-am așezat lîngă foc și m-am gîndit la viață. Mai precis, la viața mea adevărată. La Amanda și la copii. Mi-am zis că n-avea rost să-mi bat capul să ies din nou afară, în ploaie, așa încît aveam să mă răsfăț stînd pur și simplu lîngă foc și gîndindu-mă la cei de acasă.

Era ceva minunat de simplu în a fierbe apă pe foc într-o cutie veche de conserve, în timp ce afară ploua, iar eu eram

uscat și stăteam la căldură în grota mea. Cred că simțeam că am cîștigat și că-mi făcusem viața destul de confortabilă, chiar și pe vreme rea. Contrastul dintre cum era afară și cum era înăuntru mă făcea fericit.

Spre seară, un șuvoi de apă se scurgea peste intrarea în grotă, așa că mi-am umplut castronul și am băut mai multe căni cu ceai din ace de pin. Nevrînd să-mi părăsesc bîrlogul cald și să ies în furtună, mi-am pus toate speranțele în scoicile mele, știind că dimineața voi avea o cantitate mare de apă. Mi-am promis și două căni de ceai cînd mă trezesc, drept răsplată.

Lemnele de foc erau următorul meu motiv de îngrijorare, întrucît cele pe care le adunasem erau ude și îmi făceam griji că n-o să reușesc să țin focul aprins toată noaptea. Am pus lemnul umed destul de aproape de foc, ca să se usuce fără a se aprinde. Acesta era un avertisment ca de acum să adun suficiente lemne de foc în zilele în care nu ploua, ca să mă țină și-n zilele ploioase. Încă o lecție învățată. Dimineață urma să am ca prioritate adunarea unei cantități imense de lemne uscate. Focul meu n-avea să se stingă niciodată – eram hotărît.

Cînd rămăsese mai puțin de o oră pînă la căderea nopții, grijile sîcîitoare au început să nu-mi mai dea pace, așa încît m-am aventurat din nou prin ploaie ca să adun mai multe lemne pentru foc. Nu voiam să risc. Am ieșit în mohorala aceea umedă avînd la mine doar dispozitivul GoPro (camera video HD montată pe cap care surprindea totul din punctul meu de vedere). Scurta misiune mi-a liniștit temerile și am început procesul de uscare a celui de-al doilea lot de lemne îmbibate cu apă.

Tocmai cînd începea să se întunece de-a binelea, mi-am amintit că lăsasem vîrșa pentru șprot scufundată în ochiul de

apă. M-am mustruluit pentru că-mi îngăduisem să mă relaxez prea mult în după-amiaza aceea și lăsasem unele lucruri să-mi scape. Așa că n-am avut de ales și a trebuit să alerg pe plajă în lumina tot mai slabă, prin ploaia care devenise torențială.

„Fugi, Stafford! Fugi!”

Alergătura prin ploaie m-a înviorat grozav. Mi-a plăcut simplul fapt că alergam și am făcut-o în pielea goală, fiindcă nu filmam. „Am luat-o!” Am înhățat sticla de plastic din apa mică și am descoperit cu surprindere că nu prinsesem mare lucru.

Acum aveam nevoie de un foc mai mare, destul de fierbinte pentru a usca lemnele. Teoria era bună, dar consumam lemnul în ritm alert. Avea să-mi fie suficient – mi-am spus –, iar efectul secundar plăcut era că încălzea grota.

Grota mea fusese excelentă pentru a mă adăposti de vînt și ploaie. Mă mai stropea cîte un pic de apă adusă de vreo pală puternică de vînt, dar în general eram uscat și protejat. Afară, noaptea era plină de furie și de zbucium, dar eu mă uitam la haosul naturii din marsupiul meu călduț aflat în pîntecele insulei.

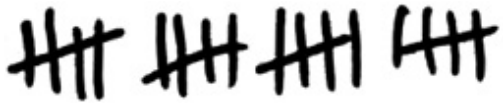

Dimineața, spre marea mea uimire, ploaia încă biciuia plaja. Hmm, pe asta nu o anticipasem.

„’Neața! N-am dormit prea bine.” Pusesem lemne pe foc tot timpul și nu mă relaxasem deloc. M-am consolat, spunîndu-mi că, dacă nu mi-aș mai fi adus, n-aș fi avut destule lemne. Ultima mișcare fusese înțeleaptă. Bine, acum hai afară, pe plajă!

Am început să tremur cînd vîntul și ploaia mi-au alungat toată căldura adunată în corp în timpul nopții. Neabătut, m-am ghemuit gol pe plajă, am supt cu paiul toată apa din scoici și am transferat-o ușor în sticle. Șase litri și jumătate de apă – cea mai mare cantitate adunată pînă atunci dintr-un foc. Doar acest simplu fapt mă umplea de încîntare.

Acum aveam șapte litri de apă depozitați pentru situații de urgență în fundul grotei, apă de care nu aveam să mă mai ating niciodată. Cu ceilalți patru litri pe care-i mai puteam depozita în sticle, planul meu era să le umplu regulat, simțindu-mă în siguranță la gîndul că voi avea mereu apă suficientă, care să-mi ajungă o săptămînă – cîte un litru pe zi –, în fundul grotei, plus cît mai puteam obține în fiecare zi din crăpătura din stîncă.

„Se pare că acum simt că dețin controlul în ce privește apa. Ceea ce e bine, pentru că de fapt, în mod surprinzător, apa e o chestiune stresantă."

„Bate un vînt teribil! Incredibil!" A trebuit să ridic vocea ca să se audă în microfonul camerei.

La prima oră am adunat lemne de foc și apoi – după ce am depozitat aceeași cantitate ca și în ziua precedentă – m-am dus să mai strîng. Am adus și o grămadă de alte sticle de plastic. Nu puteam rata această ocazie extraordinară de a-mi face o rezervă enormă de apă. Poate că astăzi aveam apă din abundență, dar nu știam cînd va mai ploua din nou. Eram hotărît să stochez o cantitate mare de apă și lemne, ca să nu rămîn descoperit. După aceea puteam să mă relaxez.

Îmi dau seama că pare că nu mă puteam relaxa niciodată – oricît m-aș fi străduit –, dar cred că asta e, în sine, o lecție importantă în privința traiului de azi pe mîine. Cînd nu ai un furnizor de energie care să-ți asigure electricitatea sau gazul, o

companie de alimentare care să-ți livreze apă proaspătă la robinet și nimic care să evacueze reziduurile, cînd nu ai supermarketuri de unde să cumperi mîncare, trebuie să faci totul de unul singur. E uimitor în ce mod progresul civilizației ne-a luat de pe umeri grija de a ne satisface aceste nevoi absolut esențiale și în ce măsură le considerăm ceva firesc. Pentru mine, singurul mod de a ajunge într-o etapă în care să mă relaxez, precum proverbialul bărbat cu o bere în mînă și cu picioarele întinse pe măsuță, la televizor, într-o după-amiază de sîmbătă, era să mă spetesc. Pregătirile și sarcinile laborioase erau plata pentru serviciile pe care mi le furniza insula mea – iar dacă mă leneveam, toate utilitățile aveau să-mi fie tăiate fără avertisment.

Am curățat vatra. Era o grămadă de cenușă care se împrăștiase pe pietre, așa că bucățile rumenite de cocos se murdăreau și deveneau tot mai gri. Am scos-o cu o scoică, după care am rearanjat pietrele astfel încît partea de sus să fie plată și să pot prăji pe ele mai multe bucăți de cocos. Drăguț.

Nu voiam ca vremea să-mi încetinească progresul în prima zi de lucru la acoperiș, mai ales după o perioadă atît de productivă. Și să stau așa, fără să fac nimic, nu era o idee bună. Ca să nu mai spun că, dacă lăsam frunzele de palmier pe jos prea mult timp, aveau să se curbeze. Am văzut asta la cele pe care le-am pus peste pătura mea de iarbă pentru a împiedica vîntul să treacă noaptea prin ea. Fuseseră bune în primele două nopți, dar apoi frunzele pînă atunci plate au început să se închidă ca o plantă carnivoră, căscînd găuri mari printre ele și lăsînd vîntul să pătrundă prin pătură. Așadar, chiar și pe ploaie, trebuia să le împletesc ca să le transform în niște țigle plate.

Mi-am amintit de prima mea expediție în jungla din Belize, în Parcul Național Mayflower, cînd plouase aproape șase săptămîni întregi. În tabăra principală te cufundai pînă la genunchi în noroi și nu mai scăpai de țînțari. Pe atunci eram doar adjunctul șefului de expediție, proaspăt ieșit din armată, și mi se părea că e de datoria mea să-i motivez pe ceilalți membri ai grupului, făcîndu-i să creadă că vremea nu-i poate opri în loc. Nu aveam de ales, trebuia să muncim – aveam de tăiat 29 de kilometri de potecă și zilele libere nu erau o opțiune. Curînd am înțeles că era totuși alegerea ta dacă te lăsai afectat de starea vremii. Frustrarea și iritarea apar aproape întotdeauna atunci cînd opui rezistență la ceea ce se întîmplă. În cazul vremii, o asemenea frustrare nu te ajută cu nimic – nu va ameliora niciodată vremea și nu va face decît să te simți și mai rău. Așa că, în fiecare zi, ieșeam afară cu zîmbetul pe buze, cîntam și munceam din greu pe ploaie. Curînd, nici n-am mai observat ploaia – eram uzi, murdari și fericiți. Presupun că e aceeași idee precum mesajul celebrei rugăciuni pentru seninătate, din care citez prima parte:

> Doamne, dă-mi ușurința de a accepta cu seninătate
> lucrurile pe care nu le pot schimba,
> curajul de a schimba lucrurile
> care trebuie schimbate
> și înțelepciunea de a le diferenția.

Omiteți cuvîntul *Doamne*, dacă vreți, ca să puteți auzi ceea ce vreau să vă transmit. Nu e strop de seninătate în a te simți frustrat din cauza vremii, a vîrstei pe care o ai sau a trecerii timpului. Nu are absolut nici un rost și vă irosiți energia de pomană. Așadar, te relaxezi în ceea ce privește lucrurile pe care nu le poți controla pur și simplu *pentru că* acestea nu pot fi

controlate de tine. Simplu ca bună ziua. Lucrurile pe care *le poți* influența trebuie să le influențezi; și, conform experienței mele, doar puțină chibzuință pentru a distinge care-i una și care-i cealaltă (*înțelepciunea*) te poate scuti de mult zbucium inutil.

După ce m-am văicărit toată viața, am avut nevoie de ceva timp pentru a mă adapta la niște reguli de trai atît de simple. E derutant – nu mai poți da vina pe nimeni și pe nimic. Dar izolarea te forțează să înfrunți tipare comportamentale negative pe care probabil că le-ai putea perpetua liniștit în viața obișnuită, fiindcă trebuie să te descurci cu rezultatele directe ale gîndirii tale. Nimeni altcineva nu mă putea înveseli.

M-am așezat pe o piatră în fața grămezii de frunze de cocotier și am încercat s-o împletesc pe prima pe ploaie. Nu mai făcusem asta înainte, dar văzusem cum se face cînd ajunsesem în Fiji și știam că acesta era singurul mod în care puteai împiedica frunzele să se îndoaie. Deloc surprinzător, primele mele încercări au fost destul de amatoristice și a trebuit să-mi încetinesc mișcările degetelor ude și să mă asigur doar că pliez corect fiecare frunză. După ce mi-am reamintit că doar eu mă puteam face să mă simt fericit sau nenorocit, am început să-mi cînt melodii. Desigur, „Angels” a lui Robbie Williams și alte cîteva ce erau difuzate în mod repetat la radio în perioada în care lucrasem ca zugrav și decorator, așa că le știam toate versurile. În cele din urmă, așa cum se întîmplă mereu dacă ai fost educat într-un internat din Anglia unde mergeai la capelă în fiecare zi, am trecut la imnuri. Cînd am început să cînt „Mană cerească” spre vîrfurile copacilor mi-am dat seama că îmi place munca pe care o fac în ploaie. Odată ce ajungi să-l stăpînești, împletitul frunzelor e simplu, nu e nevoie decît de niște cunoștințe elementare pentru a crea o țiglă mare, verde,

lucioasă și rezistentă la apă, care va ține ani buni. De fapt, e chiar foarte satisfăcător cînd îți iese bine și, continuînd să cînt, am transformat cu dibăcie frunzele în țigle pentru acoperiș.

În grotă, cînd am luat o pauză de ceai, spre sfîrșitul dimineții, mi-am dat seama că aveam destul spațiu ca să împletesc frunzele înăuntru, așa că am tîrît ramurile de palmier pînă în grotă, apoi m-am așezat și m-am uitat la furtuna care se dezlănțuia afară. „Numai proștii stau și îndură”, mi-am amintit eu în timp ce beam ceai din frunze de lămîie la căldura grotei mele.

Dornic să văd rezultatul concret (și reușit) al muncii mele, am decis ca în fiecare zi să montez pe acoperiș țiglele terminate din frunze de palmier. Acoperisem cu frunze multe adăposturi primitive cînd fusesem în Belize și știam că, teoretic, era simplu. Trebuia să încep de jos și să montez cîte un rînd întreg. Apoi al doilea rînd avea să fie prins chiar deasupra primului, astfel încît să se suprapună în mare măsură și ploaia de pe al doilea rînd să se scurgă pe primul. Era important ca rîndurile să fie dese; cu cît erau mai dese și mai înghesuite, cu atît mai solid și mai rezistent la apă avea să fie acoperișul.

După prima încercare am obținut două rînduri și jumătate de țigle din frunze împletite. Deși suprafața care-mi rămăsese de acoperit părea mai mare ca niciodată, rîndurile aveau un aspect profesionist și îngrijit.

„Cîte se pot schimba într-o zi!” M-am dat cîțiva pași înapoi și am admirat noua porțiune acoperită. „Ieri, cînd vîntul sufla ca nebunul, mă simțeam singur și vulnerabil. Și azi-dimineață, cînd nu a ieșit soarele, mi-a luat mult să mă remontez. A trebuit să fac eforturi să mă înveselesc, am început să cînt în gura mare ca să-mi ridic moralul.” Am făcut o pauză, pentru a savura

gustul victoriei, care-mi schimbase în bine starea de spirit. „Apoi m-am descurcat din ce în ce mai bine la împletit, iar ultimele cîteva țigle mi-au ieșit foarte bine. Le-am montat și arată fantastic!”

La început chiar am simțit că această realizare foarte simplă m-a înveselit și mai mult. „N-a fost o zi proastă. Acest acoperiș nu va lăsa ploaia să treacă”, m-am lăudat. Apoi mi-am dat seama că era mai mult decît simpla satisfacție că am făcut ceva cu mîinile mele. Mă înveselisem singur *înainte* de a termina treaba. La momentul în care, în mod normal, m-aș fi stresat din cauza faptului că mă criticam și mă demoralizam, deja reușisem să trag de mine și să-mi ameliorez starea de spirit cîntînd. Această capacitate copilăresc de simplă de a mă înveseli poate că nu are meritul pe care i-l atribui eu, dar în situația mea chiar a jucat un rol semnificativ, pentru că indica faptul că începeam să dobîndesc mai mult control, dar și pentru că eram foarte îngăduitor cu mine. Înainte aș fi considerat cîntatul o pierdere de timp care nu mi-ar fi adus nimic bun. Acum îmi acceptam nevoia de a fi fericit. Începusem să am grijă de mine.

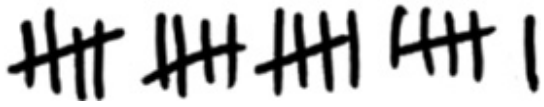

Exercițiile de la sfîrșitul celei de-a treia săptămîni le-am făcut dimineață, pe o plajă umbrită, în timp ce apa fluxului ajunsese deja prea sus ca să mai pot alerga pe stînci. Spuma sărată îmi lingea călcîiele cînd am spus gîfîind către cameră: „Nu-i rău – deși m-am simțit slăbit la exercițiile pentru umeri”. Totuși, am reușit să fac 16 tracțiuni în Tabăra Lămîilor. „16! Uraaa!” Eram

încîntat să observ că forța chiar îmi creștea. Am pus asta pe seama crabilor pe care-i mîncasem.

În mod clar, nu aveam nevoie să devin mai puternic – aveam capacitatea fizică de a face tot ce trebuia să fac pe insulă. Dar îmbunătățirea condiției fizice a făcut minuni în privința moralului meu. Era o dovadă că nu mă degradam. Era o dovadă că nu mă limitam doar la supraviețuire și ajunsesem să trăiesc chiar bine.

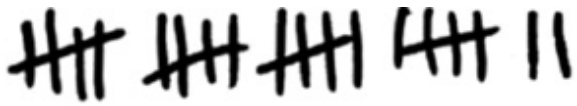

Lipa, lipa, lipa. Buf! Am sărit de pe stînci și am aterizat ușor pe nisip, în picioare. Pe plajă erau noi movilițe făcute de crabi și am alergat să văd dacă locatarii erau acasă.

După ce am mîncat doi crabi la micul dejun, am mai strîns lemne timp de o oră. Era o oră pe care voiam s-o petrec construind și, cum era de așteptat – în ciuda naturii inerent relaxante a acestei activități simple –, m-am stresat.

Pentru a încheia testele privind starea mea de sănătate din ziua precedentă, mi-am măsurat pulsul în stare de repaus și am obținut o medie de 60. „La naiba! Îmi crește pulsul! Asta nu-i chiar așa de liniștitor.”

Apoi, înainte de a mă apuca de treabă, am avut o diaree epocală, care ar fi trecut ușor prin urechile acului. Băltoacele maronii de pe plajă erau mai mari decît balegile de vacă. „Să fi stat prea mult în soare?” Nu, că plouase întruna. „Să fie o intoxicație alimentară?” Nu prea credeam, fiindcă nu vomitam. „Oare apa mea e contaminată?” Doar dacă sticlele erau

murdare, mi-am zis. În orice caz, trebuia să beau mai multă apă, pentru a evita deshidratarea severă.

Culegerea ramurilor de palmier este cea mai plictisitoare dintre activitățile preliminare. Îți oferă puține satisfacții și totuși nu poți sări peste ea. Dacă aș fi fost într-un sat de pe o insulă, aș fi plătit niște copii să facă treaba asta foarte plicticoasă, apoi aș fi stat acasă, împletindu-le, o muncă mult mai plină de satisfacții. Dar în lumea mea primordială nu aveam asemenea opțiuni. Trebuia să joc toate rolurile, de la arhitect pînă la muncitor necalificat. Așa că am cules și am împletit frunzele de palmier. Nu e așa greu să tai o ramură de palmier cu o macetă cît de cît ascuțită. Crengile sînt destul de cărnoase, iar lama alunecă prin cozile lor ca prin niște fructe moi. Dar cu o scoică spartă era mult mai greu. De fapt, cozile moi ale frunzelor au margini ascuțite, iar cînd articulațiile degetelor ți se lovesc de ele de fiecare dată cînd izbești cu bucata de scoică, devine cam la fel de amuzant ca bătutul cuielor legat la ochi. Apăsam și trăgeam de crengi pentru a crește șansele de a le tăia drept și apoi răsuceam, rupeam și loveam fibrele rămase, pînă cînd creanga se desprindea. De obicei, pulpa dezvelită a palmierului avea o nuanță rozie de la sîngele meu. Odată rupte, frunzele trebuiau trase pe plajă, puse una peste alta și tîrîte pînă la adăpost, cam cîte patru sub fiecare braț.

Cînd mă întorceam la șantier, mă prăbușeam, epuizat. Culesul frunzelor nu-mi aducea nici o satisfacție – nu mă puteam da cîțiva pași înapoi ca să-mi admir opera; pur și simplu adusesem materia primă la atelier, iar acum trebuia să înceapă lucrul manual.

La prînz mi-am făcut o supă din crabii pe care-i prinsesem cu o zi înainte. Cam începuseră să miroasă și, fiindcă avusesem diaree toată ziua, mi-am propus să mănînc tot ce prind în aceeași zi.

În ziua a treia de împletit frunze, greutatea superbului meu acoperiș era deja semnificativă. Acum problema era că grinda principală se îndoia vizibil și mi-am dat seama că nu putea susține greutatea împletiturilor pe care aveam să le mai adaug. Îmi trebuia o crăcană mult mai groasă, pentru a susține greutatea și a propti grinda care se lăsa în jos.

După o zi de muncă istovitoare, nu aveam nimic la cină. Cu picioarele grele, am hoinărit de-a lungul coastei sub strălucirea soarelui la apus, căutînd apatic melci și crabi. Uneori intri într-o stare în care nivelul energiei coboară pînă la un prag minim, după care nu-ți mai pasă de nimic. Aș fi preferat să stau lîngă foc și să-mi economisesc energia, în loc să plec în căutarea hranei. Sînt sigur că această aparentă lene este un mod bun de a-ți conserva energia, dar nu face bine la moral să stai degeaba, așa că m-am silit să ies din starea asta.

Un crab mai mare cu un exoschelet solid s-a retras într-o crăpătură dintr-o stîncă. Nu era specia comună de crab de nisip din care puteam mușca și pe care-l puteam înghiți cu totul. Era un crab adevărat – erau foarte puțini de felul ăsta –, așa că mi-am așezat jos geanta Cinesaddle și camera și m-am dus să caut un băț cu care să-l înjunghii. „Viu sau mort, te iau cu mine”, i-am spus crabului redînd o replică din filmul *RoboCop*. După ce l-am împuns cu bățul suficient de mult, cînd l-am scos din crăpătură era mort de-a binelea.

Picioarele îmi erau destul de afectate, în ciuda șlapilor mei buni pentru orice fel de teren. Erau obosite și învinețite și încă

acoperite de răni. Mă și dureau, ca și cînd aș fi țopăit de colo colo pe un cîmp plin de cuie și bucăți de fier vechi.

Am estimat că avusesem un aport de vreo 600 de calorii toată ziua și a trebuit să fac un efort ca să nu mă apuc să-mi plîng de milă. În mod clar, faptul că eram puțin bolnav mă demoralizase și-mi secătuise energiile. Mi-am cuprins fața în palma deschisă și mi-am frecat ochii iritați de fum. Să fiu al naibii, era greu! Și totuși, mai rămăseseră doar 38 de zile. Dumnezeule, chiar mă îndoiam că voi putea rezista.

Dura din ce în ce mai mult să adun lemne de foc. Focul meu ardea neîntrerupt de vreo zece zile și fiecare bucățică de lemn cît de cît uscat din imediata vecinătate fusese folosită. Pentru a rezolva problema asta, m-am hotărît să încerc să aduc mereu cu mine cîte o bucată mare de lemn uscat, dacă ajungeam pînă în interiorul insulei, sau vreun lemn adus de valuri, dacă mă întorceam pe malul mării. Traiul acesta de pe o zi pe alta era neliniștitor – tînjeam după o butelie cu gaz și o plită bună. Era ca atunci cînd vrei să părăsești o navă care se scufundă – chiar și după ce te-ai luptat ca nebunul să scoți apa cu găleata și ai golit carena, știi că în curînd va trebui s-o iei de la capăt și că n-ai cum să scapi de asta.

Lipsa ocaziilor de a lenevi începuse deja să mă irite. Voiam și eu o zi liberă. Voiam doar să mănînc și să-mi revin. Dar adevărul era că, dacă nu strîngeam apă sau lemne, nu puteam nici să mănînc sau să beau și mi-aș fi pierdut și focul cel prețios. Nu-mi permiteam așa ceva. Chiar dacă îmi rezervam o zi în

care n-aș fi lucrat la acoperiș, m-aș fi simțit vinovat că leneveam, așa că nu m-aș fi putut relaxa cu adevărat. Interesant e faptul că momentele care au început să fie cele mai relaxante pentru mine erau cele în care făceam sarcini repetitive, care-mi dădeau un sentiment de satisfacție. Poate că lucram, dar în clipele acelea mintea mea putea să se calmeze, iar rezultatele erau evidente. Făceam ceva.

Unica mea ocazie de a-mi mai varia cît de cît dieta era să fiu deosebit de atent cînd prindeam crabi și melci, în cazul în care aș fi dat peste o gustare rară și neobișnuită. „Nu mă mai mușca!”, m-am văitat eu cînd ultima mea captură și-a întors capul și și-a înfipt dinții în carnea dintre degetul meu mare și arătător. În cele din urmă, după ce l-am lovit în cap cu o piatră, a ajuns să zacă, inert, în coșul meu. Trebuie să spun că țiparii nu se dădeau prinși fără luptă. M-am spălat pe mîini în mare și m-am întrebat dacă, neavînd antiseptice, merita să risc să mă infectez prinzînd țipari.

După calculele mele, folosindu-mă de palme pentru a măsura și de estimări, adăugam zilnic la acoperiș cam 35 de centimetri de împletitură. Era a cincea zi de lucru și am anticipat că voi termina în nouă zile. Calculele au fost însoțite de resemnarea că aceasta era numai *o latură* – o jumătate a acoperișului înclinat și nimic mai mult. A trebuit să intervin și să alung cu un băț mare depresia care îmi dădea tîrcoale.

„Dacă nu poți avea un acoperiș din frunze rezistent la apă, ce rost are? Trebuie să fie mai bun decît grota, nu?”, m-am

îmbărbătat eu. „Și atîta durează dacă muncește doar o persoană.”

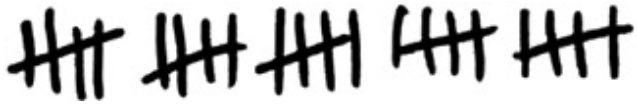

În a șasea zi de lucru la acoperișul de frunze nu am lucrat deloc la acoperișul de frunze. Era ziua în care trebuia să merg la „cutia poștală” și ploua, așa că mi-am împărțit dimineața între plimbările către Tabăra Lămîilor și timpul petrecut în grotă. Am mai strîns niște frunze de lămîi proaspete și doi litri și jumătate de apă din scoici. Dar voiam mai mult.

Am cedat dorinței mele de leneveală și mi-am rezervat ziua exclusiv pentru confortul meu. Pentru întărire. Pentru relaxare. M-am gîndit să pun pe foc cojile vechi de nucă-de-cocos în locul lemnelor, îngrijorat să nu rămîn fără, dar acestea ardeau prea repede și degajau prea multă căldură, așa că m-am hotărît să folosesc totuși lemnele aduse de valuri și am mărit intervalele la care le culegeam. Am adunat o mulțime de alte sticle și mi-am dat seama că acum aveam posibilitatea de a-mi face niște rezerve imense de apă.

Coborînd către tabăra mea pe panta abruptă, am zărit o capră și un ied care mîncau nuci-de-cocos *în* adăpostul meu. Le-am urmărit de la 20 de metri, nevenindu-mi să cred ce tupeu puteau să aibă animalele alea proaste, și mi-am dat seama că ținta frustrării mele eram de fapt chiar eu. „De ce nu am găsit deja o modalitate de a omorî caprele astea? Nu se mai poate așa.” Eram acolo de mai mult de trei săptămîni și încă nu-mi făcusem măcar o bîtă. „Trebuie să fac rost de niște arme cu care să omor capre.”

M-am simțit mult mai bine după ce mi-am rezervat ceva timp ca să mă întremez. În grota mea, într-o stare de spirit bună, m-am gîndit cum ar fi să atrag caprele într-o capcană cu ajutorul unor nuci-de-cocos și să le omor.

La prînz m-am desfătat cu mîncarea de bază din melci și rădăcină de taro, suplimentată cu un pagur destul de mare. Abdomenul pagurilor era delicios și plin de grăsimi. Încă nu eram sigur dacă acea parte a corpului lor chiar era comestibilă sau trebuia aruncată, dar, fiindcă, în mod ciudat, avea un gust fantastic și multe grăsimi, am mîncat crabul cu totul.

Acum aveam șase litri de apă în afară de cei șapte pentru situații de urgență și, cînd căutasem mîncare, în ziua precedentă, mai strînsesem și alte sticle pe care le puteam umple cu încă 16 litri de apă. Mi-am împletit țiglele pentru acoperiș în grota mea confortabilă și uscată, iar după-amiază m-am aventurat afară ca să le instalez.

M-am dat cîțiva pași înapoi și am examinat acoperișul înclinat. Partea acoperită cu frunze era mai înaltă decît mine și am hotărît că, dacă ziua următoare va fi bună de lucru, mă voi putea muta aici. Nu ajunsesem chiar așa de sus cum plănuisem, dar mă plictisisem de împletit frunze și încă o zi trebuia să-mi ajungă.

Nivelul fluxului crescuse mai mult ca oricînd – iar dacă plaja dispăruse însemna că și crabii dispăruseră. Focul meu în stea ardea mocnit, așa că am mai împins butucii, apropiindu-i, ca să reaprind flăcările. Am suflat lung. Ce ușor era! La cină am

mîncat din nou melci și rădăcină de taro – o zi grozavă, în care muncisem mult.

Nivelul fluxului era mai înalt decît văzusem vreodată. Plaja de sub grotă dispăruse, iar marea îmi curăța pragul de pipi și de bucățile de palmier.

„Ultima noapte în grotă”, am reflectat. „O să-i duc dorul? Pe dracu’!” M-am simțit bine înjurînd. Era o formă deliberată de a-mi exprima iritarea într-o bulă aseptică de liniște prefăcută. În realitate, grota fusese minunată și mă făcuse să mă simt în siguranță chiar și în timpul celor mai puternice furtuni tropicale. Izbucnirea mea putea avea orice motiv. Acestea fiind spuse, cred că grota simboliza acum cît de mult dura totul; era timpul să-mi scot scutecele de tranziție și să pășesc în lumea reală, unde aveam să mă protejez singur. Plictisit și de pereții din jurul meu, îmi doream, de asemenea, pur și simplu să mai schimb decorul.

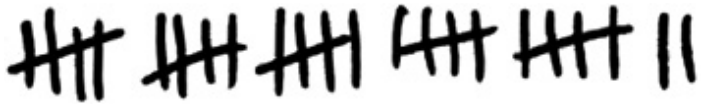

În a patra zi de lucru la acoperișul din frunze am observat că prăjina pe care o pusesem pentru susținerea grinzii era prea șubredă, așa încît devenise o chestiune destul de presantă. Greutatea acoperișului era deja colosală. Pentru a înțelege cît de gros era, trebuie să cunoașteți elementele de bază ale construirii unui astfel de acoperiș. Cînd faci un acoperiș din frunze nu e ca atunci cînd lucrezi cu țigle, dintr-un motiv simplu: materialele nu sînt impermeabile. Așadar, în loc să pui ceva impermeabil pe acoperiș, îl faci din ceva oarecum impermeabil. Această imperfecțiune este luată în calcul și îți dai

seama că fiecare strat de material vegetal va devia doar puțin mai multă apă. Pentru a construi un acoperiș impermeabil din frunze de cocotier, acestea trebuiau stratificate pînă la o grosime de aproape *30 de centimetri*. Rezultatul semăna cu un adăpost antiaerian; și totuși, în ciuda construcției meticuloase, tot acoperișul avea să se prăbușească dacă nu propteam grinda care se lăsa cu o prăjină solidă.

În ziua precedentă încercasem să tai o crăcană solidă, dar pentru că era foarte greu să tai un copac atît de gros cu o scoică, treaba asta avea să dureze două zile, pentru a-mi mai ușura efortul fizic. Nu avea rost să continui cu împletiturile din frunze pînă cînd nu propteam acoperișul, așa că am luat-o la deal ca să termin treaba pe care o începusem.

Copacul „uriaș” avea un trunchi cu un diametru de 10-13 centimetri. Lemnul era relativ tare și m-am uitat la ce făcusem pînă atunci. În jurul copacului era săpat deja un cerc destul de adînc, dar trebuia să-l mai cioplesc cu toporul din scoică, pentru ca apoi să-l pot rupe.

Obosit doar la gîndul că trebuie să fac asta, m-am lăsat în genunchi lîngă copac pentru a mai economisi energie și a fi la înălțimea potrivită. Am cuprins copacul cu brațul stîng ca să am stabilitate și mi-am balansat antebrațul ca pe coada unui topor, lama acestuia fiind fragmentul de scoică.

Mi se părea că încep să mă lenevesc, folosindu-mă de pretextul că era foarte important să-mi economisesc energia. Dar asta nu mă ajuta să-mi rezolv treburile, așa că, în loc să-mi economisesc energia și să mă odihnesc mai mult, a trebuit să-mi spun că munca grea este un exercițiu fizic excelent și că trebuia să rămîn în formă, așa că fiecare copac doborît, fiecare grămadă de lemne adunate aveau efectul secundar pozitiv de a-

mi menține o bună condiție fizică. Asta m-a ajutat, de asemenea, să fac față grijilor că aș consuma prea multă energie. Împușcam doi iepuri dintr-un foc.

Aici, la copacul ales de mine, ba ciopleam trunchiul stînd în genunchi, ba îl cuprindeam cu brațul pentru a mă sprijini și a-l slăbi, ba încercam să-l frîng. Pentru ultima acțiune era nevoie ca, sprijinindu-mi umărul de trunchi cu corpul în poziție orizontală, ca în grămada de la rugby, să împing cu o forță uriașă. De fapt împingeam mai ales în picioare, iar de cele mai multe ori copacul nici nu se clintea, în ciuda eforturilor mele.

Dar am continuat acest ciclu pînă cînd, împingînd la un moment dat, am auzit un trosnet slab, apoi ruperea fibrelor din interiorul trunchiului. Apoi, treptat, cu toată forța care îmi mai rămăsese, am amplificat aceste sunete pînă cînd trosnetul lemnului ce se rupea a făcut să răsune pădurea.

Copacul cel mare era doborît. „Bravo, mulțumesc!”, mi-am exprimat eu recunoștința față de forțele necunoscute care hotărîseră că am depus suficiente eforturi, iar copacul trebuia să cadă. Slavă Domnului, într-adevăr!

Am îndepărtat ramurile copacului și l-am tîrît la vale, trăgîndu-l de capătul mai gros. Puțin mai sus de adăpostul meu, i-am făcut vînt pe ultimii zece metri de teren foarte abrupt, urmărindu-l cum se oprește la doar cîțiva centimetri de prețiosul meu acoperiș. Prin gestul nechibzuit de a-l arunca, era cît pe ce să-mi distrug adăpostul. „Gîndește-te mai bine data viitoare, Stafford!” Oboseala și nechibzuința ar fi putut distruge în cîteva secunde ceva la care muncisem din greu zile întregi.

Apoi, ca și cum uitasem pe loc lecția abia învățată, m-am hotărît să arunc și niște lemne de foc, uitînd de plantele de taro pe care le pusesem în pămînt lîngă adăpost. Amîndouă s-au ales

cu tulpinile rupte din cauza stîngăciei mele, așa că a trebuit să le proptesc cu niște bețe și niște vrejuri foarte subțiri. Odată susținute, au rămas drepte, însă nu știam dacă aveau să supraviețuiască. „Ia-o mai încet”, mi-am zis, frecîndu-mi fruntea transpirată cu degetele murdare.

După ce mi-am folosit prăjina pentru cules nuci-de-cocos pe post de grindă și după ce băusem conținutul tuturor fructelor din copacul căzut, a trebuit să recunosc că aveam nevoie de o a treia prăjină pentru cules nuci. Deși frustrarea pe care mi-o produsese a doua prăjină, care era atît de grea, mi se întipărise în minte ca una dintre cele mai disperate perioade petrecute pe insulă, aceasta mă silise să-mi reevaluez și să-mi îmbunătățesc uneltele. În mod clar, următoarea mea prăjină nu putea fi la fel de grea – însă trebuia să fie mai lungă –, iar cele două cerințe păreau contradictorii. Cînd am examinat-o pe cea mai lungă dintre prăjinile netede, uscate de soare, care fuseseră folosite pentru împins bărcile și pe care le adunasem de la marginea apei, am descoperit că era destul de lungă și totuși destul de ușoară ca să-mi fie de folos. Fiind însă o prăjină pentru împins bărci, nu avea nici o bifurcație naturală cu care să lovesc și să desprind nucile. „Nici o problemă”, mi-am zis. Puteam să-i atașez una cu niște coajă de hibiscus.

Atunci am avut revelația. Dacă tot îi legam o crăcană, de ce să n-o leg cu susu-n jos? Un cîrlig avea să fie mult mai eficient, pentru că puteam să-l plasez pur și simplu deasupra codiței nucii-de-cocos și să trag de el în jos, în loc să împing. Era una dintre acele idei despre care știi din prima că vor funcționa. După ce i-am atașat cîrligul solid, am descoperit că prăjina era atît de ușoară și de versatilă, încît puteam chiar s-o folosesc urcîndu-mă în copacii mai puțin înalți, de vreo trei metri! Așa

puteam să culeg un munte de nuci-de-cocos, activitatea devenind mai mult o distracție decît o corvoadă frustrantă și epuizantă. Simțeam că nu trebuie decît să mă întind puțin și puteam să culeg relaxat nucile pe care le doream, ca și cînd ar fi fost pe raftul de sus al cămării. „Asta numesc eu evoluție!”, am rînjit mîndru ca un copil care tocmai a mers pentru prima dată pe bicicletă fără roțile ajutătoare.

Am fixat imensa prăjină bifurcată și am înfipt și un țăruș la baza ei ca să mă asigur că nu se mișcă. Rezultatul era liniștitor de solid și nu aveam nici o îndoială că structura era de acum suficient de rezistentă pentru a susține greutatea acoperișului. Mi-am petrecut restul dimineții împletind și legînd alte frunze de palmier.

Pe la mijlocul după-amiezii – lucram deja la acoperiș de opt zile întregi – am adunat lemne de foc pentru marea mutare. Pe plaja din extremitatea nordică am găsit o bucată imensă de lemn adusă de ape. Avea peste doi metri lungime; am săltat-o în spate și pe umeri ca pe o cruce și, mulțumit, mi-am tîrît picioarele pînă în tabără, încovoindu-mă sub greutatea ei. Era foarte uscată, incredibil de grea și avea să mă țină zile în șir.

Îmi plăcea provocarea de a căra aceste bucăți enorme de lemn pînă pe bucata mea de plajă. Odată ce grămada s-a făcut destul de mare ca să-mi ajungă peste noapte, m-am întins sub acoperiș și am testat poziția de somn. Lipsa spațiului mă îngrijora, iar dacă ploua, focul, care avea să fie aproape de margine, putea să se stingă ușor. După o lungă pauză, admițînd că situația îmi scăpase de sub control dincolo de limita mea de confort, am recunoscut către cameră: „Știți ceva? Mă mut prea devreme – nu am suficient spațiu. Dacă vin ploile, adăpostul nu-i destul de mare, serios. Sînt așa de obosit! Înapoi în grotă!”.

Faptul că am recunoscut asta m-a afectat serios, iar în grotă eram foarte deprimat. „Nu-mi vine să cred ce puțină energie am. Adevărul e că sînt deshidratat, subnutrit, îmi petrec tot timpul desfășurînd activități repetitive deloc interesante, așa că tocmai am avut puțin de lucru ca să scap de un tipar de gîndire negativ.”

Tiparul de gîndire negativ era faptul că mă consideram o victimă: „În continuare mă gîndesc că am fost abandonat aici și că nimănui nu-i pasă de mine. Îmi lipsește enorm compania cuiva, sînt foarte, foarte singur. Fiecare părticică din mine tînjește după companie. Fiecare părticică din mine tînjește să stea de vorbă cu cineva”.

Dar cine mă abandonase acolo? Eu, desigur. Întregul proiect fusese ideea *mea*, provocarea *mea* pentru mine însumi. În ciuda acestui fapt, în cele mai sumbre momente tot nu reușeam să accept că trebuie să-mi asum răspunderea pentru situația în care mă aflam. Proiectarea vinei și văicărelile nu făceau decît să-mi dea impresia că lucrurile îmi scapă și mai mult de sub control, dar deocamdată nu-mi păsa – nu voiam decît să-mi plîng de milă și speram că și ceilalți vor face la fel. „Este extrem de greu ca un om să facă asta fără nici un ajutor.” Deși conștientizasem deja această trăsătură a mea, continuam să mă complac în această autotorturare ce mă făcea să mă simt neajutorat. Se pare că obiceiurile de-o viață nu se schimbă ușor.

Apoi, ca și cînd norul ar fi trecut și o rază de soare s-ar fi pogorît să-mi lumineze calea, am reușit să înțeleg cum o puteam scoate la capăt. Esența încrederii în mine exista încă, zdrențuită și ca vai de ea, dar vie și pregătită să poarte o nouă bătălie în numele meu.

„Dar n-o să mă dau bătut. Și n-o să înnebunesc.” În ochii mei se vedea un optimism renăscut. „Doar că e greu.”

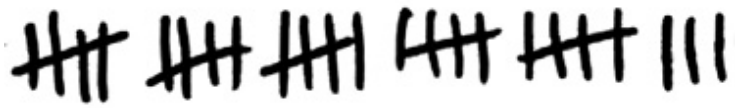

Biciuit de vîntul care mătura grota, nu prea am dormit. Dar ceainicul meu improvizat dintr-o cutie de conserve era pe foc și mă pregăteam să beau un ceai din frunze de lămîi – cu siguranță, asta era soluția pentru toate problemele din viața mea.

Acum, că reușisem să țin în frîu disperarea din seara precedentă, mă simțeam mult mai capabil să preiau controlul asupra timpului pe care-l mai aveam de petrecut pe insulă și să-mi scriu povestea. Eram sigur că soluția consta în a fi prezent în clipa de față, așa că m-am concentrat asupra activității pe care o desfășuram în clipa aceea, în loc să-mi las mintea să zburde liberă și să se țină de prostii.

În timp ce împleteam o frunză de palmier, m-am concentrat asupra mișcării mîinilor mele. Mi-am relaxat umerii și mi-am urmărit degetele, care împleteau acum cu dexteritate frunzele și creau în poala mea o mică operă de artă, foarte simplă. Am inspirat adînc și m-am uitat în jur. Stăteam așezat într-un petic de pădure de unde puteam să văd plaja printre copaci. La umbră era răcoare, munceam în condiții plăcute, iar soarele strălucitor se reflecta pe lianele și ramurile de deasupra mea. Auzeam zgomotul mereu prezent al valurilor izbindu-se de țărm și îl acceptam, poate pentru prima oară, ca pe o coloană sonoră liniștitoare a unei experiențe pe care n-aveam s-o uit niciodată.

Simțeam că începusem o nouă etapă.

M-am surprins zîmbind larg de unul singur. Pur și simplu, impregnîndu-mă total de clipa prezentă și bucurîndu-mă că mă aflu pe o insulă din Pacific – și că fac o activitate atît de tipică pentru locuitorii insulelor din Pacific cum era împletitul ramurilor de palmier. Există o anumită pace pe care o simți dacă îți golești mintea de gînduri. O anumită energie este eliberată în interiorul tău, făcîndu-te să te simți euforic și să te întrebi de ce nu meditezi mai mult și mai des. Poți să spui că nu-s decît iluzii prostești, dacă vrei, dar pentru mine e un instrument ca oricare altul și, cel mai important, un instrument pe care-l ai cu tine și cînd ești în pielea goală.

Pentru moment, era adevărat. Eram cu adevărat fericit așa, stînd printre copaci.

Am montat cele zece țigle din frunze de palmier pe care le împletisem și a trebuit să mă așez pe o creangă paralelă cu grinda principală pentru a le pune și pe ultimele, căci nu mai ajungeam de jos. Frunzele de palmier treceau de grindă, iar acum sub mine se întindea o suprafață de proporții impresionante. Încă puțin de pus în partea dreaptă, și acoperișul avea să fie gata.

Era deja jumătatea după-amiezii și trebuia să mă întorc în cealaltă parte a insulei ca să ridic obiectele din „cutia poștală”. În timp ce eram acolo, am reușit să fac 18 tracțiuni sub briza puternică ce măturа Tabăra Lămîilor. Era tîrziu de acum, iar soarele nu mai încălzea tabăra și plaja din acea parte a insulei. Era sfîrșitul celei de-a patra săptămîni, iar eu eram extaziat văzînd cîtă forță căpătasem. „Sînt destul de mulțumit de chestia asta”, am spus eu flexîndu-mi bicepsul și făcînd cu ochiul către cameră.

În timpul plimbării de după-amiază am mai descoperit o plantă de taro pe lîngă care mai trecusem înainte, dar fără s-o văd. Săpînd cu degetele, am scos sursa de carbohidrați cu un zîmbet pe buze. „Un cartof (mă rog, un taro), doi cartofi, trei cartofi, patru cartofi, cinci cartofi, șase cartofi, șapte cartofi...” Am smuls toată planta din rădăcini și am pus-o în fața camerei: „Mai mulți...”.

Un pagur a zbughit-o în fața mea, dar mișcarea lui bruscă l-a trădat și l-am înhățat fără să stau pe gînduri, urmînd să-l gătesc ca fel principal la masa de seară.

„E ciudat, lucrurile pur și simplu vin la tine cînd ești mai calm.” Fără cacofonia obișnuită a frămîntărilor și grijilor din capul meu, am remarcat că asta fusese cea mai productivă ieșire din ultimele cîteva zile. Acum fusesem mai vigilent, prin urmare văzusem lucruri care se aflaseră mereu acolo, dar fusesem prea preocupat ca să le observ.

Știam că trebuia să las totul să meargă de la sine, să mă relaxez și să accept lucrurile așa cum sînt. Dacă nu acceptam situația și-mi doream un lucru pe care nu-l aveam, îmi iroseam timpul și energia. Lucrurile erau așa cum erau – pur și simplu. Mi-am repetat cu seninătate lecția pe care o uitasem. Nu mai opune rezistență, Ed, relaxează-te!

„Teoretic, funcționează foarte bine!”, am mormăit către cameră. „Dar mai lucrez la asta.” Știam că mai am mult pînă să fiu capabil să cedez cu adevărat în fața suișurilor și coborîșurilor vieții.

La întoarcere am zărit pe mare o barcă de pescuit. Era albă, acoperită la prova și la pupa, iar în mijloc se înălța o cabină. Întreaga ambarcațiune era plină de catarge și de un soi de antene. Am estimat că era probabil la mai bine de o milă

dincolo de recif. Era bizar să mă gîndesc că acolo erau oameni care aveau mîncare și băutură adevărate și purtau haine. M-am simțit ciudat văzînd o barcă și m-am întrebat dacă aveam să mai văd și altele.

În ultimele două ore ale zilei am terminat acoperișul din frunze și am depășit cu mult bîrna. „E gata.” Soarele coborîse spre asfințit, iar strălucirea lui domoală pătrundea printre copaci și dincolo de acoperișul adăpostului. Eram foarte mulțumit de mine și mîndru de acoperiș, cînd l-am examinat îndeaproape, ocolind adăpostul.

„E un acoperiș strașnic! Sînt așa de mulțumit de el!”

Într-adevăr, era o plăcere să te uiți la împletitura de frunze. Avea aproape 30 de centimetri grosime și așa de multe straturi de frunze, încît părea capitonată și izolată. Era foarte mare, dacă te gîndeai că fusese făcută în întregime fără unelte, iar eu eram încîntat că nu făcusem treabă de mîntuială, că mă ținusem de planul inițial și că perseverasem.

În seara aceea era prea tîrziu ca să mă mut – iar eu eram și așa prea obosit –, dar nu mai conta. Finalizasem cel mai ambițios proiect de construcție și nu trebuia să mai împletesc nici o frunză de palmier cîte zile mai aveam de trăit.

Era timpul să mă duc să mănînc niște melci, un pagur și niște rădăcină de taro, apoi să dorm bine, cu zîmbetul pe buze.

„Mă așteaptă patru săptămîni și jumătate în care voi locui în adăpost. Construcția a durat 11 zile. Sînt mai fericit ca oricînd.” Formulam propoziții scurte, în timp ce creierul meu semna condica pe ziua aceea. „Am avut mai multe intervale în care am fost optimist și puternic. Am apă și sînt hidratat. Acum am rezerve, 28 de litri. Dacă am apă, nu îmi mai fac griji. Mi-e

foame mereu, dar măcar am apă, așa că totul e în regulă. Bine, o cană de ceai din frunze de lămîie. Apoi la culcare.”

5

Vînătoarea

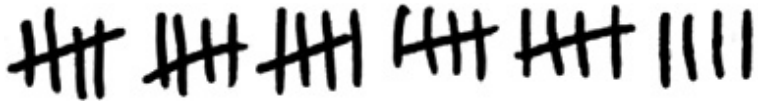

Sosise ziua mutării. Am băgat echipamentul camerei de filmat în caseta de protecție, am pus și bluza verde și periuța de dinți și am apăsat bine închizătorile din plastic.

Pe plajă, în timp ce adunam melci pentru micul dejun, am găsit cinci metri și jumătate de sfoară de nailon, dar era de calitate proastă – dacă aș fi tras mai tare de ea, probabil că s-ar fi rupt. M-a făcut să mă gîndesc însă că ar trebui să-mi confecționez un arc și o săgeată. Deja se contura un plan. În ziua aceea urma să mă mut în adăpost după micul dejun, să mă organizez. Apoi, după-amiază, aveam să încep să-mi fac un arc și o săgeată. Visam la niște carne de capră friptă, așa încît am decis că trebuie să evoluez și să devin vînător.

Am lăsat în grotă cei șapte litri de apă pentru cazuri de urgență. De asemenea, am mai lăsat și lemne uscate suficiente pentru o noapte, împreună cu toate cele necesare pentru aprins focul și o grămăjoară proaspătă de iască. În cazul unei retrageri de urgență în grotă, dacă se isca un uragan sau o furtună

tropicală, nu trebuia să iau nimic cu mine. Mă simțeam ca un tip obsedat că vine sfîrșitul lumii, mereu pregătit pentru cel mai cumplit scenariu, dar îmi făcea bine gîndul că am o bază de regrupare unde știam că pot să mă adăpostesc și să rămîn uscat.

„Mă simt oarecum ciudat mutîndu-mă de aici – sînt puțin neliniștit. Pentru mine, această grotă înseamnă de fapt căldură, absența umezelii și siguranță – și am impresia că mă mut într-un loc care implică o doză mai mare de necunoscut.”

Făceam ceea ce trebuia – știam asta –, doar că mi se părea ciudat, diferit. Mutarea a necesitat trei drumuri: unul pentru a duce cutia de protecție a camerei video, unul pentru coșul din frunze de palmier plin cu cratițe și cochilii de scoici, iar ultimul pentru a muta focul. În timp ce mergeam ținînd lemnele cu tăciuni la capete departe de picioarele mele goale, în urma mea, pe plajă, rămînea o dîră de fum. Ajuns la adăpost, am pus lemnele cu capetele arzînde la un loc, am adăugat niște lemne uscate și am suflat ușor – reanimînd focul încet, cu răbdare. În mai puțin de un minut ardea cu flacără.

În această zi, mai mult decît în oricare alta, puteam într-adevăr să mă mai relaxez puțin. Am decis că, fiind englez, singura modalitate autentică de a-mi inaugura noua reședință era... să-mi fac un ceai. Însuflețit încă de ceea ce speram că era de-acum un val permanent de optimism, mi-am descris entuziasmul și energia de care mă simțeam cuprins. Pentru mine era foarte important că nu mă mai aflam într-o grotă plină de căcăreze de capră. Locuiam într-un sălaș pe care mi-l construisem singur. M-am relaxat și mi-am permis să visez în voie.

M-am întins pentru prima oară în poziția de culcare și mi-am dat seama că trebuie să mut focul – iar îmi înfierbînta capul. În poziție orizontală, simțindu-mă de parcă eram într-un fel de vacanță, mi-am relaxat brațele și picioarele grele. „O să stau așa cinci minute”, mi-am spus, căscînd.

Apoi am petrecut o oră și jumătate în genunchi, curățînd cu o cochilie de scoică rădăcinile încîlcite de pe sol. Dar cînd loveam cu scoica o rădăcină, aceasta doar se îndoia, nu se rupea, așa că m-am adaptat rapid și mi-am dat seama că-mi trebuie o suprafață de lucru mobilă (pe care s-o strecor sub fiecare rădăcină, pe rînd), ca să opună rezistență loviturii; o piatră netedă s-a dovedit a fi potrivită. Cînd am terminat de curățat suprafața, rămînînd peste tot doar pămînt neted, eram foarte obosit.

Pentru prînz am găsit o altă piatră pe care să zdrobesc melci, deoarece, dacă m-aș fi tot dus la grotă pentru fiecare masă, aș fi pierdut timp prețios pe drum. Noua suprafață de pregătit masa era un prag de pe Piatra Melcilor, aflorimentul aflat la mijlocul plajei mele, care acum îmi era la îndemînă, foarte aproape de noua mea locuință din pădure. Pragul era situat la nivelul taliei și am zdrobit pe el melcii în lumina soarelui de la începutul după-amiezii. Acum nu mai eram într-o formă proastă. Nu mai aveam nici urmă de colăcei în talie, iar grăsimea de pe corp se diminuase probabil mult, dar nu mă simțeam mai puternic, ci doar mai zvelt. Melcii verzi, uriași pe care îi adunasem în timpul refluxului de dimineață aveau la intrarea în cochilie o porțiune albă, ca un fel de chepeng. „Iată o cantitate uriașă de proteine – uriașă pentru mine!” Era ora prînzului.

Ca să omor o capră, trebuia să arunc ceva ascuțit cu destulă forță pentru a-i străpunge pielea. Aș fi putut încerca să prind

una făcînd o capcană, dar am decis că o capră era prea mare pentru a putea fi omorîtă astfel. Ar fi fost nevoie de o capcană care să poată ucide și un om. Ideea părea puțin exagerată, deocamdată. Urma să fac un arc și o săgeată – un arc scurt, de aproximativ 1,20 metri, pe care să-l pot purta cu mine prin pădure fără să-l agăț de orice.

Prima bucată de lemn pe care am ales-o ca s-o folosesc drept recuzită (ca să explic în fața camerei de filmat ce fel de lemn caut) s-a dovedit atît de potrivită, încît m-am apucat să leg de ea noua sfoară albastră.

Cînd am încercat prima oară să trag cu arcul, cu mare atenție, sfoara albastră din nailon s-a rupt, așa că am pus-o în două, ca să-i dublez rezistența. M-am așezat pe sol, sub noul meu acoperiș, răsucind pe genunchi coarda improvizată. Cînd am terminat, am legat-o de vargă și mi-am analizat opera. Era cît se poate de primitivă, dar măcar aveam un arc. Coarda era atît de întinsă, încît abia reușeam să trag de ea. Asta era bine, căci așa avea mai multă forță. A trebuit să mă întind din nou – eram epuizat.

Lîngă foc, am mîncat termitele de pe un buștean putred, care încercau să fugă de flăcări. Nu făceam asta pentru că aveam nevoie de calorii – cantitatea era nesemnificativă –, ci de plictiseală, să mă amuz. Cînd îți dai seama că mănînci termite ca să te distrezi înseamnă că ești cu adevărat plictisit.

Spre seară, chiar înainte de asfințit, mi-am legat lingura de o creangă de hibiscus și m-am dus pe plajă, să văd cum zboară săgeata improvizată. Țineam arcul în mîna stîngă, în față, cu cotul întins. Cu dreapta am sprijinit săgeata primitivă pe degetele mîinii stîngi, cu capătul celălalt împins în coarda de nailon. Cînd am tras brațul drept în spate, din cauza forței,

coarda a alunecat și, destul de stîngaci, am scăpat arcul pe jos. Mi-am reluat poziția și am încercat să țin mai bine săgeata cu mîna dreaptă, însă de fiecare dată cînd dădeam drumul săgeții coarda aluneca într-o parte. Îmi dădeam seama că arcul avea destulă forță, însă deocamdată nu o puteam folosi pentru a face săgeata să zboare. Pe ziua respectivă mă săturasem de arc și săgeți, dar începusem deja să mă gîndesc cum să modelez capătul săgeții în așa fel încît să rezolv problema.

Bucățile de nucă-de-cocos sfîrîiau, fîsîiau și se caramelizau, puse la copt în jurul focului. Era a douăzeci și noua seară, iar conform jurnalului meu video, fusese o zi într-adevăr dificilă. Confecționasem un arc, dar asta nu mă făcuse chiar atît de optimist cum mă așteptasem.

„Pur și simplu nu știu de ce ziua de astăzi mi s-a părut atît de dificilă. Nu mai am pic de energie, am consumat o rație dublă de nucă-de-cocos, iar la prînz am mîncat chiar și carnea din cleștii unui crab.”

Se părea că și atunci cînd fac progrese trebuie să mă străduiesc să fiu optimist și motivat. În ziua aceea lăsasem lucrurile să decurgă la întîmplare; în consecință, mă simțeam deprimat. Trebuia să rămîn optimist, binedispus și vesel. Trebuia să mă entuziasmeze aventura aceasta. Mi-am reamintit că nu este o chestiune de viață și de moarte. Și dacă nu prindeam o capră, tot aveam să supraviețuiesc. Mai aveam de rezistat 31 de zile, trebuia să dețin controlul, la nivel mental. A doua zi era jumătatea intervalului – un reper important. Era momentul potrivit pentru a chibzui cum se cuvine.

„Chiar dacă arcul nu funcționează, Ed, tot ce faci te ajută să înveți. Astăzi am folosit sfoara aceea slabă ca să fac din ea o sfoară bună, rezistentă (deși arată destul de ciudat). Sînt multe

aspecte pozitive – te afli în noua ta locuință. Vremea e frumoasă, soarele strălucește. Mîine e a treizecea zi și te vei bucura de ea mult mai mult decît de ziua de azi – bine?”

Deși sfetnicul meu interior părea să spună tot ce voiam să aud, încă nu eram absolut convins. A trebuit să mă întorc în grotă și să stau în cercul de pietre. De unde venea sentimentul acesta de neliniște? De ce nu mă simțeam mai împăcat? Ce naiba nu-mi pria?

Am pășit în cerc, în zona de siguranță. M-am așezat pe planșeul prăfuit al grotei, în fundul gol, și mi-am sprijinit brațele pe genunchii îndoiți. Am privit lumina care pălea la orizont.

„Respiră, Ed”, mi-am spus. Ceea ce am și făcut; într-adevăr, starea de liniște m-a cuprins iar. Cercul mă izola de restul insulei. Acolo, în interiorul lui, mă aflam doar eu, însă eram cumva legat de toți și de toate cele care contau pentru mine. Am zîmbit, cu un aer atotștiutor, pe care rareori îl aveam cînd mă aflam în afara cercului. Aici, în interiorul său, aveam altă perspectivă, eram bucuros și liniștit.

Cînd s-a lăsat întunericul dens al nopții, mi-am scuturat praful de pe fund și am privit în sus, spre cerul înțesat de stele. Nopțile pe insulă erau incredibile, extraordinare. Înțelegeam perfect de ce izolarea le aduce oamenilor experiențe spirituale. Sub un astfel de cer nu aveai cum să te simți altfel decît umil.

Cînd m-am ridicat, genunchii înțepeniți mi-au trosnit; am plecat să-mi petrec prima noapte în noua mea locuință din pădure. Am mai pus niște lemne pe foc, m-am întins și am simțit ceva mișcîndu-se în licărirea portocalie. Pe solul pădurii se mișcau de fapt *multe* chestii, chiar în fața mea.

Am activat opțiunea vederii nocturne la camera de filmat și am observat o întreagă armată de paguri care-și vedeau de treburile lor. Erau minusculi – cît niște melcișori. M-am întins după cutia de conserve și, fără să mă ridic, am umplut-o pe jumătate cu apă și am pus-o la fiert. Era vremea cinei.

În dimineața aceasta m-am trezit și am avut imediat un scaun uriaș. În ziua precedentă mîncasem două nuci-de-cocos și s-a văzut. Somnul de peste noapte nu fusese chiar așa plăcut pe cît anticipasem, în mare parte din cauza unui soi de șobolani mici care tot alergau peste mine. Din fericire, nu mă deranjează prea mult astfel de lucruri, dar nici nu-mi fac o deosebită plăcere.

În timp ce adunam melcișori, am luat cu mine și vreo două pietre plate, ca să le pot zdrobi cochiliile în tabără, lîngă foc, nu pe plajă, în bătaia soarelui. Una dintre pietre avea o suprafață foarte netedă, semănînd cu pietrele pe care amerindienii din valea Amazonului le foloseau pentru a-și ascuți macetele.

Aveam un disc metalic, o piesă de la un vechi motor de barcă; mă folosisem de el pentru a ciopîrți cumva tuberculii de taro. Era tocit și la fel de eficient ca o riglă din plastic folosită la tăiat roșii. Brusc, m-am mirat că nu mă gîndisem pînă atunci să-l ascut. Pe lîngă faptul că eram de cîteva zile în posesia unei bucăți de metal, o și folosisem ca pe un cuțit bont. Totuși, dintr-un motiv sau altul, ideea aceasta nu-mi venise pînă atunci.

Am scuipat pe piatra netedă, ținînd discul metalic în mîna dreaptă, și am început să descriu opturi, avînd grijă ca unghiul dintre disc și suprafața pietrei să fie de aproximativ 30 de

grade. Vedeam cum metalul începe să strălucească; într-adevăr, începea să se ascută. Aceasta însemna că puteam să-i montez un mîner, confecționînd astfel un cuțit pe care să-l port cu mine și să-l folosesc în diverse scopuri. Un cuțit! Un cuțit, după cum mi-am dat seama rapid (după doar 30 de zile), era esențial – așa că în dimineața aceea mi-am făcut un cuțit.

A trebuit să răzuiesc suficient de mult metalul de pe fiecare parte a discului, astfel încît cele două suprafețe ușor înclinate să se unească într-o muchie ascuțită. Am testat muchia lamei trecîndu-mi degetul peste ea. Părea ascuțită. Închizînd un ochi, am privit lama de aproape, dintr-o parte, ca să văd dacă suprafața mai avea zone ce reflectă lumina. Am mai ascuțit vreo cinci centimetri din circumferință, deci cam o treime.

Mînerul l-am confecționat dintr-un lemn de esență tare, folosind discul acum ascuțit pentru a-i îndepărta coaja și pentru a-l netezi. Apoi am lovit cu discul în capătul mînerului, ca să fac o crăpătură suficient de mare încît să încapă lama. Din cauza unui nod, nu stătea perfect drept, dar devierea era neînsemnată. Am lăsat capătul mînerului întreg. Am scos discul, l-am răsucit, astfel încît lama să fie îndreptată înainte, și l-am introdus din nou în mîner.

Cu niște fibre fine, ude de coajă de hibiscus, am legat strîns mînerul. Dinții mei au ținut loc de menghină, strîngînd tare deschizătura în care introdusesem discul, în timp ce înfășuram strîns pe mîner fibrele de hibiscus, astfel încît lama să fie cît mai bine fixată. Fibrele pe care le petreceam pe lîngă bărbie îmi prindeau fire din barbă, smulgîndu-le. Mă bucuram însă de eficiența incredibilă a instrumentului. Am legat întîi capătul opus lamei, astfel încît să nu se despice, apoi și celălalt capăt, strîngîndu-l cît mai bine cu dinții.

Cantitatea de tuberculi de taro pe care o rezervasem pentru două mese era de dimensiunea unei cutii de chibrituri. Folosindu-mi noul cuțit, i-am tăiat bucăți, pentru prînz, și i-am curățat de coajă. „Jamie Oliver, poți să mori de invidie!”, am chicotit, folosind drept tocător o bucată pătrată de placaj găsită pe plajă. Cuțitul era îndemînos și îmi deschidea numeroase posibilități; pe lîngă lovit, cojit și jupuit, acum puteam și să tai și să feliez. Instrumentul marca în mod evident o evoluție, la fel ca focul și adăpostul.

După prînz trebuia să confecționez săgeți. Adunasem deja cîteva bețe drepte de hibiscus, încă de cînd făceam funie din coajă, pentru adăpost. Lingura era prea valoroasă ca s-o sacrific pentru a face o săgeată, și oricum era destul de grea. Aveam un cui, așa că am ales bățul cel mai drept și, folosind tot coajă de hibiscus muiată în salivă, l-am legat de vîrful săgeții. Arăta bine.

În timp ce lucram, reflectam asupra faptului că, deoarece capra este considerată animal domestic, sîntem tentați să credem că poți să fugi pur și simplu după una, ca după un animal de la fermă, și s-o prinzi. După ce o prinzi, ai putea, desigur, s-o priponești, s-o mulgi și să faci brînză din lapte. Ce ar putea fi mai simplu? M-am gîndit apoi că, în situația dată, *sălbatic* era cuvîntul esențial. Acestea nu erau capre domestice, ci *sălbatice*, iar să te apropii de aceste animale era mult mai greu decît vă puteți imagina. Caprele de aici erau sperioase – nu voiau să fie prinse și, în mod firesc, nu erau dispuse să producă brînză pentru nimeni.

În timp ce săgețile prindeau formă în mîinile mele, mi-am spus: „Săptămîna asta am să omor o capră”.

Apoi, folosindu-mi cuțitul cel nou, am făcut o crestătură la capătul săgeții, suficient de mare încît să încapă în ea coarda

arcului. Mi-am dat seama că această crestătură mică era esențială pentru a împiedica alunecarea corzii, cum se întîmplase în seara de dinainte. Crestătura avea să țină coarda arcului pe aceeași linie cu săgeata, în timp ce o lansam, și să-i transmită impulsul necesar pentru a zbura. Teoretic. Mă aflam lîngă adăpostul meu din pădure, înconjurat de vegetație; singura zonă unde puteam face testul era deasupra capului. Am îndreptat săgeata spre coronamentul pădurii și am tras de coarda fixată în noua crestătură făcută la capătul săgeții. Am dat drumul corzii, atent, iar săgeata a zburat drept, ca fulgerul, străbătînd coronamentul. Doar cînd și-a încetinit viteza a deviat ușor, în aer. „Merge!”, am rînjit, oarecum uimit de succes. Era de-a dreptul încurajator. Poate din acest motiv fusesem deprimat cu o seară înainte, îndoindu-mă că arcul chiar va funcționa. Acum, datorită crestăturilor de la coada săgeților, puteam valorifica la maximum forța arcului. Săgeata trebuia doar să zboare mai drept, să nu devieze pe distanțe lungi.

M-am concentrat asupra confecționării celei de-a doua săgeți. Mai aveam cîteva cuie găsite în niște bucăți de lemn aduse de apă, dar aveau flori mari, pe care nu le puteam îndepărta. Am testat apoi capacul de tablă ruginită pe care îl foloseam pentru a tăia tuberculii de taro, dar nu era suficient de greu sau de tare ca să-l pot folosi ca vîrf de săgeată. Lăsasem camera de filmat pornită; a surprins pauze mari, în timpul cărora mă străduiam să găsesc o soluție pentru confecționarea unor vîrfuri de săgeți potrivite.

Analizînd ceea ce mai aveam la dispoziție, m-am lăsat totuși oarecum distras de ideea confecționării unei sulițe. Probabil din cauză că nu reușisem s-o scot la capăt cu vîrful celei de-a doua săgeți. Am testat cîteva bețe lungi, ținîndu-le cu brațul întins și

lansîndu-le spre o țintă pe care mi-o fixasem pe sol. În cele din urmă, am ales o suliță frumoasă, de vreo doi metri, și m-am gîndit că i-aș putea arde vîrful în foc.

Era sfîrșitul celei de-a treizecea zile – a doua noapte pe care urma să mi-o petrec în adăpost. Trecuse jumătate din intervalul pe care trebuia să-l petrec pe insulă; am sărbătorit fierbînd niște apă în cutia de tablă și făcînd un ceai din frunze de lămîi. M-am felicitat pentru progresele făcute pînă atunci. Simțeam că evoluasem mult. Mîncam bine, aveam suficientă apă și îmi construisem o casă. Stăteam lîngă un foc care mă încălzea și îmi pregăteam o băutură caldă. Aveam unelte pentru vînătoare: un cuțit și un arc cu săgeți în curs de perfecționare. Dincolo de indiciile concrete ale progresului, știam și că am o stare mentală mult mai bună. Eram liniștit și împăcat mult mai mult timp. Mă împăcasem cu această experiență și mă raportam în mod constructiv și pozitiv la următoarele 30 de zile.

Apoi m-am gîndit la noaptea care urma și mi-am amintit de șobolanii care trecuseră în fugă peste mine în noaptea de dinainte. Nu prea mă lăsaseră să dorm, dar nici nu mă deranjaseră foarte tare. Un alt amănunt iritant fusese faptul că mă năpădiseră termitele, după ce evacuaseră bucățile de lemn care ardeau. Erau complet inofensive, desigur, dar mă distrăgeau suficient cît să nu mă pot odihni cum trebuie.

Îmi era însă tot mai clar că pe insula aceasta nu avea nici un rost să mă prefac. La urma urmei, aici eram doar eu, iar în scurt timp aveam să mă prind. Gîndirea pozitivă era benefică doar cînd nu evitam lucrurile care chiar erau dezamăgitoare sau cînd nu mă ascundeam de ele. Era esențial să fiu sincer cu mine însumi. În acest caz, ușorul regret pe care îl simțeam în ceea ce privește adăpostul viza faptul că acum nu mai puteam

vedea apusul în fiecare seară. Întunericul se lăsa mai repede, iar fără spectacolul de lumini de la asfințit, conexiunea mea de la finalul zilei cu lumea largă părea întreruptă, fiind înlocuită de șobolani și termite. „Nu mă mut înapoi, am muncit 11 zile ca să-l construiesc!”, glumeam eu, fără să văd însă nimic comic în toată situația.

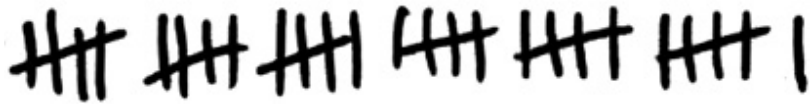

„Trebuie să-mi fac un pat!” Tot mai mulți șobolani mă necăjeau seara. Auzeam un foșnet, apoi o forfotă, după care unul își făcea curaj fie să traverseze în fugă o parte a corpului meu, fie să mă ciupească ușor, de parcă ar fi vrut să vadă dacă sînt bun de mîncat.

Am cioplit vîrful suliței cu noul meu cuțit. Trebuia să ascut mereu lama, dar asta nu era o problemă, deoarece țineam gresia jos, între picioare. Cînd vîrful a fost suficient de ascuțit, l-am învelit în tablă, ca să consolidez lemnul și să aibă astfel un capăt și mai ascuțit, apoi l-am înfășurat strîns cu coajă de hibiscus.

În timp ce lucram, caprele treceau pe lîngă tabăra mea, pe partea dinspre plajă, fără să bănuiască defel că eu confecționam arme pentru a le omorî. Au urcat pe Piatra Melcilor și au luat-o de-a lungul crestei, pînă pe culmea insulei, apoi au dispărut printre copaci. Nu voiam să zădărnicesc aceste întîlniri, făcînd caprele să devină mai sperioase decît erau deja; prin urmare, deoarece armele mele nu erau încă finalizate, nici testate, mă mulțumeam să le observ și să le memorez traseele obișnuite.

Făcînd o plimbare pe coastă, m-am ales cu o recoltă bogată. Am omorît un țipar, cel mai mare de pînă acum, înjunghiindu-l în cap cu cuțitul. Am găsit și un castravete-de-mare uriaș, cum nu mai văzusem pînă atunci, și o moluscă imensă. Nu știam dacă molusca e comestibilă, dar așa părea, și cu siguranță era vie, deoarece s-a închis brusc cînd am atins-o. Plus patru crabi, cîteva midii și două cratițe pline cu melci: un ospăț regesc cu fructe de mare.

„Ia te uită! Voi mînca bine la prînz, la cină și mîine-dimineață, la micul dejun. Tu ești încă viu, te păstrez pentru cină”, i-am spus unui crab care încerca să evadeze.

Îmi pusesem tricoul verde pe cap, deoarece soarele ardea, și monologam către camera de filmat, în timp ce-mi organizam recolta bogată de hrană. Nu mai aveam unde să le pun pe toate, așa că a trebuit să folosesc niște cochilii mari ca să car belșugul de hrană. Am spălat tot ce găsisem și am umplut cochiliile. Norocul părea să aibă magnetism – atrăgea și mai mult noroc. Totul mergea ca pe roate.

Deoarece aveam o singură crăticioară, am gătit scoica și crabii în jar. Nu voiam să mănînc țiparul în momentul acela; l-am atîrnat de căpriori, unde bătea fumul, ca să nu-l atace mușteleș, păstrîndu-l pentru cină. Fructele de mare țiuiau pe măsură ce apa din ele se evapora. După ce scoica a murit, am deschis-o cu ușurință. Carnea dinăuntru părea un mușchi uriaș. Avea niște lobi musculoși pe care i-am mîncat cu prudență. Cam tari – însă era carne. Senzația de noutate s-a diminuat curînd, iar papilele mele gustative au devenit mai sincere. „Avea gust de cauciuc. Știți ce? Nici măcar unui cîine nu i-aș da să mănînce așa ceva!”

Midiile pe care le găsisem erau foarte bune. Aveau un gust sofisticat, păreau mîncare adevărată. Era important că hrana era variată și îmi stimula simțurile, revigorîndu-mă. Toate acestea erau foarte bine-venite. O masă pe care nu aș fi ținut-o minte dacă aș fi luat-o la un restaurant devenea acum foarte importantă, îmi schimba viața.

Trecuse de jumătatea după-amiezii cînd am terminat și de mîncat, și de filmat totul; și, cum făceam mereu, am pus accent pe faptul că planificarea zilnică a modului în care aveam grijă de mine și mîncatul în sine îmi consumau cea mai mare parte din timp. M-am dus din nou pe plajă și m-am antrenat cu sulița și cu noul meu arc cu săgeți. Mi-am fixat ca țintă o sticlă de plastic umplută pe jumătate cu nisip, și am început să trag în ea. Săgețile aveau nevoie de aripioare, asta era clar, dar sulița zbura bine, deși avea nevoie de un vîrf mai solid și mai ascuțit. Impresia generală a fost bună, constructivă, eram satisfăcut că uneltele mele de vînătoare se perfecționau. A doua zi urma să adaug săgeților niște aripioare din frunze de cocotier și să îmbunătățesc vîrful suliței.

Era sfîrșitul celei de-a treizeci și una zile. „Doar să le mai pui mîine și aripioare săgeților, Ed, și vei putea începe să vînezi”, mi-am spus, întrebîndu-mă de ce vorbeam cu mine la persoana a doua. Vorbitul cu mine însumi devenise aproape o autoparodie a vocilor mele duale. Știam că suna ciudat, dar astfel consemnam de fapt conversațiile pe care le aveam într-adevăr cu propria mea persoană. Poate că, dacă nu ai companie, o inventezi, dar eu cu siguranță aveam două voci, iar conversațiile și dezbaterile păreau destul de veridice.

„Va fi amuzant. Am mîncat foarte bine azi.” Am trecut în mod conștient la persoana întîi. „Am mîncat bine, doar din ceea

ce am adunat. Sînt sătul. N-am avut ocazia să spun asta prea des, în ultima vreme.” Dar nu voiam să mă mulțumesc doar cu ceea ce puteam aduna. „Mîine plec la vînătoare – vreau să am în meniu carne de capră.”

Am mers pînă în cealaltă parte a insulei, ca să las niște baterii descărcate și cîteva carduri de memorie pline. Umblam pentru prima oară cu noua mea suliță și mă simțeam plin de viață și cutezător, ca un om al cavernelor gata să atace, dacă se ivește vreo ocazie.

Cînd am trecut pe lîngă plantele de taro rupte, am observat că își reveniseră. Le dăduseră frunze noi în mijloc, iar asta mi s-a părut minunat. Acum eram și doctor de plante.

La întoarcere, caprele leneveau în tabăra mea. Nu știu de ce, îmi aminteau de niște tineri în treninguri care fumează, așteptînd autobuzul în stație. Poate că le disprețuiam – sau le invidiam pentru existența lor simplă. Cînd m-am apropiat, turma, care începuse s-o ia din loc, s-a împrăștiat și pentru prima oară am început să fug după ele, încercînd să le ajung. Am fost uimit că m-au lăsat în urmă cu ușurință, iar speranțele mi s-au risipit cînd au dispărut în desișul mai încîlcit, unde nu le mai puteam găsi. Rămînînd așa, cu sulița nefolosită în mînă, mi-am dat seama că ar trebui să le induc o falsă senzație de siguranță. Nu voiam să se sperie de mine – trebuia să mă apropii de ele, ca să pot aplica o lovitură mortală.

Stăteam în adăpost, cînd am auzit o capră singuratică behăind undeva, departe. Probabil se rătăcise de celelalte, după

tentativa mea de a le vîna. În chemarea ei se simțea teama. Cum nu credeam că mă pot apropia de animale suficient de mult încît să arunc sulița mea primitivă, m-am axat pe perfecționarea săgeților.

Cînd făceam acoperișul, a trebuit să rup unele frunze de pe crengile de palmier, ca să rămînă un număr par, pentru a le putea împleti. În felul ăsta am tot aruncat cîte o frunză impară, inutilă, care mi se păruse că zboară ca un avion din hîrtie.

Așadar, evident, frunzele erau materialul natural pe care trebuia să-l folosesc pentru a confecționa aripioarele săgeților mele. M-am folosit de nervura tare a frunzelor pentru a le lega de săgeată și le-am tăiat cu ușurință, dîndu-le forma dorită cu ajutorul cuțitului meu cel nou și al tocătorului de placaj. În timp ce lucram cu mîinile, concentrat, mi-am dat seama că zîmbesc din nou. În mai puțin de jumătate de oră aveam o săgeată respectabilă, cu trei aripioare.

Am pus cu grijă săgeata sus, pe căpriorii adăpostului, ca să nu mă așez pe ea din greșeală, și am desfăcut improvizația din vîrful suliței, deoarece acum știam sigur că, dacă aș fi nimerit cu ea o capră, ar fi ricoșat. Am scos bucata de tablă, am făcut în ea un locaș pentru cuiul cu floare uriașă și am legat iar de suliță și cuiul, și tabla îndoită strîns în jurul lui. Muncisem încă două ore, dar n-aș fi vrut să mă nimerească această suliță, dacă ar fi venit spre mine vîjîind prin aer. Părea al naibii de letală.

Pe plajă, tocmai trăgeam cu săgeți într-o sticlă de plastic, cînd atenția mi-a fost distrasă de întreaga turmă de șapte capre, care apăruseră mai încolo. Mi-am dat seama imediat că am ocazia să vînez, cu arcul și săgeata în mînă. Am luat-o la fugă pe plajă și m-am apropiat de turmă, fără să mă observe. Ajunsesem cam la cinci metri de ele, dar Dungă Neagră, marele

mascul bătrîn, m-a observat și le-a prevenit pe celelalte printr-un behăit, iar ele mi-au întors spatele și au luat-o la sănătoasa. Mi-am lansat săgeata spre centrul turmei, dar a dispărut într-un tufiș și toate caprele s-au făcut nevăzute, luînd-o la deal.

Nervos, am pierdut apoi jumătate de oră căutînd săgeata. După ce am cercetat terenul de mai multe ori, am renunțat s-o mai caut. Era absolut deprimant – muncisem jumătate de zi ca s-o confecționez și îmi folosisem singurul cui drept care nu avea o floare imensă de pe toată insula, iar acum parcă intrase în pămînt, după ce trăsesem pentru prima oară cu ea, nervos! Depindeam de săgeata asta! Of, dacă aș mai fi așteptat puțin! Caprele erau prea departe. „Groaznic, absolut groaznic!” Mă uitam pierdut înspre camera de filmat.

„Tocmai mi-am găsit săgeata.” M-am trezit, am luat-o prin spatele adăpostului, prin pădure, avînd în stînga panta abruptă a insulei, iar plaja în dreapta. Am mers direct spre ea. Nu era ascunsă sau acoperită de frunze putrede. Probabil se lovise de ceva și deviase. Ce mai conta? O găsisem, semn că îmi va merge bine în ziua aia.

Descoperirea de la prima oră a dimineții îmi ridicase foarte mult moralul. Am reflectat la modul în care pierdusem săgeata și am ajuns la concluzia că cel mai bine era să aștept momentul oportun, în loc să hărțuiesc caprele. Acum, cînd mă gîndesc, pare o nebunie – eram nesocotit dacă renunțam atît de ușor să vînez în mod activ singurul animal pe care îmi doream cu adevărat să-l prind, așteptînd să vină caprele la mine. Mi-am

exprimat în fața camerei de filmat convingerea că urmărirea nu ar fi dat rezultate; credeam că astfel caprele vor ajunge să se teamă de mine, așa că am decis că, atunci cînd se vor apropia, voi avea la îndemînă uneltele de vînătoare și îmi voi încerca norocul. Îmi dau seama cum am ajuns la această hotărîre – era logic să aștept caprele și nu presupunea nici un consum de energie. Aveam o scuză întemeiată să nu plec la vînătoare. Nu ar trebui să fac asta – ar fi neproductiv, mi-am spus.

Temerile adevărate erau însă mai adînci și le pot identifica doar dacă mă gîndesc bine. Mă temeam să nu pierd timpul. Mi-era frică de eșec. Mă temeam să nu par ridicol. Construirea adăpostului și confecționarea uneltelor fuseseră lucruri sigure. Știam că va exista un rezultat concret, ceva ce puteam să ating și să pipăi, ceva care să demonstreze că avusesem succes. Vînătoarea nu avea însă o miză la fel de sigură. Nu aveam experiență și eram stîngaci. Eram obosit și mă mișcam lent. Mă panicam la gîndul unor zile pierdute vînînd animale, fără să reușesc. Prin urmare, ca să-mi mențin optimismul, trebuia să mă ocup cu ceva care să aibă un rezultat mai previzibil.

Am început să-mi confecționez a doua săgeată, dar îmi folosisem singurul cui potrivit la prima. Celelalte cuie, la fel ca acela folosit la suliță, aveau flori mari, imposibil de rupt, și nu puteau fi atașate unor săgeți subțiri. Examinînd numeroasele obiecte pe care le adunasem, am luat o bucată de metal în formă de U care fusese prinsă cu nituri de lama circulară, metalică, a cuțitului. Am îndreptat metalul lovindu-l cu o piatră și am obținut o bucată dreptunghiulară lungă de 15 centimetri și lată de 1,2. Era totuși prea lată, iar metalul nu era suficient de rigid, așa că, folosind un cui cu capătul plat drept daltă și o piatră drept ciocan, am creat o secțiune transversală în formă

de V, presînd-o ușor de marginea în unghi drept a cutiei. Am reușit astfel să îndoi metalul pe lungime, făcîndu-l de doar 6 milimetri lățime și, mai important, de două ori mai solid.

L-am ascuțit pe gresie, obținînd un vîrf lung și subțire. Săgeții i-am făcut aceeași crestătură și i-am adăugat aripioarele, cum procedasem la prima. Cînd am terminat, săgeata a doua arăta minunat – era o capodoperă identică cu originalul, poate chiar mai reușită, deoarece avea un vîrf mai lung și mai greu. Îmi dublasem muniția.

În adăpostul meu, în timp ce afară ploua ușurel, învîrteam noua mea săgeată între degetele cu pielea pătată și crăpată. M-am hotărît să fac o capcană pentru capre. Simțeam că trebuie să abordez misiunea din toate unghiurile. Astfel, aveam șanse mai mari să prind capre. Spre deosebire de vînătoare, capcana avea să-mi fie încă un aliat pe teren, mereu prezent, acționînd în folosul meu chiar și în timp ce dormeam. Era o metodă eficientă din punctul de vedere al consumului de energie și presupunea multă răbdare.

După prînz, după ce am adus lemne și apă, prima parte a capcanei pe care urma s-o fac era poarta, ușa care, la declanșare, urma să blocheze capra. Mi-am petrecut după-amiaza alegînd un loc potrivit și am început să construiesc o îngrăditură din lemn suficient de mare încît să încapă în ea și cea mai mare capră. Planul capcanei era asemănător cu cel al micilor capcane pentru mamifere, cu care se prind șoareci și chițcani, fără a-i omorî. O îngrăditură simplă, cu o ușă la un

capăt, prinsă deasupra, astfel încît să se închidă după ce intra capra. M-am concentrat la proiectarea mecanismului și la munca fizică. „Va fi simplu. Îmi folosesc eficient timpul”, mi-am spus.

Continuînd să lucrez la ușa capcanei pentru capre, am început să-mi dau seama că am tendința să construiesc lucruri care durează mult timp. Era o tortură autoimpusă pentru care nu aveam pe cine altcineva să dau vina în afară de mine. În timp ce jupuiam coajă de hibiscus, tăiam bucăți de lemn și le înnădeam, conștientizam în permanență, stînjenit, că totul îmi lua prea mult timp. Cum de ajunsesem în situația în care mai trebuia să-mi umplu cumva timpul încă două luni, însă mereu mă simțeam presat de timp? De ce mă apucam de proiecte ample de construcție, deși probabil că astfel nu-mi foloseam cel mai bine timpul? Nevoia mea clară de a mă implica în ceva constructiv, în sens propriu, însemna că nu mă puteam relaxa niciodată și că păream să urmăresc mereu un scop palpabil, care să mă liniștească. Scopul respectiv părea însă tot mai greu de atins.

Fiind vineri, era timpul să-mi fac exercițiile de la sfîrșit de săptămînă. Mă aflam pe insulă de cinci săptămîni, iar în ultima vreme mîncasem foarte bine, însă nu aveam deloc energie. Nu mă simțeam în largul meu și aveam emoții instabile, care îmi provocau schimbări foarte bruște de dispoziție. Adesea trebuia să încerc să mă smulg din stări de deprimare extremă. Deoarece mîncasem pe săturate, simțeam că pun înapoi pe

mine kilogramele pierdute – probabil că lipsa de energie era cauzată de starea mea mentală.

Am reușit să fac doar zece tracțiuni. Cînd mi-am desprins mîinile de pe creangă și am ajuns cu picioarele pe pămînt, m-am simțit ridicol. Realizasem mai puține repetări ale exercițiilor decît fusesem în stare la sfîrșitul primei săptămîni.

Mi-am cărat arcul și săgețile pe plajă, ca să exersez trasul la țintă. Trebuia să ating iscusința în folosirea noii mele arme, dacă voiam să-mi fie de vreun folos.

Mai tîrziu, după-amiază, am plecat să caut crabi și melci și m-am întors abia cu cinci minute înainte de lăsarea întunericului. Din cauza apatiei, nu-mi planificasem bine acțiunile și am gătit pe întuneric. Găsisem 12 crabi, o cantitate de-acum normală, de care nu aveam de ce să mă plîng, așa că am mîncat opt la cină, fierți în două tranșe, și am păstrat patru pentru micul dejun. Acum mi-ar fi prins bine să plouă din nou, deoarece curînd aveam să fiu nevoit să apelez la rezerva de șapte litri de apă păstrată în grotă pentru cazuri de urgență. M-au cuprins din nou temerile legate de apă, și am simțit iar că nu dețin controlul, ca în prima zi.

Apoi depresia m-a făcut să intru în panică și m-am gîndit la alte opțiuni pentru hrană, cum ar fi peștele. Am vorbit în fața camerei de filmat despre faptul că în recif se găseau pești din abundență, am spus că îmi pierd timpul încercînd să prind capre, care erau prea iuți și prea istețe ca să se lase prinse. M-am lamentat, enumerînd pericolele pe care le presupunea construirea unei plute, și m-am lăsat copleșit de senzația că pierd controlul.

Privind retrospectiv, îmi dau seama că devenisem dependent de succese pentru a-mi stimula încrederea – în

consecință, moralul meu oscila foarte mult, iar eu mă lăsam în voia sorții. De fapt nu mă încurajam – mă torturam gîndindu-mă la modul în care îmi gestionam timpul și pe mine însumi, iar singura persoană care ar fi putut să intervină și să pună capăt chinului meu mental eram chiar eu. Nu păream însă capabil să mă smulg din tragedia interminabilă a situației mele dificile. Mă făceam să-mi pierd mințile.

Totodată, m-am dojenit pentru că nu mă apucasem să-mi încropesc un pat, ca să nu mai dorm pe jos și să scap de șobolani, dar fusesem atît de ocupat cu capcana pentru capre, cu exersarea trasului cu arcul și cu căutarea hranei, încît nu reușisem să mă ocup de toate. Cînd șobolanii au început să umble în jurul meu, m-am simțit mai deprimat ca oricînd și abia dacă am ațipit, tot făcîndu-mi griji că nu știu nici măcar cum să construiesc o capcană pentru șobolani.

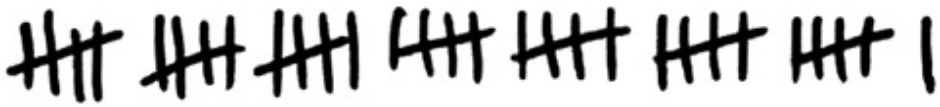

M-am trezit cu mintea limpede și cu certitudinea că nu avea nici un rost să fac cîte puțin din toate, fără să duc nimic pînă la capăt. Scopul meu din ziua respectivă era să fac funcțională poarta capcanei pentru capre.

În timp ce urcam cu greu dealul, am început să visez din nou la unt de arahide cu mult unt adevărat, pe pîine albă, procesată, de proastă calitate. De cînd ajunsesem pe insulă nu suferisem nici măcar o dată de indigestie – care de obicei îmi face mereu necazuri; așa încît n-ar fi fost rău ca după plecarea de pe insulă să continui cu un regim care să excludă cafeina, zahărul, grîul, nicotina, lactatele și alcoolul, ca să-mi mențin noua stare de

calm digestiv. Acum însă nu mă puteam gîndi decît la toate alimentele procesate, ieftine, pe care le puteam mînca după ce aveam să scap în sfîrșit de acolo. Nu-mi păsa dacă voi suferi iar de indigestie – ar fi meritat.

La amiază terminasem ușa cu 13 gratii din lemn a capcanei pentru capre. Eram extenuat – speram să funcționeze! La mijlocul după-amiezii a început ploaia, așa că mi-am întrerupt activitatea ca să refac rezerva de apă, deoarece aveam nevoie disperată de o cantitate mai mare.

În jumătate de oră de ploaie s-au strîns 14 litri și jumătate de apă. „Mulțumește-te cu atît!”, am rînjit, privind cerul înnorat și sperînd ca ploaia să reînceapă. Dacă urma să plouă în noaptea aceea, adăpostul ar fi fost pus la încercare, însă eram destul de încrezător că este impermeabil. Pe plajă era frig, așa că am stat lîngă focul cald. Auzeam vîntul întețindu-se pe plajă, desprinzînd nuci-de-cocos din copaci. Am pus în cratiță un pumn de melci uriași și m-am bucurat de adăpost și de foc. Aceasta era o zonă asupra căreia preluasem într-adevăr controlul și îmi plăcea să urmăresc din locșorul meu uscat și cald cum în jur se întețea furtuna.

Înainte să se întunece de tot, după ce a stat ploaia, ultimul lucru pe care l-am făcut a fost să testez ușa capcanei. Mecanismul trebuia să fie rapid și rezistent, astfel încît să prindă capra înăuntru. Am lăsat ușa grea să se închidă din poziție orizontală, iar parul din dreapta s-a rupt brusc, ca un băț de chibrit. Am simțit cum mă copleșesc tristețea și singurătatea cauzate de eșec, dar în fața camerei de filmat am spus că nu mă afectează deloc. „Îl voi înlocui pur și simplu”, am bravat eu. De fapt, îmi venea să plîng. Voiam să mă salveze cineva. Voiam să aibă cineva grijă de mine. N-am spus nimic

din toate acestea în fața camerei – ajunsesem să fiu prea disperat și nu voiam să mai știe nimeni cum mă simt. Aveam impresia că ar fi trebuit să scap de această stare de autocompătimire.

Cum nimic altceva nu mă înveselea, am căutat alinare în hrană. Nuca-de-cocos pe care o coceam la foc mi-a prilejuit mici momente dulci de plăcere. Am încercat să gîndesc pozitiv, dar eram încă foarte îngrijorat de timpul pierdut încercînd să fac capcana pentru capre.

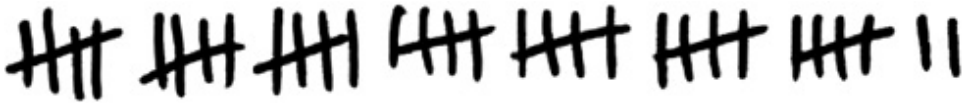

În ziua a treizeci și șaptea m-am trezit devreme și am dat ocol insulei. Hărnicia mi-a fost răsplătită cu 19 crabi și două cratițe pline de melci. Aveam să mănînc din nou bine și în ziua aceea.

Apoi soarta a decis să mă pedepsească și și-a bătut joc de mine, lăsînd cutia de conserve în care găteam să se găurească. „Asta chiar că e un dezastru”, am afirmat eu răspicat, ceea ce era adevărat. Acum puteam găti doar într-o cutie foarte mică – nici măcar cît jumătate din cea în care gătisem pînă atunci –, mai degrabă un pahar de metal decît o cratiță. Poate că era bună și o cochilie de scoică – s-ar fi încălzit mai greu, dar merita să încerc. Parcă îmi aminteam că mi se spusese că scoicile au tendința să se crape dacă sînt puse în foc. Cratița mea pe care mă bazam rezistase două săptămîni pe jar – deloc rău, presupun, la cîte ceaiuri băusem. Probabil peste 60, am calculat, plus 42 de mese gătite.

Am băut jumătate de pahar de ceai din frunze de lămîi, fiert în cutia de tablă enervant de mică. Mai sînt doar 23 de zile, mi-

am spus. Începusem de mult să număr mai degrabă zilele rămase decît pe cele care trecuseră.

La prînz am încercat să folosesc cochilia unei scoici, dar, așa cum mă temusem, s-a crăpat înainte ca apa să dea în clocot, ceea ce nu m-a surprins. „Chiar nu era cazul să cedeze azi cutia. Nu trebuia să mi se întîmple una ca asta.” Am privit ecranul camerei, exasperat de ghinionul meu.

Mîinile îmi erau încă pline de răni, iar cu limba simțeam o plombă care mă jena, părînd să se fi desprins parțial. „Minunat – exact asta îmi lipsea.” Am clătinat din cap, resemnat.

Pînă după-amiază înlocuisem deja o gratie verticală de la ușa improvizată, care se rupsese, iar cu ajutorul unei crăcane lungi de 1,80 metri fixasem ușa prinsă în partea de sus astfel încît să stea deschisă. Ușa cea grea părea acum destul de rezistentă și capabilă se prindă înăuntru o capră, închizîndu-se bine. Trebuia apoi să elaborez un mecanism prin care ușa să fie conectată la un declanșator. Am înnădit cîteva fire groase de hibiscus de pe plajă și am petrecut această sfoară de la parul care susținea ușa peste o creangă netedă, aflată la înălțime, aducînd-o apoi pînă la un mecanism declanșator aflat în spatele țarcului. Planul meu era să leg sfoara de un disc declanșator aflat în spatele țarcului, în interior. Pe el aveam să pun momeala, niște nucă-de-cocos. În acest scop, trebuia să mă urc într-un copac, activitate care îmi evoca amintiri din copilărie cu jelituri la genunchi și la coate și fiorul pe care îl simți cînd ești la o înălțime suficient de mare, conștient că, dacă aluneci, ai putea cădea rău. Mă simțeam bine din nou.

După ce am montat ușa, am armat capcana, m-am dus în spate, la declanșator, și l-am apăsat încet în jos, pe bucata de

lemn netedă. Pîrghia de lemn a fost eliberată și a pornit brusc în sus, iar poarta a căzut cu toată greutatea și s-a închis, lipită de parii laterali ai porții. A mers: ușa rămăsese intactă, iar declanșatorul era funcțional! Acum trebuia doar să mai construiesc pereții, ca să închid capcana, asemenea unui țarc pentru oi.

Entuziasmul copilăresc provocat de montarea capcanei m-a însuflețit, dar nivelul energiei mele era încă aproape nul. Urcatul dealului, ba chiar și întoarcerea în tabără m-au făcut să mă simt de parcă nu mai aveam deloc glicogen în mușchi și îmi consumam rezervele corpului ca să produc energie. Efortul a meritat însă: în sfîrșit, construisem o capcană care funcționa din punct de vedere mecanic.

Ca experiment, am decis să încerc să fierb apă într-o sticlă de plastic atîrnată chiar deasupra flăcărilor, cu ajutorul unei funii din fibre de coajă de hibiscus. A durat o eternitate pînă ce apa a atins o temperatură cît de cît adecvată pentru a face ceai, dar nu am riscat chiar s-o fierb, deoarece nu voiam să se topească plasticul. Citisem într-o carte despre această metodă, dar, ca majoritatea sfaturilor de acest fel, părea anevoioasă și ineficientă, creată mai degrabă doar pentru a impresiona. Știam că, pe termen lung, nu este soluția de care aveam nevoie.

Sorbind ceaiul călîu cu aromă de lămîie, m-am hotărît să fac trei recipiente din lut. Știam că, dacă le ard în foc, unele ar putea crăpa, așa că am decis să fac mai multe, ținînd cont și de aceste riscuri naturale. Am lăsat deoparte băutura nesatisfăcătoare, călîie, mi-am adunat echipamentul de vînătoare și de filmat și am pornit să caut hrană pentru cină. După ce muncisem în pădure toată ziua, era reconfortant să pot vedea pînă departe, pe plajă; clipeam, orbit de strălucirea

soarelui. Vîntul blînd al serii îmi mîngîia pielea și era relaxant să merg pe cărările mele familiare, căutînd fructe de mare. M-am întors cu 17 crabi și cu două cratițe pline de melci – din nou, hrană din abundență – și am decis să sacrific încă o cochilie încercînd să le gătesc, deși știam că probabil va crăpa. Și-a îndeplinit scopul temporar și, din nou, am mîncat bine, în timp ce se lăsa întunericul.

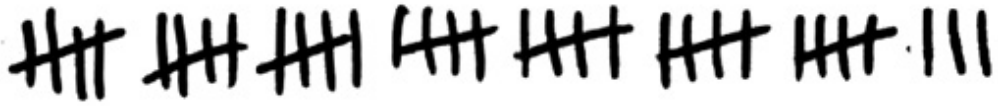

O capcană care să rețină un animal, fără să-l omoare, trebuie să fie solidă și să nu aibă puncte slabe, de care acesta să profite. Construirea pereților din bețe necesita un număr mare de puieți și, mai puțin evident, cantități uriașe de sfoară cu care să-i leg unii de alții. Era deja aproape amiază cînd am terminat de făcut un maldăr de fibre solide din coajă, folosind alți patru arbori mari de hibiscus de pe plajă.

Pînă cînd am cărat fibrele de hibiscus sus, pe deal, și le-am rupt în fîșii subțiri, mai ușor de folosit, trecuse deja bine de ora prînzului și era vremea să caut ceva de mîncare. Cu această ocazie am găsit un bidon de plastic intact și m-am gîndit că ar fi un rezervor excelent, dacă l-aș pune sub jgheabul de bambus al acoperișului meu. Aveam deja o găleată, dar era crăpată și apa se scurgea din ea – acesta era întreg. Aș fi putut utiliza cei 12 metri pătrați de acoperiș colectînd apa care se scurgea de pe el într-un singur recipient. Puteam apoi s-o gestionez folosind cochilii de scoică și bînd cu paiul; astfel, progresam în eforturile mele de a ajunge la un stil de viață confortabil, în condițiile de

pe insulă. Aceasta nu era însă o prioritate, așa că, pe moment, nu m-am mai gîndit la aspectul ăsta.

După-amiază am tăiat 22 de arbuști ca să fac țarcul pentru capre. *22 de arbuști*. „La naiba, sînt terminat”, mi-am exprimat eu elocvent oboseala în timp ce, coborînd dealul spre tabără, îmi jupuiam pielea desprinsă de pe noile răni de la încheieturile degetelor.

În fața adăpostului meu, la vreo șase metri de locul unde dormeam, se afla un copac uriaș, prăbușit, prins în țesătura lianelor. Arborele mort era o încîlceală de crengi neplăcute la vedere și, avînd acum un adăpost foarte cochet, nu-mi plăcea că îmi bloca priveliștea. Lemnul care atîrna în liane ar fi fost un combustibil uscat excelent pentru foc, așa că, în pofida oboselii, am încercat să aduc copacul cu totul la pămînt.

Stînd sub *ngan duppurru* (tocmai mi-am amintit: înseamnă „stricat” sau „încîlcit”), mă gîndeam la prietenii mei aborigeni. Ce părere ar avea ei acum despre mine? M-am gîndit imediat că ar fi numai zîmbete și că m-ar felicita că am rezistat atît de mult. Era bine să-mi amintesc că, de fapt, eu eram cel mai dur critic al meu și să conștientiez că probabil ei m-ar lăuda foarte mult.

Distingeam lianele groase ca niște cabluri care țineau arborele suspendat de coronament. Am tras de arbore în jos, dar era la fel de eficient ca o frecție la un picior de lemn. Apoi m-am aburcat pe grămada de lemn uscat, sperînd ca unele liane mai groase să cedeze sub greutatea corpului meu; am sărit pe el și am scuturat întregul copac, ca un babuin furios care încearcă să se arate cît mai fioros în frunziș. Inima îmi bătea nebunește, deoarece știam că îmi asum riscuri mari. Stăteam chiar pe copacul pe care încercam să-l desprind și să-l fac să cadă la

pământ. Spre norocul meu, nu s-a clintit deloc. Eram complet epuizat și mă blocasem total în perspectiva mea aiurită asupra lumii. Cu adrenalina pompînd în vene, am rîs de jocul meu de cuvinte neintenționat.

În ziua aceea îmi fusese destul de greu să-mi mențin optimismul, dar reușisem – ceea ce mă îmbărbăta. După ce mă îndopasem cu atîția crabi, eliminam excremente pe măsură, așa că nu îmi dădeam seama de ce nivelul meu de energie continua să fie atît de scăzut. „Atîrnam de curelușa de sub bărbie”, am observat eu, făcînd referire la o expresie folosită în armată, al cărei sens este destul de evident. Înseamnă că ești atît de obosit, încît stai în picioare doar pentru că atîrni de cureaua căștii, prinsă sub bărbie.

Toată experiența asta era în continuare mult mai dificilă decît anticipasem.

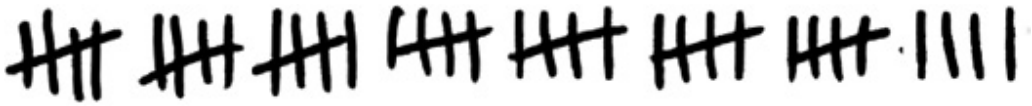

Căldura focului mă făcuse să mă simt confortabil toată noaptea. Stăteam ghemuit în poziție fetală, cu fața la perete, iar căldura care radia de la foc îmi încălzea spatele gol. Deși trebuia să mă mai trezesc ca să pun lemne pe foc, avusesem un somn adînc, revigorant. Am auzit caprele behăind aproape de locul în care dormeam. Am deschis ochii și am întors capul, privind în jur, fără să-mi mișc corpul, încercînd să zăresc turma. Caprele erau împrăștiate pe deal și se îndreptau încet spre intrarea din față, dinspre plajă, a adăpostului meu. Am rămas nemișcat o vreme, observîndu-le cum pasc și înaintează liniștite, ca o familie unită. Tiparele deplasării lor se bazau pe vegetația comestibilă; își

făceau plimbarea de dimineață pentru a lua micul dejun. Cînd aproape toată turma ajunsese pe plajă, m-am ridicat în liniște, mi-am luat arcul și săgeata de pe acoperiș și m-am strecurat pe urmele turmei, cu gînd să ucid o capră.

Plaja era inundată de lumină și expusă, iar caprele m-au văzut imediat ce am ieșit dintre copaci. Turma, care acum păștea iarba de pe Piatra Melcilor, a intrat în alertă și s-a deplasat cu prudență spre zonele mai înalte, retrăgîndu-se spre liziera pădurii, aflată mai sus. Nu erau speriate, doar atente, și au continuat să pască în timp ce se îndepărtau, mergînd spre nord, spre copaci, pînă ce au dispărut din raza mea vizuală.

În timp ce ochii mi se readaptau la lumina slabă de la umbra copacilor, am văzut două capre ce rămăseseră în tabără. „Hai, Ed", m-am îndemnat, „e logic să le observi, dar acum ești înarmat și trebuie să profiți de ocazie". Cînd m-am apropiat cît de mult credeam că e posibil fără să mă observe, am încordat arcul, am sprijinit săgeata și am țintit pieptul celui mai apropiat animal. Săgeata a țîșnit fără zgomot și a lovit o capră. Mai puțin încurajator a fost faptul că pur și simplu a ricoșat din pielea ei tare. Trăsesem de la o distanță de 12 metri; clar, fusese prea departe, iar pînă la țintă săgeata pierduse viteză. Zborul ei îmi amintea de o lovitură puternică la tenis de masă – mingea pornește rapid, dar ajunge să plutească inofensiv. Calculatorul meu interior a prelucrat rezultatele experimentului, în timp real. Săgețile trebuiau să fie mai grele, iar eu trebuia să mă apropii mai mult de obiectiv, înainte de a trage cu arcul. De la o asemenea distanță, cu săgețile pe care le aveam atunci, eram norocos dacă reușeam să sparg un balon cu apă.

Somnul îmi făcuse bine; am extrapolat învățămintele pozitive ale experienței de vînătoare, începînd o nouă zi plin de

vigoare. Fusese incitant. Chiar nimerisem o capră! Era un pas mare în direcția bună.

În timp ce adunam hrană pentru micul dejun, am găsit o cutie de ulei de soia japonez, de vreo zece litri, adusă de valuri, și mi-am dat seama imediat că este o oală de gătit uriașă, excelentă. Era atît de potrivită, încît m-a făcut să rîd în sinea mea că mă mulțumisem atîta vreme cu o cutiuță ruginită. Întors în adăpost, cu ajutorul cuielor cu floare mare, am perforat liniar cutia, pe mijloc, pentru a-i îndepărta jumătatea de sus. Am obținut un recipient de mărimea acelor cutii selecte de biscuiți englezești asortați; era într-o stare excelentă. Am păstrat chiar și ultimele resturi de ulei de soia, pentru prăjit. Melci prăjiți în ulei! Abia așteptam să mă delectez cu luxul mîncării prăjite. Cuprins de entuziasm, mi-am pierdut concentrarea și m-am zgîriat rău în palmă de marginile foarte ascuțite și neregulate ale cutiei, așa încît a trebuit să mă bandajez rapid cu materialul pe care-l păstrasem de la șlapi. Asta nu avea să mă deprime – nu în ziua aceea –, dar era o lecție și eram recunoscător pentru avertisment.

După ce am prăjit vreo cinci melci în ulei și m-am răsfățat cu plăcerea pură de a mesteca încet fiecare bucățică rumenită – Doamne, aveau un gust extraordinar, semănau oarecum cu șunca –, mi-am petrecut după-amiaza legînd parii pe care îi tăiasem cu o zi în urmă în partea din spate a capcanei pentru capre, ca să fac un țarc. Pînă seara terminasem 11 copaci. Nu progresasem pe cît mi-aș fi dorit. Am ridicat din sprîncene, recunoscînd că totul îmi lua destul de mult timp, știam prea bine. M-am dat puțin mai în spate și am privit capcana. Construisem două treimi dintr-un perete lateral; mai aveam

încă doi. Exasperat, am coborît dealul, îndreptîndu-mă spre tabără.

Mă bucuram că pot ignora disconfortul cauzat de zgîrietura din palmă, deoarece eram foarte mulțumit de noul meu vas pentru gătit. La cină am mîncat supă de crab, pentru prima oară după cîteva zile, și am fost încîntat să gust din nou fiertura grasă. Acum aveam mai multă ca niciodată, desigur, deoarece cantitatea de apă pe care o puteam adăuga nu mai era limitată, iar această descoperire m-a făcut să mă întreb din nou dacă nu cumva cineva veghea asupra mea. Poate că totuși nu fusesem abandonat.

Și șobolanii s-au decis să-mi amintească faptul că, la un moment dat, n-ar fi fost o idee rea să-mi construiesc și un pat. Măcar aveam un fel de companie.

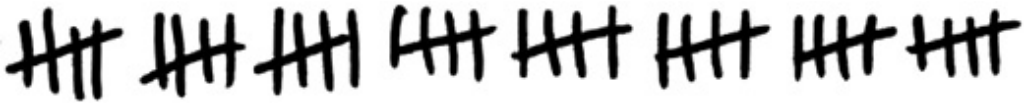

Burnița de dimineață m-a îndemnat din nou să mai adaug adăpostului niște burlane improvizate și o găleată în care să se strîngă apa. Se apropia sezonul ploios, iar cu cîteva îmbunătățiri simple puteam realiza un sistem mult mai perfecționat, putînd să am apă curentă în locuință. Am muncit pe ploaie și am finalizat și peretele opus al capcanei pentru capre, dar, pe măsură ce lucram, era evident că trebuia să mai adaug construcției încă un perete în spate și un acoperiș.

„Termină capcana asta odată, Ed. Azi e a *șaptea* zi de cînd lucrezi la ea! Durează aproape la fel de mult cît adăpostul, care ți-a luat 11 zile!”

Așa că am muncit din răsputeri. Nu am luat pauză la prînz, iar toată după-amiaza am legat pari cu fibre, am jupuit coajă de hibiscus și am tăiat arbuști, pînă ce am terminat peretele din spate și acoperișul. Mi-am îndreptat spatele înțepenit și am ridicat brațele spre cer; soarele se apropiase deja de orizont. Ziua era pe sfîrșite. Însă nu-mi doream să vină seara, deoarece trebuia să mă asigur că ușa, odată închisă, nu se va mai deschide. Nu puteam să risc ca, după declanșarea mecanismului, capra să scape – sau, mai rău, cuprinsă de panică, să dărîme capcana. În ziua următoare aveam s-o mai ajustez și s-o montez, însă deocamdată eram mîndru de hotărîrea de care dădusem dovadă. Totodată, eram complet terminat. Am coborît dealul.

Eram însă destul de mulțumit și am fost răsplătit cu un asfințit superb, în nuanțe de portocaliu și roz. În acea lumină, mi se părea că Amanda e alături de mine. Nu pot explica, dar o simțeam ținîndu-mă de mînă, cu încredere, ori de cîte ori îmi era greu.

În a patruzeci și una zi am avut senzația că intru pe ultima sută de metri, că întrezăresc linia de finiș. Am curățat solul din preajma celor două plante de taro care acum își reveniseră complet și mi-am făcut un fel de grădinuță de legume. Simțul estetic a cedat apoi în fața foamei și am decis să scot tuberculii

uneia, deoarece nu mai aveam surse de carbohidrați, iar nivelul meu de energie continua să fie scăzut.

Cu degetele chinuite, rănite, am îndepărtat pământul moale și am scos cu atenție tuberculul tare. Am înclinat tulpina principală a plantei și am săpat în solul bogat în substanțe nutritive, ca să găsesc toți bulbii hrănitori. În timp ce săpam, am avut o surpriză extrem de neplăcută. Planta nu avea decît un singur tubercul, asemănător cu un cartof. Împins acum mai degrabă de uimire decît de foame, trebuia să aflu dacă recolta mea se limita la atît. M-am uitat spre a doua plantă. Am scormonit pământul și am scos-o, dar, incredibil, și ea avea un singur tubercul mic.

„Am rămas fără cuvinte – mă simt jefuit", m-am bîlbîit eu. „E de rău. Singura sursă alternativă de carbohidrați sînt nucile-de-cocos. Acești doi tuberculi micuți sînt tot ce am, ca să rezist încă 19 zile!"

Fusesem iarăși scos din rîndul celor care stăteau la coadă pentru mîncare. Din nou, eram victima neputincioasă a ghinionului. „N-aveam nevoie de așa ceva în dimineața asta." Oricît m-aș fi străduit, nu puteam să nu mă simt afectat de ghinionul evident.

Am tăiat cinci feliuțe subțiri dintr-un tubercul și am făcut o fiertură de melci cu taro. Nu era prea sățioasă, dar lichidul cald mi-a umplut stomacul.

Mă săturasem să tot pierd timpul făcînd lucrurile în mod elaborat, așa că în zece minute, cu ajutorul cuțitului în formă de disc, am improvizat o suliță de pescuit simplă. Era posibil să se desprindă sau să se tocească, dar nu trebuia decît să fie funcțională și să pot pescui cu ea. În timp ce mă apropiam de un ochi de apă despre care știam că este plin de pește, de pe

bolovănișul plajei, un țipar a țîșnit prin apa puțin adîncă, îndreptîndu-se spre ocean. Instinctiv, am folosit sulița primitivă ca pe o cravașă, lovind cu putere animalul în ceafă și năucindu-l. Am luat apoi țiparul și l-am pus în coș, pentru prînz.

Am lăsat să-mi scape un oftat pe jumătate amuzat, dîndu-mi seama ce simplu fusese. Pentru că noua mea suliță nu era un lucru deosebit, o izbisem de pămînt; și fiind mai lungă, lovisem țiparul cu mare ușurință.

În pofida acestei prăzi, nu puteam uita tragedia de dimineață, din grădină, și mă chinuiau gîndurile negre. Mă simțeam balonat, lipsit de motivație, nu eram deloc în formă. Trebuia să mai fac niște sfoară din fibre și să termin lucrul la capcană. Cuprins de apatie, m-am apucat de tot ceea ce îmi propusesem pentru dimineața respectivă.

În a patruzeci și una zi mi-am dat seama că nu mai vreau să mă las influențat de suișurile și coborîșurile din viața de zi cu zi. Știam că soluția optimă ar fi să mă las în voia cursului natural al existenței pe insulă și să accept ceea ce îmi era dat. În unele zile lucrurile mergeau bine, în alte zile nu era la fel de ușor. Totuși, felul în care mă raportam la viață reflecta absolut fiecare întîmplare fericită sau nefericită, de parcă mi-ar fi lipsit complet profunzimea. Parcă nu aș fi avut deloc încredere în mine, care să mă ajute să trec de perioadele mai dificile fără să fiu afectat. Instabilitatea aceasta era amețitoare; ori de cîte ori ceva mergea prost, mă simțeam îngrozitor.

Pesimismul începea să mă domine; am recunoscut catalizatorul familiar. Mi-am dat seama că îmi este rău, în mod clar – fapt care, cu siguranță, avea să mă doboare. Capcana pentru capre mai trebuia doar montată, însă mă simțeam prea slăbit ca să pot urca dealul. Stomacul îmi era tot mai balonat,

mă simțeam tot mai rău, au apărut crampele și durerile abdominale. Mi-am adus aminte de dulăpiorul cu medicamente al mamei și de tabletele de cărbune pe care le lua pentru balonare, așa că am ronțăit cîțiva tăciuni stinși, din vatră.

În scurt timp m-am dat bătut și m-am întins lîngă foc. Crampele stomacale mă făceau să mă chircesc de durere; am început să mă tot foiesc, să-mi caut o poziție comodă, dar disconfortul mă făcea să mă sucesc de pe o parte pe alta.

Într-un astfel de proiect, prin care voiam să demonstrez că pot supraviețui în mod independent, e destul de clar că trebuie să-mi rezolv singur problemele. Totuși, pe măsură ce durerea se întețea, am început să mă gîndesc la posibilitatea de a cere ajutor. Dacă simptomele erau grave? Ce naiba se întîmpla în corpul meu? Am analizat opțiunile. Aveam o conexiune telefonică prin satelit, puteam lua legătura cu un medic din Marea Britanie. Poate că acesta mă putea liniști, dacă îi descriam simptomele. O asemenea intervenție echivala însă cu recunoașterea tacită a faptului că nu mă puteam descurca singur, că insula mă biruise, că tentativa mea eșuase. Nu trebuia să dau dovadă de slăbiciune. Folosirea telefonului prin satelit nu se justifica.

Accesele de durere s-au intensificat, succedîndu-se mai iute. Acum aveam dureri mari, nu mai era nici o îndoială. Temerile mele s-au accentuat la fel de mult; mă îngrijora într-adevăr starea sănătății. Despre ce putea fi vorba? Vreun parazit? Oare înghițisem ceva care acum se dezvolta în abdomenul meu? Era posibil să fi devenit suficient de mare încît să resimt consecințele. Oare melcii cruzi erau cauza? Așa s-ar explica nivelul meu scăzut de energie, dacă mîncam pentru a hrăni de fapt două forme de viață. Poate era un virus sau o infecție

internă. M-am afurisit pentru că nu eram mai informat și nu puteam să-mi pun singur diagnosticul. M-am înjurat pentru că nu fusesem mai prudent și mîncasem carne crudă.

Brusc, mi-am zis că mă încăpățînam și că de fapt nu ar trebui să-mi risc sănătatea de dragul unei emisiuni de televiziune.

Sînt convins că uneori îmi fac singur rău din cauza sincerității mele înnăscute, dar eram conștient că se înțelege clar un lucru: intervenția însemna contactul cu o persoană care m-ar fi ajutat. Privind retrospectiv, această idee trebuie să fi fost foarte atrăgătoare, deoarece fusesem izolat atîta vreme. Aș fi vorbit cu cineva care îmi putea asculta problemele, care mi-ar fi putut sugera unele soluții, cu cineva căruia îi revenea sarcina de a-i păsa de mine.

Mi-am făcut de lucru cu învelișul protector al telefonului prin satelit și am apăsat cu degete neîndemînatice butonul de pornire, ca să activez dispozitivul electronic. Mi se părea ceva străin, nefamiliar. Prima dată trebuia să-l contactez întotdeauna pe Steven, aflat pe insula Komo, așa că am pătruns în ciudata lumea digitală a meniului și contactelor din telefon și i-am găsit numărul.

— Steven, sînt Ed.

— Ce s-a întîmplat, Ed? a spus Steve, deși știa clar că aș folosi telefonul doar în caz de urgență.

— Nu, amice, sînt sigur că totul e bine, m-am auzit răspunzînd, simțind imediat că dețin mai mult control asupra situației, dar am dureri abdominale intense și aș vrea să vorbesc cu un medic din Marea Britanie, să-mi dea niște lămuriri.

— OK, mă ocup de asta imediat. Ține telefonul deschis, Ed. Îl rog pe doctorul Sundeep să te sune.

După ce am terminat de vorbit, m-am tîrît pur și simplu pe plajă, ca să văd mai bine cerul. Telefonul meu marca Iridium funcționa prin intermediul sateliților care orbitează la altitudini mici și avea nevoie de o perspectivă deschisă asupra cerului pentru a primi apeluri; nu puteam risca să ratez conexiunea din cauză că mă aflam sub copaci.

Nu știu cît am zăcut pe plajă, dar cînd a sunat telefonul era întuneric. Aveam pe mine bluza verde, ca să-mi țină de cald, dar nu și fusta de iarbă, din cauză că era greoaie și inconfortabilă și nu aveam chef de costumații stupide. Cu medicul Sundeep Dhillon, specializat în expediții, am vorbit în răstimpuri, cînd durerea mă mai slăbea; am reușit să-i descriu simptomele afecțiunii mele, în timp ce zăceam pe nisip, cuprins de valuri de durere. Începuse să burnițeze.

— Cam de 8, pe o scară de la 1 la 10, i-am răspuns eu la întrebarea legată de intensitatea durerii.

Sundeep nu m-a cruțat deloc.

— Nu este deloc exclus să ai apendicită sau chiar obstrucție intestinală.

Ce veste minunată, mi-am spus, sarcastic, dar mă simțeam extrem de ușurat pentru că se gîndea cineva la mine.

— Dacă ai fi în Anglia, te-aș interna, ți-aș pune o perfuzie și ți-aș face analizele. Înțeleg însă situația în care te afli; doar tu poți decide dacă trebuie să fii luat de acolo.

Nu aveam încă un răspuns. Voiam să ia el decizia, dar nu a luat-o. Știam că, dacă insist, ar fi preferat mai multă precauție, scoțîndu-mă de pe insulă. Dar nu-mi doream asta. Sau îmi doream? Aveam nevoie de timp ca să mă gîndesc, așa că l-am

întrebat dacă mai putem vorbi din nou după jumătate de oră. A promis să mă sune.

Acum eram probabil cuprins de chinuri mentale la fel de intense ca și durerea fizică. Mă tenta ideea unei căni de ceai fierbinte, a unui pat de spital cu cearșafuri apretate, imaculate și a unor specialiști care să se asigure că mă simt bine. Asta ar fi însemnat însă sfîrșitul experimentului meu – și, în cele din urmă, ar fi fost un eșec. Crampele s-au acutizat și m-au copleșit iarăși. În sinea mea, știam că trebuie să fac ceva.

După 40 de minute foarte lungi petrecute în ploaie, cu picioarele acoperite acum de un strat subțire de nisip umed, telefonul jilav a vibrat.

— Ed, e mai bine? a întrebat Sundeep.

— Nu, Sundeep, e la fel.

— L-am rugat pe Steven să-ți aducă trei doze de antibiotice cu spectru larg, ca să primești tratament pe insulă fără să îți întrerupi experiența. Vor ajunge curînd la tine.

Legătura s-a întrerupt, dar fusese suficient.

Eram din nou singur, dar soseau ajutoare. Era extraordinar să știu că voi vedea în curînd pe cineva. M-am ridicat în picioare, ezitînd, și am mers prin întuneric, traversînd desișul de cocotieri, către licărirea portocalie din adăpostul meu. Mi-am desprins cu grijă fusta de iarbă de pe grinzi, mi-am înfășurat-o în jurul taliei și m-am așezat aproape de foc, la căldură, așteptînd barca. Deja mă simțeam mai bine.

La naiba – mă simțeam mai bine: nu-i deloc cum trebuie! Poate că voi reuși să iau legătura cu Steven în timp util, să-i spun să nu vină. Am sunat, dar n-am reușit să-l contactez. Nu era deloc surprinzător, dacă erau deja în larg, traversînd această zonă a Pacificului, cu valuri uriașe, în toiul nopții. Avea

să vină din cauză că dădusem eu alarma. Acum nu mai aveam ce face.

Mi s-a părut că aud motorul bărcii cu jumătate de oră înainte să sosească. Toate simțurile mele erau fixate pe întîlnirea care urma, iar mintea mea interpreta vîntul și valurile drept sunete produse mecanic, care încă nu se auzeau. În cele din urmă, un motor adevărat s-a auzit în depărtare, urmat imediat de lumina lanternelor și de niște voci.

— Ed, ești acolo?

Era Steven.

După ce durerea se mai potolise, acesta era ultimul lucru pe care mi-l doream. N-am nimic cu Steven, e un tip foarte de treabă, dar nu voiam să-l văd. Mă puteam descurca și singur. Fierbeam de frustrare, din cauza deciziei pe care o luasem.

Lumina lanternei a avansat dinspre plajă și a pătruns în pădure.

— Ed! m-a strigat el din nou. Vin.

— Sînt aici, amice, am oftat eu.

Steven s-a apropiat de adăpost, filmînd. Asta m-a enervat, fiindcă nu voiam să fie înregistrată această încălcare a intimității.

— Spuneai că te-a apucat ieri, a zis el îndreptînd camera de filmat spre fața mea.

— Vrei s-o închizi, te rog? am răbufnit eu. Ce-a fost mai rău a trecut, dar acum o oră aș fi plecat cu tine, cu barca.

Steven mi-a lăsat cele trei doze de antibiotice pe care urma să le iau și m-a întrebat dacă vreau să părăsesc insula. Contactul cu el, în loc să mă revigoreze, m-a umplut de frustrări; nu-mi doream decît să plece.

— Nu, îmi pare rău.

Eram recunoscător pentru antibiotice și pentru faptul că barca venise pînă aici pe întuneric, dar voiam să rămîn.

— Își vor face efectul și mă voi simți bine. Nu vreau să plec de pe insulă.

Steven era cam nedumerit. Se așteptase să fiu într-o stare mai gravă și recunosc că m-am simțit oarecum stupid, fiindcă nu-mi era nici pe departe atît de rău pe cît îmi fusese mai devreme.

— Vorbim mîine, i-am spus. Dacă mă voi simți bine, așa cum bănuiesc, vom continua.

Steven a fost de acord, a vorbit cu însoțitorii săi de pe barcă și au plecat. Le-am mai auzit o vreme vocile, înainte ca motorul să prindă glas, apoi luminile s-au topit în depărtare.

„Stafford, idiotule!”, m-am ocărît eu, întinzîndu-mă din nou ca să mă odihnesc. Era bine că aveam antibioticele, dar oare m-aș fi descurcat fără ele? Ei bine, poate că da. Furios pe slăbiciunea mea fizică și mentală, priveam țintă acoperișul împletit de deasupra capului.

Pînă dimineață, durerea dispăruse aproape complet. Mă simțeam doar epuizat. Singurul lucru care mă consola era că luasem cu o seară înainte decizia de a *nu* părăsi insula. Medicul îmi spusese că faptul că stomacul îmi chiorăia era un semn bun, adică nu exista nici un blocaj. Crampele se răriseră tot mai mult. Bănuia că este posibil să fie un virus. Eram sigur că nu

asimilez substanțele nutritive din alimentele pe care le consumam. Totul trecea pur și simplu prin mine, aveam ditamai scaunele, de cîte trei ori pe zi.

M-am reapucat de lucru, alegînd ceva ușor – să fac aripioare noi pentru săgeți. Primele pe care le confecționasem se uscaseră și se încîrligaseră, deci trebuiau înlocuite. De data aceasta am ales frunze de cocotier care se uscaseră deja fără să se curbeze. Nu era greu să tai cîteva de pe acoperiș și să le leg de săgeți.

După prînz, durerea a revenit însă; frustrat cum eram, acest fapt m-a calmat, sugerîndu-mi că poate nu fusesem chiar ipohondru. Stomacul mi se balonase iar și transpiram abundent.

Apoi s-a întîmplat ceva ce mi-a schimbat experiența de pe insulă mai mult decît mi-aș fi imaginat. Între tabăra mea și plajă, printre nucile-de-cocos care putrezeau sub copaci, era un crab de cocotier. Pînă acum, crezusem că pagurii sînt mari. Animalul m-a luat prin surprindere, era cel mai mare crab pe care îl văzusem vreodată – chiar și în fotografii. Avea peste 30 de centimetri lungime și părea mai degrabă un homar care luase steroizi, nu un crab. I-am pus imediat călcîiul pe ceafă și l-am omorît. Nu a opus deloc rezistență. L-am ridicat și i-am văzut abdomenul uriaș, cald, care atîrna de corpul cuprins încă de spasme.

De-a lungul parcursului meu de la fost căpitan de armată la ceea ce sînt acum, am văzut și am trăit multe lucruri care par cumva lipsite de sens. După cum am mai spus, simțeam că cineva veghează asupra mea. În afara religiei, această experiență nu are alte asocieri în conștiința occidentală, dar am avut-o prima oară pe Amazon, iar de atunci senzația nu m-a

mai părăsit. Eram slăbit, subnutrit, și mi se oferise o masă care-mi depășea și cele mai extravagante așteptări.

I-am pus exoscheletul în foc, să se coacă, și salivam la gîndul efectelor proteinelor și grăsimilor asupra corpului și sufletului meu. Cum încă nu-mi recăpătasem energia, stăteam întins, în așteptarea celei mai bune mese din viața mea. Stomacul încă mă deranja, dar simțeam că dețin antidotul. Prin urmare, am așteptat.

Oare antibioticele îmi contracarau boala sau faptul că știam că se luaseră măsuri? Rugăciunile mele primiseră răspuns sau doar trecusem printr-o perioadă dificilă, iar acum aveam mai mult noroc? Orice-ar fi fost, am început să-mi recapăt forțele înainte să mă apuc de mîncat. În timp ce carnea se frigea, gazele reținute sub carapace erau eliberate, iar eu am început să ciupesc cîte o bucățică. Textura hranei adevărate, pentru prima oară în 42 de zile, era extraordinară. Am desfăcut cleștii și am găsit niște bucăți uriașe, aburinde de carne albă, fiecare suficientă pentru o masă întreagă.

Și mai era și abdomenul. Am explicat deja că abdomenul de pagur devenise pentru mine o delicatesă, dar acesta era cît un pepene. L-am desprins de corp; avea formă de cupă. L-am pus pe jar. După ce am mîncat carne pe săturate, am agățat de căpriori suficientă carne de crab pentru cină și pentru micul dejun. Mi-am învelit mîna cu bluza verde, am ridicat coconul uleios din foc și l-am așezat în fața mea, să se răcească. Simțeam mirosul de ulei de cocos emanînd dinspre abdomen și, nerăbdător, am dus Sfîntul Graal la buze.

Uleiul cald care mi-a ajuns pe limbă, alunecîndu-mi pe gît, era dătător de viață. Sînt sigur că altcuiva i s-ar fi părut prea dens și prea gras pentru a fi mîncat astfel, brut, dacă nu suferea

de o deficiență gravă de substanțe nutritive și nu era setat să asimileze absolut orice. Niciodată n-aș fi crezut că a bea ulei este o experiență atît de minunată. Era și mult. Vreo jumătate de litru de grăsime pură de cocos, curat medicament, mi-a umplut stomacul, luminîndu-mă pe dinăuntru. Nu mai puteam să-mi șterg zîmbetul de pe față. Eram foarte fericit.

Am înșfăcat săgețile recondiționate și am pornit la deal, ca un gladiator. Cu o grație pe care n-o mai simțisem de cînd eram pe insulă, am pus săgeata în arc, am întins coarda și am lansat-o cu atîta forță, încît cuiul din vîrful ei s-a înfipt pe jumătate într-un copac. Cu puțin efort, am scos săgeata, dîndu-mi seama că acum aveam speranțe noi, posibilități noi. Eram în vîrful insulei, plin de energie și de motivație, dotat cu o armă letală care în sfîrșit era funcțională.

„Evident, ar fi mai bine s-o înfig într-o capră”, am spus eu, dar simțeam pentru prima oară o scînteie interioară care îmi dădea încrederea că de-acum chiar aș fi putut să prind o capră.

6

Prosperitatea

Am dormit extraordinar de bine și am mîncat la micul dejun carnea din cleștii crabului. Era absolut fenomenală. Crabul îmi asigurase deja trei mese – o hrană minunată pentru 24 de ore, de la o singură pradă. Carnea nu avea mirosul ăla pe care îl simți uneori la fructele de mare – era curată, nutritivă și gustoasă, ca un file mare de somon fiert în ulei de cocos.

Fie datorită nutrienților, fie pentru că îmi revenisem din punct de vedere psihic, nu sînt sigur, mi-am declarat că depindea numai de mine să-mi revin. Nu eram într-o închisoare, nu era un plan pus la cale de altcineva ca să mă testeze; era ideea mea, visul meu – și numai de mine depindea să-l abordez așa cum îmi doream.

Bușteanul mare din foc ardea mocnit, iar scena îmi amintea de un sat indian de pe Amazon – primitiv, dar simplu și eficient. Începeam să par că știu ce fac.

Acum dețineam controlul mai mult ca oricînd; am urcat dealul și am montat în cîteva clipe capcana pentru capre. Cred că antibioticele avuseseră efect. Starea mea de letargie dispăruse. Eram plin de energie și de entuziasm.

Trebuia să-mi încep parcursul zilnic în jurul insulei, în căutare de fructe de mare, așa că mi-am adunat lucrurile. Pentru această sarcină zilnică, lipsită de neprevăzut, eram tentat să nu iau multe cu mine, doar camera de filmat și coșul din frunze de cocotier, și să mă întorc la timp ca să fac ceva ce merita filmat. Crabul de cocotier mă învățase însă că trebuie să mă aștept la orice și să fiu mereu pe fază, așa că mi-am luat sulița, una dintre camerele de filmat mai mari, suportul Cinesaddle și toate bateriile disponibile și cardurile de memorie de care aveam nevoie pentru a filma. Mi-am amintit vechea deviză a cercetașilor, *Fii pregătit*.

Complet echipat și încărcat cu de toate, am luat-o spre stînga, îndreptîndu-mă spre sud, către plajă. Soarele nu pîrjolea încă, iar pe coasta vestică mai era ceva umbră. Nuci-de-cocos verzi, putrede, zăceau pe nisip, amintindu-mi de fiecare doză de lichid hrănitor pe care o obținusem, doborîndu-le din copaci. Eram foarte atent, deoarece mă apropiam de locurile în care crabii se aventurau de obicei destul de departe de bolovanii ce îi adăposteau și eram gata să-i zdrobesc. Acum simțeam că am forță în picioare. Carnea de crab de cocotier îmi dăduse puteri, mă învigorase. Dețineam din nou controlul, eram gata de acțiune. Acum eram convins că sînt singura persoană de care depindea calitatea vieții mele pe insulă; simțeam cum îmi dispar apatia și starea aceea asemănătoare cu disperarea, cauzate de slăbiciunea fizică.

Refluxul lăsase la vedere recifele mari, plate, care înaintau în mare, asemenea unor terenuri de fotbal inundate după o furtună musonică. Aici se găseau crabii mai mari, mai curajoși, care se apărau cu îndrăzneală și mă atacau feroce – pînă ce călcam pe ei fără prea multe nazuri, cu talpa goală. Am găsit o grămadă și am adunat și două cratițe de melci mai mari, care aveau să-mi acopere necesarul de proteine pentru ziua respectivă. Nimic spectaculos – dar era de ajuns. Știam cît de important este să mă folosesc de fiecare succes pentru a-mi menține noua atitudine pozitivă.

Eram relaxat în timp ce dădeam ocol insulei, mintea nu îmi mai funcționa haotic. Eram capabil să mă amuz pe seama situației în care mă aflam și mi-am propus să montez din nou capcana. Uciderea unei capre era scopul meu suprem, pe care încă nu-l atinsesem. Am dat ocol capătului nordic al insulei, ajungînd pe plaja cu lemne de foc, și imediat mi-am dat seama că mintea îmi juca din nou feste.

O bucată mare de lemn adus de ape ajunsese la baza unuia dintre copaci, iar forma lui semăna cu o capră. Am scuturat din cap și am înjurat în șoaptă, uitîndu-mă în altă parte, reprimîndu-mi frustrarea față de ceea ce pînă acum nu reușisem să vînez. Tocmai cînd îmi întorsesem privirea, pe plajă a răsunat un behăit disperat, plin de spaimă.

Am întors imediat capul spre copaci, ca să verific ceea ce părea imposibil. Am mijit ochii, să văd mai bine; toate simțurile mi s-au ascuțit. Capra, înlemnită, a behăit din nou.

Fusesem prea aproape de prea multe ori; nu mai puteam lăsa nimic la voia întîmplării. Nimic nu-mi putea distrage atenția de la ceea ce se întîmpla în momentul acela. Am pornit

camera de filmat GoPro – „bip”. Camera de filmat principală era pornită. Microfonul era deschis – „Probă, probă”.

M-am apropiat pe furiș de animalul speriat, ca un leu bătrîn care nu a mai mîncat nimic de cîteva săptămîni. Nimic nu era mai important decît acest moment. Apropiindu-mă, am văzut că inițial coarnele caprei se încîlciseră în liane, ea se panicase, evident, iar acum avea tot gîtul prins în coardele fibroase. Era Dungă Neagră, țapul cu testicule mari. Sărea și se repezea cu forță, pe măsură ce mă apropiam; țipa ca o mamă al cărei cărucior, cu tot cu copil, a rămas blocat în ușile unei garnituri de metrou care pleacă din stație. Și țapul, și eu știam prea bine ce se întîmplă.

Mă îngrijora în primul rînd faptul că panica intensă l-ar putea ajuta pe Dungă Neagră să se elibereze, așa că trebuia să-l prind de coarne cît timp era încă blocat. Cînd am făcut asta, i-am simțit explozia de energie musculară; a aruncat din copite, cît pe ce să-mi secere picioarele. Cu cîte un corn în fiecare mînă, stînd lîngă animalul disperat de parcă duceam o bicicletă de ghidon, m-am gîndit puțin.

„Respiră, Stafford. Reevaluează situația.”

Țapul nu avea unde să fugă. Oricît era de puternic, lianele erau groase ca niște șerpi boa și păreau mai degrabă să se strîngă în jurul gîtului său. Aveam suficient timp la dispoziție. Mi-am dat seama imediat că noul meu cuțit era în tabără. Puteam oare să mă întorc, lăsînd țapul acolo? Nici pomeneală! Nu aveam să-i dau animalului posibilitatea să scape. Nu aveam să-l scap din ochi pînă ce nu-l vedeam mort. Aveam la mine doar sulița primitivă pe care o foloseam ca să omor țipari și să scot crabi din spații înguste.

Nu mai omorîsem niciodată o capră. Nu mai simțisem forța unui animal prins în capcană. Am încercat să-i frîng gîtul, smucindu-i-l înapoi, dar mi-am dat seama imediat că nu voi reuși astfel. Mi-am înfipt degetele în grumazul țapului și i-am apăsat traheea. A început să respire șuierat, dar nu-i puteam bloca suficient de mult căile respiratorii ca să rămînă fără oxigen. Nu mă mîndresc cu cele ce urmează, dar am luat în considerare toate punctele vulnerabile care mi-ar fi permis să omor rapid animalul. I-am înfipt bățul în ochi, încercînd să-i străpung creierul. Țipătul lui sfîșietor mi-a înghețat sîngele în vine; animalul a orbit, dar bățul s-a rupt și mi-am dat seama că nu va muri astfel. Ultima opțiune era forța brută: mi-am trecut un picior peste țap, încălecîndu-l, i-am apucat cornul stîng cu mîna stîngă, iar cu dreapta am început să-l lovesc în frunte cu cochilia de scoică.

După prima lovitură, a durat 15 minute pînă ce a murit, lovit mortal cu cochilia mare de scoică. Urăsc cruzimea față de animale și nu mă mîndresc cu ceea ce am făcut, dar trebuia să mănînc.

Încă prins în liane, trupul însîngerat al țapului atîrna fără viață. Poate că era un instinct primar, însă eram mai bucuros decît fusesem vreodată pe insulă. Aveam carne. Aveam o piele de animal. Reușisem să fac lucrul la care visam de 43 de zile. Cu trunchiul și brațele stropite de sînge, am tăiat lianele cu cochilia de scoică pentru a elibera trupul animalului. După ce l-am desprins, a căzut la pămînt și am încercat pentru prima oară să-l mișc. Era incredibil de greu – avea vreo 50 de kilograme, cred –, așa încît mi-am folosit și ultima fărîmă de energie ca să ridic animalul pe umeri și să-l car în tabără. Încovoiat sub greutatea masei de carne care încă nu se răcise, mă simțeam ca un gigant.

Fredonam la nesfîrșit melodia „Peaches” – „Mă mut la țară – mă voi îndopa cu piersici”, dar eu cîntam așa: „Am un țap – mă voi îndopa cu carne”.

(Deloc surprinzător, două luni mai tîrziu, cei de la Discovery Channel aveau să vadă imaginile respective și să mă informeze că nu pot fi difuzate. Erau terifiante, sîngeroase și durau mult. M-am consolat cu gîndul că omorîsem țapul cît de rapid am putut, avînd în vedere circumstanțele. Dacă nu m-aș fi aflat pe insulă, animalul ar fi rămas captiv și ar fi murit de sete – o moarte mult mai lentă.)

Îmi tremurau picioarele de efort cînd am lăsat țapul să-mi cadă de pe umeri, iar trupul i-a căzut greoi la pămînt, lîngă adăpost, ca un boxer care se prăbușește în ring.

Cărasem animalul mort mai mult de zece minute; totuși, pe cînd mă îndreptam spre nord, ca să-mi recuperez echipamentul de filmat, încă îmi făceam griji ca nu cumva să dispară pînă mă întorc. Era prea frumos ca să fie adevărat. Oare chiar murise de-a binelea? Fusese totul doar un vis? Înnebunisem, iar la întoarcere nu-l voi mai găsi? Sîngele de pe brațe mi-a confirmat că pot fi convins că s-a întîmplat cu adevărat. Chiar omorîsem un țap.

Evident, cînd m-am întors, trupul animalului era tot acolo; am instalat camerele de filmat, ca să surprind procesul îndelungat al tranșării animalului. Știam că în această căldură tropicală carnea nu va rezista nici măcar o zi, dacă nu o afumam. Prin urmare, trebuia să mă mișc rapid. Era mijlocul dimineții și nu-mi puteam permite să las carnea să stea prea mult; trebuia să o aranjez pînă la lăsarea nopții.

Mai întîi trebuia să jupoi animalul. Pielea putea fi folosită drept pătură, să-mi țină de cald noaptea, sau chiar ca veșmînt,

un fel de poncho, dacă era destul de flexibilă. Am luat cuțitul și am tras bucata mare de gresie afară din adăpost, după care m-am așezat și am început să-mi ascut unealta cea mai prețioasă. Mișcarea ritmică, descriind opturi, mă ajuta să-mi limpezesc gîndurile, pregătindu-mă pentru sarcina solicitantă care mă aștepta. Nu mai jupuisem niciodată vreun animal mai mare decît un iepure sau un șarpe, așa că urma să-mi folosesc aptitudinile de bază, adaptîndu-le la un proiect mai amplu.

Am rostogolit țapul pe spate și am început să mișc cuțitul înainte și înapoi, chiar sub sternul animalului, ca să tai pielea longitudinal. Cuțitul trebuia folosit asemenea unui ferăstrău, ca să străpungă pielea groasă; după ce am făcut o gaură, am început să tai dinspre stern spre organele genitale, desprinzînd cu grijă pielea de pe burtă, ca să nu înțep organele interne. Cam la două minute, lama se tocea; trebuia să mă opresc și s-o ascut vreo 30 de secunde. Pur și simplu trebuia să accept condițiile și să alternez tăiatul cu ascuțitul.

Am ocolit cu atenție organele genitale și am început să fac o tăietură în sus, pe fiecare dintre picioarele din spate, înaintînd spre încheietura genunchiului. La fiecare genunchi am făcut apoi cîte o tăietură circulară în jurul articulației.

Revenind la stern, am extins tăietura pînă la gît, apoi am tăiat capul. Bătîndu-l cu o cochilie, am reușit să fac cuțitul să taie șira spinării, despărțind complet capul de trunchi. După ce l-am retezat, am pus capul deoparte.

Am continuat cu tăieturi de-a lungul membrelor anterioare și în jurul genunchilor, apoi am început să jupoi pielea de pe trupul țapului. Scopul era să obțin o singură bucată mare, ca s-o pot ridica, pentru a tăia cu grijă membrana care atașa pielea de mușchi. Cuțitul puțin bont era perfect pentru această

operațiune cam dificilă; nu am făcut decît o singură tăietură mică în piele, de-a lungul întregului proces de jupuire.

Deși nu am ținut socoteala timpului, probabil că după prînz terminasem de jupuit animalul. Am atîrnat pielea de o creangă, urmînd să mă ocup de ea mai tîrziu; imediat a început să atragă mușțele.

Nu sînt măcelar, dar am mai eviscerat pești, broaște-țestoase și un tapir (pe care nu-l omorîsem eu) pe Amazon, așa că următoarea sarcină a fost să scot stomacul, organele și intestinele. Fiind erbivore, caprele au stomacul mare, așa încît a trebuit să trag și să tai destul de mult, ca să eliberez maldărul uriaș de mațe pline cu vegetație în curs de digerare și cu excremente. Inevitabil, o parte din excremente au ieșit din intestine cînd le-am scos, așa că am tîrît animalul pe mal, ca să-l spăl cu apă de mare.

Am pus intestinele grămadă, mai într-o parte, bănuind că ulterior aveam să găsesc o întrebuințare pentru aceste părți necomestibile. A urmat sarcina destul de simplă, dar foarte solicitantă din punct de vedere fizic de a tranșa restul corpului în părți pe care să le pot manevra. Mi-a luat cam cîte zece minute să tai picioarele, cu uneltele mele tocite. Le-am cufundat în mare, apoi le-am pus pe niște frunze de palmier. Am reușit să răsucesc și să desprind coastele dintr-o parte a spinării, dar la cele din partea opusă mi-a fost imposibil, pentru că nu le mai puteam răsuci. Am decis să las unite coloana vertebrală și celălalt șir de coaste. Apoi a trebuit să tai toate bucățile de carne din care se fac diverse tipuri de fripturi. Era atît de multă carne, încît am început să-mi fac griji că nu voi reuși s-o tai pe toată înainte de lăsarea întunericului.

Soarele era acum foarte aproape de orizont și mai aveam de adunat și lemne pentru foc; am încărcat toată carnea într-un bidon găsit pe plajă, căruia îi tăiasem jumătatea de sus. Am scufundat-o pe toată în apa mării și am spălat-o cît de bine am putut, apoi am cărat recipientul plin cu carne și picioarele de capră înapoi la adăpost. Ca să nu țin carnea pe pămînt, am tăiat-o în bucăți cam cît un pantof și am atîrnat-o de țepii acoperișului împletit, un suport perfect pentru agățat, cu șipci de-a gata; am strîns niște coajă de hibiscus, ca să agăț toată carnea de acoperiș, chiar deasupra focului.

La asfințit reușisem să atîrn și ultima bucată de carne deasupra focului. „Tocmai am prins un țap! Am omorît, am jupuit și am tranșat un țap! Am patru picioare, două rînduri de coaste și două hălci mari de carne, toate atîrnate deasupra focului.”

Știam că inima, rinichii și ficatul nu aveau să reziste mult, așa că le-am mîncat la cină. Pe întuneric, am tăiat în bucăți mici organele interne, cu cuțitul, folosind cutia camerei de filmat drept tocător. Le-am spălat cu apă de mare și le-am pus la fiert în apă de ploaie, în cutia mare de soia.

A rezultat o fiertură generoasă, aburindă; am așezat cutia pe jos, între picioare. Cu lingura pe care o găsisem am scos o bucată de carne, în lumina slabă, neștiind ce am nimerit. Era unul dintre cele trei gusturi distincte: de ficat, de inimă sau de rinichi – dar care din ele?

Am mușcat o bucată mare de ficat fraged, iar gura mi s-a umplut de revărsarea sucurilor; mi-am adus aminte cum stăteam la coadă la cantina școlii, cînd aveam 7 ani. Niciodată nu m-am dat în vînt după ficat, gustul îmi era familiar, însă aici era o mîncare de-a dreptul divină. Textura era moale, ușor de

mestecat, însă gustul era extraordinar: bogat și rafinat. Am lăsat să-mi scape un geamăt de plăcere pură, iar ochii mi s-au umplut de lacrimi de fericire. 45 de zile fără carne roșie înseamnă un interval foarte lung, iar sentimentul meu de gratitudine era pur și simplu extraordinar.

M-am gîndit la toți factorii care făcuseră ca această zi să decurgă astfel. Nu aș fi avut cum să gătesc carnea fără cutia mare de conserve de soia, găsită recent. Evident, avusesem nevoie de cuțit pentru a jupui animalul și pentru a-l tranșa. Amîndouă erau achiziții relativ recente. Oare toată așteptarea făcuse parte din marea ordine a lucrurilor? Oare aveam să țin minte pentru totdeauna această zi drept ziua în care prinsesem țapul? Am clipit des, copleșit de magnitudinea revelației mele.

În acea noapte, tot trupul meu a fost recunoscător pentru hrană. Era incredibil. „Carne de crab la micul de dejun – rinichi de țap la cină. Probabil că viața nu poate fi mai bună."

În momentul acela, avînd în vedere condițiile, probabil că nici nu avea cum.

Încă înainte să deschid ochii, am simțit că mă dor mîinile pline de julituri și tăieturi. În momentul acela mi-am simțit sufletul inundat de o caldă recunoștință. Carnea unui țap întreg se legăna deasupra mea, în fuioare de fum. Atîrnasem capul de o latură a adăpostului, unde nu bătea fumul, iar țeasta se rotea

rău prevestitor, legată cu fibră de hibiscus, avertizînd alte animale că devenisem un ucigaș.

Am dezlegat un șir de coaste, cam cît un laptop din primele generații, și l-am așezat pe jăratic, pentru micul dejun. În timp ce stăteam lîngă foc, întorcînd din cînd în cînd coastele, am observat că nervurile frunzelor de palmier de deasupra mea aveau deja pete maronii, din cauza expunerii permanente la fum. Folosirea alternativă a acestuia pentru a usca și afuma carnea avea să dea cele mai bune rezultate.

Dimineață am dat dovadă de maximă eficiență. Deși tăiasem carnea în bucăți mari și le atîrnasem peste noapte deasupra focului, acum trebuiau tăiate în fîșii mult mai subțiri, ca să se usuce și să fie cît mai bine pătrunse de fumul care urma să le conserve. Am folosit din nou cutia camerei de filmat drept tocător, dar nu mai era cazul să-mi pun problema dacă procedam corect sau nu. Da, o adusesem cu mine. Nu, nu o găsisem în Tabăra Lămîilor. Da, o foloseam. Am utilizat bucata netedă din plastic ca să pot tăia în bucăți cantitatea uriașă de carne. La două-trei minute ascuțeam din nou lama cuțitului, ca să despice mai ușor carnea roșie. Pe scurt, am tăiat tot corpul animalului în fîșii subțiri. Am muiat apoi toate fîșiile într-o găleată cu apă de mare, ca să le sărez, apoi le-am atîrnat cu grijă în fumul de deasupra focului, ca să se usuce în interior și să se înnegrească la exterior.

Aroma coastelor afumate m-a făcut să mă înfior de bucurie. Am sfîșiat carnea friptă de pe fiecare os cu încîntarea unui cîine flămînd; totuși, situația mea devenea tot mai civilizată pe zi ce trecea. Mi-am dat seama că, atunci cînd nu avusesem hrană acceptabilă, începusem pur și simplu să nu mai funcționez cum trebuie. Îmi conștientizam suficient de bine starea corpului,

astfel încît simțeam concret cum proteinele îmi pătrund în mușchi și încep să-i refacă. Estimasem că aceste coaste îmi vor ajunge pentru trei mese, dar am devorat toată carnea de pe ele pînă la mijlocul dimineții, așa că am pus pe jar și partea inferioară a șirei spinării, pentru prînz.

Era esențial să mă asigur că nici un pic de carne nu va fi irosită. Fiecare bucățică a fost tăiată cît mai subțire posibil și mi-am dat seama că se va usca foarte bine. M-am dat cîțiva pași în spate, ca să admir șirul de bucăți de carne tăiate uniform, învăluite în fumul leneș al focului. Pentru cineva care se hrănise două săptămîni doar cu melci cruzi, era o priveliște superbă.

Calm și împăcat, am făcut apoi o baie în mare. Îmi dădusem seama că era foarte benefic pentru sănătatea mea mentală să mă opresc cinci minute pentru ceva care să mă facă să mă simt bine, să înot, de exemplu. Curat, cu apa șiroind pe mine, am ieșit din apă plin de energie și de vitalitate.

Trebuia să fac rapid ceva cu pielea țapului, pentru că era plină de muște. Ca să fac pielea netăbăcită să devină mai suplă, știam că trebuie să o înmoi în creierii animalului, așa cum încercasem să fac și în cazul iedului mort. Dar, dezlegînd capul țapului, am găsit viermi între faldurile pielii de pe gît. Chiar de a doua zi! Am sperat că era din cauză că nu fusese atîrnat deasupra focului, împreună cu restul cărnii, dar viteza descompunerii era uimitoare. Însemna că trebuie să acționez rapid.

Am izbit craniul de Piatra Melcului, ca să fac o gaură suficient de mare pentru a scoate creierii cu degetele. Apoi am amestecat această pastă cu apă de mare și am muiat pielea în ea, folosind bidonul din plastic crăpat. Am reușit astfel să țin la

distanță mușchii, cufundînd cu totul pielea în lichid, cu ajutorul unei pietre.

Am prînzit îndelung – am ronțăit partea inferioară a șirei spinării ca pe un chebap, mîncînd carnea care se fripsese, după care am pus din nou bucata pe jar, ca să se frigă și carnea crudă rămasă pe oase.

Lăsasem măruntaiele grămadă, să văd dacă aveau să atragă vreun animal. Plămînii, esofagul, stomacul, intestinele și testiculele. Am pus alături de ele și capul zdrobit și am observat că manifestau interes mai ales mușchii și niște paguri mici.

Nevrînd să risc totul pe o carte, am decis să gătesc picioarele țapului într-un cuptor îngropat. Mă plictisisem să tot tai carnea fîșii, iar dacă asta nu dădea rezultate ar fi fost dezastruos să afum tot animalul în zadar. Prin urmare, stînd în genunchi, am săpat o groapă cu diametrul cam cît capacul unei pubele mari și am adunat mai multe pietre neporoase, cît niște mere, cu care s-o căptușesc. Știam că, pentru a încinge bine pietrele, astfel încît să dogorească, aveam nevoie de un foc intens și durabil, așa că am adunat și o cantitate imensă de lemne uscate. La mijlocul după-amiezii a început să plouă, iar groapa mea s-a umplut cu apă. Nu aș fi putut s-o sap în adăpost, pentru că focul pe care voiam să-l aprind ar fi fost prea mare și aș fi riscat să ardă totul.

Mă temeam ca nu cumva picioarele să se strice înainte să le gătesc, dar apoi mi-am dat seama că de-acum oricum eram nevoit să aștept pînă dimineața, dacă nu voiam să muncesc pe întuneric. Cu puțin noroc, ploaia avea să se oprească pînă a doua zi.

În după-amiaza aceea am găsit și un șarpe de mare. Am aruncat în el cu o piatră și, uimitor, l-am omorît dintr-o lovitură.

L-am aruncat în coș, ca gustare înainte de cină.

Planul meu pentru ziua următoare era foarte clar. Voiam să mănînc la ora 4 după-amiază picioarele de țap gătite îndelung la foc, așa că, deoarece era nevoie de un foc dogoritor, timp de patru ore, ca să încingă pietrele, iar apoi de încă patru ore în care să se frigă carnea, trebuia să aprind focul la ora 8 dimineața. Tot ce stătea în puterea mea era bine gîndit. Acum mai trebuia doar să se oprească ploaia.

Zăceam în pat, ușor îngrijorat să nu se strice picioarele pînă atunci. Dar apoi m-am gîndit că, peste tot în lume, carnea era lăsată o vreme la fezandat, iar aceasta stătuse la afumat o zi întreagă, nu era nici o muscă pe ea. Totodată, m-am liniștit spunîndu-mi că primele fîșii de carne se uscau foarte bine și aveau un gust fantastic, erau crocante. Făcusem treabă bună și ar fi trebuit să mă relaxez – și picioarele aveau să fie gătite la fel de bine.

La micul dejun am mîncat al doilea rînd de coaste. Trebuie să recunosc că prinseseră puțin miros și m-am îngrijorat să nu se fi întîmplat la fel și cu picioarele animalului. Îmi plăcea să mă îndop cu carne de țap, iar corpul meu asimila absolut toate substanțele nutritive. Mă simțeam extraordinar, dar, în mod ciudat, eliminam o cantitate mai mică de excremente decît în perioada în care mă hrănisem doar cu nuci-de-cocos și melci. Corpul meu părea să știe că nutrimentele nu trebuie irosite.

Fîșiile de carne păreau acum uscate la exterior, după ce stătuseră o zi întreagă la afumat, dar nu eram convins că este suficient. Era prima mea tentativă de a conserva carne fără ajutorul unei pungi mari de sare.

Afară era răcoare; slavă Domnului, era o dimineață fără ploaie. Am mutat o parte din cărbunii din vatră, apoi am golit grota de lemnele de foc păstrate pentru urgențe. Acum, urgențele mi se păreau de domeniul trecutului. Mi-am petrecut următoarele ore adunînd și îngrămădind bucăți uriașe de lemn de foc peste rugul tot mai mare. Toată dimineața am tras după mine bușteni și am menținut temperatura foarte ridicată.

Dimineața aceea *mi-a plăcut la nebunie*. Strînsul lemnelor devenise o activitate cu valențe terapeutice, așa că îmi stabileam cîte o provocare și aduceam bușteni atît de mari, încît abia îi puteam cuprinde cu ambele brațe. Bucățile mari de lemn ardeau mult timp și degajau multă căldură. Era foarte distractiv; reușisem să fac un foc ce dogorea. Apoi, în ultima oră, am lăsat lemnele rămase să ardă complet și să se transforme într-un strat de jar incandescent.

În timp ce adunam lemne aduse de valuri, am găsit și o bucată de țeavă de plastic. Imediat mi-am dat seama că aș putea-o folosi, împreună cu o bucată de bambus, pentru a aduna apa de ploaie, valorificînd astfel suprafața mare a acoperișului. Am mai găsit un șlap. Acum aveam doi șlapi buni, dar diferiți. „Unul e pentru ținuta de duminică!”, am glumit eu, gîndindu-mă că, în mare parte, foloseam de fapt obiecte confecționate de oameni, aruncate sau aduse de apă. Sticlele de plastic erau atît de numeroase, încît nici nu le mai adunam. Dispuneam de o capacitate de stocare de *40 de litri*, pur și simplu nu mai aveam nevoie de altele.

Pînă la prînz, fîșiile de carne se uscaseră și mai mult. Dacă unele bucăți aveau „burtică” (adică erau prea grase și nu se uscau în interior), le dădeam jos și spintecam partea mai groasă cu cuțitul, astfel încît focul să usuce și porțiunea interioară, mai umedă.

Grămada de măruntaie se descompunea cu o viteză uimitoare. În gîtul țapului colcăiau viermii, dar mușteleе dispăruseră în cea mai mare parte, semn că etapa lor se încheiase. Diferența dintre carnea mea afumată și grămada lăsată la voia întîmplării era uluitoare. Nu aș fi hrănit cu carnea aia nici cîinele celui mai mare dușman al meu! Eram foarte satisfăcut, ținînd cont de faptul că nu aveam sare pentru conservat și nici mijloace de refrigerare. Carnea mea se păstra foarte bine.

Am dat la o parte bușteniі care încă ardeau; cu un băț, am tras jarul, dezvelind pietrele de dedesubt. Era miezul zilei, iar soarele strălucea intens, așa că nu-mi dădeam seama dacă se înroșiseră, însă cu siguranță se încinseseră la maximum. Am pus picioarele de țap direct pe pietre, ca sardinele în conservă, aranjîndu-le „cu capul la picioare”, asemenea celor patru bunici ai lui Charlie, lungiți cu toții în pat, înainte să găsească biletul auriu al lui Willie Wonka. Le-am acoperit cu un strat de frunze de cocotier gros de 30 de centimetri, ca să mențină umezeala. La sfîrșit am împins deasupra pămîntul scos din groapă, ca să împiedic aburul să iasă. Neavînd suficient pămînt, am mai adus două găleți de nisip de pe plajă și le-am pus deasupra, pentru mai multă siguranță. M-am dat puțin în spate și am simțit instinctiv că avea să fie bine. Cînd soarele avea să coboare spre linia orizontului, urma să scot carnea pusă la fript și să văd cu ce m-am ales.

Mă îngrijorau doar două aspecte: în primul rînd, faptul că picioarele de țap prinseseră un ușor miros, iar în al doilea rînd, că poate ar fi trebuit să acopăr pietrele cu un strat de frunze înainte să pun carnea peste ele. Speram să nu se ardă pe partea de dedesubt.

Superba piele netăbăcită a lui Dungă Neagră stătuse în soluția de apă de mare amestecată cu creieri. Era moale și udă, însă trebuia curățată bine pe toată suprafața. Mi-am dat seama curînd că pielea nu avea să fie la fel de curată ca o haină. Membrana și bucățile de grăsime se țineau prea bine de ea, nu aveam cum să le desprind, așa că m-am decis s-o întind pe un cadru, la uscat. La început m-am gîndit să fac un cadru pătrat, dar apoi mi-am dat seama că pătratul ar avea tendința să se deformeze. Cu un triunghi nu s-ar întîmpla la fel, mi-am zis eu, și ar fi mult mai rezistent.

Așadar, am întins pielea udă a țapului pe pămînt, în pădure, și am ales trei dintre cele mai lungi ghiondere pe care le adusesem în tabără. Aveau dimensiunile potrivite și erau curate, dar nu și foarte solide, după cum îmi dădusem seama cînd construisem capcana pentru capre, însă erau numai bune pentru această activitate care nu presupunea șocuri. Le-am legat capetele, alcătuind un cadru cu destul spațiu pentru a întinde pielea în interiorul său – cadrul meu triunghiular avea probabil o suprafață de două ori mai mare decît suprafața viitoarei mele pături.

Apoi, folosind niște resturi vechi de fibră de hibiscus, am început să leg pielea de cadru. Făceam cîte o mică incizie, cu ajutorul cuțitului, și petreceam fibra prin gaură, legînd-o de cadru cu un nod marinăresc. Apoi treceam în partea diametral opusă, făcînd și acolo un nod. Încetul cu încetul, pielea a

devenit tot mai întinsă și mai țeapănă, începînd să semene cu pielea de pe o tobă. Rezultatul primei mele tentative de a întinde o piele era foarte satisfăcător. Acum pielea era suficient de țeapănă ca să pot încerca să răzuiesc cu cuțitul toate resturile de membrană, de grăsime sau chiar mici bucăți de carne care rămăseseră prinse de ea.

Se apropia seara; am agățat pielea în adăpost, ca să stea sub acoperiș. Se afla mai mult deasupra grămezii de lemne decît deasupra focului, pentru că nu voiam să se usuce prea repede; însă ploaia nu putea ajunge la ea și, în opinia mea, înregistrasem un veritabil succes. Am plescăit din limbă, aprobator.

După trei ore și jumătate, am dezgropat picioarele de țap.

„Doamne, cred că vor fi extraordinare!”, am exclamat emoționat, văzînd cum răbufnea aerul din groapă.

„E un succes! Toate cele patru picioare sînt perfect pătrunse!” Razele soarelui se strecurau prin frunzișul cocotierilor, luminînd dîrele de fum care se răsfirau dinspre foc. Nu mă mai puteam opri din rîs în timp ce mîncam. Carnea era atît de fragedă, încît aș fi putut-o desprinde doar cu buzele. „Este extraordinar de bună! E mai gustoasă decît friptura la cuptor, decît orice altceva! N-aș fi crezut că voi mînca atît de bine pe insulă.”

În ziua aceea mi se părea că trăiesc într-un vis. Păsările ciripeau, valurile mîngîiau ușor plaja. Am atîrnat deasupra focului picioarele țapului, coapte în jar, pentru mai tîrziu. Păstrate în bătaia fumului, ar fi trebuit să-mi ajungă cam cinci zile. Ce zi minunată!

„A patruzeci și cincea zi m-a readus la viață. Ce zi! *Ce zi!*...”

Dimineața, din cauza fumului, îmi curgea nasul; mi-am apăsat o nară cu degetul și am eliminat pe jos conținutul sinusurilor. Stilul ăsta de a sufla mucii era o invenție minunată, după batistă.

„Singura problemă în privința picioarelor de țap e că s-ar putea să nu reziste cinci zile, fiindcă sînt delicioase, iar noaptea mă tot trezesc și mănînc din ele!”, am recunoscut eu. „Știți ceva? Voi mînca absolut fiecare bucățică de carne comestibilă. Asta mi se pare minunat.” Mă gîndisem să mănînc cîte un picior pe zi, dar am decis să renunț la planificare și să profit la maximum. Gata cu regulile și constrîngerile stupide – aveam să mănînc după pofta inimii, pînă se va termina. Carnea era încă absolut delicioasă, la 36 de ore după ce omorîsem țapul.

„Astăzi voi căuta niște bambus, pe care să-l duc într-un loc ca să construiesc o plută. Apoi voi putea pleca de pe insulă spre recif, ca să încerc să pescuiesc.”

Pe insulă nu creștea bambus, dar se găseau niște bucăți aduse de ape pînă deasupra nivelului maxim atins în timpul fluxului. Însă cum nivelul era prea mare, m-am îndreptat spre interiorul insulei. Am decis ca, urcîndu-mă pe afloriment, să aleg locul unde urma să construiesc pluta și să stabilesc distanța cea mai scurtă pînă la marginea recifului.

De sus, am examinat structura recifului. Nu avea forma unei linii înguste care înconjura insula, ci era o întindere neregulată, ce pătrundea și în mare parte din lagună. Aveam șanse să

pescuiesc fără să trebuiască să ajung în locul unde începeau apele adînci ale Pacificului.

Era o zi cu soare scînteietor și mi-am dat seama că mă simt bine în bătaia directă a razelor, nu mă mai ardeam. Nu mai aveam nevoie de argilă și m-am întrebat dacă nu cumva uleiul de cocos din hrana pe care o consumasem îmi lubrifia și îmi proteja pielea. Privind în jos, spre lagună, am văzut cît de mari erau valurile și cît de mult se diminuau dincoace de recif. Cu siguranță că rechinii dădeau tîrcoale în zona recifului. Totodată, am identificat o zonă în care, la reflux, aș fi putut traversa reciful îngust pînă spre locul de unde începea oceanul.

„Știu că acolo sînt homari." Gîndul la ei mă făcea să salivez. „Mi s-a spus că în găurile din recif se ascund și caracatițe. Le-aș putea înșfăca de cap! Și broaște-țestoase..." Sigur erau și mulți pești mari. M-am gîndit unde să construiesc pluta. Fluxul era la nivelul său maxim și am observat în ochiurile de apă de sub mine bancuri de pești mai mari și rechini mici. Clar, era timpul să culeg darurile oceanului.

Capcana pentru capre rămăsese montată și am decis s-o las așa. Dacă aș fi prins încă o capră, mi s-ar fi îndeplinit încă un vis. Însă nu mai văzusem și nici nu mai auzisem vreo capră după ce prinsesem țapul acela. Pînă atunci le vedeam de cîte trei-patru ori pe zi. Era ciudat – parcă învățaseră să se ferească de mine.

Pielea țapului părea mai degrabă netăbăcită, nu semăna cu pielea de căprioară. Poate că nu fusese suficientă cantitatea de creier. Am continuat s-o curăț zilnic și am lăsat-o la uscat, pe cadrul ei. Nu știam nimic despre această etapă a procesării, însă arăta foarte bine și, deși era cam țeapănă, avea să devină

un covor confortabil, călduros, perfect pentru dormit noaptea pe el.

Fîșiile de carne afumată mi-au fost de mare folos. Ori de cîte ori plecam undeva, luam cu mine o doză de proteină pură. Erau nemaipomenite, ușor sărate, cu o textură destul de rigidă și pline de aromă de fum și grăsime.

Însă măruntaiele erau acum foarte dezgustătoare. Cînd am trecut pe lîngă grămada aflată în descompunere, în una din orbitele craniului colcăiau viermi care își disputau prețiosul conținut.

Deoarece stocul meu de carne începea să se diminueze, m-am gîndit ce aș putea face cu copitele și cu tibiile; am decis că, dacă în unele zone ale lumii supa din gheare de găină era considerată o delicatesă, copitele unei capre conțineau probabil mai multe substanțe nutritive. Așadar am gătit la cină o fiertură din copite, astfel încît oasele să se înmoaie suficient ca să le pot mînca.

A rezultat o zeamă grasă și lipicioasă, asemenea măduvei; clar, era foarte bună, încît mi-am lins degetele unsuroase și pline de grăsime. Totodată, mă simțeam bine la gîndul că nu risipesc nici o bucățică.

Plimbîndu-mă de-acum destul de relaxat, m-am întors după-amiază pe promontoriu, ca să observ peisajul în timpul refluxului. Voiam să caut mai ales ochiuri de apă în care s-ar fi putut aduna peștii. M-am uitat în jos zece minute, dar nu am văzut nici un pește. Într-un tîrziu, mi-am dat seama că trebuia să prind peștii care ajungeau aici cînd nivelul fluxului era maxim. Atunci erau cei mai numeroși. Oare aș fi putut construi un bazin din pietre, în care unii dintre acești pești care veneau în număr mare să rămînă și după ce se retrăgeau apele? Astfel,

ar fi fost reținuți într-un perimetru închis și, fapt important pentru mine, ar fi fost accesibili în timpul *refluxului*. Am localizat două ochiuri de apă care, în timpul refluxului, privite de la înălțimea observatorului meu de pe stînci, păreau ușor de zăgăzuit. Am mai așteptat puțin și am observat cîteva bancuri de pești care au intrat în ele odată cu apele fluxului; așadar teoria mea se confirma.

Îmi plăcea să stau pe plajă la apus. Mă încînta această perioadă a zilei. Îmi făcusem exercițiile, înotasem, mă spălasem. În ziua următoare aveam să încep să construiesc pluta. Avea să-mi ia două zile, nu mai mult.

Seara, pe cer au apărut nori pufoși, purpurii și aurii. Eram împăcat cu mine însumi. Deocamdată.

„Bună dimineața. Ce somn zdravăn am tras!”, am mormăit. Se luminase de ceva timp, dar eu încă nu mă ridicasem din pat. Îmi rămăseseră mai puțin de două săptămîni și visam să mă întorc acasă. Ce fel de cereale voi mînca la micul dejun? Voi gusta din fiecare – din absolut toate cerealele de la Kellogg’s.

Mă gîndisem toată noaptea la idei pentru televiziune, la cumpărarea unui apartament, la timpul pe care-l voi petrece cu familia. Toată noaptea mă lăsasem cuprins de entuziasmul de a-mi relua viața.

În ziua aceea urma să construiesc o plută. Era o sarcină clară.

„Hai să prinzi pește, Staffs”, m-am readus la realitate. „Hai să prinzi pește.”

Deloc surprinzător, cum în dimineața anterioară fusese vremea fluxului, ceea ce m-a împiedicat să adun bambus pentru plută, acum venise iar fluxul, prin urmare aveam aceeași problemă. Trebuia să-mi modific planul.

Așa că m-am ocupat de jgheaburi, ca să folosesc suprafața uriașă a acoperișului meu din crengi de palmier. Cea mai lungă bucată de bambus era prea tare, nu o puteam crăpa ca să-i dau forma de U de care aveam nevoie. Am pus-o deoparte, ca s-o folosesc la plută. O altă bucată mai mică a crăpat însă mai ușor, așa că am îndepărtat nodurile interioare dintre secțiuni, ca să obțin un canal lung.

Am pus în foc o altă bucată îndoită de metal (probabil de la același motor de ambarcațiune), ca s-o aduc la o temperatură la care să poată tăia plasticul. Am folosit apoi bucata fierbinte de metal pentru a secționa partea superioară a celui de-al doilea bidon și pentru a despica tubul negru din plastic în două secțiuni în formă de U, pe care să le folosesc drept jgheaburi. Cu răbdare, întorcîndu-mă mereu la foc și folosind bluza verde ca să nu mă ard la degete, am realizat ambele acțiuni în mod eficient, la o calitate satisfăcătoare.

Am ridicat puțin marginea acoperișului și am legat secțiunile jgheabului direct de cadrul de susținere. Apoi, ca să mă asigur că apa se va scurge chiar pe mijlocul țevii de bambus, am trecut cuțitul de-a lungul marginii acoperișului, scurtînd frunzele de palmier. Rezultatul arăta foarte profesionist, semăna bine cu marginea unui acoperiș, cu jgheabul aferent. Cînd am turnat apă de mare pe acoperiș, aceasta s-a scurs în tub, apoi a ajuns în bidonul căruia îi îndepărtasem partea de

sus. Funcționa, însă adevăratul test urma să aibă loc la prima ploaie zdravănă. Apoi am făcut niște reparații în zona de sub jgheaburi, unde apăruseră cîteva găuri; am folosit frunze verzi de cocotier. „Am făcut treabă bună”, am spus eu, fălindu-mă.

Apele se retrăseseră acum, așa că m-am gîndit din nou cum să construiesc un fel de bazin din pietre, care să rețină peștii. Lucrul ăsta presupune pur și simplu astuparea oricăror găuri din perimetrul unui ochi de apă deja existent, pentru a crea o zonă îngrădită din care peștii să nu poată ieși după retragerea apelor. Cînd peștii se află într-un loc astfel îngrădit, pot fi loviți cu un băț, cu pietre ori pur și simplu mînați într-un colț și prinși cu mîinile goale.

Trebuia să pun momeală în zona aceea (resturi de alimente, fructe putrede etc.) și m-am gîndit imediat la grămada de măruntaie descompuse, pline de viermi. Voiam să arunc momeala în apă înainte să construiesc bazinul, ca să atrag peștii în locul acela. Cînd mi-am afundat mîinile în masa de viermi ce forfoteau, m-a uimit senzația de căldură. Am umplut două borcănașe de gel pentru păr, le-am închis bine capacul și m-am întors pe plajă, la ochiurile de apă.

Am golit recipientele cu viermi într-un viitor bazin piscicol și am privit cum se adună peștișorii. Am adăugat și o nucă-de-cocos coaptă, ca să fie, și am decis că experimentul era un posibil succes viitor. Apa era limpede și curată. Peștișorii viu colorați ciuguleau viermii aduși de mine. Aveam să mă întorc să zăgăzuiesc ochiul acela de apă.

Deocamdată, am revenit la obiectivul inițial al acelei zile, deoarece apele fluxului se mai retrăseseră. Aveam să construiesc pluta pe Plaja Komo, aflată dincolo de Plaja Bravo, pe latura sudică, dinspre insula Komo. În această extremitate

sudică a insulei se găseau multe bucăți de lemn aduse de apă și, după ce făceam pluta, ar fi fost ușor să vîslesc spre locul unde reciful de coral se apropia cel mai mult de țărm.

Am tîrît după mine cele mai bune cinci bucăți de bambus de pe insulă. Puteam trage cîte trei deodată, dar erau grele, așa că le țineam strîns cu brațele și le tîram peste bolovani și pe nisip. Înaintînd, ascultam diversele sunete pe care le scotea bambusul, trecînd peste tot felul de suprafețe. Detaliile care îți captează atenția cînd ești absolut singur sînt uluitoare.

Am ales să construiesc o plută convențională, lungă și îngustă, din cinci pari paraleli. Mă gîndisem la una în formă de triunghi (după succesul cadrului pe care întinsesem la uscat pielea de țap), dar mi-am zis că nu ar fi o plută prea ușor de manevrat. Aveam să-i unesc cu alți pari dispuși transversal și în diagonală; planul meu era cît se poate de bun, eram sigur. Am proptit parii de bambus de copaci, mai sus de nivelul maxim al fluxului, ca să nu fie luați de ape pînă a doua zi dimineață, și m-am întors acasă, pentru cină. A doua zi aveam să leg toți parii la un loc.

Mi-am pregătit la cină *surf and turf*, din crabi și carne. Deși mai aveam un picior de țap, am preferat să mănînc toți crabii mici pe care îi găsisem de-a lungul coastei. Am adăugat și o fîșie de carne, cu gust sărat și afumat. Rezultatul a fost delicios și crocant; am devorat crabii cu totul.

Prin urmare, fusese o zi bună, cu vreme splendidă. Pusesem jgheaburi la acoperiș. Adunasem toți parii de bambus ca să-mi construiesc o plută. Aveam o atitudine foarte sănătoasă, optimistă. Și, pentru prima oară de cînd mă aflam pe insulă, starea mea mentală părea stabilă, constantă. Nu mai trebuia să-mi tot iau pulsul. Nu mai aveam momente de panică,

îngrijorări, nu mai trebuia să mă calmez în interiorul cercului din pietre. Simplul fapt că hotărîsem să las pietrele în peșteră, să nu le mut în adăpost, arăta că începeam să nu mai am nevoie de acest „colac de salvare” care mă ajutase atît de eficient să mă mențin pe linia de plutire. Acum trăiam pur și simplu – eram plin de idei și de entuziasm.

„Am dormit incredibil de bine! Cel mai bine de mult timp, și mă simt de parcă aș fi făcut dragoste, atît de mult mi-a plăcut!” Prea multe informații, Ed, dar mă aflam departe de casă de multă vreme. Somnul a fost extraordinar de bun – uimitor de satisfăcător. Stăteam pur și simplu și zîmbeam, atît de bine mă simțeam. Plin de energie. Optimist. Fericit.

Mai aveam o grămadă de carne afumată, așa că am ronțăit cîteva bucăți. Nu mai simțeam deloc nevoia să-mi extind adăpostul. Îmi plăceau mult deschiderea și lumina din sălașul meu cu un singur perete. Era bun și pentru filmat, deoarece lăsa lumina să pătrundă și îmi permitea să realizez cadre mai ample cu mine lucrînd în interior. Extinderea lui ar fi însemnat o risipă de timp și de energie. „Gata, așa rămîne. Nu mai construiesc nimic!”

În zona mea nu mai rămăseseră deloc arbuști de hibiscus. Îi folosisem pe toți care erau pe jumătate din insulă. Așadar, în timpul fluxului, am plecat spre Tabăra Lămîilor, trecînd pe la Copacul Îndepărtat, ca să adun coajă cu care să leg parii plutei.

Știam cam cît timp îmi putea lua o astfel de îndeletnicire, așa că mi-am propus să mă întorc peste două ore; m-am grăbit să tai arbuștii, să-i jupoi de coajă, în Tabăra Lămîilor, și s-o fac colac, ca s-o pot căra pe umăr. M-am întors la adăpost încadrîndu-mă în timpul stabilit. Eram un erou.

Am înfulecat o parte din carnea de pe ultimul picior de țap și cîteva bucăți dulci de nucă-de-cocos, am luat din nou coaja de hibiscus pe umăr și am plecat să construiesc pluta. Pe această insulă, oamenii iscusiți nu se odihnesc. Munceam neîntrerupt, din zori și pînă-n seară. Coaja de hibiscus, pe care mi-o pusesem acum în jurul gîtului, era ca o eșarfă din lemn care cîntărea cam cît un rottweiler. Cerul era mai cenușiu, perfect pentru a duce la bun sfîrșit o astfel de activitate, pe o plajă lipsită de umbră. Totul mergea strună. Mă simțeam sigur pe mine și munceam cu agilitate, ca să termin pluta.

M-am lăsat în genunchi pe nisip și am început să lucrez. Fiecare nod era strîns bine. Aveam gura uscată, muream de sete și eram foarte extenuat, dar în trei ore am terminat pluta și am tras-o spre lizieră, gata s-o lansez la apă în altă zi.

Și construcția peretelui de la bazinul pentru pește trebuia amînată pentru altă zi. Nu puteam face totul odată; acum, zilele mele erau pline și mă simțeam optimist. Nu-mi făceam deloc griji – eram pur și simplu bucuros că mă întorc acasă la timp pentru ceai.

Am prins șase crabi în timp ce eram pe plajă, ca să trimit mesajul „Totul este OK” cu ajutorul dispozitivului InReach. Terminasem toată carnea de pe picioarele de țap, așa că erau bine-veniți, îi prinsesem ușor. Abia așteptam să simt din nou gustul supei de crabi.

Zîmbind, am strigat: „Vreau să plec! Vreau să plec de pe insula asta!”, apoi am spus către cameră, pentru un efect contrar: „Nu număra zilele – fă în așa fel încît fiecare zi să conteze”. Sînt cuvintele lui Muhammad Ali, un om înțelept.

Aveam să lansez pluta la apă în ziua următoare; deocamdată nu eram pregătit să ies pe mare. Mai întîi mi-am făcut altă suliță, ca s-o înlocuiesc pe cea pe care o rupsesem înfigînd-o în ochiul țapului. Aceasta era simplă, cu vîrful ars în foc. Mi-a făcut plăcere să confecționez o vîslă folosind bucata de placaj care îmi servise și ca tocător; am înfipt-o într-un băț de bambus lung de 1,20 metri și am legat-o, desigur, cu fibră de hibiscus.

După patru zile de stat la uscat și de răzuit, pielea era acum bună de folosit. Am dezlegat toate fibrele și am scos-o de pe cadrul triunghiular. Nu aveam cum s-o cos, dar, printr-o singură modificare, puteam obține un veșmînt simplu, funcțional. I-am făcut o tăietură de 30 de centimetri în mijloc și mi-am băgat-o pe cap, cu blana înspre piele. Folosind fibrele de hibiscus care o țînuseră prinsă de cadru, mi-am legat-o în jurul corpului, ca pe un corset îmblănit.

„Știți ceva? Lăsînd moda la o parte, am o bluză călduroasă! Semăn cu Fred Flintstone, nu-i așa?” Blana animalului îmi reținea aerul cald lîngă piele. „E minunat – astăzi e înnorat, burnițează, iar mie îmi este cald!” Radiam de bucurie, cu smocuri de păr de țap prinse în barba mea mare, aspră.

A patruzeci și noua zi însemna sfîrșitul săptămînii a șaptea, așa că mi-am făcut exercițiile de la final de săptămînă. În urmă cu trei săptămîni reușisem să fac 18 tracțiuni, în săptămîna următoare doar zece, iar în urmă cu o săptămînă nu mai făcusem deloc, din cauză că mă simțeam rău.

„18, din nou!”, am exclamat, lăsîndu-mă cu picioarele pe pămînt, și m-am îndoit de șale, gîfîind. „A fost bine totuși – mă simt în putere.” Aceasta era limita mea actuală și eram conștient de lucrul ăsta. Cel puțin îmi refăcusem complet forțele, după boală. Eram bucuros – și pe bună dreptate.

Corpul începuse deja să mi se modifice. Aveam mușchii mai mari și mai duri. Scăpasem de mult de burtă și m-am gîndit că, dacă aș fi practicat boxul, aș fi avut greutatea potrivită înainte de un meci.

În drum spre casă, am decis să scot din pămînt o plantă uscată pe lîngă care trecusem în fiecare dintre cele șapte săptămîni. Imediat ce am început să sap, am văzut tuberculii – erau o grămadă. Planta era „kowai”, nu taro, o plantă asemănătoare din Pacific, care produce și ea tuberculi ca niște cartofi. Nu-mi dădeam seama cum arată frunzele, dacă seamănă cu planta care îmi fusese arătată. Aceasta avea doar o încîlceală de vrejuri ofilite.

Am scos 11 tuberculi mari, plini de amidon, și aproape că mi-au dat lacrimile de fericire: 12, 13 – și încă mai erau. Ăsta e imens! În final, am scos din pămînt ditamai grămada de

tuberculi – 22 în total; cum mai rămăseseră 11 zile, moralul mi-a atins cote maxime: cîte doi tuberculi întregi pe zi, pentru tot restul perioadei pe care o mai aveam de petrecut acolo. Era mai mult decît incredibil. Chiar dacă mă îndopasem cu carne de capră, îmi simțeam încă picioarele greoaie, din cauza lipsei de carbohidrați complecși. Aceasta putea fi sursa mea de energie adevărată, pentru zilele rămase.

După ce am ajuns în adăpost, a început ploaia. Pe măsură ce se întețea, auzeam apa curgînd în găleata mea colectoare. „Jgheaburile funcționează!", am exclamat. Apa era roșie, din cauza fumului care pătase acoperișul, dar în afară de asta era curată, necontaminată, deoarece venea din nori.

„Ce bine că nu mai trebuie să beau apă din scoici, cu paiul. Se adună pur și simplu într-o găleată, curgînd de pe acoperiș."

După zece minute de ploaie destul de abundentă, se strînsese jumătate de găleată. Acum aveam 14 sticle de apă de ploaie proaspătă – nu era deloc rău. Și nu trebuise să fac nici un efort.

Tuberculii de kowai erau buni, dar trebuiau fierți mult mai mult timp decît cei de taro, cel puțin jumătate de oră, ca să devină suficient de moi încît să-i pot mînca.

La sfîrșitul celei de-a șaptea săptămîni mi-am apăsat degetele pline de zgîrieturi pe încheietura mîinii, ca să-mi iau pulsul; am cronometrat un minut, cu ajutorul camerei video. În stare de repaus, aveam pulsul 64 – mai mare decît la început. Ușor nedumerit, deoarece mă simțeam în formă și în putere, am pus asta pe seama cantității uriașe de carne roșie cu care mă hrăneam acum.

Pe întuneric, mi-am rezumat situația curentă: „Simt că am dovedit că poți să vii pe o insulă fără absolut nimic și să

supraviețuiești. Totul se îmbunătățește, iar viața devine mai ușoară. Mă enervează șobolanul care stă pe piciorul meu drept și cel aflat în spatele meu. Glumesc, oameni buni. Sînt inofensivi...", am explicat eu. Apoi mi-am amintit de ciuma bubonică.

Cu o noapte înainte, visasem că o arăboaică îmbrobodită îmi tăia unghiile. De fiecare dată cînd încercam să-mi retrag degetele, părea foarte jignită și își vedea mai departe de treabă. Cînd m-am trezit, mi-am dat seama că șobolanii îmi ronțăiau ușor vîrfurile degetelor, pentru că miroseau a nucă-de-cocos. Cu siguranță, unica interpretare logică a unui astfel de vis era că ar trebui să-mi construiesc un pat, ca să nu mai dorm pe jos, nu-i așa?

„Ca să-mi fac un pat, mai am nevoie de niște hibiscus", am explicat eu... „N-am mai făcut așa ceva pînă acum. Să zicem că adunatul crengilor îmi va lua o oră, 20 de minute ca să le jupoi de coajă și încă 20 de minute să rup coaja în fîșii..." Mi-am întrerupt brusc tirada. „Treci la culcare, Ed."

Noaptea, șobolanii mi-au mîncat toată nuca-de-cocos pe care o lăsasem să se coacă lîngă foc, așa că nu mai aveam nimic de ronțăit cînd mă mai trezeam din cînd în cînd, ceea ce mi-a tulburat tabietul. Puteam aduna alte nuci a doua zi, dar rutina mea nocturnă fusese perturbată. Îmi simțeam corpul vlăguit, pe pămîntul tare. Aveam blana de țap, care era moale, însă am adormit la loc visînd la o saltea din burete.

Peste noapte burnițase, așa încît în găleată s-au mai adunat cinci-șase litri de apă. Mă uimea faptul că asta se întîmplase în timp ce dormeam.

Nu am lansat pluta la apă, din cauza vremii furtunoase. Copacii gemeau și se agitau, iar ploaia îmi risipea și mai mult speranțele de a pescui. Mă temeam destul de mult de ocean cînd era liniștit și calm, așa că nu aveam deloc intenția să mă lupt cu forțele naturii dezlănțuite.

În consecință, a cincizecea zi a fost lipsită de evenimente. Am lăsat baltă camera de filmat și am făcut doar lucrurile de rutină, absolut necesare. Am adunat lemne de foc, crengi de palmier și hibiscus, ca să-mi construiesc un pat. Din cauză că nu pornisem deloc camera, nu a fost necesar să mă îmbrac cu ceva.

În dimineața celei de-a cincizeci și una zi m-am trezit foarte devreme. Nu eram sigur cît de mult dormisem. Ceasul meu biologic știa că trebuia să lansez pluta la apă înainte să înceapă fluxul.

Un gînd mi s-a strecurat în minte: mai rămăseseră nouă zile.

Am încercat să încălzesc o fîșie de carne uscată, punînd-o pe un buștean care ardea mocnit, și a început să sfîrîie îmbietor. Grăsimea era gătită pentru prima oară, iar carnea s-a lățit și s-a încrețit, ca feliile de bacon. Rezultatul a fost extrem de delicios: carne crocantă, cu gust de fum, și grăsime fierbinte, care mi se topea în gură.

Dacă vi se pare vreun moment că exagerez gustul bun al vreunui aliment, vă asigur că nu este deloc așa. Într-o lume lipsită de contactul fizic cu alte persoane, plăcerea părea să derive din diverse lucruri mărunte. Senzația de împlinire și sentimentul că reușesc erau factori interni foarte importanți, însă am descoperit că stimularea simțurilor îmi producea o plăcere enormă. În consecință, înotatul și mîncatul deveniseră modalitățile mele favorite de a-mi petrece timpul liber. Nu pot sublinia îndeajuns efectul lor asupra mea.

Revenind la activitățile din ziua aceea, eram destul de îngrijorat de siguranța mea, pentru că nu sînt un bun înotător. Pe plajă, aerul era mai proaspăt și mai rece, la această oră matinală, iar vîntul îmi risipea senzația de confort creată de somnul de peste noapte. Mi se făcuse pielea de găină; am mai legat de plută niște sticle mari din plastic (de doi și trei litri) și alte obiecte plutitoare, ca să-i măresc flotabilitatea. Apoi m-am încălzit folosindu-mi toată masa musculară pentru a trage ambarcațiunea rectangulară pînă pe malul apei. Eram îngrijorat că pluta se va desface în apă, deoarece nu testasem legăturile din coajă de hibiscus, ca să văd dacă rezistă cînd sînt îmbibate de apă. Aveau să fie testate la fața locului, pe ocean, și depindeam de ele pentru a supraviețui. Am mai diminuat riscul, luînd cu mine pe plută mai multă coajă de hibiscus, pentru reparații de urgență, în caz de nevoie.

Cu bluza verde înfășurată în jurul capului, asemenea unui păstor dintr-o scenetă de Crăciun, mă simțeam acum ca un băștinaș trecut prin multe. Banda elastică a camerei video GoPro, care o ținea fixată, era poate mai puțin biblică, însă extrem de necesară. Foarte bronzat, cu mușchii zvelți, bine conturați, sfidam amintirea londonezului cam grăsun, cu fese albe, care sosise aici în urmă cu opt săptămîni. Eram mîndru de mine? Ei bine, trebuia să existe o compensație pentru toate greutățile îndurate.

Am intrat în apă; în timp ce valurile reci îmi loveau coapsele, făcîndu-mă să mă ridic pe vîrfuri, ca să-mi feresc testiculele care se strînseseră de frig, mi-am amintit de prima zi în care am coborît din barcă, gol și speriat de ceea ce mă aștepta.

Pluta era alături de mine, așa că mi-am ridicat un picior pe ea și m-am lăsat apoi cu toată greutatea, în genunchi. Pluteam pe mare! Am apucat cu ambele mîini vîsla, care era, evident, prea mică, și am cufundat-o în apă, mutînd-o dintr-o parte în alta a plutei, ca un băștinaș de pe Amazon într-o pirogă. Dar vîslitul nu părea să mă ajute să înaintez. Îmi foloseam toată energia, împingînd cu putere vîsla în apă, dar la fel de bine aș fi putut să fac exerciții de vîslit statice. Din cauza vîntului care bătea spre țărm și a curenților dominanți, nu mă puteam îndepărta prea mult de mal. Mă simțeam ca și cum aș fi încercat să înaintez în interiorul unei bezele moi; am coborît de pe plută și am tras-o după mine, înspre latura mai adăpostită a insulei, unde apa era mai mică.

M-am urcat din nou pe suprafața plutitoare și am încercat să preiau controlul, dar curenții m-au scos din zona puțin adîncă și m-am simțit atît de vulnerabil, în voia oceanului, încît am

sărit în valuri și am înotat spre țărm, trăgînd pluta după mine, pînă ce am simțit din nou pămînt sub picioare. Înotatul îmi consumase toată energia, tremuram de epuizare.

Gîfîind, am privit în jur. Valurile mugeau, izbindu-se de recif; dacă aș fi trecut de el, ar fi clocotit în spatele meu. Acționasem orbește, în marea mea dorință de a ieși pe mare, ignorînd condițiile meteorologice și încercînd ceea ce părea a fi imposibil. Scurtul interval în care valurile mă îndepărtaseră de plajă fusese ca un duș rece și mă readusese la realitate. Aș fi putut fi luat ușor de ape – m-ar fi dus în mijlocul rechinilor, fără să am posibilitatea să conduc pluta înapoi la țărm.

„Plutește. E stabilă. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu poate fi manevrată.” Am renunțat la speranța de a pescui lîngă recif în acea zi, însă am considerat că învățasem o lecție utilă. Pluta era încă în stare excelentă și am decis să las fluxul s-o împingă spre plajă. Greutatea parilor de bambus uzi era prea mare pentru puterile mele, nu o puteam trage pe nisip.

Am mîncat pentru ultima oară carne de țap. Adăugasem la fiertura de melci și crabi penultima și apoi ultima fîșie de carne uscată, iar acum căpriorii acoperișului erau goi. Am pus microfonul la uscat pe o piatră, lîngă foc, știind însă că amuțise pe veci. Mi-am atîrnat și fusta de iarbă – îmbibată de apa în care stătusem o oră – de acoperișul acum golaș, în bătaia fumului, ca să se usuce și să-și mai reducă din greutate. Tuberculii de kowai fierbeau de 45 de minute în oală. Începuse sezonul ploios și aveam jgheaburi și un bidon pentru colectarea apei, așa că puteam folosi relaxat oricîtă apă voiam. Ultima porție de carne de capră a fost foarte fragedă, pentru că o gătisem mai mult timp.

A cincizeci și una zi a fost minunată, din punctul meu de vedere. Pluta s-a dovedit a fi foarte dificil de menținut pe o anumită direcție, dar cel puțin plutea și învățasem multe într-o singură ieșire pe mare. Într-o zi mai calmă, cu vînt mai slab, puteam avea mai mult succes. Îmi doream cu disperare să am acces la fructele de mare din zona recifului.

Nici o bucățică din carnea comestibilă a țapului nu fusese irosită. Toată se păstrase bine pînă ce o terminasem. De-a lungul a nouă zile, mîncasem din belșug carne roșie, așa că eram în putere, dar scopul meu în următoarele nouă zile era să prind niște pești mai mari.

Privind retrospectiv, sînt încredințat că în unele momente fusesem foarte afectat de o infecție virală. Stomacul meu, care scotea tot felul de sunete, mă cam deranja cînd m-am întins în așternut.

„Azi m-am simțit foarte bine”, am spus, ignorîndu-l.

M-am trezit cu crampe îngrozitoare la stomac și diaree explozivă pe plajă. Cu gura căscată, respirînd greu, nu voiam să accept că aș putea fi din nou bolnav. Nu mă puteam lăsa copleșit de boală, așa că pescuitul era principalul obiectiv al zilei.

Văzusem niște bancuri de pești foarte aproape de plajă, în timpul fluxului, în zona cu apă puțin adîncă. Auzisem că băștinașele din Fiji folosesc frunze de palmier legate între ele,

ca un laț uriaș, cu care prind pește în ape mici; metoda mi s-a părut foarte potrivită pentru scopul meu.

Trebuia să confecționez o funie din frunze de palmier, un laț de prins pește. Știam că trebuie să fac o ghirlandă din frunze și speram să reușesc acest lucru folosind doar frunze de palmier (ca să nu mai fiu nevoit să adun coajă de hibiscus, pentru a le lega). Într-o oră tăiasem 32 de frunze de palmier și le adunasem grămadă, în capătul plajei cu apă mică.

Am urcat direct pe panta uriașului promontoriu stîncos. Nu mai folosisem acest traseu, deoarece îl considerasem prea abrupt, iar drumul îmi lua cam o oră – din tabără, pe la Copacul Îndepărtat și pe pantele împădurite. După nouă zile în care mîncasem carne de capră, am urcat însă panta abruptă foarte repede, mi-a luat cam cinci minute, și mi-am dat seama că pînă atunci urmasem un traseu absurd de întortocheat. Ai o senzație ciudată cînd îți dai seama că ai făcut ceva cu multă trudă, o perioadă îndelungată. Pe de o parte, te bucuri că acum ai descoperit o metodă mai ușoară, iar pe de altă parte, ești enervat că nu te-ai prins mai devreme. Am rîs de prudența de care dădusem dovadă: „N-am să mai urc niciodată pe celălalt traseu!”.

Apele fluxului înaintaseră acum destul de mult, iar de sus vedeam mai bine unde era pește. În zona unde îngrămădisem frunzele de palmier nu erau deloc. Păreau să înoate pe deasupra bolovanilor mari, netezi de pe platforma făcută de valuri – zona mare cu pietre plate, de dimensiunile unui teren de baseball, aflată la baza falezei. Merita să stau o vreme aici și să observ cum se deplasează peștii. Mai mulți rechini de recif înotau unul după altul, prin ochiurile de apă. Dacă urma să

dedic timp prețios confecționării unei frînghii din 30 de frunze de palmier, voiam să știu ce obiceiuri au peștii.

Problema era că zona în care înotau rechini era prea adîncă; nu-mi permitea să folosesc frînghia din frunze de palmier. Cînd aș fi lansat-o și aș fi început s-o strîng, peștii ar fi înotat pe sub ea, așa că am hotărît s-o lansez deasupra platformei mari din pietre. Părea că acolo ar fi fost foarte eficientă.

Mi-am mutat grămada de frunze, dîndu-mi seama că sînt mai ușor de cărat înainte să le leg una de alta. Era un simplu experiment – nu mai pescuisem așa pînă atunci. Înainte de momentul în care fluxul atingea cota maximă, am legat frunzele de palmier unele de altele, obținînd astfel o coardă uriașă, asemenea unui șarpe, care măsura probabil peste 40 de metri.

M-am întors la adăpost și am reflectat cu glas tare, în fața camerei de filmat, că unii oameni funcționează bine cînd sînt singuri. Poate chiar preferă să fie singuri. Admiram acest lucru. Exploratorii care nu ezitau niciodată să pornească într-o călătorie solitară pînă la poli sau care traversau oceanul trăgînd la vîsle. Iată ceva ce simboliza forța și independența umanității. Nu-i așa? În momentul acela mă gîndeam că sentimentele mele nu sînt anormale; bucuria mea era cumva îndreptățită, pentru că îmi era dor de toți cei pe care îi iubesc atît de mult. Asta nu mi se mai părea o slăbiciune – pur și simplu îmi arăta ce conta cel mai mult pentru mine.

De fapt, ce înseamnă viață? Înseamnă să te descurci singur, încercînd să-ți demonstrezi ceva ție însuți sau celorlalți? Să cauți în mod egoist următoarea descărcare de adrenalină? Să cauți aprobarea sau admirația altora? Sau să petreci timp cu cei

la care ții cu adevărat și să ai grijă de ei? Poate că nu sînt chiar atît de nerecunoscător. Poate că doar mă maturizez.

Uneori, săptămînile pe care le petrecusem pe insulă mi se păreau de o absurditate irelevantă, la cealaltă extremă a izolării fiind viața de acasă, satisfăcătoare, plină de semnificații. „În astfel de zile îmi spun: serios? Ai 37 de ani, Ed. În viața ta există oameni pe care îi adori și care te iubesc – de ce să alegi să pleci de lîngă ei atîta timp? De ce să faci asta?" Tăcerea îmi spunea că încă nu înțelesesem motivul. Și nici în seara aceea nu aveam să-l înțeleg.

„Gata cu filozofatul. Noapte bună." Am oftat și am închis camera video.

De azi într-o săptămînă voi pleca de pe insulă. Acasă...

Reflecțiile mele matinale au fost întrerupte brutal de necesitatea de a o lua la fugă. Am avut un acces de diaree în timp ce fugeam spre plajă și nu am mai putut să mă țin. Stăteam în patru labe, pe malul apei; m-a copleșit un val de durere la nivelul colonului, urmat de o explozie de fecale. Mă apucaseră iar crampele stomacale, la fel de intense ca prima oară, însă corpul meu rezista, respingea atacul și expulza atacatorii încă o dată. Gîfîiam de parcă în tot acest timp stătusem sub apă.

Excrementele din partea de sus a plajei erau bine procesate și de culoare maro. Cele dinspre mal conțineau doar nucă-de-

cocos nedigerată, care trecuse pur și simplu prin mine. M-am întrebat dacă ar trebui să dramatizez situația, apoi am acceptat pur și simplu faptul că, din nou, nu asimilam substanțele nutritive. Din cine știe ce motiv, hrana îmi tranzita sistemul digestiv mai repede decît trece ceaiul printr-o strecurătoare.

Am construit zidul din pietre de la intrarea în ochiul de apă, pentru a crea un bazin piscicol. De asemenea, am testat funia din palmier pe pietre, dar forța apei mici a făcut-o bucăți. Valurile care veneau spre țărm au dus funia spre pietre, însă apoi, cînd apa s-a retras, aceasta s-a rupt ca un fir de ață. Mi-am dus mîinile la tîmple și am considerat acest eșec încă o experiență din care avusesem de învățat. Am expirat aerul din plămîni, iar umerii mi s-au lăsat în jos. După ce reparam funia, aveam să revin la planul inițial de a o folosi pe plaja cu apă puțin adîncă.

Eram ca un copil după o oră de matematică intensivă; lecția de pe insulă se prelungise prea mult, iar capacitatea mea de a mai asimila informații se diminua rapid.

Am pus momeală în îngrăditura de pietre (viermi și nucă-de-cocos, de data asta), la reflux, apoi m-am urcat pe dealul de deasupra plajei și am urmărit cum avansează fluxul. Desigur, nu trebuia să aștept – o astfel de capcană putea fi lăsată să-și facă singură treaba. Știam că nu puteam influența în nici un fel vreun pește să intre în ea, dacă stăteam acolo. Privind însă cum

se adună apa, formînd bălți noi, transformînd munți în miniatură într-o lume subacvatică de canioane inversate, mi-am dat seama că obosisem întru cîtva.

Acum mă simțeam în largul meu. Nu-mi mai făceam griji legate de apă, de foc sau de adăpost – rezolvasem de mult toate aceste probleme. Și deși căutam mereu surse de hrană noi și mai abundente, cred că simțeam că reușisem. Mai rămăseseră șase zile, iar motivația mea de a mă strădui tot mai mult și de a încerca lucruri noi scăzuse. Mă simțeam ca un bătrîn aflat la capătul vieții, care nu mai poate vedea decît propria moarte. Nu mai călătorește și nu mai caută experiențe noi; simte că și-a trăit viața și este gata să-și dea sufletul. Acum mă aflam la apusul existenței mele pe insulă și conștientizam lucrul ăsta.

„Ia-mi sufletul acum!”, mi-am spus în glumă și m-am hotărît să fac o plimbare. Nu plecam la vînătoare, nici ca să adun lemne de foc, ci mă plimbam de dragul de a mă plimba. Mă mișcam încet, liniștit, călcînd ușor, pas cu pas, simțeam nisipul între degetele de la picioare, căldura soarelui și adierea vîntului pe spatele gol. Fără să-mi dau seama, am adunat mai multă hrană decît aveam nevoie pentru cină – mai ales crabi, melci și midii –, dar asta nu m-a făcut să mă grăbesc sau să nu mă mai bucur de plimbare. Îmi îngăduiam să simt totul. Eram obosit și plictisit de atîta singurătate. Mă simțeam de parcă mi-aș fi pus corpul în pericol. Acestea erau însă senzații superficiale – gîndurile minții *ngan duppurru*, care acum nu mai avea prea multă influență. Plimbarea mi-a permis să ating un nivel mai profund, unde se mai activase ceva. Să îndrăznesc să spun? În acea stare de calm, începeam totodată să mă simt mîndru.

M-am întors la „bazinul piscicol”, după retragerea fluxului, dar nu am găsit nici un pește.

Am zîmbit. Chiar nu mă supărasem deloc.

Am pus din nou momeală în bazinul pentru pește, dar de data aceasta, cînd m-am întors, după retragerea apelor, am observat capul unui pește mai mare ieșind de după un pietroi neted. Am sărit în ochiul de apă, am dat la o parte piatra și am văzut un pește negru, lung de 25 de centimetri, țîșnind către capătul bazinului. Prinsesem un pește în capcană! Poticnindu-mă, am încercat să înghesui peștele într-un colț, dar îmi tot scăpa, înotînd printre picioarele mele, făcîndu-mă să mă simt neîndemînatic și incapabil. Apoi am început pur și simplu să dau cu pietre în el. Izbeam pietre mari în apă, cu putere, dar nici asta nu părea să dea rezultate. În cele din urmă, panicat, peștele a dat să sară din apă și am reușit să-l înhaț. Chiar prinsesem primul meu pește! L-am lovit în cap cu o piatră pînă a murit, după care am pus trofeul în coș.

Metoda dăduse rezultate. Pentru mine era extrem de important, deoarece dovedea că elaborasem o metodă de a pescui fără cîrlig, fără fir sau plasă, reținînd peștii mai mari într-un spațiu suficient de mic încît să-i pot omorî. Triumfător, mi-am cărat prada înapoi în tabără.

Am curățat peștele de solzi și l-am eviscerat în apa mică de la țărm, folosind cuțitul. Mi-am adus aminte de viața pe Amazon. Curățarea peștilor, zi de zi, pentru cină, fusese o activitate foarte familiară. Pe atunci aveam însă cîrlige de

pescuit și un năvod – acum eram extrem de mîndru, pentru că prinsesem acest pește folosindu-mi doar creierul și mîinile goale. L-am tranșat și am prînzit mai devreme decît de obicei, mîncînd fiertură de pește.

Și gustul îmi amintea de Amazon. Uleiurile de pește transformau supa într-un medicament binefăcător pentru letargie; îmi simțeam celulele creierului activîndu-se una cîte una. Am clipit, de parcă mă dezmeticeam dintr-un somn adînc. Mă simțeam profund revigorat.

Dacă tot investisem timp în confecționarea „năvodului” din frunze de palmier, am decis să mai încerc o dată să-l folosesc. Am legat un capăt de o piatră de la capătul plajei și, în timp ce făceam asta, am văzut un banc de pești mici înotînd în apa puțin adîncă. Mi-am dat seama că, dacă procedam cum trebuie, puteam să reușesc.

Am intrat în mare cu capătul liber al funiei, încet, fără zgomot, apoi am ocolit locul unde văzusem peștii și m-am strecurat iar spre țărm, încercuindu-i. Dinspre plajă, am văzut că vreo 20 de pești între cinci și zece centimetri se aflau în zona delimitată de funie. Am tras-o încet, ca să micșorez zona și să înghesui peștii. Principiul era că peștii se speriau așa tare de funie, încît se îndepărtau de ea, înotînd în direcția opusă. Nu era o plasă, desigur – era ca și cum aș fi adunat o turmă de oi –, însă peștele o considera, evident, o barieră. Lațul se strîngea tot

mai mult și mi-am închipuit că în cele din urmă vor ajunge cu toții, frumos, pe plajă, în fața mea. Apoi doar i-aș fi scos din apă și i-aș fi aruncat mai încolo, pe nisip, de unde nu mai puteau scăpa. În ultima clipă au trecut de funie – pe lîngă care puteau trece oricînd, desigur – și, liniștiți, s-au îndepărtat de mine.

Însă nu m-am descurajat; experiența mi s-a părut a fi mai plină de succes decît mă așteptasem. Sistemul funcționa; poate că trebuia doar să trag funia puțin mai lent. Poate că, dacă peștii n-ar fi sesizat pericolul, n-ar fi simțit nevoia să încerce să evadeze.

Am repetat totul întocmai, iar și iar, pînă mi-am simțit umerii arzînd, înroșiți, sub soarele puternic. Oricît m-am străduit, n-am mai reușit să rețin în interiorul lațului nici un alt banc de pești.

Mi-am petrecut cîteva ore făcîndu-mi un pat din cîțiva pari lungi și niște coajă de hibiscus. Arăta destul de bine, rezemat de un copac, pe verticală. Apoi, cînd l-am ridicat, cadrul s-a strîmbat și toată coaja de hibiscus s-a desprins, căzînd pur și simplu.

La sfîrșitul celei de-a opta săptămîni am reușit să fac 19 tracțiuni. „19! DAAA!!”, am strigat eu, desprinzîndu-mi mîinile de creanga înaltă. Mai rămăseseră trei zile, iar eu aveam mai multă forță fizică decît oricînd, de cînd eram pe insulă.

Mi-am făcut alt pat (varianta numărul doi), dar de data aceasta l-am prins în chingi, ca să nu se mai dezmembreze. Am strîns mult mai bine legăturile care trebuiau să aibă și rol de somieră, după care l-am dus în adăpost și l-am instalat. Am pus sub cadrul patului cîteva pietre, ca să stea orizontal, și am așezat deasupra blana de țap, pentru un plus de confort. Cu prudență, mi-am întins pentru prima oară în pat corpul obosit. Nu mai dormeam pe pămînt! Mă puteam întinde cît eram de lung, stăteam bine și confortabil. Aveam senzația că sînt într-un leagăn, ca într-un basm, de parcă ajunsesem într-o lume pe care o cunoscusem cîndva, demult, unde era normal să nu simți nici un disconfort.

„În noaptea asta voi dormi ca un prunc.”

Apoi, de parcă Olorua se distra pe seama mea acum, la sfîrșit, am găsit un arbore de mango. Problema era că fructele încă nu erau coapte. Nu mi-a păsat: am cules o grămăjoară de fructe verzi, tari, și mi-am înfipt dinții în ele. Miroseau a mango, dar aveau gust de verzăciuni. Știam că, dacă le mănînc, îmi oferă o variație alimentară și vitamine, așa că am mestecat vreo cinci într-o primă etapă, apoi mi-am rupt lucrarea dentară în unul. Am dat din cap văzîndu-mi chipul știrb reflectat în ecranul camerei video. Ce mai conta cum arătam de-acum? Nu aveam nevoie de dintele fals și, pe bune, cui îi păsa dacă vorbeam ușor sîsîit?

Mîncam foarte bine – frunze de taro, doi crabi, melci, mango. O duceam bine și după ce terminasem carnea de țap. Îmi mergea foarte bine și, dacă aș fi rămas mai mult timp, cu siguranță că mai mulți arbori ar fi dat în pîrg și m-aș fi ospătat regește, cu fructe și pește.

M-am trezit dintr-un somn foarte profund, într-o stare apropiată de fericirea absolută. Corpul mi se afunda în pliurile patului, de parcă eram un Goliat cufundat în puf de gîscă. Voiam ca această senzație de sprijin călduros să dureze la nesfîrșit. O porție de nucă-de-cocos caramelizată mi-a oferit energie pentru primele mișcări lenețe de dimineață. Mi-am coborît din pat picioarele grele ca niște bușteni, încercînd să mă ridic. Cu capul în mîini, am stat pe marginea patului, de parcă odihna de peste noapte făcuse ca forța gravitațională să se dubleze. Mă simțeam conectat în mod palpabil cu pămîntul; aveam rădăcini care pătrundeau în sol, iar prin tălpile mele goale energia lui îmi urca în trup, dîndu-mi putere și viață. Nu era o metaforă, ci o senzație reală.

Am chicotit ca un vagabond beat, gîndindu-mă cît de absurd era că nu-mi făcusem un pat mai devreme. Și ce dacă? Îl făcusem acum și mă bucuram de beneficiile sale revigorante. Mi-am dat seama că trebuia să învăț această lecție, să am grijă de mine și să-mi asigur confort și sprijin în toate aspectele vieții. Mi-am promis că, după ce voi pleca de pe insulă, am s-o iau mai ușor și o să-mi fac mai mult timp pentru mine și pentru alții.

Am reflectat la toate lucrurile pe care le-aș fi putut face ca să am o viață mai confortabilă – de exemplu, să nu fi risipit *șapte zile afurisite* căznindu-mă, pe ploaie, să construiesc capcana pentru capre. Trebuia să mă mustru cu blîndețe pentru greșeli,

ca să învăț din ele. Cînd mă cufundasem într-o lume autosuficientă, făcîndu-mi mult de lucru, alesesem să mă descurc de unul singur. Dusesem o luptă și mă străduisem din răsputeri să-mi păstrez calmul. Dar, cînd am ales să mă opresc, să ridic capul, să deschid ochii și să mă conectez cu adevărat la tot ce mă înconjura, am descoperit sprijin, liniște interioară, chiar bucurie. În această din urmă stare, restabilisem legătura cu o forță superioară care avea să mă sprijine întotdeauna, iar acum știam acest lucru. Nu era ca și cum aș fi dat dovadă de deschidere și aș fi permis norocului să dea peste mine. Nu mai credeam în noroc – forța respectivă acționa conform unui scop precis.

Cînd am înțeles lucrul ăsta, am fost cuprins de o încîntare fără margini. Eram atît de entuziasmat, încît radiam de recunoștință și de fericire; albul ochilor îmi strălucea precum luna nouă. Mi-am dat seama că încercasem întotdeauna să realizez altceva, nefiind niciodată satisfăcut de mine însumi sau de locul în care mă aflam. Dar în momentul în care am încetat să mă mai străduiesc atît de mult, am ajuns să-mi dau seama ce aveam deja. Pe insulă aveam foarte multe: hrană asigurată, un bidon în care adunasem apă de ploaie, foc dătător de viață, o locuință solidă, o grădină magică și o piscină gigantică. Și în afara insulei aveam toate aceste lucruri, ba chiar mult mai multe. Aveam toate șansele posibile. Eram sănătos, aveam o carieră fabuloasă și, cel mai important, Amanda și copiii mă iubeau cu adevărat. Tot ce trebuia să fac, pentru a fi fericit, era să mă opresc și să apreciez ceea ce aveam deja. Pacea și claritatea momentului respectiv îmi arătau că acesta era adevărul.

Soarele dimineții se întrezărea printre crengile cele mai înalte; viața era chiar foarte simplă.

Evenimentele acestei zile au fost luminoase și intense. Am adunat cele mai bune lemne de foc, perfect uscate, cum nu mai găsisem niciodată. Am înotat în lagună și apa m-a purificat. Am mîncat o hrană delicioasă și am băut apă de ploaie limpede precum cristalul. Am făcut totul fără grabă și am descoperit că am totuși mai mult timp ca să mă odihnesc, să mă relaxez și să mă simt bine. Terminasem cu graba. Ceața eternă a frămîntării de a ajunge altundeva se risipise. Aveam tot ce-mi trebuia.

Cînd m-am întors în tabără pentru ultima noapte, după încă o zi tihnită petrecută pe insulă, sentimentul de vinovăție, vechea mea cunoștință, s-a strecurat în adăpost, și-a desfăcut cureaua și s-a ușurat pe focul meu. „La naiba!” M-am ridicat în picioare. „Trebuie să mă ridic din pat și să fac ceva!” – așa reacționasem întotdeauna, ca să alung acest musafir nepoftit și nepoliticos.

Apoi mi-am amintit ce învățasem, am izbucnit în rîs, iar vinovăția a dispărut, fără să mai trebuiască s-o invit să plece. M-am întins iar în patul meu luxos, privind vîrfurile copacilor mișcîndu-se ușor, în bătaia brizei. Muncisem din greu. Mă supusesem uneia dintre cele mai dure experiențe din viața mea și nu aveam să-i permit vinovăției să-mi strice ultimele zile. Scopul fusese să ajung să mă simt bine, nu doar să supraviețuiesc, ci să prosper. Întins lîngă foc, mi-am dat seama

că simplul fapt că dispuneam de opțiunea de a mă relaxa, de a sta fără să fac nimic, însemna că îmi atinsesem scopul. Muncisem ore în șir, zile întregi, ca să ajung într-o etapă în care mă simțeam confortabil și relaxat. Aveam să-mi îngădui să mă bucur de acest lucru.

După ce folosisem laguna ca bideu poate pentru ultima oară, am privit înspre larg și am recunoscut în sinea mea că de fapt nu eram expert în supraviețuire. Desigur, puteam supraviețui, dovedisem asta și știam că mulți oameni, cu mai puține aptitudini de supraviețuire decît mine, aveau să-și aroge în continuare titlul de „expert”. Dar această recunoaștere nu îi privea pe ei; n-aveau decît să spună ce pofteau. *Eu* unul cu siguranță nu mă simțeam expert. Nu sînt băștinaș sau membru al vreunui trib, ci un occidental cu pielea albă care poate să se descurce – atît și nimic mai mult. Mi-am reamintit că visasem la această experiență, pentru a-mi testa limitele, pentru a mă confrunta cu provocări la care nu aveam răspunsurile, și, desigur, simțeam că fusesem pus în situația de a-mi atinge limitele mentale și fizice absolute.

Am înțeles că și simplul fapt că rămăsesem pe insulă atît cît îmi propusesem era un succes. Acest experiment avusese scopul de a-mi arăta cum aveam să fac față în cazul în care mă puneam într-o situație de supraviețuire extremă, fără nimeni și nimic care să mă ajute. Deși ajunsesem la disperare și am fost cît pe ce să înnebunesc de vreo cîteva ori, reușisem. *Făcusem față*. Ba mai mult, mă și maturizasem. Nu mai eram același om care pusese piciorul pe insulă în urmă cu 59 de zile. Fusesem profund marcat de dezvoltarea potențialului meu și de necesitatea de a-mi revizui modul în care mă raportam la lume. Dar, cuprins de calmul de la final – de pacea satisfacției –, știam

că meritase. Dincolo de succesul de la televiziune, de succesul ca supraviețuitor, învățasem în 60 de zile lecții pe care nu le asimilasem în toate cele 860 de zile petrecute pe Amazon, iar acest fapt îmi conferea satisfacția unei încrederi sporite. Lămpașul stimei de sine, stins de mult, fusese dezgropat, curățat și reaprins. Era bine să fiu din nou acasă.

„’Neața! Ziua cu numărul 60 – 60! Plec acasă.” Nu trebuia să mă prefac că sînt absolut entuziasmat de această perspectivă. Mă cuprinsese un sentiment de ușurare ce s-ar fi putut transforma imediat în suspine incontrolabile dacă aș fi lăsat garda jos tocmai atunci, cînd ajunsesem la capătul drumului. Oare trebuia să mă grăbesc să mă ridic din pat? Nu – absolut deloc. Am închis ochii și am decis să mai lenevesc puțin, pentru ultima oară.

Experiența mea fusese întotdeauna acompaniată de o muzică de fundal, iar în ultima dimineață a apărut un cîntec care nu-mi mai răsunase în minte pînă atunci. Acordurile melancolice din „Every Rose Has Its Thorn” făceau să-mi vibreze sufletul, și am recunoscut încă o dată, cu tristețe, că trandafirul are spini. Desigur, îmi fusese greu, însă acum înțelegeam mai clar ca niciodată că Amandei îi fusese foarte dificil. Îmi doream ca ea să fie fericită și să se simtă bine; totuși, aveam emoții gîndindu-mă la momentul cînd voi vorbi cu ea. Oare separarea ne afectase relația? Sau totul avea să fie bine?

Abia așteptam s-o văd din nou, să petrecem un timp împreună, să mîncăm și să rîdem. Speram din suflet că este bine.

Căldura focului și sunetele familiare ale păsărilor m-au readus la realitate. Se terminase. Reușisem. Plecam acasă.

Partea prozaică a minții mele s-a agățat de o temă mai simplă, iar primele cuvinte pe care le-am rostit în fața camerei video au fost afurisitele de versuri ale imnului echipei de fotbal a Marii Britanii: „Mergem acasă, mergem acasă, mergem, Eddy merge acasă”. Cuvintele constituiau o insultă la adresa adevăratelor mele sentimente.

Am gemut și m-am ridicat din patul în care mă simțisem atît de confortabil în ultimele nopți. Trebuia doar să ajung pe plajă și să aștept să fiu luat.

Simplu.

„Mi-a prins foarte bine adăpostul ăsta. M-am simțit foarte bine și foarte mulțumit aici. Adio!” Comentariul constatativ nu dezvăluia emoțiile intense care se luptau să fie exprimate. Eram cuprins de euforie și emoționat, trist și foarte satisfăcut totodată. Era posibil așa ceva?

Mă bucuram că se terminase? Da – fără îndoială. Eram mîndru de ceea ce realizasem? Da – așa credeam –, dar mîndria de care dădusem dovadă cu o seară înainte nu se mai număra acum printre emoțiile mele predominante. Mîndria mai putea aștepta.

Plecarea mea de pe insulă fusese programată la mijlocul dimineții. Printr-un mesaj de la echipa de producție aflasem detaliile recuperării mele de pe Olorua, dar în sinea mea deja plecasem de aici și aveam timp să fac un lucru pe care mi-l dorisem în toate aceste 60 de zile, însă rezistasem tentației.

Trebuia s-o sun pe Amanda.

Am scos telefonul prin satelit, greoi, marca Iridium, încă plin de nisip după conversația cu medicul Sundeep, pe ploaie, și am curățat tastele cu degetele. Țineam în mînă aparatul acela ciudat și mă temeam să fac primul pas. Fiecare moment al experienței mele mi se părea brusc foarte egoist și nu mă simțeam pregătit să fac față vieții din afara universului meu. Am format numărul ei și, după o pauză lungă, am apăsat butonul verde. Tonul de apel britanic mi-a făcut stomacul să se strîngă de emoție.

— Bună, draga mea, eu sînt, am rostit eu, ezitînd.

— Doamne! Bună, iubitule! Ce bine că-ți aud vocea!

Inflexiunile blînde, familiare m-au tulburat aproape imediat. Un val de emoții incontrolabile mi-a înfrînt rezistența emoțională și am fost copleșit. Plîngeam, pentru că o iubeam, sufeream și știam că Amanda era încă alături de mine. Nu puteam începe să ne explicăm unul altuia prin ce trecuserăm, dar ce conta, deocamdată? Curînd aveam să fim din nou împreună, iar pentru mine asta conta mai mult decît orice pe lume. În tot acest timp încercasem să păstrez cu ea o legătură emoțională, însă nici unul dintre noi nu putea ignora faptul că o lăsasem să se descurce singură.

Am închis și m-am lăsat iar în voia emoțiilor. Plîngeam cu suspine pe care nu încercam să le înăbuș, ci le acceptam. Îmi îngăduiam să mă descarc. Mă simțeam bine să mă exteriorizez astfel, să-mi îngădui, în sfîrșit, să cedez emoțional.

Mi-am întins trupul slăbănog pe nisip și am așteptat sosirea echipajului. „Oare voi mai face vreodată așa ceva? Nu, nu. Niciodată.” Mi-am afundat degetele în barba mare, aspră și am

clipit, trăind din plin finalul unei experiențe pe care nu trebuia s-o mai repet niciodată.

Revenind la lucruri banale, am început să mă adresez camerei video: „Am în minus ceva grăsime și un dinte. Am în plus ceva păr și o barbă. Nu cred că a mai rămas vreun melc pe insulă!”. Mîncasem peste 800 de melci, după ce terminasem carnea de țap, deci calculasem că în total mîncasem cu siguranță cîteva mii. Eram sigur că datorită lor îmi menținusem forțele pe parcursul întregii perioade.

Acum păreau să existe mai puține elemente necunoscute. Aceasta era mica mea insulă, o știam ca-n palmă. Stînd cu fața spre mare, mă simțeam conectat la energia ei, de parcă era calul care mă purtase într-o lungă călătorie. Încercasem să modelez și să influențez experiența cît de bine m-am priceput, dar ea avusese de fapt puterea de a decide încotro urma să mă îndrept sau ce aveam să găsesc. Din multe puncte de vedere, fusesem doar un simplu pasager.

Olorua eram și eu însumi, știam asta acum. Desigur, ea putea fi considerată întotdeauna izolată și expusă, înfruntînd furtunile Pacificului, dar asta era doar o parte din povestea ei – cea evidentă, superficială. Sub suprafață, era conectată fizic cu Pămîntul, constituia o parte integrantă din el. Era o entitate pașnică, nu trebuia să lupte pentru a supraviețui. Avea să existe întotdeauna. Avea să fie în siguranță întotdeauna. Nu era singură.

Șirul gîndurilor mi-a fost întrerupt de un zgomot ciudat. „Se aude... Nu e o barcă, e un elicopter!”

Burta rotundă a elicopterului a aterizat pe nisip, lîngă Piatra Melcilor. Cu camera video în mînă, am văzut că pilotul mi-a făcut semn și m-am grăbit spre vehiculul salvator. Cînd am

ajuns lîngă ușă, am văzut figura cunoscută a lui Steve Rankin, care stătea în spate și filma.

— Salut, amice! i-am zîmbit, bucurîndu-mă cu adevărat că-l văd.

După ce am făcut cîteva fotografii, am urcat în elicopter și m-am lăsat să cad pe scaunul moale, căptușit. Pilotul s-a întors spre mine și mi-a spus să-mi pun centura de siguranță. Mi-am petrecut fîșia de nailon țeapăn peste piept și am prins-o lîngă fusta mea de iarbă. Motorul și-a intensificat zgomotul și forța și elicopterul a vuit, ridicîndu-se de pe plajă. Din cabina de sticlă, mă uitam spre vîrfurile copacilor; vedeam Olorua în toată splendoarea ei. Imaginea mea mentală a insulei fusese aproape corectă. Mă minunam de locurile care, deși îmi erau familiare la sol, mă fascinau din această nouă perspectivă.

Aflorimentul; amfiteatrul; oare acela era Copacul Îndepărtat? Insula învăluită în verde luxuriant părea acum absolut magică. Mă protejase și mă învățase atît de multe și știam că nu o voi revedea niciodată. Pe măsură ce ne înălțam și ne îndepărtam, a început să se micșoreze, rămînînd la orizont. Eram trist, dar știam totodată că ea va rămîne mereu acolo, iar eu o voi purta mereu în suflet. Trecuserăm împreună printr-o experiență unică și, asemenea unei echipe de rugby care cîștigă titlul mondial, împărtășiserăm o experiență care nu se putea descrie în cuvinte. Imaginea ei va rămîne mereu vie în mintea mea.

Mi-am întors privirea de la geam și am scos un oftat lung, obosit. „Misiune îndeplinită.” Extenuarea care mi se citea pe față spunea totul. O făcusem și pe asta.

Am coborît din elicopter pe insula Komo, unde băștinașii mi-au făcut o primire incredibilă – m-au îmbrățișat, m-au sărutat și m-au acoperit cu ghirlande din flori colorate. M-a uimit faptul că fijienii credeau sincer că probabil a fost foarte dificil. Vedeam pe fețele lor bătrîne și înțelepte că mă înțeleg cumva, ceea ce m-a mișcat pînă la lacrimi.

Rămas singur, în coliba din lemn pictată, mi-am scos fusta aspră din iarbă și am lăsat-o să cadă pe podea, pentru prima oară. Mi-am tras pe mine pantalonii kaki și am rîs, văzînd cît de mult mă subțiasem în talie. Cîntarul vechi, ruginit, indica 79 de kilograme. Slăbisem vreo zece kilograme.

Mă simțeam mai bine și din punct de vedere emoțional. Se pare că experiența îmi arătase ce anume conta cu adevărat în viață. Înainte, căutasem doar să mă impun, să ating obiective, încercam să obțin recunoașterea și aprobarea celorlalți. Acum mă puteam concentra doar să fiu eu însumi și, în sfîrșit, să mă bucur de ceea ce aveam deja.

Pregătindu-mă să plec acasă, simțeam că evoluasem mult. Nu mai puteam trece prin viață fără să fiu responsabil pentru tot ce făceam. Asumîndu-mi din nou această responsabilitate, am găsit totodată și forțe noi. Totul stătea în puterile mele și de-acum nu aveam să mai renunț atît de ușor la asta.

Epilog

Un an, două luni și 21 de zile de la ziua cu numărul 60.
5 ianuarie 2014

— Ed, crezi că te-ar ajuta cu ceva dacă l-aș suna pe medic? m-a întrebat Amanda, în timp ce eu zăceam fără vlagă în patul imens, într-o după-amiază.

A doua zi trebuia să mă duc să filmez episodul al șaselea al noului meu serial produs de Discovery Channel în Triunghiul de Aur. Nu-mi făcusem bagajele. Mă simțeam slăbit. Sărbătorile de Crăciun și de Revelion fuseseră un dezastru. Din vina mea. Mă simțeam dezorientat.

— Da, am spus încet, cu fața lipită de pernă și cu ochii din nou în lacrimi.

— Rămîi acolo. Îl sun acum pe Kenric.

Amanda a ieșit din cameră. O auzeam cum pășește, în șosetele pînă la glezne, pe treptele de lemn.

Ce se întîmpla? Ce nu era în regulă cu mine? Simțeam că pierd din nou controlul. Cînd avea să se termine acest coșmar cu insula?

Eram atît de sensibil, încît îmi venea să plîng din orice. De asemenea, aveam tendința să mă supăr cu una, cu două, iar la

fel de ușor deveneam nervos și frustrat. Eram paranoic? Ajunsesem să-mi pierd mințile? Mă temeam să plec din nou. Să-mi scot iar hainele. Să fiu pus *din nou* în situația de a o lua de la zero.

Auzeam din nou pașii ușori.

— Eddy S., ești treaz, iubitule?

Am ridicat capul și am privit-o pe femeia pe care o iubesc, căreia i-am făcut atîtea probleme, femeia care, în pofida comportamentului meu distructiv, rămînea alături de mine. Stătea acolo, întruchipare a bunătății. Pe fața ei se citea oboseala, dar și compasiunea, iar ochii ei erau ferestre către o lume a sacrificiului, pentru care trebuia să aibă răbdare și tărie.

— Trimit un specialist, un psihiatru; vine de la Chiswick și va ajunge aici în jumătate de oră.

Nu mai ai unde să te ascunzi acum, Stafford.

Să mă ia naiba!

După 30 de minute am auzit soneria. Amanda a deschis, iar eu mă foiam prin bucătărie de parcă eram convocat în biroul directorului după ce acesta aflase că chiulisem luni în șir, scăpînd fără să fiu pedepsit. Am dat mîna cu bărbatul cărunt, un psihiatru pe nume Mike, și l-am condus în living, în timp ce Amanda ne făcea cafea.

— Tu trebuie să fii Ed, a spus el. Nu vrei să stai aici? m-a întrebat Mike. Eu stau de obicei la un unghi de 45 de grade față de pacienți.

M-am conformat, recunoscînd astfel că îi cedam controlul acestui bărbat foarte politicos. Am fost ușurat să fac asta.

Mike mi-a pus multe întrebări. Cînd a terminat, a ridicat privirea, a lăsat pixul deoparte și și-a dres glasul. A descris ceea

ce simțeam de parcă m-ar fi cunoscut de ani de zile. Era totodată dezarmant și extrem de reconfortant.

— Știi care este cea mai eficientă metodă de tortură? a început el.

Mi-l imaginam pe James Bond legat fedeleș, cu un laser îndreptat spre organele intime, ori gol, așezat pe un scaun care fusese decupat în prealabil, gata să fie biciuit de jos în sus.

— Izolarea, a continuat Mike. Este pedeapsa cea mai severă, în închisoare, cea mai sigură metodă de a înfrînge rezistența cuiva. Menghinele au apărut datorită necesității de a obține rapid rezultate, dar, dacă dispui de timp, calea optimă de a face varză creierul unui om sănătos este să-l încui într-o încăpere întunecată și să-l lași acolo două luni.

Am reținut intervalul pe care l-a menționat. 60 de zile de izolare.

Mike a continuat:

— După acest timp, aș putea fi cel mai mare dușman al tău, dar tu mă vei implora să fim prieteni. Ai face absolut orice ți-aș spune. Gîndește-te la Terry Waite – el și familia lui au suferit foarte mult după ce s-a întors, din cauza a tot felul de simptome foarte asemănătoare cu ale tale. Știai că mulți supraviețuitori de la Auschwitz au manifestat tulburări alimentare după ce au fost eliberați?

Am clipit, recunoscînd cu greu că devenisem foarte pretențios la mîncare. Mă gîndeam la asta o mare parte din zi și nu mă puteam privi în oglindă fără să observ excesul de grăsime din jurul taliei. Uneori mă cîntăream de cel puțin două ori pe zi și mă asiguram că pun la loc cîntarul exact în poziția inițială, ca să nu afle nimeni ce făcusem. Poftim, ce mai mărturisire din partea unui bărbat de 38 de ani.

— Fără îndoială, ceea ce simți acum reprezintă efectele torturii psihologice. Elementul unic, în cazul tău, este faptul că tu ai *ales* să fii pus în situația respectivă.

Optînd pentru o comparație mai puțin extremă, Mike a continuat:

— Există un motiv pentru care posturile de paznic de far se ocupă greu și pentru care atît de puțini dintre ei aleg să rămînă mai mult de un an. Majoritatea oamenilor nu funcționează bine în singurătate – iar faptul că ai manifestat aceste efecte demonstrează că ești sută la sută normal.

A zîmbit, iar eu am simțit atingerea vagă a unei unde de ușurare.

— În opinia mea, celor care nu manifestă deloc stres emoțional după o perioadă de izolare le lipsește ceva. Unii dintre cei mai mari exploratori nu au nevoie de o conexiune emoțională pentru a fi fericiți; în consecință, sînt capabili să realizeze lucruri extraordinare fără să dezvolte probleme psihologice deosebite. Aș spune însă că, dacă le-am analiza viața de familie, am vedea că relațiile lor sînt detașate și disfuncționale. O astfel de independență rece presupune anumite costuri.

Cînd știi deja că un lucru este adevărat, îl asimilezi instantaneu; nu este nevoie de deliberări sau de analize. Îmi dădeam seama că ascult un om înțelept, experimentat, ce analizase mintea multor oameni care trecuseră prin perioade de traume mentale intense.

— Gîndește-te la Bradley Wiggins, a continuat Mike. Nu va mai participa niciodată la Turul Franței. A petrecut un an în munți, departe de familie și de prieteni, bînd băuturi pentru

sportivi și antrenîndu-se mereu, zilnic. A reușit – a cîștigat Turul Franței –, dar cu ce preț?

Ochii mi s-au umplut din nou de lacrimi. În fața mea stătea cineva care își dădea seama de intensitatea sentimentelor mele; faptul acesta mă făcea să mă simt extraordinar de ușurat. Deci nu înnebuneam. Acestea erau efectele secundare *previzibile* ale izolării; ar fi fost anormal dacă *nu* le-aș fi resimțit.

Am privit-o pe Amanda și mi-am dat seama cît de mult o întristasem refuzînd să accept ceea ce se întîmpla și încercînd să-mi ascund starea mentală care se înrăutățea tot mai mult, prefăcîndu-mă că totul era bine. Nu e de mirare că ajunsese la disperare și că a trebuit să apeleze la ajutor. Ce femeie extraordinară! Iar mi s-au umezit ochii; de data asta, lacrimile mi s-au prelins pe obraji.

Acum, cînd scriu, au trecut două luni. Mike a considerat că m-am vindecat complet și mă simt revigorat și mai puternic ca oricînd. Există însă un motiv pentru care această carte nu are un final fericit, ca de basm, cum ar fi fost de așteptat – am simțit nevoia de a fi sincer pînă la capăt. Dacă stai în fața televizorului și îi admiri pe oamenii aventuroși care par să aibă o viață mult mai incitantă decît tine, te sfătuiesc să te gîndești la următorul lucru.

Este benefic ca în viața unui om să existe o doză *moderată* de aventură – ultimul lucru pe care mi l-aș dori ar fi să-i încurajez pe oameni să stea pe canapea, jucînd jocuri pe calculator cît e ziua de lungă. Desigur, există uneori loc și pentru o doză *mare* de aventură în viață. Dar dacă aventura *devine* viața ta, ai pierdut ceva. Ai devenit dependent de incitare, de entuziasm și ai pierdut din vedere echilibrul, responsabilitatea și

semnificația. Ai devenit un maestru al evadărilor în serie; trebuie să te oprești și să înțelegi de ce anume încerci să fugi.

Aparent, cu cît am încercat mai mult să-mi evit suferința și problemele, cu atît viața mea a devenit mai complicată și mai nefericită și cu atît mai mult am simțit nevoia să evadez și să distrug totul în jurul meu, din frustrare oarbă, încercînd să găsesc un țap ispășitor. Și, cumva, în pofida tuturor experiențelor de pe insulă, încă nu reușisem să-mi confrunt demonii interiori.

Nu poți evita suferința; a face asta înseamnă a înceta să progresezi, să nu mai înveți și să cauți să ai o existență bazată pe evitare. Recunoașterea și rezolvarea problemelor și suferințelor ne ajută să devenim înțelepți. Pe insulă, am făcut tot posibilul să fiu mereu ocupat și să-mi evit suferința interioară. În viața de zi cu zi, tehnicile de distragere ar fi putut fi practicarea în exces a exercițiilor fizice, fumatul, biscuiții cu ciocolată sau poate băutura – dar într-o existență atît de expusă mi-am creat propria dramă, pentru a trăi mereu în rețeaua mea de gînduri încîlcite, nevrotice, pentru că în felul ăsta, cel puțin, îmi distrăgeam atenția de la adevăratele mele probleme.

Prin urmare, în pofida experienței de pe insulă și a lecțiilor pe care le-am învățat acolo, mi-am dat seama că probabil mai am probleme de rezolvat – iar rezolvarea lor era imperativă. Aceasta era singura modalitate de vindecare și singura cale de a avea o viață satisfăcătoare și onestă.

Conform unei teorii, toți copiii adoptați suferă o traumă, ca urmare a separării de mamă, la naștere. Firește, un nou-născut este dependent; nu poate să se miște sau să se hrănească singur. *Unicul* lucru pe care îl poate face, pentru a supraviețui, este să-și creeze o legătură cu mama. Prin urmare, se spune că

separarea este resimțită ca o suferință de o intensitate asemănătoare cu cea provocată de moarte. Această experiență ce precedă memoria devine tiparul conform căruia copilul învață să se descurce în viață: profund traumatizat – simțindu-se abandonat și lipsit de valoare. Dacă această problemă nu este gestionată, situația nu se va schimba niciodată.

Se spune că recreăm în mod subconștient situații din viața noastră, chiar și pe cele negative, deoarece ne sînt cunoscute și, în mod instinctiv, căutăm ceva familiar. Victimele violenței domestice caută adesea, în mod inconștient, noi parteneri abuzivi. Pare o nebunie, dar, din păcate, este adevărat. Eu am fost adoptat în copilărie și cred că nu este o coincidență faptul că, la maturitate, la 30 de ani, am făcut astfel încît să-mi cîștig existența fiind abandonat pe o insulă, gol, fără nici un contact semnificativ cu lumea exterioară, timp de două luni. Este rizibil – dar nu ar fi comic dacă nu ar avea și o doză de adevăr.

Așadar, aveam probleme pe care trebuia să le înfrunt. Cine nu are? Trebuia să aflu dacă pot supraviețui independent în viață și, totodată, recunoșteam că îmi doream simpatia telespectatorilor. Nesiguranța mea era atît de profundă, încît aveam nevoie ca întreaga lume să vadă că mă pot descurca de minune în cele mai adverse circumstanțe.

Mike a fost foarte eficient, fapt pentru care îi sînt foarte recunoscător; dar dacă aș atribui meritele vindecării mele doar ședințelor de terapie și metodei cognitiv-comportamentale ar însemna să-mi nedreptățesc familia și prietenii, cărora le aduc mulțumiri mai jos. Mai există și cîțiva eroi anonimi, cărora, din respect pentru cine sînt și pentru ceea ce fac, nu le voi menționa numele.

Toți ne putem trăi viața cu bune și cu rele, descurcîndu-ne, mai plîngîndu-ne, fără să conștientizăm acest lucru, și avînd momente trecătoare de bucurie și fericire, susținute adeseori de vreo două pahare de băutură. Dar, în cazul meu, ceva din străfundurile ființei mele voia să înțeleagă mai mult. De ce aveam tendința de a judeca oamenii și situațiile? De ce nu eram mulțumit cu ceea ce aveam? Care era cauza neliniștii subiacente? Trebuia să știu toate aceste lucruri și speram că un asemenea experiment izolat îmi va da ocazia să mă analizez pe toate părțile și să găsesc niște răspunsuri.

Trăim într-o lume dominată de ego, de consum și de acumularea de bogății. O astfel de viață este însă incompletă, în mod inerent. Dorința de a deține ceva sau pe cineva, de a te agăța de acele lucruri sau persoane reprezintă o modalitate de a trăi axată pe nevoi, nesigură, și este un înlocuitor nesatisfăcător al fericirii autentice. Stați pe o insulă nelocuită, cum am făcut eu, vă provoc! Îndepărtarea tuturor elementelor de sprijin este cutremurătoare. Eu am rămas cu întrebarea neliniștitoare, înnebunitoare: „Cine *naiba* sînt eu?”.

Dar, la fel cum am simțit că nu am de ales și că trebuie să-mi fac publice strădaniile, m-am simțit obligat să vă împărtășesc și succesele mele. Pare aproape prea simplist, însă capacitatea de a mă relaxa și de a nu-mi mai face griji pentru nimic a fost, în ce mă privește, mult mai valoroasă decît orice poate fi cumpărat cu bani. Această revelație putea surveni doar după o contemplare dureroasă a străfundurilor propriei ființe, după o reconectare cu tot ceea ce știam că este adevărat și după ce mi-am redescoperit dragostea față de mine însumi, ca parte componentă a acestei lumi. Nimeni și nimic nu mă putea face fericit pînă ce nu deveneam sincer cu mine însumi și nu eram

pregătit să mă confrunt cu anumite părți din mine care nu erau toate frumoase.

Am sondat nivel cu nivel toate comportamentele nevrotice, pînă ce am descoperit în sfîrșit adevăratul locaș al sinelui. Deși nu mă mai simțisem niciodată atît de „eu însumi”, am avut imediat impresia că îl cunoșteam foarte bine pe acest nou „eu”, omul acela bun care am susținut întotdeauna că sînt. Conștiința care răzbătea uneori prin toate celelalte straturi. Sinele meu relaxat, amuzant, încrezător. Eu, cel iubitor.

Paradoxal, renunțînd la eforturile mele frenetice de a menține lucrurile așa cum mi le doream, oamenii și lucrurile de care mă agățasem cu atîta disperare rămîn alături de mine fără nici un efort silit. Am mai multe în viața mea decît am avut vreodată.

Schimbă asta pe cine sau ce anume iubesc? Nu, absolut deloc. Sîntem ceea ce sîntem. Nu vreau să-mi pierd fervoarea, îl iubesc pe răzvrătitul din mine, îmi iubesc aventurile, îmi place să fac lucruri dificile și, cel mai mult, îmi place să mă reîntorc acasă. Familia mea este fundamentul sinelui meu, îmi oferă un scop în viață. Singura schimbare este că totul decurge fără temeri, sentimente de vinovăție sau eforturi. Pur și simplu, viața este minunată.

În această lume, supraviețuirea nu este o luptă de unul singur. Presupune respectarea și recunoașterea unei conștiințe superioare, ce veghează mereu și are grijă ca tuturor să le fie bine. Știu că ea mă va duce acolo unde vreau să ajung și că ne va proteja pe toți de-a lungul călătoriei noastre prin viață, așa cum m-a călăuzit pe mine în călătoria de-a lungul Amazonului și pe insula Olorua. Nimeni nu mi-a spus acest lucru – pur și simplu așa simt. Această forță universală ne străbate pe toți,

face parte din noi. Trebuie doar să-i recunoaștem existența, să ne lăsăm în voia ei și să zîmbim.

Dar nu încercați să înțelegeți asta logic – o veți lua razna.

Mulțumiri

Lui Craig Langman, împreună cu care, la o ceașcă de ceai Lady Grey, am conceput acest experiment care mi-a schimbat viața. Pe atunci părea o simplă idee amuzantă...

Lui Julian Bellamy, Dan Korn, Liz McIntyre, Helen Hawkins și întregii echipe de la Discovery, pentru că au finanțat și au facilitat întregul experiment. Vă mulțumesc că ați crezut în mine.

Lui Dick Colthurst, Steve Rankin, Steven Ballantine și tuturor celor de la Tigress Productions, pentru că au făcut întreaga experiență posibilă, în mod concret. Voi ați fost cei care ați transformat visul în realitate. Vă mulțumesc mult.

Lui Ed Faulkner de la Virgin Books, Londra, lui Phil Budnick de la Penguin Books, New York, și lui Julian Alexander de la LAW Agency, pentru că au facilitat apariția acestei cărți și m-au încurajat s-o scriu cu sinceritate. Cu toții m-ați ajutat enorm.

Medicilor Mike McPhillips și Mal Kahn, pentru că m-au ascultat răbdători și m-au călăuzit cu blîndețe într-o direcție mai puțin distructivă.

Lui Karen, Tony, James și Robert Lovell, mamei mele biologice, tatălui meu biologic și celor doi frați ai mei pe care nu am știut că îi am pînă acum doi ani. Vă mulțumesc că m-ați

înțeles și că mi-ați acceptat nevoia de izolare, uneori. Vă iubesc pe toți și sper să ne vedem mai des.

Lui Harold Tayley, pentru că are o inimă mare, o înțelegere nesfîrșită și o înțelepciune eternă. Multă dragoste!

Lui Jeremy Donovan, pentru tot. Nu voi uita niciodată afecțiunea ta plină de abnegație și sprijinul acordat Amandei și mie; adesea, ne-ai pus pe noi pe primul loc, în detrimentul tău. Contează oricînd pe mine, *bunji*.

Lui Gigi și Baba, pentru dragostea și sprijinul pe care mi le-ați acordat. Pentru sinceritatea și pentru înțelepciunea experienței voastre. Vă respect și vă iubesc enorm pe amîndoi. Nu-i lăsa pe afurisiți să te supere, FB!

Surorii mele, Janie Stafford, și celor doi nepoți ai mei, Archie și Rupert. Vă iubesc pe toți și sper că sînteți fericiți. Familia înseamnă totul.

Tatălui meu, Jeremy Stafford, pentru călăuzirea morală permanentă pe care mi-ai acordat-o. Sper să-ți urmez întotdeauna exemplul impecabil. Te iubesc, tată.

Mamei mele, Barbara Stafford, pentru că m-ai iubit mereu. Te iubesc necondiționat și te voi iubi mereu.

Copiilor Amandei – Frederick și Coco –, pentru că ați fost puternici și ați avut grijă de mama voastră. Pentru dragostea și fericirea pe care le-ați adus în viața mea. Sînteți cei mai buni dascăli ai mei. Vă voi iubi mereu foarte mult pe amîndoi.

Amandei – femeia care a intrat în viața mea cu inima deschisă –, pentru toate momentele dificile și sacrificiile pe care le-ai făcut pentru mine. Dragostea și grija ta mă copleșesc. Te susțin în tot ceea ce faci și în tot ceea ce îți dorești. Viețile noastre au fost menite să se întrepătrundă. Oriunde mă aflu pe acest pămînt, te voi simți mereu în *gupanyung* – în inima mea.

Fie ca sufletele noastre să danseze împreună în vis, în afara timpului. Păşeşte prin viaţă cu graţie, dragostea mea – aşa cum faci acum.